

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

- **B** EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU, EURATOM) N:o 966/2012,
annettu 25 päivänä lokakuuta 2012,
unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY,
Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta
(EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 547/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014	L 163	18	29.5.2014
► <u>M2</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1142/2014, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014	L 317	28	4.11.2014
► <u>M3</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2015/1929, annettu 28 päivänä lokakuuta 2015	L 286	1	30.10.2015

Oikaistu:

- **C1** Oikaisu, EUVL L 188, 16.7.2015, s. 55 (966/2012)

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU, EURATOM) N:o 966/2012,

annettu 25 päivänä lokakuuta 2012,

unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta

SISÄLLYSLUETTELO

ENSIMMÄINEN OSAYHTEISET SÄÄNNÖKSET

I OSASTO	SISÄLTÖ, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT
1 artikla	Sisältö
2 artikla	Määritelmät
3 artikla	Tämän asetuksen noudattaminen johdetussa oikeudessa
4 artikla	Määräajat, päivämäärät ja määräpäivät
5 artikla	Henkilötietojen suoja
II OSASTO	BUDJETTIPERIAATTEET
6 artikla	Budjettiperiaatteiden noudattaminen
1 luku	Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteet
7 artikla	Talousarvion soveltamisala
8 artikla	Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteisiin sovellettavat erityiset säännöt
2 luku	Vuotuisperiaate
9 artikla	Määritelmä
10 artikla	Määrärahalajit
11 artikla	Tuloja ja määrärahoja koskeva kirjanpito
12 artikla	Määrärahojen sitominen
13 artikla	Määrärahojen peruuttaminen ja siirtäminen varainhoitovuodelta toiselle
14 artikla	Säännöt käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen siirtämisestä varainhoitovuodelta toiselle
15 artikla	Määrärahojen vapautuminen
16 artikla	Säännöt, joita sovelletaan, jos talousarvio hyväksytään myöhässä
3 luku	Tasapainoperiaate
17 artikla	Määritelmä ja soveltamisala
18 artikla	Varainhoitovuoden yli- tai alijäämä

▼ B

4 luku	Laskentayksikön periaate
19 artikla	Euron käyttö
5 luku	Yleiskatteisuusperiaate
20 artikla	Määritelmä ja soveltamisala
21 artikla	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot
22 artikla	Lahjoitukset
23 artikla	Vähennyksiä ja valuuttakurssimukautuksia koskevat säännöt
6 luku	Erittelyperiaate
24 artikla	Yleiset säännökset
25 artikla	Muiden toimielinten kuin komission määrärahasiirrot
26 artikla	Komission määrärahasiirrot
27 artikla	Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitettavat toimielinten määrärahojen siirtoa koskevat esitykset
28 artikla	Määrärahasiirtoja koskevat erityissäännöt
29 artikla	Määrärahasiirrot, joihin sovelletaan erityissäännöksiä
7 luku	Moitteettoman varainhoidon periaate
30 artikla	Taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteet
313 artikla	Pakollinen rahoitus selvitys
32 artikla	Talousarvion toteuttamisen sisäinen valvonta
33 artikla	Kustannustehokkaat valvontajärjestelmät
8 luku	Avoimuusperiaate
34 artikla	Tilinpäätösten, talousarvioiden ja selvitysten julkaiseminen
35 artikla	Varojen saajia koskevien ja muiden tietojen julkaiseminen
III OSASTO	TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE
1 luku	Talousarvion laatiminen
36 artikla	Ennakoarviot tuloista ja menoista
37 artikla	208 artiklassa tarkoitettujen elinten talousarvioita koskevat ennakoarviot
38 artikla	Talousarvioesitys
39 artikla	Talousarvioesitystä muuttava oikaisukirjelmä
40 artikla	Talousarvion hyväksymisestä johtuvat jäsenvaltioiden velvoitteet

▼ B

41 artikla	Lisätalousarvioesitykset
42 artikla	Ennakkoarvioiden ja talousarvioesitysten toimittamisen aikaistaminen
2 luku	Talousarvion rakenne ja esitystapa
43 artikla	Talousarvion rakenne
44 artikla	Budjettinimikkeistö
45 artikla	Negatiivisia tuloja koskeva kielto
46 artikla	Alustavat määrärahat
47 artikla	Negatiivinen varaus
48 artikla	Hätäapuvaraus
49 artikla	Talousarvion esitystapa
50 artikla	Henkilöstötaulukkoa koskevat säännöt
3 luku	Talousarviota koskeva kurinalaisuus
51 artikla	Yhdenmukaisuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa
52 artikla	Unionin säädösten yhdenmukaisuus talousarvion kanssa
IV OSASTO	TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN
1 luku	Yleiset säännökset
53 artikla	Talousarvion toteuttaminen moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti
54 artikla	Perussäädös ja poikkeukset
55 artikla	Talousarvion toteuttaminen muissa toimielimissä kuin komissiossa
56 artikla	Talousarvion toteuttamisvaltuuksien siirtäminen
57 artikla	Eturistiriidat
2 luku	Toteuttamistavat
58 artikla	Talousarvion toteuttamistavat
59 artikla	Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa
60 artikla	Välillinen hallinnointi
61 artikla	Etukäteisarvioinnit ja valtuutusopimukset
62 artikla	Toimeenpanovirastot
63 artikla	Toimivaltuuksien siirtämiseen sovellettavat rajoitukset

▼ B

3 luku	Taloushallinnon toimijat
1 jakso	Tehtävien eriyttämisen periaate
64 artikla	Tehtävien eriyttäminen
2 jakso	Tulojen ja menojen hyväksyjä
65 artikla	Tulojen ja menojen hyväksyjä
66 artikla	Tulojen ja menojen hyväksyjän valtuudet ja tehtävät
67 artikla	Unionin edustustojen päälliköiden toimivaltuudet ja tehtävät
3 jakso	Tilinpitäjä
68 artikla	Tilinpitäjän toimivaltuudet ja tehtävät
69 artikla	Valtuudet, jotka tilinpitäjä voi siirtää
4 jakso	Ennakoiden hoitaja
70 artikla	Ennakkotilit
4 luku	Taloushallinnon toimijoiden vastuu
1 jakso	Yleiset säännöt
71 artikla	Taloushallinnon toimijoiden valtuutusten peruuttaminen tai keskeyttäminen
72 artikla	Tulojen ja menojen hyväksyjän vastuu laittomasta toiminnasta, petoksesta tai lahjonnasta
2 jakso	Toimivaltaisiin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt
73 artikla	Tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt
3 jakso	Tilinpitäjiin ja ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt
74 artikla	Tilinpitäjiin sovellettavat säännöt
75 artikla	Ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt
5 luku	Tulotapahtumat
1 jakso	Omien varojen käyttöön asettaminen
76 artikla	Omat varat
2 jakso	Saamisennuste
77 artikla	Saamisennuste
3 jakso	Saamisen vahvistaminen
78 artikla	Saamisen vahvistaminen
4 jakso	Perinnän hyväksyminen
79 artikla	Perinnän hyväksyminen
5 jakso	Perintä

▼B

80 artikla	Perintää koskevat säännöt
81 artikla	Vanhentumisaika
82 artikla	Unionin saamisten kohtelu jäsenvaltioissa
83 artikla	Komission määräämät sakot ja seuraamusmaksut sekä niistä kertyneet korot
6 luku	Menotapahtumat
84 artikla	Rahoituspäätökset
1 jakso	Menoihin sitoutuminen
85 artikla	Sitoumukset
86 artikla	Sitoumuksia koskevat säännöt
87 artikla	Sitoumuksiin sovellettavat tarkastukset
2 jakso	Menojen vahvistaminen
88 artikla	Menojen vahvistaminen
3 jakso	Menojen hyväksyminen
89 artikla	Menojen hyväksyminen
4 jakso	Menojen maksaminen
90 artikla	Maksutyypit
91 artikla	Maksaminen käytettävissä olevien varojen rajoissa
5 jakso	Menotapahtumia koskevat määräajat
92 artikla	Määräajat
7 luku	Tietojenkäsittelyjärjestelmät ja sähköinen hallinto
93 artikla	Tapahtumien sähköinen hallinnointi
94 artikla	Asiakirjojen siirtäminen
95 artikla	Sähköinen hallinto
8 luku	Hallintoperiaatteet
96 artikla	Hyvä hallinto
97 artikla	Muutoksenhakukeinoista ilmoittaminen
9 luku	Sisäinen tarkastaja
98 artikla	Sisäisen tarkastajan nimeäminen
99 artikla	Sisäisen tarkastajan valtuudet ja tehtävät
100 artikla	Sisäisen tarkastajan riippumattomuus

▼B

V OSASTO	JULKISET HANKINNAT JA KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSET
1 luku	Yleiset säännökset
1 jakso	Soveltamisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet
101 artikla	Tässä osastossa käytettävät määritelmät
102 artikla	Julkisiin hankintoihin sovellettavat periaatteet
2 jakso	Julkaiseminen
103 artikla	Tiedotustoimenpiteet
3 jakso	Hankintamenettelyt
104 artikla	Hankintamenettelyt
104 a artikla	Toimielinten väliset hankinnat ja yhteiset hankinnat
105 artikla	Hankintamenettelyn valmistelu
105 a artikla	Unionin taloudellisten etujen suojaaminen riskien havaitsemisen ja hallinnollisten seuraamusten määrittämisen kautta
106 artikla	Poissulkemista koskevat periaatteet ja hallinnolliset seuraamukset
107 artikla	Hylkääminen tietyn hankintamenettelyn yhteydessä
108 artikla	Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmä
110 artikla	Sopimusten tekeminen
111 artikla	Toimittaminen, sähköinen viestintä ja arviointi
112 artikla	Yhteydenotot hankintamenettelyn aikana
113 artikla	Päätös sopimuksen tekemisestä ja tiedottaminen ehdokkaille tai tarjoajille
114 artikla	Hankintamenettelyn peruuttaminen
114 a artikla	Sopimuksen täytäntöönpano ja muuttaminen
4 jakso	Vakuudet ja korjaavat toimet
115 artikla	Vakuudet
116 artikla	Huomattavat virheet, sääntöjenvastaisuudet tai petokset
2 luku	Toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset
117 artikla	Hankintaviranomainen
118 artikla	Sovellettavat kynnysarvot ja odotusaika
119 artikla	Hankintoihin osallistumista koskevat säännöt
120 artikla	Maailman kauppajärjestön hankintasäännöt
VI OSASTO	AVUSTUKSET
1 luku	Avustusten soveltamisala ja muoto
121 artikla	Avustusten soveltamisala
122 artikla	Edunsaajat

▼ B

123 artikla	Avustusmuodot
124 artikla	Kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteän prosenttimäärän mukainen rahoitus

2 luku Periaatteet

125 artikla	Avustuksiin sovellettavat yleiset periaatteet
126 artikla	Avustuskelpoiset kustannukset
127 artikla	Yhteisrahoitus luontoissuorituksena
128 artikla	Avoimuus
129 artikla	Päällekkäisten avustusten kiellon periaate
130 artikla	Taannehtivuuskiellon periaate

3 luku Myöntämismenettely

131 artikla	Avustushakemukset
132 artikla	Valinta- ja avustuksenmyöntämisperusteet
133 artikla	Arviointimenettely

4 luku Maksaminen ja valvonta

134 artikla	Ennakkomaksutakuu
135 artikla	Avustusten maksaminen ja tarkastukset
136 artikla	Asiakirjojen säilyttämisen määräajat

5 luku Täytäntöönpano

137 artikla	Toteuttamiseen liittyvät hankintasopimukset ja tuki kolmansille osapuolille
-------------	---

VII OSASTO PALKINNOT

138 artikla	Yleiset säännöt
-------------	-----------------

VIII OSASTO RAHOITUSVÄLINEET

139 artikla	Soveltamisala
140 artikla	Rahoitusvälineisiin sovellettavat periaatteet ja edellytykset

IX OSASTO TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO**1 luku Tilinpäätös**

141 artikla	Tilinpäätöksen rakenne
142 artikla	Selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta
143 artikla	Tilinpäätökseen sovellettavat säännöt
144 artikla	Kirjanpitoperiaatteet
145 artikla	Tilinpäätöslaskelmat
146 artikla	Talousarvion toteuttamista koskeva selvitys

▼ B

147 artikla	Alustava tilinpäätös
148 artikla	Lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen hyväksyminen
2 luku	Talousarvion toteuttamisesta toimitettavat tiedot
149 artikla	Kertomus talousarviosta myönnettyistä takuista ja niihin liittyvistä riskeistä
150 artikla	Talousarvion toteuttamista koskevat tiedot
3 luku	Kirjanpito
1 jakso	Yhteiset säännökset
151 artikla	Kirjanpitojärjestelmä
152 artikla	Toimielinten kirjanpitojärjestelmään sovellettavat yhteiset vaatimukset
2 jakso	Liikekirjanpito
153 artikla	Liikekirjanpito
154 artikla	Liikekirjanpidon kirjaukset
155 artikla	Kirjanpidon oikaisut
3 jakso	Talousarviokirjanpito
156 artikla	Talousarviokirjanpito
4 luku	Omaisuusluettelo
157 artikla	Omaisuusluettelo
X OSASTO	ULKOINEN TARKASTUS JA VASTUUVAPAUS
1 luku	Ulkoinen tarkastus
158 artikla	Tilintarkastustuomioistuimen toimittama ulkoinen tarkastus
159 artikla	Tarkastusta koskevat säännöt ja tarkastusmenettely
160 artikla	Arvopaperien ja varojen tarkastukset
161 artikla	Tilintarkastustuomioistuimen oikeus saada tietoja
162 artikla	Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus
163 artikla	Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukset
2 luku	Vastuuvapaus
164 artikla	Vastuuvapausmenettelyn aikataulu
165 artikla	Vastuuvapausmenettely
166 artikla	Jatkotoimenpiteet
167 artikla	Ulkosuhdehallintoa koskevat erityissäännökset

▼B

TOINEN OSA	ERITYISSÄÄNNÖKSET
I OSASTO	EUROOPAN MAATALOUDEN TUKIRAHASTO
168 artikla	Euroopan maatalouden tukirahastoon sovellettavat erityissäännökset
169 artikla	Maataloustukirahaston määrärahoja koskevat sitoumukset
170 artikla	Maataloustukirahaston määrärahoja koskevat alustavat kokonais-sitoumukset
171 artikla	Maataloustukirahaston talousarviositoumusten aikataulu
172 artikla	Maataloustukirahaston menoja koskeva kirjanpito
173 artikla	Maataloustukirahaston määrärahasiirrot
174 artikla	Maataloustukirahaston käyttötarkoitukseensa sidotut tulot
II OSASTO	RAKENNERAHASTOT, KOHEESIORAHASTO, EUROOPAN KALATALOUSRAHASTO, EUROOPAN MAASEUDUN KEHIT-TÄMISEN MAATALOUSRAHASTO, YHTEISTYÖSSÄ HAL-LINNOIDUT VAPAUS-, TURVALLISUUS- JA OIKEUSASIOI-DEN PIIRIIN KUULUVAT RAHASTOT SEKÄ VERKKOJEN EUROOPPA -VÄLINE
175 artikla	Erityissäännökset
176 artikla	Maksusitoumusmäärärahojen jaon noudattaminen
177 artikla	Rahoitusosuuksien, välimaksujen ja palautusten maksaminen
178 artikla	Määrärahojen vapautuminen
178 a artikla	Verkkojen Eurooppa -välineen maksusitoumusmäärärahojen siirtä-minen varainhoitovuodelta toiselle
179 artikla	Määrärahojen siirto
180 artikla	Hallinnointi, valintamenettelyt ja tilintarkastus
III OSASTO	TUTKIMUS
181 artikla	Tutkimusmäärärahat
182 artikla	Tutkimusrahoitusta koskevat maksusitoumukset
183 artikla	Yhteinen tutkimuskeskus
IV OSASTO	ULKOISET TOIMET
1 luku	Yleiset säännökset
184 artikla	Ulkoiset toimet
2 luku	Toimien toteuttaminen
1 jakso	Yleiset säännökset
185 artikla	Ulkoisten toimien toteuttaminen
2 jakso	Budjettituki ja monenväliset rahastot
186 artikla	Budjettituen käyttö
187 artikla	Ulkoisia toimia koskevat unionin erityisrahastot

▼B

3 jakso	Muut hallinnointimenettelyt
188 artikla	Ulkoisten toimien toteuttaminen välillisen hallinnoinnin kautta
189 artikla	Ulkoisten toimien toteuttamista koskevat rahoitussopimukset
3 luku	Julkiset hankinnat
190 artikla	Ulkoisiin toimiin liittyvät hankinnat
191 artikla	Hankintoihin osallistumista koskevat säännöt
4 luku	Avustukset
192 artikla	Ulkoisen toimen täysimääräinen rahoittaminen
193 artikla	Ulkoisiin toimiin liittyviin avustuksiin sovellettavat säännöt
5 luku	Tilintarkastus
194 artikla	Unionin toimittama ulkoisten toimien tilintarkastus
V OSASTO	UNIONIN VIRASTOT
195 artikla	Unionin virastot
196 artikla	Unionin virastojen määrärahat
197 artikla	Unionin virastojen tulojen ja menojen hyväksyjä
198 artikla	Toimielinten yhteisten unionin virastojen tilinpäätökset
199 artikla	Toimivaltuuksien siirtäminen toimielinten yhteisille unionin virastoille
200 artikla	Kolmansille tarjotut palvelut
VI OSASTO	HALLINTOMÄÄRÄRAHAT
201 artikla	Yleiset säännökset
202 artikla	Sitoumukset
203 artikla	Hallintomäärärahoja koskevat erityissäännökset
VII OSASTO	ASiantuntijat
204 artikla	Palkatut ulkopuoliset asiantuntijat
VIII OSASTO	RAHOITUSOSUUDET EUROOPAN TASON POLIITTISILLE PUOLUEILLE
204 a artikla	Yleiset säännökset
204 b artikla	Periaatteet
204 c artikla	Talousarviota koskevat seikat
204 d artikla	Rahoituksen suorittamispyynnöt
204 e artikla	Rahoituksen myöntämismenettely
204 f artikla	Arviointimenettely

▼ B

204 g artikla	Rahoitusmuodot
204 h artikla	Rahoitussäännöt
204 i artikla	Ennakkomaksut
204 j artikla	Vakuudet
204 k artikla	Rahoitusosuuksien käyttö
204 l artikla	Rahoitusosuuksien käyttöä koskeva kertomus
204 m artikla	Loppumaksun maksaminen
204 n artikla	Valvonta ja seuraamukset
204 o artikla	Asiakirjojen säilyttäminen
204 p artikla	Ulkopuolisten tarkastuselinten tai asiantuntijoiden valinta

KOLMAS OSA LOPPU- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

205 artikla	Siirtymäsäännökset
206 artikla	Euroopan parlamentin ja neuvoston esittämät tietopyynnöt
207 artikla	Kynnysarvot ja määrät
208 artikla	Siirretyn säädösvallan käyttäminen
209 artikla	Varainhoidon puiteasetus SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti perustettuja elimiä varten
210 artikla	Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen perustuvien elinten varainhoidon malliasetus
211 artikla	Uudelleentarkastelu
212 artikla	Kumoaminen
213 artikla	Ulkosuhdehallintoa koskeva uudelleentarkastelu
214 artikla	Voimaantulo

LIITE VASTAAVUUSTAULUKKO

Yhteinen lausuma monivuotiseen rahoituskehykseen liittyvistä asioista

Yhteinen lausuma 203 artiklassa tarkoitetuista kiinteistömenoista

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteinen lausuma 203 artiklan 3 kohdan osalta

ENSIMMÄINEN OSA
YHTEISET SÄÄNNÖKSET

I OSASTO

SISÄLTÖ, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Sisältö

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat Euroopan unionin yleisen talousarvion laatimista ja toteuttamista sekä tilinpäätöksen laatimista ja tilintarkastusta.
2. Tätä asetusta sovelletaan Euratomin hankintakeskuksen talousarvion toteuttamiseen.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa

- a) 'unionilla' tarkoitetaan asiayhteyden mukaisesti Euroopan unionia, Euroopan atomienergiayhteisöä tai niitä molempia;
- b) 'toimielimellä' tarkoitetaan Euroopan parlamenttia, Eurooppa-neuvostoa, neuvostoa, Euroopan komissiota, Euroopan unionin tuomioistuinta, tilintarkastustuomioistuinta, Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa, alueiden komiteaa, Euroopan oikeusasiamiestä, Euroopan tietosuojavaltuutettua sekä Euroopan ulkosuhdehallintoa, jäljempänä 'ulkosuhdehallinto'; Euroopan keskuspankkia ei pidetä unionin toimielimenä;
- c) 'talousarviolla' tarkoitetaan välinettä, jolla ennakoidaan ja hyväksytään kunakin varainhoitovuonna kaikki unionille tarpeellisiksi katsotut tulot ja menot;
- d) 'perussäädöksellä' tarkoitetaan oikeudellista tointa, joka muodostaa oikeudellisen perustan toiminnalle ja sitä vastaavan, talousarvioon otetun menon käytölle.

Perussäädös voi olla muodoltaan:

- i) Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta, jäljempänä 'SEUT-sopimus', ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimusta, jäljempänä 'Euratomin perustamissopimus', sovellettaessa SEUT-sopimuksen 288 artiklassa tarkoitettu asetus, direktiivi tai päätös; tai
- ii) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', V osaston määräyksiä sovellettaessa jokin SEU-sopimuksen 26 artiklan 2 kohdassa, 28 artiklan 1 kohdassa, 29 artiklassa, 31 artiklan 2 kohdassa, 33 artiklassa tai 37 artiklassa mainittu säädösmuoto.

Suosituksset ja lausunnot eivät ole perussäädöksiä;

- e) 'toteuttamistavalla' tarkoitetaan 58, 59 tai 60 artiklassa esitettyjä talousarvion toteuttamistapoja;

▼B

- f) 'valtuutusopimuksella' tarkoitetaan sopimusta, joka tehdään yhteisöjen tai henkilöiden kanssa, joille siirretään talousarvion toteuttamistehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan i-viii alakohdan nojalla;
- g) 'tuensaajalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka kanssa on allekirjoitettu avustussopimus tai jolle on annettu tiedoksi avustuksen myöntämispäätös;
- h) 'toimeksisaajalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka kanssa on tehty hankintasopimus;
- i) 'varojen saajalla' tarkoitetaan tuensaajaa, toimeksisaajaa tai luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saa talousarviosta rahoitusvälineen nojalla palkintoja tai varoja;
- j) 'palkinnoilla' tarkoitetaan rahoitusta, joka myönnetään palkkiona kilpailun perusteella;
- k) 'lainalla' tarkoitetaan sopimusta, joka velvoittaa lainantajan suorittamaan lainanottajalle sovitun suuruisen rahasumman sovituksi määräajaksi ja jonka mukaan lainanottaja on veloitettu maksamaan kyseinen rahasumma takaisin sovittuna ajankohtana;
- l) 'vakuudella' tarkoitetaan kirjallista sitoumusta vastata kokonaan tai osittain kolmannen osapuolen velasta, velvoitteesta tai siitä, että tämä kolmas osapuoli täyttää menestyksellisesti velvoitteensa, jos vakuuden laukaiseva tapahtuma, kuten velanhoidon laiminlyöminen, toteutuu;
- m) 'pääomasijoituksella' tarkoitetaan pääoman antamista yrityksen käyttöön suoraan tai välillisesti sijoitettuna yrityksen täyttä tai osittaista omistusosuutta vastaan siten, että pääomasijoittaja voi lisäksi osallistua yrityksen hallinnoinnin valvontaan ja saada osuuden sen voitoista;
- n) 'oman pääoman luonteisella sijoituksella' tarkoitetaan oman pääoman ja velkarahoituksen väliin sijoittuvaa rahoitusmuotoa, jossa riski on suurempi kuin etuoikeutetussa velkamuotoisessa sijoituksessa ja alhaisempi kuin osakepääomamuotoisessa sijoituksessa. Oman pääoman luonteinen sijoitus voi olla velkamuotoinen, jolloin se on tyypillisesti vakuudeton ja etuoikeudeltaan huonompi ja joissain tapauksissa muunnettavissa osakepääomaksi, tai se voi olla etuosakkeen muodossa;
- o) 'riskinjakovälineellä' tarkoitetaan rahoitusvälinettä, joka kattaa määritellyn riskin jakamisen kahden tai useamman yhteisön kesken tarvittaessa sovittua korvausta vastaan;
- p) 'rahoitusvälineillä' tarkoitetaan unionin rahoitustukia, jotka myönnetään talousarviosta täydentävyyden pohjalta yhden tai useamman unionin toimintapoliittisen tavoitteen edistämiseksi. Tällaiset välineet voivat olla muodoltaan pääomasijoituksia tai oman pääoman luonteisia sijoituksia, lainoja tai vakuuksia taikka muita riskinjakovälineitä, ja niitä voidaan tarvittaessa yhdistää avustuksiin;
- q) 'henkilöstösäännöillä' tarkoitetaan neuvoston asetuksessa (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 ⁽¹⁾ säädettyjä Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavia henkilöstösääntöjä ja unionin muuta henkilöstöä koskevia palvelussuhteen ehtoja;

⁽¹⁾ EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1.

▼B

- r) 'valvonnalla' tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla pyritään saamaan riittävä varmuus toimien tehokkuudesta, vaikuttavuudesta ja taloudellisuudesta, raportoinnin luotettavuudesta, varojen ja tietojen turvaamisesta, petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisystä, havaitsemisesta ja korjaamisesta sekä niiden seurannasta, sekä tilien perustana olevien toimien laillisuuteen ja asianmukaisuuteen liittyvien riskien riittävästä hallinnasta ottaen huomioon ohjelmien monivuotisuus ja suoritettavien maksujen luonne. Valvontaan voivat kuulua erilaiset tarkastukset sekä ensimmäisessä virkkeessä kuvailtujen tavoitteiden saavuttamista koskevien politiikkojen ja menettelyjen toimeenpano;
- s) 'tarkastuksella' tarkoitetaan tulo- tai menotapahtuman tietyn näkökohdan varmennusta.

*3 artikla***Tämän asetuksen noudattaminen johdetussa oikeudessa**

1. Perussäädöksessä olevien säännösten, jotka liittyvät talousarvion toteuttamiseen tuloina tai menoina, on oltava yhdenmukaisia ensimmäisen osan II osastossa esitettyjen budjettiperiaatteiden kanssa.

2. Kaikissa lainsäätäjälle toimitetuissa ehdotuksissa ja ehdotusten muutoksissa, jotka sisältävät poikkeuksia muihin kuin ensimmäisen osan II osaston säännöksiin tai tämän asetuksen nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin, on selkeästi mainittava tällaiset poikkeukset ja esitettävä niiden erityiset syyt asianomaisten ehdotusten johdanto-osan kappaleissa ja perusteluissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

*4 artikla***Määräajat, päivämäärät ja määräpäivät**

Jollei toisin säädetä, tässä asetuksessa säädettyihin määräaikoihin sovelletaan määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä 3 päivänä kesäkuuta 1971 annettua neuvoston asetusta (ETY, Euratom) N:o 1182/71 ⁽¹⁾.

*5 artikla***Henkilötietojen suoja**

Tämä asetus ei rajoita yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY ⁽²⁾ eikä asetuksen (EY) N:o 45/2001 vaatimusten soveltamista.

⁽¹⁾ EYVL L 124, 8.6.1971, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

II OSASTO
BUDJETTIPERIAATTEET

6 artikla

Budjettiperiaatteiden noudattaminen

Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa noudatetaan tässä asetuksessa säädettyjä yhtenäisyyden, talousarvion totuudenmukaisuuden, vuotuisuuden, tasapainon, laskentayksikön, yleiskatteisuuden, erittelyn, vaikuttavaa ja tehokasta sisäistä valvontaa edellyttävän moitteettoman varainhoidon sekä avoimuuden periaatteita.

1 LUKU

Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteet

7 artikla

Talousarvion soveltamisala

1. Talousarvioon kuuluvat:
 - a) unionin menot ja tulot, mukaan lukien SEU-sopimuksen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alaa koskevista määräyksistä toimieli-mille aiheutuvat hallintomenot sekä näiden määräysten täytäntöönpa-nosta johtuvat toimintamenot, kun ne otetaan menoina talousarvioon;
 - b) Euroopan atomienergiayhteisön tulot ja menot.
2. Talousarvioon otetaan unionin lainanotto- ja lainanantotoimenpi-teisiin liittyvät takuut, myös Euroopan rahoituksenvakautusmekanismiin ja maksutasejärjestelyyn liittyvät toimenpiteet, 49 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti.

8 artikla

Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteisiin sovellettavat erityiset säännöt

1. Tulon tai menon saa suorittaa ainoastaan ottamalla sen johonkin budjettikohtaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 83 artiklan soveltamista.
2. Menoon ei saa sitoutua eikä sitä saa hyväksyä maksettavaksi, jos se ylittää vahvistetun määrärahan.
3. Talousarvioon saadaan ottaa määrärahoja vain tarpeelliseksi kat-sottuja menoja varten.
4. Talousarviosta suoritettujen ennakkomaksujen korkotuottoja ei makseta unionille, ellei valtuutussovimuksissa, lukuun ottamatta kol-mansien maiden tai niiden nimeämien elinten kanssa tehtyjä sopimuksia, toisin määrätä. Tällaisissa tapauksissa korot käytetään vastaavan toimin-nan tarpeisiin, ne vähennetään 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisen ala-kohdan c alakohdassa tarkoitetuista maksupyynnöistä tai ne peritään takaisin.

▼B

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat ennakkomaksujen korkotuottojen kirjanpitoa.

*2 LUKU****Vuotuisperiaate****9 artikla***Määritelmä**

Talousarvioon otetaan määrärahat varainhoitovuoden ajaksi, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.

*10 artikla***Määrärahalajit**

1. Talousarvio koostuu jaksotetuista määrärahoista, jotka ovat maksusitoumusmäärärahoja tai maksumäärärahoja, ja jaksottamattomista määrärahoista.
2. Maksusitoumusmäärärahat kattavat tietyn varainhoitovuoden aikana tehtyjen oikeudellisten sitoumusten kokonaiskustannukset, jollei 86 artiklan 4 kohdasta tai 189 artiklan 2 kohdasta muuta johdu.
3. Maksumäärärahat kattavat varainhoitovuoden tai sitä edeltävien varainhoituvuosien aikana tehtyjen oikeudellisten sitoumusten toteuttamiseen tarvittavat maksut.
4. Tämän artiklan 1 ja 2 kohta eivät rajoita toisen osan I, IV ja VI osaston erityissäännösten soveltamista eivätkä ne estä sitomasta kaikkia määrärahoja kerralla tai jakamasta talousarviositoumuksia vuotuisiin eriin.

*11 artikla***Tuloja ja määrärahoja koskeva kirjanpito**

1. Varainhoitovuoden tulot otetaan kyseisen varainhoitovuoden tileille sen kuluessa toteutuneiden määrien mukaisina. Seuraavan varainhoitovuoden tammikuun omat varat voidaan kuitenkin suorittaa etukäteen Euroopan yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 2007/436/EY, Euratom soveltamisesta 22 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 ⁽¹⁾ mukaisesti.
2. Arvonlisäveroon perustuviin omiin varoihin, bruttokansantuloon perustuviin täydentäviin omiin varoihin ja rahoitusosuuksiin voidaan tehdä mukautuksia asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 mukaisesti.
3. Varainhoitovuodelle myönnettyjä määrärahoja käytetään ainoastaan kattamaan menot, joihin on sitouduttu ja jotka maksetaan saman varainhoitovuoden aikana, sekä sellaisista sitoumuksista johtuvat määrät, jotka siirtyvät edellisiltä varainhoituvuosilta.

⁽¹⁾ EYVL L 130, 31.5.2000, s. 1.

▼B

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä varainhoitovuoden määrärahoja koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

4. Maksusitoumukset otetaan kirjanpitoon kattamaan 31 päivään joulukuuta mennessä tehdyt oikeudelliset sitoumukset. Tästä poiketen 86 artiklan 4 kohdassa tarkoitettut talousarvioon tehtävät kokonaissitoumukset tai 189 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut kolmansien maiden kanssa tehdyt rahoitussopimukset viedään kirjanpitoon 31 päivään joulukuuta mennessä tehtyjen talousarviositoumusten perusteella.

5. Maksut kirjataan tietyn varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka tilinpitäjä on suorittanut saman vuoden 31 päivään joulukuuta mennessä.

6. Poiketen siitä, mitä 3, 4 ja 5 kohdassa säädetään, Euroopan maatalouden tukirahaston menot kirjataan varainhoitovuoden tileille toisen osan I osastossa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

*12 artikla***Määrärahojen sitominen**

Talousarvioon otetut määrärahat voidaan sitoa talousarvion lopullisen hyväksymisen jälkeen 1 päivästä tammikuuta alkaen, jollei toisen osan I tai VI osastossa toisin säädetä.

*13 artikla***Määrärahojen peruuttaminen ja siirtäminen varainhoitovuodelta toiselle**

1. Määrärahat, joita ei ole käytetty sen varainhoitovuoden aikana, jota varten ne on otettu talousarvioon, peruutetaan.

Ne voidaan kuitenkin viimeistään 15 päivänä helmikuuta 2 ja 3 kohdan mukaisesti tehtävällä asianomaisen toimielimen päätöksellä siirtää yksinomaan seuraavan varainhoitovuoden aikana käytettäväksi tai ne voidaan siirtää ilman eri toimenpiteitä 4 kohdan mukaisesti.

2. Jaksotetuista maksusitoumusmäärärahoista ja jaksottamattomista määrärahoista, joita varainhoitovuonna ei vielä ole sidottu, voidaan siirtää:

- a) määrät, jotka vastaavat maksusitoumusmäärärahoja tai kiinteistöhankeisiin liittyviä jaksottamattomia määrätahoja, joiden osalta useimmat sitoumusten edellyttämät alustavat muodollisuudet on tehty 31 päivään joulukuuta mennessä. Tällaiset määrät voidaan sitoa seuraavan vuoden 31 päivään maaliskuuta saakka; kiinteistöhankeisiin liittyvät määrät voidaan sitoa seuraavan vuoden 31 päivään joulukuuta saakka;
- b) määrät, jotka osoittautuvat tarpeellisiksi lainsäätäjän annettua menojen perusteena olevan säädöksen varainhoitovuoden viimeisellä neljänneksellä ilman, että komissio on voinut ennen 31 päivää joulukuuta sitoa talousarviossa tähän tarkoitukseen tarkoitettuja määrärahoja;

▼M1

- c) määrät, jotka vastaavat hätäapuvarauksen maksusitoumusmäärärahoja.

Ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettut määrät voidaan siirtää ainoastaan seuraavalle varainhoitovuodelle.

▼B

3. Maksumäärärahoista voidaan siirtää määrät, jotka tarvitaan aiempien maksusitoumusten kattamiseen tai jotka liittyvät siirrettyihin maksusitoumusmäärärahoihin, jos asianomaiseen budjettikohtaan seuraavalle varainhoitovuodelle osoitetut maksumäärärahat eivät riitä kattamaan rahoitustarvetta.

Asianomainen toimielin käyttää ensisijaisesti kuluvalle varainhoitovuodelle vahvistettuja määrärahoja ja vasta näiden loputtua siirrettyjä määrärahoja.

4. Jaksottamattomat määrärahat, jotka vastaavat varainhoitovuonna asianmukaisesti tehtyjä maksusitoumuksia, siirretään ilman eri toimenpiteitä vain seuraavalle varainhoitovuodelle.

5. Asianomainen toimielin ilmoittaa viimeistään 15 päivänä maaliskuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle päätöksestään siirtää määrärahoja varainhoitovuodelta toiselle täsmentäen jokaisen budjettikohdan osalta, miten 2 ja 3 kohdassa säädettyjä perusteita on sovellettu kuhunkin siirtoon.

▼M1

6. Varauksiin otettuja tai henkilöstömenoihin liittyviä määrärahoja ei saa siirtää varainhoitovuodelta toiselle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ja 14 artiklan soveltamista. Tätä artiklaa sovellettaessa henkilöstömenoihin katsotaan sisältyvän toimielinten jäsenten ja henkilöstösääntöjen piiriin kuuluvan henkilöstön palkat ja korvaukset.

▼B

7. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä määrärahojen peruuttamista ja siirtämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*14 artikla***Säännöt käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen siirtämisestä varainhoitovuodelta toiselle**

Jäljempänä 21 artiklassa tarkoitettujen käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen sekä kyseisistä tuloista saatujen, käyttämättä jääneiden ja 31 päivänä joulukuuta käytettävissä olevien määrärahojen siirtämisessä varainhoitovuodelta toiselle noudatetaan seuraavia sääntöjä:

- a) ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot siirretään varainhoitovuodelta toiselle ilman eri toimenpiteitä, ja ne on käytettävä kokonaan siihen mennessä kun ohjelmaan tai toimeen, johon ne on sidottu, liittyvät toimenpiteet on toteutettu. Ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka on saatu ohjelman tai toimen viimeisenä toteutusvuonna, voidaan käyttää ohjelmaa tai toimea jatkavan ohjelman tai toimen ensimmäisenä toteutusvuonna;
- b) sisäiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot siirretään vain yhdeksi vuodeksi, lukuun ottamatta 21 artiklan 3 kohdan g alakohdassa tarkoitettuja sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, jotka siirretään ilman eri toimenpiteitä.

*15 artikla***Määrärahojen vapautuminen**

Määrärahojen vapautuminen, joka aiheutuu niillä rahoitettavien toimien osittaisesta tai täydellisestä toteuttamatta jättämisestä ja joka tapahtuu sen varainhoitovuoden jälkeisten varainhoituvuosien aikana, jona määrärahat on otettu talousarvioon, johtaa määrärahojen peruuntumiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 178 ja 182 artiklan soveltamista.

16 artikla

Säännöt, joita sovelletaan, jos talousarvio hyväksytään myöhässä

1. Jos talousarviota ei ole varainhoitovuoden alkaessa lopullisesti hyväksytty, sovelletaan SEUT-sopimuksen 315 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua menettelyä (väliaikaisten kahdestoistaosien järjestelmä). Maksusitoumuksia voidaan tehdä ja maksuja suorittaa tämän artiklan 2 kohdassa säädetyissä rajoissa.

2. Maksusitoumuksia voidaan tehdä luku luvulta enintään neljäosalla kaikista asianomaiseen lukuun edellisiksi varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista lisätynä yhdellä kahdestoistaosalla kutakin kulunutta kuukautta kohti.

Talousarvioesityksessä varattuja määrärahoja ei saa ylittää.

Maksuja voidaan suorittaa kuukausittain luku luvulta enintään kahdestoistaosalla asianomaiseen lukuun edellisiksi varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista. Tämä määrä saa kuitenkin olla enintään yksi kahdestoistaosa talousarvioesityksessä vastaavaan lukuun otetuista määrärahoista.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla asianomaiseen lukuun edellisiksi varainhoitovuodeksi hyväksytyillä määrärahoilla tarkoitetaan määrärahoja, jotka on otettu talousarvioon, myös lisätalousarvioilla, ja joita on tarkistettu tuon varainhoitovuoden aikana tehtyjen määrärahasiirtojen määrällä.

4. Jos unionin toiminnan jatkuvuus ja hallinnon tarpeet sitä vaativat, neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta antaa luvan käyttää yhden väliaikaisen kahdestoistaosan ylittäviä menoja niiden lisäksi, jotka ovat käytettävissä ilman eri toimenpiteitä 1 ja 2 kohdan mukaisesti, toisaalta maksusitoumusten tekemiseen ja toisaalta suoritettaviin maksuihin, ei kuitenkaan enempää kuin yhteensä neljä väliaikaista kahdestoistaosaa, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia. Neuvosto ilmoittaa päätöksestä välittömästi Euroopan parlamentille.

Päätös tulee voimaan 30 päivän kuluttua sen tekemisestä, jollei Euroopan parlamentti

- a) tee kaikkien jäsentensä enemmistöllä tämän määräajan kuluessa päätöstä pienentää näitä menoja, jolloin komissio antaa uuden ehdotuksen; tai
- b) ilmoita neuvostolle ja komissiolle, että se ei halua pienentää näitä menoja, jolloin päätös tulee voimaan ennen 30 päivän määräajan päättymistä.

Täydentävät kahdestoistaosat hyväksytään kokonaisina eikä niitä voida jakaa osiin.

5. Jos jossain luvussa neljän väliaikaisen kahdestoistaosan hyväksyminen 4 kohdan mukaisesti ei riitä kattamaan menoja, jotka ovat tarpeen unionin toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi kyseisen luvun kattamalla alalla, edellisen varainhoitovuoden talousarvion vastaavaan lukuun otettujen määrärahojen määrän ylitys voidaan poikkeuksellisesti hyväksyä.

▼B

Euroopan parlamentti ja neuvosto tekevät päätöksen 4 kohdassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti. Tällöin ei kuitenkaan saa missään tapauksessa ylittää edellisen varainhoitovuoden talousarviossa käyttöön annettujen tai talousarvioesityksessä ehdotettujen määrärahojen kokonaismäärää.

*3 LUKU****Tasapainoperiaate****17 artikla***Määritelmä ja soveltamisala**

1. Tulojen ja maksumäärärahojen on oltava tasapainossa.
2. Unioni ja 208 artiklassa tarkoitetut elimet eivät saa ottaa lainaa talousarvion puitteissa.

*18 artikla***Varainhoitovuoden yli- tai alijäämä**

1. Varainhoitovuoden ylijäämä otetaan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon tulona ja alijäämä maksumäärärahana.
2. Arviot näistä tuloista tai maksumäärärahoista otetaan talousarvioon talousarviomenettelyn kuluessa ja niitä voidaan tarkistaa 39 artiklan mukaisella oikaisukirjelmällä. Arviot laaditaan asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 mukaisesti.
3. Varainhoitovuoden alustavan tilinpäätöksen jälkeen mainitun tilinpäätöksen poikkeamat arvioista otetaan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon ainoastaan niitä koskevassa lisätalousarviossa. Tässä tapauksessa komissio esittää yhtä aikaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen lisätalousarvioksi 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jona alustava tilinpäätös esitettiin.

*4 LUKU****Laskentayksikön periaate****19 artikla***Euron käyttö**

1. Monivuotinen rahoituskehys ja talousarvio laaditaan ja toteutetaan ja tilinpäätös esitetään euroina. Jäljempänä 68 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kassavaroja varten tilinpitäjällä, ennakkomaksujärjestelmien osalta ennakoiden hoitajalla ja komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon hallintotarpeiden osalta toimivaltaisella tulojen ja menojen hyväksyjällä on kuitenkin valtuudet suorittaa maksutapahtumia muissa valuutoissa tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä säädetyin edellytyksin.

▼B

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä euron ja muiden valuuttojen välisiä muuntokursseja koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*5 LUKU****Yleiskatteisuusperiaate****20 artikla***Määritelmä ja soveltamisala**

Tulojen kokonaismäärän on katettava maksumäärärahojen kokonaismäärä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 21 artiklan soveltamista. Tulot ja menot otetaan talousarvioon kokonaisuudessaan vähentämättä niitä toisistaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 23 artiklan soveltamista.

*21 artikla***Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot**

1. Ulkoiset ja sisäiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot osoitetaan tietyn menoerän rahoittamiseen.

2. Ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot muodostuvat seuraavista:

- a) jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, jotka liittyvät tiettyihin tutkimusohjelmiin, asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 mukaisesti;
- b) jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden, molemmissa tapauksissa niiden valtiolliset elimet mukaan luettuina, yhteisöjen tai luonnollisten henkilöiden rahoitusosuudet eräistä unionin rahoittamista ulkoisen avun hankkeista tai ohjelmista, joita komissio hallinnoi niiden puolesta;
- c) liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1467/97 ⁽¹⁾ tarkoitetuista talletuksista ja sakoista kertyvät korot;
- d) määrättyyn käyttötarkoitukseen osoitetut tulot, kuten tulot rahastoisista, avustukset, lahjat ja testamenttilahjoitukset, mukaan lukien kunkin toimielimen omat käyttötarkoitukseensa sidotut tulot;
- e) kolmansien maiden tai unionin ulkopuolisten elinten unionin toimintaan liittyvät, b alakohdan soveltamisalaan kuulumattomat rahoitusosuudet;
- f) 181 artiklan 2 kohdassa ja 183 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot;
- g) 3 kohdassa tarkoitettut sisäiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, siltä osin kuin ne liittyvät tässä kohdassa tarkoitettuihin muihin tuloihin.

3. Sisäiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot muodostuvat seuraavista:

- a) tulot, jotka ovat peräisin kolmansilta osapuolilta näille tilauksesta toimitetuista tarvikkeista, suoritetuista palveluista ja tehdyistä urakoista;

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6.

▼B

- b) tulot uusittavien tai käytöstä poistettavien ajoneuvojen, tarvikkeiden, rakennelmien ja aineiden sekä tieteellisiin ja teknisiin tarkoituksiin käytettävien laitteiden myynnistä, kun kirjanpitoarvo on täysin poistettu;
- c) tulot, jotka saadaan aiheuttomasti maksettujen määrien palauttamisesta 80 artiklan mukaisesti;
- d) tulot, jotka saadaan ennakkomaksujen koroista, jollei 8 artiklan 4 kohdasta muuta johdu;
- e) tulot toimielimen muille yksiköille, toimielimille tai elimille toimitetuista tarvikkeista, suoritetuista palveluista ja tehdyistä urakoista, mukaan lukien muiden toimielinten tai elinten lukuun maksetut ja näiden korvaamat virkamatkakulut;
- f) vakuutuskorvauksista saadut määrät;
- g) vuokratulot;
- h) julkaisujen ja elokuvien sekä niiden sähköisten tallenteiden myynnistä saatavat tulot;
- i) palautukset rahoitusvälineisiin 140 artiklan 6 kohdan mukaisesti;
- j) verojen palautuksesta saatavat tulot 23 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.

4. Perussäädöksessä voidaan myös säätää, että tulot sidotaan tiettyihin menoihin. Tällaiset tulot ovat sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, jollei perussäädöksessä toisin säädetä.

5. Talousarviossa on ulkoisia ja sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja varten erityisiä budjettikohtia, joissa ilmoitetaan mahdollisuuksien mukaan myös tulojen määrä.

Talousarvioesitykseen voidaan ottaa ainoastaan sellaiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, joiden määrästä on varmuus talousarvioesityksen laatimisajankohtana.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat ulkoisten ja sisäisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen esittämistä talousarviossa ja niitä vastaavien määrärahojen asettamista käyttöön sekä sääntöjä jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista tutkimusohjelmiin. Siirretään komissiolle myös valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat tuottoa, joka saadaan SEUT-sopimuksen 126 artiklan 11 kohdan nojalla määrättyistä seuraamuksista, ja käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, jotka saadaan EFTA-valtioiden osallistumisesta tiettyihin unionin ohjelmiin.

22 artikla

Lahjoitukset

1. Komissio voi ottaa vastaan erilaisia unionin hyväksi tarkoitettuja lahjoituksia, kuten rahastoja, avustuksia, lahjoja sekä testamenttilahjoituksia.

2. Sellaisten arvoltaan vähintään 50 000 euron suuruisen lahjoituksen vastaanottamiseen, josta voi aiheutua kuluja, jatkotoimiin liittyvät kulut mukaan luettuina, joiden arvo on enemmän kuin 10 prosenttia lahjoituksen arvosta, tarvitaan Euroopan parlamentin ja neuvoston lupa;

▼B

niiden molempien on annettava lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa komission pyynnön vastaanottamisesta. Jos lahjoitusta ei vastusteta tässä määräajassa, komissio päättää lopullisesti lahjoituksen vastaanottamisesta.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä unionin saamien lahjoitusten hyväksymistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*23 artikla***Vähennyksiä ja valuuttakurssimukautuksia koskevat säännöt**

1. Maksupyynnöistä voidaan tehdä seuraavat vähennykset, minkä jälkeen ne hyväksytään nettomääräisinä:

- a) hankintasopimusten osapuolille tai tuensaajille määrätyt seuraamukset;
- b) yksittäisistä laskuista ja kustannus selvityksistä myönnettyt alennukset, hyvitykset ja vähennykset;
- c) ennakkomaksuista kertyneet korot;
- d) aiheettomasti maksettujen rahamäärien oikaisut.

Ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettavat oikaisut voidaan tehdä suorina vähennyksinä samalle saajalle suoritettavista uusista väli- tai loppumaksuista, jotka katetaan samasta luvusta, samalta momentilta ja samana varainhoitovuotena kuin liiallisena maksettu määrä.

Ensimmäisen alakohdan c ja d alakohdassa tarkoitettuihin vähennyksiin sovelletaan unionin kirjanpitosääntöjä.

2. Talousarvioon otetaan verottomana niiden unionille toimitettujen tuotteiden tai suoritettujen palvelujen hinta, joihin sisältyvät verot jäsenvaltiot palauttavat unionille Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan mukaisesti.

3. Talousarvioon voidaan ottaa niiden unionille toimitettujen tuotteiden tai suoritettujen palvelujen hinta, joihin sisältyvät verot kolmannet maat palauttavat unionille asiaan sovellettavien sopimusten perusteella:

- a) verottomana; tai
- b) verollisena. Tällöin verojen palautukset katsotaan sisäisiksi käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi.

4. Varainhoitovuoden aikana kirjatut valuuttakurssierot voidaan oikaista. Lopputulos sisällytetään varainhoitovuoden yli- tai alijäämään.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 210 a artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä verojen palautusten kirjanpitoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

▼B

6 LUKU

Erittelyperiaate

24 artikla

Yleiset säännökset

Määrärahat osoitetaan käyttötarkoitukseensa ja eritellään osastoittain ja luvuittain. Luvut jaetaan momentteihin ja alamomentteihin.

25 artikla

Muiden toimielinten kuin komission määrärahasiirrot

1. Muut toimielimet kuin komissio voivat siirtää määrärahoja omassa pääluokassaan:

- a) osastosta toiseen enintään 10 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista vuoden määrärahoista, josta määrärahat siirretään;
- b) luvusta toiseen ja momentilta toiselle rajoituksitta.

2. Kolme viikkoa ennen 1 kohdassa tarkoitettuja määrärahasiirtoja toimielimet ilmoittavat aikeistaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto esittää tämän määräajan kuluessa asianmukaisesti perusteltuja syitä, sovelletaan 27 artiklan mukaista menettelyä

3. Muut toimielimet kuin komissio voivat ehdottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle omassa pääluokassaan osastosta toiseen tehtäviä määrärahasiirtoja, joiden määrä ylittää 10 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista kyseisen vuoden määrärahoista, josta määrärahat siirretään. Näihin siirtoihin sovelletaan 27 artiklassa säädettyä menettelyä.

4. Muut toimielimet kuin komissio voivat tehdä määrärahasiirtoja omassa pääluokassaan momentilta toiselle ilman ennakoilmoitusta Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat muiden toimielinten kuin komission tekemien siirtojen prosenttimäärien laskemista.

26 artikla

Komission määrärahasiirrot

1. Komissio voi itsenäisesti omassa pääluokassaan:

- a) siirtää määrärahoja saman luvun sisällä;
- b) useisiin osastoihin sisältyvien samanlaisten henkilöstö- ja hallintomenojen osalta siirtää määrärahoja osastosta toiseen enintään 10 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista kyseisen vuoden määrärahoista, josta määrärahat siirretään, ja enintään 30 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista kyseisen vuoden määrärahoista, johon määrärahat siirretään;

▼B

- c) toimintamenojen osalta määrärahoja saman osaston luvusta toiseen enintään 10 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista kyseisen vuoden määrärahoista, josta määrärahat siirretään.

Kolme viikkoa ennen ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja määrärahasiirtoja komissio ilmoittaa aikeistaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto esittää tämän määräajan kuluessa asianmukaisesti perusteltuja syitä, sovelletaan 27 artiklan mukaista menettelyä.

Varainhoitovuoden viimeisten kahden kuukauden aikana komissio voi kuitenkin toisesta alakohdasta poiketen itsenäisesti siirtää unionin virkamiehiä ja muuta henkilöstöä sekä ulkopuolista henkilöstöä koskevia määrärahoja talousarvion osastosta toiseen yhteensä enintään 5 prosenttia kyseisen varainhoitovuoden määrärahoista. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle näitä määrärahasiirtoja koskevasta päätöksestään kahden viikon kuluessa sen tekemisestä.

2. Komissio voi päättää siirtää omassa talousarvion pääluokassaan määrärahoja osastosta toiseen seuraavissa tapauksissa edellyttäen, että se ilmoittaa päätöksestään Euroopan parlamentille ja neuvostolle välittömästi:

- a) kun määrärahoja siirretään 46 artiklassa tarkoitettusta osastosta "alustavat määrärahat" ja kun ainoa ehto varauksen purkamiselle on perussäädöksen hyväksyminen SEUT-sopimuksen 294 artiklan nojalla;
- b) asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa, kuten silloin kun varainhoitovuoden 1 päivän joulukuuta jälkeen tapahtuu jokin kansainvälinen humanitaarinen suuronnettomuus tai kriisi, komissio siirtää tuon varainhoitovuoden käyttämättä jääneitä talousarviomäärärahoja monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeeseen 4 kuuluvista talousarvion osastoista talousarvion osastoihin, jotka koskevat hätäavun ja humanitaaristen avustustoimien toteuttamista.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat komission tekemien sisäisten siirtojen prosenttimäärien laskemista ja siirtopyyntöjen perusteita.

27 artikla

Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitettavat toimielinten määrärahojen siirtoa koskevat esitykset

1. Kukin toimielin toimittaa määrärahojen siirtoa koskevat esityksensä Euroopan parlamentille ja neuvostolle samanaikaisesti.
2. Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät määrärahasiirroista tämän artiklan 3–6 kohdassa säädetyin edellytyksin, jollei toisen osan I osastossa toisin säädetä.
3. Kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta Euroopan parlamentti ja neuvosto, joka tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä, käsittelevät kunkin määrärahojen siirtoa koskevan esityksen kuuden viikon kuluessa päivästä, jona ne molemmat ovat vastaanottaneet kyseisen siirtoesityksen.

▼B

4. Määrärahojen siirtoa koskeva esitys hyväksytään, jos kuuden viikon jakson kuluessa jokin seuraavista toteutuu:

- a) Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät sen;
- b) joko Euroopan parlamentti tai neuvosto hyväksyy sen ja toinen niistä pidättyy toimimasta;
- c) Euroopan parlamentti ja neuvosto pidättyvät kumpikin toimimasta tai kumpikaan ei tee päätöstä muuttaa tai vastustaa määrärahojen siirtoa koskevaa esitystä.

5. Jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto toisin pyydä, 3 kohdassa tarkoitettu kuuden viikon jakso lyhenee kolmeen viikkoon seuraavissa tapauksissa:

- a) siirto on vähemmän kuin 10 prosenttia sen budjettikohdan määrärahoista, josta siirto tehdään, eikä ylitä 5 000 000:aa euroa;
- b) siirto koskee vain maksumäärärahoja eikä sen kokonaismäärä ylitä 100 000 000:aa euroa.

6. Jos joko Euroopan parlamentti tai neuvosto on muuttanut siirrettävää määrää ja toinen niistä on joko hyväksynyt sen tai pidättyy toimimasta, tai jos Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat kumpikin muuttaneet siirrettävää määrää, hyväksytyksi katsotaan pienempi näistä kahdesta määrästä, jollei asianomainen toimielin peruuta määrärahojen siirtoa koskevaa esitystään.

*28 artikla***Määrärahasiirtoja koskevat erityissäännöt**

- 1. Määrärahoja voidaan siirtää ainoastaan budjettikohtiin, joihin on talousarviossa vahvistettu määräraha tai jotka on varustettu merkinnällä "pro memoria".
- 2. Käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja vastaavat määrärahat voidaan siirtää ainoastaan, jos ne pysyvät sidottuina käyttötarkoitukseensa.

*29 artikla***Määrärahasiirrot, joihin sovelletaan erityissäännöksiä**

- 1. Määrärahasiirroista Euroopan maatalouden tukirahastoa, rakennerahastoja, koheesiorahastoa, Euroopan kalatalousrahastoa ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa sekä tutkimusta koskevissa talousarvion osastoissa säädetään erikseen toisen osan I, II ja III osastossa.
- 2. Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät komission esityksestä määrärahasiirroista, joiden tarkoituksena on käyttää hätäapuvараusta. Kutakin hätäapua koskevaa tointa varten on toimitettava erillinen esitys.

Tämän kohdan soveltamiseksi sovelletaan 27 artiklan 3 ja 4 kohdassa säädettyä menettelyä. Jos Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät hyväksy komission esitystä eivätkä pääse sopimukseen kyseisen varauksen käyttämistä koskevasta yhteisestä kannasta, ne pidättyvät päättämästä komission määrärahojen siirtoa koskevasta esityksestä.

▼B

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä hätäapuvaraukseen liittyviä määrärahasiirtopyyntöjä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*7 LUKU****Moitteettoman varainhoidon periaate****30 artikla***Taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteet**

1. Määrärahat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteen eli taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteiden mukaisesti.

2. Taloudellisuuden periaate edellyttää, että varat, joita toimitella käytetään toimintojensa toteuttamiseksi, otetaan käyttöön oikeaan aikaan ja että ne ovat määrältään riittävät, laadultaan asianmukaiset ja kustannuksiltaan mahdollisimman edulliset.

Tehokkuuden periaatteen tarkoituksena on saavuttaa käytetyillä varoilla parhaat mahdolliset tulokset.

Vaikuttavuuden periaatteen tarkoituksena on saavuttaa toiminnalle asetetut tavoitteet ja siltä odotetut tulokset.

3. Kaikille talousarvion kattamille toiminnan aloille on vahvistettava erityiset mitattavissa ja toteutettavissa olevat, asiaan kuuluvat ja ajallisesti määrättyt tavoitteet. Näiden tavoitteiden toteuttamista valvotaan toiminnoittain vahvistettujen tulosindikaattoreiden avulla, ja menosta vastaavat hallinnot toimittavat 38 artiklan 3 kohdan e alakohdassa tarkoitettua tietoja Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Nämä tiedot toimitetaan vuosittain, ja ne esitetään viimeistään talousarvioesityksen liiteasiakirjoissa.

4. Päätöksenteon tehostamiseksi toimitella arvioivat ohjelmia tai toimintoja etu- ja jälkikäteen komission laatimien ohjeiden mukaisesti. Arviointia sovelletaan kaikkiin ohjelmiin ja toimiin, joista aiheutuu huomattavia menoja, ja arviointien tulokset ilmoitetaan Euroopan parlamentille, neuvostolle ja menosta vastaaville hallinnoille.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä ennako-, väli- ja jälkiarviointeja koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*31 artikla***Pakollinen rahoitusarviointi**

1. Jokaiseen ehdotukseen tai aloitteeseen, jonka komissio, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', tai jäsenvaltio esittää lainsäätäjälle ja joka saattaa vaikuttaa talousarvioon ja henkilöstön määrään, on liitettävä rahoitusarviointi ja 30 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu etukäteisarviointi.

▼B

Jokaiseen lainsäätäjälle esitettävään ehdotusta tai aloitetta koskevaan muutokseen, joka saattaa vaikuttaa huomattavasti talousarvioon, henkilöstön määrä mukaan luettuna, on liitettävä muutosta ehdottavan toimielimen tekemä rahoitus selvitys.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä rahoitus selvitykseen liittyviä vaatimuksia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

2. Komissio antaa talousarviomenettelyn yhteydessä tarvittavat tiedot, jotta määrärahatarpeen kehitystä voidaan vertailla rahoitus selvityksessä annettuihin alustaviin arvioihin lainsäätäjälle esitettävän ehdotuksen tai aloitteen käsittelyn edistymisen pohjalta.

3. Petosten ja sääntöjenvastaisuuksien riskien vähentämiseksi 1 kohdassa tarkoitettussa rahoitus selvityksessä annetaan tietoja käyttöön otetusta sisäisestä valvontajärjestelmästä, arvio järjestelmän edellyttämien tarkastusten kustannustehokkuudesta, arvio odotettavissa olevasta virheriskin tasosta sekä tietoja käytössä tai suunnitteilla olevista petostentorjunta- ja suojelutoimenpiteistä.

Tässä tarkastelussa otetaan huomioon virheiden todennäköinen laajuus ja luonne sekä asianomaisen toimintalohkon erityisolosuhteet ja siihen sovellettavat säännöt.

*32 artikla***Talousarvion toteuttamisen sisäinen valvonta**

1. Talousarvion toteuttamisessa noudatetaan kulloisenkin toteuttamistavan tarpeisiin soveltuvaa, vaikuttavaa ja tehokasta sisäistä valvontaa asiaa koskevien alakohtaisten sääntöjen mukaisesti.

2. Talousarvion toteuttamisen yhteydessä sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan prosessia, jota sovelletaan hallinnon kaikilla tasoilla ja jonka avulla on tarkoitus saada riittävä varmuus siitä, että seuraavat tavoitteet saavutetaan:

- a) toimien tehokkuus, vaikuttavuus ja taloudellisuus;
- b) raportoinnin luotettavuus;
- c) varojen ja tietojen turvaaminen;
- d) petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisy, havaitseminen, korjaaminen ja seuranta;
- e) tilien perustana olevien toimien laillisuuteen ja asianmukaisuuteen liittyvien riskien riittävä hallinta ottaen huomioon ohjelmien monivuotisuus ja suoritettavien maksujen luonne.

3. Vaikuttavan sisäisen valvonnan on perustuttava parhaisiin kansainvälisiin käytäntöihin, ja siihen on kuuluttava erityisesti seuraavat:

- a) tehtävien eriyttäminen;
- b) asianmukainen riskinhallinta- ja valvontastrategia, mukaan lukien varojen saajien tasolla tehtävät tarkastukset;
- c) eturistiriitojen välttäminen;

▼B

- d) asianmukainen kirjausketju ja tietojärjestelmiin sisältyvien tietojen eheys;
 - e) tulosten ja havaittujen sisäiseen valvontaan liittyvien puutteiden ja poikkeusten seurantamenettelyt;
 - f) sisäisen valvontajärjestelmän moitteettoman toiminnan säännöllinen arviointi.
4. Tehokkaan sisäisen valvonnan on perustuttava seuraaviin tekijöihin:
- a) valvontaketjuun kuuluvien toimijoiden kesken yhteensovitettun asianmukaisen riskinhallinta- ja valvontastrategian toteuttaminen;
 - b) toteutettujen tarkastusten tulosten asettaminen kaikkien valvontaketjuun kuuluvien toimijoiden saataville;
 - c) tarvittaessa toteutuskumppanien antamien johdon vahvistuslausumien ja riippumattomien tarkastuslausuntojen hyödyntäminen edellyttäen, että ne perustuvat laadultaan asianmukaiseen ja hyväksyttävään toimintaan, joka on tapahtunut hyväksytyjen standardien mukaisesti;
 - d) korjaavien toimenpiteiden, tarvittaessa myös varoittavien seuraamusten, soveltaminen oikea-aikaisesti;
 - e) menettelytapojen perustaminen selkeään ja yksiselitteiseen lainsäädäntöön;
 - f) päällekkäisten tarkastusten välttäminen;
 - g) valvonnan kustannustehokkuuden parantaminen.
5. Jos virhetaso on toteutusvaiheessa jatkuvasti korkea, komissio selvittää valvontajärjestelmien heikkoudet ja mahdollisten korjaavien toimenpiteiden kustannustehokkuuden sekä toteuttaa tai ehdottaa asianmukaisia toimenpiteitä, kuten sovellettavien säännösten yksinkertaistaminen, valvontajärjestelmien tehostaminen ja ohjelman tai sen täytäntöönpanon uudelleensuunnittelu.

*33 artikla***Kustannustehokkaat valvontajärjestelmät**

Esittäessään tarkistettuja tai uusia määrärahaehdotuksia komissio arvioi valvontajärjestelmien kustannustehokkuuden sekä 31 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun virheriskin tason.

*8 LUKU****Avoimuusperiaate****34 artikla***Tilinpäätösten, talousarvioiden ja selvitysten julkaiseminen**

1. Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa ja tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan avoimuusperiaatetta.
2. Euroopan parlamentin puhemies huolehtii talousarvion ja lisätalousarvioiden julkaisemisesta lopullisessa muodossaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Talousarviot julkaistaan kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona niiden lopullinen hyväksyminen todetaan.

▼B

Konsolidoitu tilinpäätös ja kunkin toimielimen laatima selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä talousarvion alustavaa julkaisemista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*35 artikla***Varojen saajia koskevien ja muiden tietojen julkaiseminen**

1. Talousarvioon kuuluu liitteenä selvitys lainoista, joita unioni on antanut tai ottanut kolmansien osapuolten hyväksi.

2. Komissio asettaa asianmukaisella tavalla ja ajoissa saataville hallussaan olevat tiedot varojen saajista sekä talousarviosta rahoitetun toiminnan luonteesta ja tarkoituksesta, kun talousarviota toteutetaan suoraan 58 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, sekä varojen saajia koskevat tiedot, joita ovat toimittaneet sellaiset yhteisöt, henkilöt ja jäsenvaltiot, joille talousarvion toteuttamistehtäviä on siirretty muiden toteuttamistapojen nojalla.

Ensimmäisessä alakohdassa säädettyä velvoitetta sovelletaan myös muihin toimielimiin niiden varojen saajien osalta.

3. Nämä tiedot on asetettava saataville noudattaen asianmukaisesti luottamuksellisuutta ja turvallisuutta koskevia vaatimuksia, erityisesti henkilötietojen suoja.

Kun on kyse luonnollisista henkilöistä, julkaistaan ainoastaan varojen saajan nimi ja asuinpaikka sekä myönnetty määrä ja sen tarkoitus Näiden tietojen ilmoittamisen on perustuttava asiaankuuluviin perusteisiin, kuten myöntämisen jaksottaisuus tai myönnettyjen varojen tyyppi taikka merkitys. Tietojen ilmoittamisen perusteissa ja julkaistujen tietojen yksityiskohtaisuudessa otetaan huomioon alan ja kunkin toteuttamistavan erityispiirteet.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä varojen saajia koskevien tietojen julkaisemista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä. Tarvittaessa tietojen yksityiskohtaisuus ja perusteet määritellään alakohtaisissa säännöissä.

III OSASTO

TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE

*1 LUKU****Talousarvion laatiminen****36 artikla***Ennakoarviot tuloista ja menoista**

1. Kukin muu toimielin kuin komissio laatii ennakoarvion tuloistaan ja menoistaan ja toimittaa sen komissiolle ja samanaikaisesti tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle joka vuosi ennen 1 päivää heinäkuuta.

▼B

2. Korkea edustaja kuulee kehitysyhteistyöpolitiikasta, naapuruuspolitiikasta sekä kansainvälisestä yhteistyöstä, humanitaarisesta avusta ja kriisinhallintatoimista vastaavia komission jäseniä näiden vastuualueisiin kuuluvista kysymyksistä.

3. Komissio laatii ennakkoarvionsa ja toimittaa sen myös Euroopan parlamentille ja neuvostolle välittömästi sen hyväksymisen jälkeen.

Ennakkoarviotaan laatiessaan komissio käyttää 37 artiklassa mainittuja tietoja.

*37 artikla***208 artiklassa tarkoitettujen elinten talousarvioita koskevat ennakkoarviot**

Kukin 208 artiklassa tarkoitettu elin toimittaa oman perustamissääädöksensä mukaisesti komissiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle joka vuosi viimeistään 31 päivänä maaliskuuta ennakkoarvion tuloistaan ja menoistaan ja sen mukana henkilöstötaulukonsa sekä työohjelmansa luonnoksen.

*38 artikla***Talousarvioesitys**

1. Komissio tekee talousarvioesityksen sisältävän ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 1 päivänä syyskuuta sitä varainhoitovuotta edeltävänä vuonna, jona talousarvio on määrä toteuttaa. Se toimittaa ehdotuksen tiedoksi myös kansallisille parlamenteille.

Talousarvioesitys käsittää yhteenvedon unionin tuloista ja menoista sekä 36 artiklassa tarkoitetut ennakkoarviot. Se voi myös sisältää toimielinten laatimista ennakkoarvioista poikkeavia ennakkoarvioita.

Talousarvioesityksen rakenteesta ja esitystavasta säädetään 44–49 artiklassa.

Jokaista talousarvioesityksen päaluokkaa edeltää asianomaisen toimielimen laatima johdanto.

Komissio laatii talousarvioesityksen yleisen johdannon. Yleinen johdanto sisältää rahoitustaulukot, joissa esitetään tärkeimmät tiedot osastoittain, sekä monivuotisen rahoituskehityksen menolajeittain esitetyt perustelut muutoksille, joita määrärahoihin on tehty varainhoitovuodelta toiselle siirryttäessä.

2. Parantaakseen voimassa olevan lainsäädännön ja valmisteilla olevien säädösehdotusten talousarviovaikutuksia koskevien ennusteiden tarkkuutta ja luotettavuutta komissio liittää talousarvioesitykseen seuraavia vuosia koskevan rahoitussuunnitelman.

Rahoitussuunnitelmaa ajantasaistetaan talousarvion hyväksymisen jälkeen talousarviomenettelyn tulosten ja muiden asianomaisten päätösten huomioon ottamiseksi.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä rahoitussuunnitelmaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

▼B

3. Komissio liittää talousarvioesitykseen
 - a) tarvittaessa syyt muiden toimielinten laatimista ennakoarvioista poikkeavien ennakoarvioiden sisällyttämiseen talousarvioesitykseen;
 - b) tarpeellisiksi katsomansa valmisteluasiakirjat, jotka koskevat toimielinten henkilöstötaulukkoja ja rahoitusosuuksia, jotka komissio myöntää 208 artiklassa tarkoitetuille elimille ja Eurooppa-kouluille Valmisteluasiakirjasta, jossa esitetään viimeisin hyväksytty henkilöstötaulukko, on käytävä ilmi:
 - i) koko unionin palveluksessa oleva henkilöstö, myös sen oikeudellisesti erillisten yksiköiden henkilöstö, sopimustyypeittäin jaoteltuna,
 - ii) toimia ja ulkopuolista henkilöstöä sekä sukupuolijakaumaa koskevat toimintaperiaatteet,
 - iii) tosiasiallisesti täytettyjen toimien lukumäärä sekä niiden jakautuminen palkkaluokittain ja hallintoyksiköittäin sen vuoden alussa, jona talousarvioesitys esitetään,
 - iv) selvitys toimien jakautumisesta toimintalohkoittain,
 - v) kunkin ulkopuolisen henkilöstöryhmän osalta hyväksytyjen määrärahojen perusteella tehty alustava arvio kokoaikavastaavien määrästä sekä tosiasiallisesti työssä olevien henkilöiden määrä ja heidän jakautumisensa tehtäväryhmittäin ja tarvittaessa palkkaluokittain sen vuoden alussa, jona talousarvioesitys esitetään;
 - c) valmisteluasiakirjan, joka koskee varainhoitovuoden määrärahojen ja maksamatta olevien sitoumusten toteuttamissuunnitelmia, 208 artiklassa tarkoitettuja elimiä ja Eurooppa-kouluja sekä pilottihankkeita ja valmistelevia toimia;
 - d) kansainvälisten järjestöjen rahoitusta koskevan valmisteluasiakirjan, johon sisältyy
 - i) yhteenveto kaikista rahoitusosuuksista kunkin unionin ohjelman tai rahaston sekä kansainvälisen järjestön mukaan jaoteltuina,
 - ii) perustelut, miksi unionin oli tehokkaampaa rahoittaa kyseisiä kansainvälisiä järjestöjä kuin toimia suoraan;
 - e) toimintaselvitykset tai muut asiaa koskevat asiakirjat, jotka sisältävät
 - i) tiedot kaikkien aiemmin asetettujen erityisten, mitattavissa ja saatavissa olevien, asiaan kuuluvien ja ajallisesti määrättyjen tavoitteiden toteuttamisesta toimintokohtaisesti sekä indikaattoreilla mitatuista uusista tavoitteista,
 - ii) määrärahojen määrään ehdotettujen muutosten täydelliset perustelut ja niiden kustannusten ja hyötyjen tarkastelu,
 - iii) selkeät perustelut unionin tason toiminnalle muun muassa tois-sijaisuusperiaatteen mukaisesti,
 - iv) tiedot edellisen vuoden toimien toteuttamisasteesta ja kuluvan vuoden toteuttamisasteesta,

▼B

- v) yhteenveto arviointituloksista silloin kun ne vaikuttavat talousarvion muutoksiin,
- vi) tiedot palkinnoista, joiden yksikköarvo on vähintään 1 000 000 euroa;
- f) yhteenvedon niiden tulevana varainhoitovuosina suoritettavien maksujen erääntymisaikatauluista, jotka perustuvat aiempina varainhoitovuosina tehtyihin talousarviositoumuksiin.

4. Kun komissio antaa talousarvion toteuttamisen julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien tehtäväksi, se liittää talousarvioesitykseen valmisteluasiakirjan, jossa esitetään:

- a) vuosikertomus nykyisten julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien toiminnasta edelliseltä varainhoitovuodelta, mukaan lukien niiden 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan vii alakohdan soveltamisalaan kuuluvien yhteisöjen, joille tehtäviä on siirretty, oikeudellinen muoto ja osakkaat;
- b) talousarvioesityksen kohteena olevalle varainhoitovuodelle asetetut tavoitteet ja niiden saavuttamiseen liittyvät erityiset talousarviotarpeet;
- c) edellisen varainhoitovuoden hallintokustannukset ja toteutunut talousarvio kokonaisuudessaan ja 209 artiklassa tarkoitettujen elinten ja julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien mukaan jaoteltuina;
- d) talousarviosta maksettujen rahoitusosuuksien määrä, muiden kumppaneiden kullekin julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudelle suorittamien rahoitusosuuksien määrä ja luontoissuoritusten arvo.

Kun julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksissa käytetään rahoitusvälineitä, 5 kohdassa tarkoitettuun valmisteluasiakirjaan on kuitenkin sisällytettävä näitä rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

5. Kun komissio käyttää rahoitusvälineitä, se liittää talousarvioesitykseen valmisteluasiakirjan, jossa esitetään seuraavat:

- a) kuhunkin rahoitusvälineeseen liittyvien talousarviositoumusten ja talousarviosta suoritettujen maksujen yhteismäärä;
- b) 140 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen tulot ja palautukset sekä täydentäviin omiin varoihin liittyvät siirtyvät erät varainhoitovuonna;
- c) riski- ja velkavarausten kokonaismäärä sekä tiedot unionin riskisäämisten määrästä;
- d) oman pääoman ehtoisten välineiden tai riskinjakovälineiden omaisuuserien arvon alentuminen ja vakuusvälineiden maksettavaksi vaaditut vakuudet sekä edelliseltä vuodelta että kumulatiivisina lukuina;
- e) rahoitusvälineitä koskevan talousarviositoumuksen tekemisestä yksittäisiä hankkeita koskevien oman pääoman tai velan muodossa olevien oikeudellisten sitoumusten tekemiseen kuluva aika, jos niiden kesto on yli kolme vuotta. Komissio esittää 140 artiklan 8 kohdassa tarkoitettussa kertomuksessa tämän ajan lyhentämisen syyt ja tarvittaessa toimintasuunnitelman sen lyhentämiseksi vuotuisen vastuuvapausmenettelyn yhteydessä;
- f) rahoitusvälineiden hallinnointiin liittyvistä hallinnollisista ja muista rahoitus- ja toimintamaksuista aiheutuvat hallintomenot, jos kolmannet osapuolet ovat vastanneet hallinnoinnista, kokonaisuudessaan ja hallinnoivien osapuolten ja rahoitusvälineiden mukaan jaoteltuina.

▼B

6. Lisäksi komissio liittää talousarvioesitykseen kaikki muut valmisteluasiakirjat, joiden se katsoo olevan tarpeen määrärahaesitysten perustelemiseksi.

7. Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta 26 päivänä heinäkuuta 2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/427/EU ⁽¹⁾ 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja talousarvion avoimuuden varmistamiseksi unionin ulkoisen toiminnan alalla komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle talousarvioesityksen ohella valmisteluasiakirjan, jossa esitetään kattavasti:

a) kaikki hallinto- ja toimintamenot, jotka liittyvät unionin ulkoisiin toimiin, mukaan lukien yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP) ja yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka, ja jotka rahoitetaan unionin talousarviosta;

b) ulkosuhdehallinnon kaikki edellisen vuoden hallintomenot eriteltyinä menoihin kunkin unionin edustuston osalta ja ulkosuhdehallinnon keskushallinnon menoihin sekä toimintamenot eriteltyinä kunkin maantieteellisen alueen (alueet, maat), aihealueen, unionin edustuston ja operaation osalta.

8. Edellä 7 kohdassa tarkoitettussa valmisteluasiakirjassa on niin ikään:

a) esitettävä toimien määrä palkkaluokittain kullakin ura-alueella sekä määrärahojen perusteella hyväksytyjen vakinaisten ja väliaikaisten toimien määrä, sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt mukaan lukien, kussakin unionin edustustossa sekä ulkosuhdehallinnon keskushallinnossa;

b) esitettävä ulkosuhdehallinnon keskushallinnossa ja kaikissa unionin edustustoissa olevien toimien lisäykset tai vähennykset palkkaluokittain ja ura-alueittain edeltävään varainhoitovuoteen verrattuna;

c) esitettävä varainhoitovuodeksi hyväksytyjen toimien määrä, vastaava luku edelliseltä varainhoitovuodelta sekä jäsenvaltioiden lähettämien diplomaattien ja neuvoston ja komission henkilöstön täyttämien toimien määrä;

d) annettava yksityiskohtainen kuvaus unionin edustustoissa talousarvioesityksen esittämisajankohtana työskentelevästä henkilöstöstä, mukaan lukien maantieteellisten alueiden, sukupuolen, yksittäisten maiden ja operaatioiden mukainen erittely, jossa jaotellaan henkilöstötaulukon mukaiset toimet, sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt ja lähetetyt kansalliset asiantuntijat, sekä talousarvioesityksessä pyydyt määrärahat tällaiselle muunlaiselle henkilöstölle ja vastaavat arviot kokopäivätoimisista henkilöstöresursseista, jotka voidaan ottaa käyttöön pyydettyjen määrärahojen turvin.

*39 artikla***Talousarvioesitystä muuttava oikaisukirjelmä**

Sellaisten uusien tietojen perusteella, jotka eivät olleet tiedossa talousarvioesitystä laadittaessa, komissio voi ennen SEUT-sopimuksen 314 artiklassa tarkoitetun sovittelukomitean koollekutsumista omasta aloitteestaan tai muiden toimielinten pyynnöstä niiden omien päaluukkien

⁽¹⁾ EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30.

▼B

osalta toimittaa samanaikaisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston käsiteltäväksi oikaisukirjelmia, joilla muutetaan talousarvioesitystä. Oikaisukirjelmiin voi sisältyä oikaisukirjelmä, jolla muutetaan erityisesti maatalousmenoja koskevia ennakoarvioita.

*40 artikla***Talousarvion hyväksymisestä johtuvat jäsenvaltioiden veloitteet**

1. Euroopan parlamentin puhemies toteaa talousarvion lopullisesti hyväksytyksi SEUT-sopimuksen 314 artiklan 9 kohdassa ja Euratomin perustamissopimuksen 106 a artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

2. Kun talousarvio on todettu lopullisesti hyväksytyksi, kullakin jäsenvaltiolla on seuraavan varainhoitovuoden 1 päivästä tammikuuta alkaen tai siitä päivästä alkaen, jona talousarvio on todettu lopullisesti hyväksytyksi, jos tämä tapahtuu myöhemmin kuin 1 päivänä tammikuuta, velvollisuus suorittaa unionille sille kuuluvat maksut asetuksessa (EY, Euratom) N:o 1150/2000 vahvistetuin edellytyksin.

*41 artikla***Lisätalousarvioesitykset**

1. Komissio voi tehdä ensisijaisesti tuloperusteisia lisätalousarvioesityksiä seuraavissa olosuhteissa:

- edellisen varainhoitovuoden yli- tai alijäämä otetaan talousarvioon 18 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen;
- omia varoja koskevaa ennustetta tarkistetaan ajantasaisten talousennusteiden perusteella; ja
- omia varoja ja muita tuloja koskeva ennuste ajantasaistetaan ja käytävissä olevia maksumäärärahoja ja niiden tarvetta tarkastellaan uudelleen.

Väistämättömissä, poikkeuksellisissa tai odottamattomissa olosuhteissa ja erityisesti Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varoja käyttöön otettaessa komissio voi esittää lisätalousarvioesityksiä, jotka ovat ensisijaisesti menoperusteisia.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa laaditut muiden toimielinten kuin komission lisätalousarvioita koskevat pyynnöt toimitetaan komissiolle.

Ennen lisätalousarvioesityksen esittämistä komissio ja muut toimielimet tarkastelevat asianomaisten määrärahojen jakamista uudelleen ja kiinnittävät huomiota erityisesti odotettavissa olevaan määrärahojen vajaakäyttöön.

Lisätalousarvioihin sovelletaan 40 artiklaa. Lisätalousarviot perustellaan viittaamalla siihen talousarvioon, jonka ennakoarvioita niillä muutetaan.

3. Komissio toimittaa samanaikaisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston käsiteltäviksi kaikki lisätalousarvioesityksensä viimeistään kunkin varainhoitovuoden 1 päivänä syyskuuta paitsi jos on kyse asianmukaisesti perustelluista poikkeusolosuhteista tai Euroopan unionin

▼B

solidaarisuusrahaston varojen käyttöönosta, josta voidaan esittää lisätalousarvioesitys milloin tahansa vuoden aikana. Se voi liittää lausunnon muiden toimielinten laatimiin lisätalousarvioesityksiä koskeviin pyyntöihin.

4. Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät lisätalousarvioesitykset ottaen asianmukaisesti huomioon niiden kiireellisyyden.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä lisätalousarvioesityksiä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*42 artikla***Ennakoarvioiden ja talousarvioesitysten toimittamisen aikaistaminen**

Komissio, Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat sopia siitä, että tietyt ennakoarvioiden toimittamiseen sekä talousarvioesityksen hyväksymiseen ja toimittamiseen liittyviä päivämääriä aikaistetaan. Tällainen järjestely ei kuitenkaan saa johtaa siihen, että näiden tekstien tarkasteluun SEUT-sopimuksen 314 artiklassa ja Euratomin perustamissopimuksen 106 a artiklassa säädetyt määräajat lyhenevät tai pitenevät.

*2 LUKU****Talousarvion rakenne ja esitystapa****43 artikla***Talousarvion rakenne**

Talousarvioon kuuluu seuraavaa:

- a) yleinen tulo- ja menotaulukko;
- b) kunkin toimielimen, lukuun ottamatta Eurooppa-neuvostoa ja neuvostoa, jotka kuuluvat samaan talousarvion pääluokkaan, pääluokat, jotka on jaoteltu tulo- ja menotaulukoihin.

*44 artikla***Budjettinimikkeistö**

1. Euroopan parlamentti ja neuvosto luokittelevat komission tulot sekä muiden toimielinten tulot ja menot niiden lajin tai käyttötarkoituksen mukaan osastoihin, lukuihin, momentteihin ja alamomentteihin.

2. Komission pääluokan menotaulukko perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston vahvistamaan budjettinimikkeistöön, jossa menot luokitellaan niiden käyttötarkoituksen mukaan.

Kukin osasto vastaa toimintalohkoa ja kukin luku pääsääntöisesti toimintoa.

Kussakin osastossa voi olla toimintamäärärahoja ja hallintomäärärahoja.

Osaston sisällä hallintomäärärahat kootaan yhteen lukuun.

▼B

3. Kun eri osastojen hallintomäärärahat esitetään käyttötarkoituksen mukaan, ne luokitellaan seuraavasti:

- a) henkilöstötaulukon mukaista henkilöstöä koskevat menot: näitä menoja varten osoitetaan määrärahat ja ilmoitetaan henkilöstötaulukon toimien määrä;
- b) ulkopuolista henkilöstöä koskevat menot ja muut 26 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen menot, jotka rahoitetaan monivuotisen rahoituskehysten hallintoa koskevasta otsakkeesta;
- c) kiinteistömenot ja muut kiinteistöihin liittyvät menot, kuten siivous ja kunnossapito, vuokrat, televiestintä, vesi, kaasu ja sähkö;
- d) ohjelmien täytäntöönpanoon välittömästi liittyvä ulkopuolinen henkilöstö ja tekninen tuki.

Useille osastoille yhteiset komission hallintomenot esitetään erillisenä yhteenvedonä menolajin mukaan luokiteltuina.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä talousarviossa käytettyä luokittelua koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*45 artikla***Negatiivisia tuloja koskeva kielto**

1. Talousarvio ei sisällä negatiivisia tuloja.
2. Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä 7 päivänä kesäkuuta 2007 tehdyn neuvoston päätöksen 2007/436/EY, Euratom ⁽¹⁾ nojalla perityt omat varat ovat nettomääräisiä, ja ne merkitään talousarvion tuloja koskevaan yhteenvedonä nettomääräisinä.

*46 artikla***Alustavat määrärahat**

1. Jokaiseen talousarvion pääluokkaan voi kuulua osasto "alustavat määrärahat". Tähän osastoon otetaan määrärahoja, kun:

- a) toimenpiteeltä puuttuu perussäädös talousarviota laadittaessa; tai
- b) on vahvoja perusteita epäillä määrärahojen riittävyyttä tai mahdollisuutta toteuttaa kyseisiin budjettikohtiin otettuja määrärahoja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisin edellytyksin.

Tämän osaston määrärahoja voidaan käyttää ainoastaan tämän asetuksen 26 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa säädettyä menettelyä noudattaen tehdyn määrärahasiirron jälkeen, kun perussäädöksen antamiseen sovelletaan SEUT-sopimuksen 294 artiklassa määrättyä menettelyä, ja muissa tapauksissa tämän asetuksen 27 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tehdyn määrärahasiirron jälkeen.

⁽¹⁾ EUVL L 163, 23.6.2007, s. 17.

▼B

2. Jos toteuttamisessa ilmenee vakavia vaikeuksia, komissio voi varainhoitovuoden kuluessa ehdottaa määrärahojen siirtämistä osastoon "alustavat määrärahat". Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät näistä siirroista 27 artiklassa säädetyn edellytyksin.

*47 artikla***Negatiivinen varaus**

Komission talousarvion pääluokkaan voi kuulua "negatiivinen varaus", jonka enimmäismäärä on 200 000 000 euroa. Tällainen varaus, joka otetaan erilliseen osastoon, koskee ainoastaan maksumäärärahoja.

Negatiivinen varaus otetaan käyttöön ennen varainhoitovuoden loppua 26 ja 27 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tehtävällä määrärahasiirrolla.

*48 artikla***Hätäapuvaraus**

1. Komissiota koskevassa talousarvion pääluokassa on varaus kolmansille maille annettavaa hätäapua varten.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu varaus on otettava käyttöön ennen varainhoitovuoden loppua 27 ja 29 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tehtävällä määrärahasiirrolla.

*49 artikla***Talousarvion esitystapa**

1. Talousarviossa esitetään:

a) yleisessä tulo- ja menotaulukossa:

- i) unionin arvioidut tulot asianomaisen varainhoitovuoden aikana, jäljempänä 'vuosi n';
- ii) edellisen varainhoitovuoden arvioidut tulot ja vuoden $n - 2$ tulot;
- iii) vuoden n maksusitoumus- ja maksumäärärahat;
- iv) edellisen varainhoitovuoden maksusitoumus- ja maksumäärärahat;
- v) varainhoitovuoden $n - 2$ aikana sidotut ja maksetut menot, joista jälkimmäiset ilmaistaan myös prosenttiosuutena vuoden n talousarviosta;
- vi) asianmukainen selvitysosa kustakin alajaottelusta, siten kuin siitä säädetään 44 artiklan 1 kohdassa;

b) kussakin pääluokassa tulot ja menot a alakohdassa esitetyn rakenteen mukaisesti;

▼B

c) henkilöstön osalta:

- i) jokaisen pääluokan osalta henkilöstötaulukko, jossa vahvistetaan toimien määrä palkkaluokittain kullakin ura-alueella ja kussakin virkaryhmässä, sekä määrärahojen perusteella hyväksytyjen vakinaisten ja väliaikaisten toimien määrä;
- ii) henkilöstötaulukko, joka käsittää tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen määrärahoista rahoitettavan suoran tutkimustoiminnan henkilöstön, ja henkilöstötaulukko, joka käsittää samoista määrärahoista rahoitettavan epäsuoran tutkimustoiminnan henkilöstön; taulukot jaotellaan palkkaluokittain ja ura-alueittain ja niissä erotellaan määrärahojen perusteella hyväksytyt vakinaiset ja väliaikaiset toimet;
- iii) tieteellisen ja teknisen henkilöstön osalta jakauma voidaan esittää palkkaluokkaryhmittäin kussakin talousarviossa määritettyjen ehtojen mukaisesti; henkilöstötaulukossa on eriteltävä ne tieteellisesti tai teknisesti erityisen pätevät henkilöt, joille myönnetään henkilöstösäännöissä olevien erityissäännösten mukaisia erityisetuja;
- iv) kunkin talousarviosta avustusta saavan, 208 artiklassa tarkoitettujen elimen osalta henkilöstötaulukko, jossa vahvistetaan toimien määrä palkkaluokittain ja ura-alueittain. Henkilöstötaulukoissa esitetään varainhoitovuodeksi hyväksytyjen toimien määrän rinnalla vastaava luku edelliseltä varainhoitovuodelta;

d) lainanotto- ja lainanantotoimenpiteiden osalta:

- i) yleisessä tulotaulukossa kyseisiä toimenpiteitä vastaavat budjettikohdat, joihin otetaan mahdolliset maksusuoritukset niiltä varojen saajilta, jotka ovat aluksi laiminlyöneet niille kuuluvat maksut, minkä vuoksi on ollut tarpeen ottaa käyttöön niin sanottu suoritustakuu. Nämä kohdat varustetaan merkinnällä "pro memoria" ja niihin liitetään tarpeelliset selvitykset;
- ii) komission pääluokassa:
 - budjettikohdat, joihin on otettu Euroopan unionin suoritustakuu kyseisten toimenpiteiden osalta. Näissä kohdissa on merkintä "pro memoria" edellyttäen, että ei ole ilmennyt todellista menoerää, joka on katettava lopullisesta talousarviosta;
 - selvitysosat, joista ilmenevät perussäädöksen viitetiedot ja suunniteltujen toimien laajuus ja kesto sekä niiden toteuttamiseen myönnetty Euroopan unionin rahoitustakuu;
- iii) komission pääluokkaan tiedoksi liitetyssä asiakirjassa:
 - vireillä olevat pääomaoperaatiot ja velanhoitoon liittyvät toimet;
 - vuoden n pääomaoperaatiot ja velanhoito;

e) ensimmäisen osan VIII osaston mukaisten rahoitusvälineiden osalta:

- i) viittaus perussäädökseen;
- ii) kulloisiakin toimenpiteitä vastaavat budjettikohdat;

▼B

- iii) yleinen kuvaus rahoitusvälineistä, mukaan lukien niiden kesto ja vaikutukset talousarvioon;
 - iv) suunnitellut toimenpiteet, mukaan lukien nykyisistä rahoitusvälineistä aiheutuvaan velkaantuneisuusasteeseen perustuvat tavoitevolyymit;
- f) 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan vii alakohdan soveltamisalaan kuuluville yhteisöille, joille on siirretty tehtäviä, myönnettävän rahoituksen osalta:
- i) viittaus kulloisenkin ohjelman perussäädökseen;
 - ii) asiaa koskevat budjettikohdat;
 - iii) yleinen kuvaus siirretyistä tehtävistä, mukaan lukien niiden kesto ja vaikutukset talousarvioon;
- g) kaikki yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan menot yhdessä luvussa, jonka otsakkeena on yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka ja joka sisältää asianomaiset momentit. Nämä momentit kattavat yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan menot ja sisältävät erilliset budjettikohdat vähintään suurimpia yksittäisiä operaatioita varten.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen lisäksi Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat lisätä talousarvion liitteeksi minkä tahansa muun asiaa koskevan asiakirjan.
3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat talousarvion esitystapaa, mukaan lukien viimeksi päättyneen varainhoitovuoden toteutuneiden menojen määrittely, talousarvion selvitysosat ja henkilöstötaulukot.

*50 artikla***Henkilöstötaulukkoja koskevat säännöt**

1. Edellä 49 artiklan 1 kohdan c alakohdassa kuvatut henkilöstötaulukot muodostavat kussakin toimitelmässä tai muussa elimessä ehdotettoman ylärajan nimityksille; nimitystä, joka johtaisi tämän rajan ylittymiseen, ei voida tehdä.

Kukin toimitelin tai muu elin voi kuitenkin tehdä sille myönnettyjen toimien rajoissa henkilöstötaulukoihinsa muutoksia, jotka koskevat enintään 10:tä prosenttia toimista, lukuun ottamatta palkkaluokkiin AD 16, AD 15 ja AD 14 kuuluvia toimia, edellyttäen että seuraavat ehdot täyttyvät:

- a) ne eivät vaikuta täyttää varainhoitovuotta vastaavien henkilöstömäärärahojen määrään;
- b) ne eivät ylitä henkilöstötaulukossa myönnettyjen toimien kokonaismäärää; ja
- c) toimitelin tai elin on osallistunut unionin muiden toimitelinten ja elinten kanssa vertailuun, joka käynnistettiin komission henkilöstökartituksen yhteydessä.

Kolme viikkoa ennen toisessa alakohdassa tarkoitettujen muutosten tekemistä kukin toimitelin ilmoittaa aikeistaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Jos joko Euroopan parlamentti tai neuvosto esittää tämän määräajan kuluessa asianmukaisesti perusteltuja syitä, toimitelimit pidätyvät muutoksista ja sovelletaan 41 artiklassa tarkoitettua menettelyä.

▼B

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, nimittävän viranomaisen henkilöstösääntöjen mukaisesti hyväksymien osa-aikaisten toimien vaikutukset voidaan kompensoida muilla nimityksillä.

*3 LUKU****Talousarviota koskeva kurinalaisuus****51 artikla***Yhdenmukaisuus monivuotisen rahoituskehysten kanssa**

Talousarviossa on noudatettava monivuotista rahoituskehystä.

*52 artikla***Unionin säädösten yhdenmukaisuus talousarvion kanssa**

Jos unionin säädöksen täytäntöönpano johtaa siihen, että talousarviossa käytettävissä olevat määrärahat ylitetään, kyseinen säädös voidaan taloudelliselta kannalta panna täytäntöön vasta kun talousarviota on muutettu asianmukaisesti.

IV OSASTO

TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN*1 LUKU****Yleiset säännökset****53 artikla***Talousarvion toteuttaminen moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti**

1. Komissio toteuttaa talousarvion tuloja ja menoja tämän asetuksen mukaisesti, omalla vastuullaan ja annettujen määrärahojen rajoissa.
2. Jäsenvaltiot toimivat yhteistyössä komission kanssa siten, että määrärahat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti.
3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat talousarvion toteuttamista moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti ja tietoja henkilötietojen luovuttamisesta tarkastuksia varten.

*54 artikla***Perussäädös ja poikkeukset**

1. Talousarvion unionin toimintaa varten otettuja määrärahoja voidaan käyttää vasta kun on annettu perussäädös.

▼B

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, seuraavat määrärahat voidaan kuitenkin käyttää ilman perussäädöstä edellyttäen, että rahoitettavat toimet kuuluvat unionin toimivaltaan:

- a) määrärahat kokeiluluonteisiin pilottihankkeisiin, joiden tarkoituksena on toiminnan toteutettavuuden ja sen hyödyllisyyden selvittäminen. Vastaavat maksusitoumusmäärärahat voidaan ottaa talousarvioon enintään kahdeksi peräkkäiseksi varainhoitovuodeksi.

Pilottihankkeita koskevien määrärahojen kokonaismäärä on enintään 40 000 000 euroa varainhoitovuotta kohden.

- b) määrärahat valmistelutoimiin, joilla valmistellaan SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia tulevia toimia koskevia ehdotuksia. Valmistelutoimissa noudatetaan yhdenmukaista lähestymistapaa, ja ne voivat olla muodoltaan erilaisia. Vastaavat maksusitoumusmäärärahat voidaan ottaa talousarvioon enintään kolmeksi peräkkäiseksi varainhoitovuodeksi. Asianomaisen perussäädöksen hyväksymismenettely on saatettava päätökseen ennen kolmannen varainhoitovuoden päättymistä. Kyseisen menettelyn aikana määrärahojen sitomisessa otetaan huomioon valmistelutoimen erityispiirteet suunniteltujen toimintojen, tavoitteiden ja varojen saajien osalta. Tämän vuoksi suoritettujen varojen määrä ei saa suuruudeltaan vastata lopullisen toiminnan rahoittamiseen tarkoitettuja varoja.

Tässä alakohdassa tarkoitettuja uusia valmistelutoimia koskevien määrärahojen kokonaismäärä on enintään 50 000 000 euroa varainhoitovuotta kohden, ja valmistelutoimiin saa sitoa määrärahoja enintään 100 000 000 euroa;

- c) määrärahat valmisteleviin toimenpiteisiin, jotka kuuluvat SEU-sopimuksen V osaston piiriin. Tällaisten toimenpiteiden kesto rajoitetaan lyhytaikaiseksi ja niillä pyritään luomaan edellytykset unionin toiminnalle yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteiden täyttämiseksi ja tarvittavien oikeudellisten asiakirjojen antamiseksi.

Unionin kriisinhallintaoperaatioita valmistelevilla toimenpiteillä on pyrittävä muun muassa arvioimaan operatiivisia vaatimuksia, varmistamaan resurssien saaminen nopeasti käyttöön ja selvittämään kenttäolosuhteet ennen operaation käynnistämistä.

Neuvosto hyväksyy valmistelevat toimenpiteet korkean edustajan ehdotuksesta.

Varmistaakseen valmistelevien toimenpiteiden nopean toteutuksen korkea edustaja tiedottaa Euroopan parlamentille ja komissiolle mahdollisimman varhain neuvoston aikomuksesta toteuttaa valmisteleva toimenpide ja ilmoittaa erityisesti arvion tätä varten tarvittavista resursseista. Komissio toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että varat maksetaan viipymättä.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan piiriin kuuluvien valmistelevien toimenpiteiden rahoitusta.

▼B

- d) määrärahat kertaluonteisiin tai pysyviin toimiin, joita komissio toteuttaa niiden tehtävien perusteella, jotka SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen nojalla johtuvat sen muista instituutio-naalisista oikeuksista kuin b alakohdassa tarkoitetusta lainsäädännöllisestä aloiteoikeudesta sekä sille suoraan perussopimusten nojalla kuuluvasta erityisestä toimivallasta ja jotka on määrä luetella tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä;
- e) määrärahat kunkin hallinnollisesti itsenäisen toimielimen toimintaan.

Talousarvioesityksen yhteydessä komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja toimista kertomuksen, johon sisältyy tulosten arviointi sekä arvio suunnitelluista jatkotoimista.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä perussäädöstä ja tämän artiklan 2 kohdassa mainittuja poikkeuksia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*55 artikla***Talousarvion toteuttaminen muissa toimielimissä kuin komissiossa**

Komissio tunnustaa muiden toimielinten toimivallan toteuttaa niitä koskevia talousarvion pääluokkia.

Ulkosuhdehallinnon ja komission kesken voidaan sopia yksityiskohtaisista järjestelyistä, joilla helpotetaan unionin edustustojen hallintomäärärahojen toteuttamista. Tällaisilla järjestelyillä ei saa poiketa tästä asetuksesta eikä tämän asetuksen nojalla hyväksyttävistä delegoiduista säädöksistä.

*56 artikla***Talousarvion toteuttamisvaltuuksien siirtäminen**

1. Komissio ja muut toimielimet voivat siirtää talousarvion toteuttamisvaltuuksia yksiköidensä sisällä tässä asetuksessa sekä toimielinten työjärjestyksissä määritettyjen edellytysten mukaisesti ja valtuutusasiakirjassa vahvistamissaan rajoissa. Valtuutetut toimivat ainoastaan heille erikseen myönnettyjen valtuuksien rajoissa.

2. Komissio voi kuitenkin siirtää oman pääluokkansa toimintamäärärahoihin liittyviä, talousarvion toteuttamista koskevia valtuuksiaan unionin edustustojen päälliköille. Se ilmoittaa samalla tästä korkealle edustajalle. Unionin edustustojen päälliköiden on komission edelleenvaltuutettuna tulojen ja menojen hyväksyjinä toimiessaan noudatettava talousarvion toteuttamista koskevia komission sääntöjä, ja heillä on oltava samat tehtävät, velvollisuudet ja tilintekovelvollisuus kuin kaikilla muillakin komission edelleenvaltuutetuilla tulojen ja menojen hyväksyjillä.

Komissio voi peruuttaa valtuuksien siirron omien sääntöjensä mukaisesti.

▼B

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa unionin korkea edustaja toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet helpottaakseen unionin edustustojen ja komission yksiköiden välistä yhteistyötä.

*57 artikla***Eturistiriidat**

1. Taloushallinnon toimijat tai talousarvion toteuttamiseen ja varainhallintoon, myös niiden valmistelua koskeviin toimiin, tilintarkastukseen tai varainhoidon valvontaan osallistuva muu henkilö eivät saa ryhtyä toimiin, joiden yhteydessä saattaa syntyä ristiriita henkilön omien etujen ja unionin etujen välille.

Kun eturistiriita on mahdollinen, kyseisen henkilön on pidätyttävä tällaisista toimista ja annettava asia ratkaistavaksi valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle, joka vahvistaa kirjallisesti, onko kyseessä eturistiriita. Kyseisen henkilön on myös ilmoitettava asiasta esimiehelleen. Kun eturistiriita todetaan, kyseisen henkilön on luovuttava kaikista asiaan liittyvistä tehtävistä. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteuttaa henkilökohtaisesti tarvittavat jatkotoimet.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu eturistiriita vallitsee, jos taloushallinnon toimijan tai muun henkilön tehtävien puolueeton ja objektiivinen hoitaminen vaarantuu perhe- tai tunnesiteisiin, poliittiseen tai kansalliseen yhteenkuuluvuuteen tai taloudellisiin etuihin liittyvästä tai mistä tahansa muusta syystä, jossa asianomaisella ja varojen saajalla on yhteinen etu.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä sellaisten seikkojen määrittelemiseksi, jotka todennäköisesti johtavat eturistiriitaan, sekä tällaisissa tapauksissa noudatettavan menettelyn määrittelemiseksi.

*2 LUKU***Toteuttamistavat***58 artikla***Talousarvion toteuttamistavat**

1. Komissio toteuttaa talousarviota:
 - a) suoraan, jäljempänä 'suora hallinnointi', jolloin toteutuksesta vastaavat sen yksiköt, mukaan lukien 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti unionin edustustojen henkilöstö edustustojen päälliköiden alaisuudessa, tai 62 artiklassa tarkoitettujen toimeenpanovirastot;
 - b) yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, jäljempänä 'hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa'; tai
 - c) välillisesti, jäljempänä 'välillinen hallinnointi', kun tästä säädetään perussäädöksessä, tai 54 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a–d alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa siirtämällä talousarvion toteuttamistehtäviä:
 - i) kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille;
 - ii) kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille;

▼B

- iii) Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle;
- iv) 208 ja 209 artiklassa tarkoitetuille elimille;
- v) julkisoikeudellisille elimille;
- vi) sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut;
- vii) jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut;
- viii) henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

2. Komissio on vastuussa talousarvion toteuttamisesta SEUT-sopimuksen 317 artiklan mukaisesti ja tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sellaisten yhteisöjen ja henkilöiden toteuttamista toimista, joille toteuttamistehtäviä on siirretty tämän artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla. Kun perussäädöksessä yksilöidään yhteisö tai henkilö, jolle toteuttamistehtäviä siirretään, 31 artiklan mukaiseen rahoitus selvitykseen on sisällytettävä täydelliset perustelut kyseisen yhteisön tai henkilön valinnalle.

3. Yhteisöjen ja henkilöiden, joille on siirretty toteuttamistehtäviä tämän artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, on tehtävä täysimääräisesti yhteistyötä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Valtuutus sopimuksissa on määrättävä tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) oikeudesta käyttää kattavasti SEUT-sopimuksen mukaista toimivaltaansa varojen tarkastuksessa.

Komissio siirtää talousarvion toteuttamistehtäviä tämän artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuille yhteisöille ja henkilöille sillä edellytyksellä, että tehtävien tosiasialliseen hoitamiseen liittyvät avoimet, syrjäyttömät, tehokkaat ja vaikuttavat tarkastusmenettelyt ovat käytössä.

4. Euroopan parlamentille ja neuvostolle on niiden pyynnöstä annettava mahdollisuus tutustua kaikkiin valtuutus sopimuksiin.

5. Yhteisöjen ja henkilöiden, joille toteuttamistehtäviä on siirretty tämän artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, on varmistettava 35 artiklan 2 kohdan mukaisesti, että varojen saajista julkaistaan vuosittain jälkikäteen riittävät tiedot. Komissiolle ilmoitetaan tämän osalta toteutetuista toimenpiteistä.

6. Yhteisöt ja henkilöt, joille toteuttamistehtäviä on siirretty 1 kohdan c alakohdan nojalla, eivät saa olla valtuutettuja tulojen ja menojen hyväksyjä.

7. Komissio ei siirrä kolmansille osapuolille toimeenpanovaltuuksia silloin, kun niihin sisältyy poliittisiin valintoihin liittyvää laajaa harkintavaltaa.

▼ **M3**

8. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat talousarvion toteuttamistapoja, mukaan lukien suora hallinnointi, toimeenpanovirastoille siirretyn toimivallan käyttö ja erityissäännökset välillisestä hallinnoinnista kansainvälisten järjestöjen, 208 ja 209 artiklassa tarkoitettujen elinten, julkisoikeudellisten elinten tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten elinten, sellaisten jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisten elinten, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano, ja sellaisten henkilöiden, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia, kanssa. Siirretään komissiolle myös valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä perusteista, jotka koskevat voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen rinnastamista kansainvälisiin järjestöihin.

▼ **B***59 artikla***Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa**

1. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, talousarvion toteuttamistehtäviä siirretään jäsenvaltioille. Komission ja jäsenvaltioiden on unionin varoja hallinnoidessaan noudatettava moitteettoman varainhoidon, avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita sekä varmistettava unionin toiminnan näkyvyys. Komission ja jäsenvaltioiden on tätä varten täytettävä tässä asetuksessa säädetyt valvonta- ja tarkastusvelvollisuutensa ja otettava hoitaakseen niistä johtuvat tässä asetuksessa säädetyt tehtävät. Täydentäviä säännöksiä annetaan alakohtaisissa säännöissä.

2. Jäsenvaltioiden on talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan annettava kaikki tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset sekä toteutettava muut tarvittavat toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, erityisesti

- a) varmistamalla, että talousarviosta rahoitettavat toimet toteutetaan moitteettomasti ja tehokkaasti sovellettavien alakohtaisten sääntöjen mukaisesti, sekä nimeämällä 3 kohdan mukaisesti tätä tarkoitusta varten unionin varojen hallinnoinnista ja valvonnasta vastaavat elimet ja valvomalla niitä;
- b) ehkäisemällä, toteamalla ja korjaamalla sääntöjenvastaisuudet ja petokset.

Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi jäsenvaltioiden on suhteellisuusperiaatetta noudattaen sekä tämän artiklan ja alakohtaisten sääntöjen mukaisesti suoritettava ennakko- ja jälkikäteisvalvontaa, johon tarvittaessa kuuluvat myös paikan päällä edustavien ja/tai riskiperusteisten otosten perusteella suoritettavat toimien tarkastukset. Niiden on myös perittävä takaisin aiheuttomasti maksetut varat sekä saatettava tarvittaessa asia tuomioistuinten käsiteltäväksi.

Jäsenvaltioiden on asetettava tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia taloudellisia seuraamuksia varojen saajille, kun alakohtaisissa säännöissä ja kansallisessa lainsäädännön erityisissä säännöksissä niin edellytetään.

▼B

Komissio seuraa riskinarviointinsa yhteydessä alakohtaisten sääntöjen mukaisesti jäsenvaltioiden käyttöön ottamia hallinnointi- ja valvontajärjestelmiä. Komissio noudattaa tarkastustyössään suhteellisuusperiaatetta ja ottaa huomioon arvioidun riskin tason alakohtaisten sääntöjen mukaisesti.

3. Alakohtaisissa säännöissä asetettujen perusteiden ja menettelyjen mukaisesti jäsenvaltioiden on asianmukaisella tasolla nimettävä elimiä, jotka vastaavat unionin varojen hallinnoinnista ja valvonnasta. Tällaiset elimet voivat myös hoitaa tehtäviä, jotka eivät liity unionin varojen hallinnointiin, ja siirtää tiettyjä tehtäviään muille elimille.

Jäsenvaltiot voivat elinten nimeämisestä päättäessään käyttää päätöksensä perusteena sitä, ovatko hallinnointi- ja valvontajärjestelmät oleellisesti samat kuin aikaisemmalla kaudella jo käytössä olleet järjestelmät ja ovatko ne toimineet tehokkaasti.

Jos tarkastusten tulokset osoittavat, että nimetyt elimet eivät enää täytä alakohtaisissa säännöissä määriteltyjä perusteita, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että näiden elinten hoitamien tehtävien toteuttamisessa havaitut puutteet korjataan, mihin sisältyy myös nimeämisen purkaminen alakohtaisten sääntöjen mukaisesti.

Alakohtaisissa säännöissä määritellään komission tehtävä tässä kohdassa tarkoitettussa menettelyssä.

4. Edellä olevan 3 kohdan mukaisesti nimettyjen elinten on:

- a) otettava käyttöön vaikuttava ja tehokas sisäinen valvontajärjestelmä ja varmistettava sen toiminta;
- b) käytettävä kirjanpitojärjestelmää, joka tuottaa täsmällistä, täydellistä ja luotettavaa tietoa oikea-aikaisesti;
- c) annettava 5 kohdan mukaiset tiedot;
- d) varmistettava 35 artiklan 2 kohdan mukaisesti tietojen julkaiseminen jälkikäteen. Kaikessa henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava direktiivin 95/46/EY täytäntöönpanosta annettuja kansallisia säännöksiä.

5. Edellä olevan 3 kohdan mukaisesti nimettyjen elinten on toimitettava komissiolle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 15 päivänä helmikuuta seuraavat tiedot:

- a) tilitys niille tehtävien hoitamisesta alakohtaisten sääntöjen mukaan määritellyn viiteajanjakson aikana aiheutuneista menoista, jotka on esitetty komissiolle korvattavaksi. Tilityksen on sisällettävä ennakkomaksut sekä määrät, jotka ovat perintämenettelyn kohteena tai joita koskeva perintämenettely on saatettu loppuun. Tilitykseen on liitettävä johdon vahvistuslausuma, jossa vahvistetaan varojen hallinnoinnista vastaavien tahojen katsovan, että

- i) tiedot on esitetty asianmukaisesti ja ne ovat täydelliset ja täsmälliset;

▼B

- ii) menot on käytetty aiottuun tarkoitukseen alakohtaisten sääntöjen mukaisesti;
 - iii) käytössä olevat valvontajärjestelmät antavat riittävät takeet siitä, että tilien perustana olevat toimet ovat lailliset ja asianmukaiset;
- b) lopullisista tarkastuskertomuksista ja suoritetuista tarkastuksista laadittu vuotuinen yhteenveto, jossa tarkastellaan myös järjestelmissä havaittujen virheiden ja puutteiden luonnetta ja laajuutta sekä niiden korjaamiseksi toteutettuja tai suunniteltuja toimia.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettuun tilitykseen ja ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuun yhteenvetoon on liitettävä kansainvälisesti hyväksytyjen tilintarkastusstandardien mukaisesti laadittu riippumattoman tarkastuselimen lausunto. Tästä lausunnosta on käytävä ilmi, ovatko kirjanpito tiedot oikeat ja riittävät ja ovatko menot, jotka on esitetty komissiolle korvattaviksi, lailliset ja asianmukaiset sekä toimivatko käytössä olevat valvontajärjestelmät moitteettomasti. Lausunnossa on myös ilmoitettava, antaako tarkastustyö aiheutta epäillä ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettua johdon vahvistuslausumassa esitettyjä tietoja.

Komissio voi poikkeuksellisesti jatkaa 15 päiväksi helmikuuta asetettua määräaikaan 1 päivään maaliskuuta asianomaisen jäsenvaltion ilmoituksen perusteella.

Jäsenvaltiot voivat julkaista asianmukaisella tasolla tässä kohdassa tarkoitettut tiedot.

Jäsenvaltiot voivat myös antaa asianmukaisella tasolla allekirjoitettuja lausumia tässä kohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella.

6. Sen varmistamiseksi, että unionin varat käytetään sovellettavien sääntöjen mukaisesti, komissio:

- a) soveltaa tarkastus- ja hyväksyntämenettelyjä nimettyjen elinten tileihin ja varmistaa, että tilit ovat täydelliset, oikeelliset ja totuudenmukaiset;
- b) sulkee unionin rahoituksen ulkopuolelle menot, joihin liittyvät maksut on suoritettu sovellettavan oikeuden vastaisesti;
- c) keskeyttää maksut tai lykkää niitä, kun alakohtaisissa säännöissä niin edellytetään.

Komissio lopettaa kokonaan tai osittain maksujen keskeytyksen tai lykkäyksen sen jälkeen, kun jäsenvaltio on esittänyt huomautuksensa ja kun se on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet. Jäljempänä 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitettussa vuotuisessa toimintakertomuksessa käsitellään kaikkia tämän alakohdan mukaisia velvoitteita.

7. Alakohtaisissa säännöissä otetaan huomioon Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmien tarpeet, jotka liittyvät etenkin johdon vahvistuslausuman sisältöön, 3 kohdassa tarkoitettuun menettelyyn ja tarkastustoimintaan.

8. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat hallinnointia yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, mukaan lukien hallinnoinnista ja unionin varojen valvonnasta vastaavien elinten rekisterin laatiminen ja toimenpiteet parhaiden käytäntöjen edistämiseksi.

▼ B*60 artikla***Välillinen hallinnointi**

1. Yhteisöjen ja henkilöiden, joille talousarvion toteuttamistehtäviä on siirretty 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, on unionin varoja hallinnoidessaan noudatettava moitteettoman varainhoidon, avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita sekä varmistettava unionin toiminnan näkyvyys. Näiden yhteisöjen ja henkilöiden on unionin varoja hallinnoidessaan huolehdittava siitä, että unionin taloudellisia etuja suojataan tässä asetuksessa edellytettyä vastaavalla tavalla siten, että huomioon otetaan seuraavat tekijät:

- a) siirrettyjen tehtävien luonne ja kyseessä olevat määrät;
- b) kyseeseen tulevat taloudelliset riskit;
- c) yhteisöjen ja henkilöiden omien järjestelmien, sääntöjen ja menettelyjen perusteella saatavan varmuuden taso sekä toimenpiteet, joilla komissio valvoo ja tukee niille siirrettyjen tehtävien hoitamista.

2. Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi yhteisöjen ja henkilöiden, joille toteuttamistehtäviä on siirretty 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, on suhteellisuusperiaatteen mukaisesti:

- a) otettava käyttöön vaikuttava ja tehokas sisäinen valvontajärjestelmä ja varmistettava sen toiminta;
- b) käytettävä kirjanpitojärjestelmää, joka tuottaa täsmällistä, täydellistä ja luotettavaa tietoa oikea-aikaisesti;
- c) oltava sellaisen riippumattoman ulkoisen tarkastuksen kohteena, joka suoritetaan kansainvälisesti hyväksytyjen tarkastusstandardien mukaisesti ja jonka suorittaa kyseisestä yhteisöstä tai henkilöstä toiminnallisesti riippumaton tarkastusyksikkö;

▼ M3

- d) sovellettava asianmukaisia sääntöjä ja menettelyjä, 108 artiklan 12 kohdassa säädetyt velvoitteet mukaan lukien, myöntäessään unionin varoista rahoitusta hankintojen, avustusten, palkintojen tai rahoitusvälineiden muodossa;

▼ B

- e) varmistettava 35 artiklan 2 kohdan mukaisesti, että varojen saajia koskevat tiedot julkistetaan jälkikäteen;
- f) varmistettava, että henkilötietoja suojataan asianmukaisesti direktiivissä 95/46/EY ja asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädetyllä tavalla.

Henkilöiden, joille toteuttamistehtäviä on siirretty 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan viii alakohdan nojalla, on hyväksyttävä varainhoitosäännöt, joille on ensin saatava komission hyväksyntä. Heidän on täytettävä tämän kohdan a–e alakohdassa säädetyt vaatimukset viimeistään kuuden kuukauden kuluttua toimeksiantonsa alkamisesta. Jos he tämän määräajan päättyessä täyttävät vaatimukset ainoastaan osittain, komissio toteuttaa asianmukaisia korjaavia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on valvoa ja tukea heille siirrettyjen tehtävien hoitamista.

▼ **M3**

3. Yhteisöjen ja henkilöiden, joille toteuttamistehtäviä on siirretty 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, on talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan ehkäistävä, todettava ja korjattava sääntöjenvastaisuudet ja petokset sekä ilmoitettava niistä komissiolle. Tätä varten niiden on suoritettava suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ennako- ja jälkikäteisvalvontaa, johon kuuluvat, jos asianmukaista, myös paikan päällä edustavien ja/tai riskiperusteisten otosten perusteella suoritettavat toimien tarkastukset, varmistaakseen, että talousarviosta rahoitettavat toimet toteutetaan tehokkaasti ja moitteettomasti. Niiden on myös perittävä takaisin aiheettomasti maksetut varat, suljettava toimia unionin varojen käytön ulkopuolelle tai määrättävä taloudellisia seuraamuksia sekä saatettava tarvittaessa asia tuomioistuinten käsiteltäväksi.

▼ **B**

4. Komissio voi keskeyttää maksut yhteisöille ja henkilöille, joille toteuttamistehtäviä on siirretty 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, etenkin silloin kun havaitaan systeemisiä virheitä, joiden vuoksi kyseisen yhteisön tai henkilön sisäisen valvontajärjestelmän luotettavuus tai tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus käy kyseenalaiseksi.

Sen estämättä, mitä 92 artiklassa säädetään, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi lisätarkastuksia tehdäkseen keskeyttää osittain tai kokonaan maksut kyseisille yhteisöille tai henkilöille silloin, kun

- i) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä saa tietoonsa, että sisäisen valvontajärjestelmän toiminnassa on merkittävä puute tai että kyseisen yhteisön tai henkilön vahvistama meno liittyy vakavaan sääntöjenvastaisuuteen eikä kyseistä menoa ole korjattu;
- ii) maksujen keskeyttäminen on tarpeen, jotta voitaisiin estää unionin taloudellisiin etuihin kohdistuva merkittävä vahinko.

5. Rajoittamatta 7 kohdan soveltamista, yhteisöjen ja henkilöiden, joille toteuttamistehtäviä on siirretty 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, on toimitettava komissiolle:

- a) selvitys siirrettyjen tehtävien hoitamisesta;
- b) tilitys siirrettyjen tehtävien hoitamisesta aiheutuneista menoista. Tilitykseen on liitettävä johdon vahvistuslausuma, jossa vahvistetaan varojen hallinnoinnista vastaavien tahojen katsovan, että
 - i) tiedot on esitetty asianmukaisesti ja ne ovat täydelliset ja täsmälliset;
 - ii) menot on käytetty aiottuun tarkoitukseensa valtuutus sopimusten mukaisesti, tai tapauksen mukaan alakohtaisten sääntöjen mukaisesti;
 - iii) käytössä olevat valvontajärjestelmät antavat riittävät takeet siitä, että tilien perustana olevat toimet ovat lailliset ja asianmukaiset;
- c) lopullisista tarkastuskertomuksista ja suoritetuista tarkastuksista laadittu yhteenveto, jossa tarkastellaan myös järjestelmissä havaittujen virheiden ja puutteiden luonnetta ja laajuutta sekä niiden korjaamiseksi toteutettuja tai suunniteltuja toimia.

▼B

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin on liitettävä kansainvälisesti hyväksytyjen tilintarkastusstandardien mukaisesti laadittu riippumattoman tarkastuselimen lausunto. Tästä lausunnosta on käytävä ilmi, ovatko kirjanpito tiedot oikeat ja riittävät, toimivatko käytössä olevat valvontajärjestelmät moitteettomasti ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset. Lausunnossa on myös ilmoitettava, antaako tarkastustyö aihetta epäillä ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettua johdon vahvistuslausumassa esitettyjä tietoja.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut asiakirjat on toimitettava komissiolle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 15 päivänä helmikuuta. Toisessa alakohdassa tarkoitettu lausunto on toimitettava komissiolle viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

Tässä kohdassa säädetty velvollisuudet eivät vaikuta kansainvälisten järjestöjen ja kolmansien maiden kanssa tehtäviin sopimuksiin. Tällaisiin sopimuksiin on ainakin sisällytettävä näiden kansainvälisten järjestöjen ja kolmansien maiden velvoite toimittaa komissiolle vuosittain selvitys siitä, että unionin rahoitusosuus on kyseisenä varainhoitovuonna käytetty ja siitä on tehty tiliä 2 kohdassa asetettujen vaatimusten ja tällaisissa sopimuksissa asetettujen velvoitteiden mukaisesti.

6. Sen estämättä, mitä 7 kohdassa säädetään, komissio:

- a) valvoo, että nämä henkilöt ja yhteisöt täyttävät velvoitteensa, erityisesti tekemällä ohjelmien täytäntöönpanoa koskevia tarkastuksia ja arviointeja;
- b) soveltaa tarkastus- ja hyväksyntämenettelyjä niiden yhteisöjen ja henkilöiden tileihin, joille toteuttamistehtäviä on siirretty, ja varmistaa, että tilit ovat täydelliset, oikeelliset ja totuudenmukaiset;
- c) sulkee unionin rahoitusmenojen ulkopuolelle maksut, jotka on suoritettu sovellettavien sääntöjen vastaisesti.

▼M3

7. Edellä olevia 5 ja 6 kohtaa ei sovelleta unionin sellaisille yhteisöille maksamiin rahoitusosuuksiin, joihin sovelletaan erillistä vastuuvapausmenettelyä 208 ja 209 artiklan nojalla.

8. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat välillistä hallinnointia, myös sellaisten välillistä hallinnointia koskevien edellytysten määrittämistä, joiden mukaisesti yhteisöjen ja henkilöiden järjestelmien, sääntöjen ja menettelyjen on vastattava komission järjestelmiä, sääntöjä ja menettelyjä, sekä johdon vahvistuslausumia, vaatimusten noudattamista koskevia ilmoituksia, tilien tarkastus- ja hyväksyntämenettelyjä, velvollisuutta ilmoittaa komissiolle havaituista petoksista ja sääntöjenvastaisuuksista, sovellettavien sääntöjen vastaisten menojen sulkemista unionin rahoituksen ulkopuolelle sekä taloudellisten seuraamusten määräämistä.

▼B*61 artikla***Etukäteisarvioinnit ja valtuutus sopimukset**

1. Ennen kuin komissio siirtää talousarvion toteuttamistehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla yhteisöille tai henkilöille, se hankkii todisteet siitä, että 60 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a–d alakohdassa säädetty vaatimukset täyttyvät.

▼B

Kun yhteisön tai henkilön, jolle toteuttamistehtäviä on siirretty 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, järjestelmiä tai sääntöjä taikka tälle yhteisölle tai henkilölle siirrettyyn unionin varojen hallinnointiin liittyviä menettelyjä muutetaan merkittävästi, asianomaisen yhteisön tai henkilön on viipymättä ilmoitettava komissiolle muutoksista. Komissio tarkistaa kyseisen yhteisön tai henkilön kanssa tehdyt valtuutus sopimukset varmistaakseen, että 60 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a–d alakohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät edelleen.

2. Jollei perussääöksessä mainita yhteisöä, jolle toteuttamistehtäviä siirretään, komissio valitsee yhteisön jostakin 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii, v, vi ja vii alakohdassa luetelluista ryhmistä ottaen asianmukaisella tavalla huomioon yhteisölle siirrettävien tehtävien luonteen sekä yhteisöllä olevan kokemuksen ja sen toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset. Valinnan on oltava avoin ja perustuttava puolueettomiin perusteisiin, eikä se saa aiheuttaa eturistiriitaa.

3. Valtuutus sopimuksissa on määrättävä 60 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a–d alakohdassa säädetyistä vaatimuksista. Niissä on selkeästi määriteltävä yhteisölle siirrettävät tehtävät, ja niiden on sisällettävä kyseisten yhteisöjen ja henkilöiden antama sitoumus siitä, että nämä täyttävät 60 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan e ja f alakohdassa säädetyt velvollisuutensa ja pidäytyvät kaikista sellaisista toimista, joista voi aiheutua eturistiriitaa.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat välilliseen hallinnointiin liittyvien sääntöjen ja menettelyjen ennakoarvointia sekä valtuutus sopimusten sisältöä.

*62 artikla***Toimeenpanovirastot**

1. Komissio voi siirtää toimeenpanovirastoille toimivaltuuksia toteuttaa kokonaan tai osittain unionin ohjelma tai hanke komission puolesta ja komission vastuulla tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta 19 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003 ⁽¹⁾ mukaisesti. Toimeenpanovirastot perustetaan komission päätöksellä, ja ne ovat unionin oikeuden mukaisia oikeushenkilöitä.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä toimeenpanovirastoille siirrettyjen toimivaltuuksien käyttöä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

2. Toimeenpanoviraston johtaja toteuttaa vastaavat toimintamäärärahat suoraan hallinnoiden.

⁽¹⁾ EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1.

63 artikla

Toimivaltuuksien siirtämiseen sovellettavat rajoitukset

1. Komissio ei saa siirtää talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä, mukaan lukien maksu- ja perintätehtäviä, ulkopuolisille yksityisoikeudellisille yksiköille tai yhteisöille, paitsi 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan v, vi ja vii alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tai erityisissä tapauksissa, joissa:

i) maksuja suoritetaan komission määrittelemille maksunsaajille;

ii) komissio vahvistaa maksujen ehdot ja määrät; ja

iii) maksuihin ei liity maksajayksikön tai -yhteisön harkintavaltaa.

2. Komissio voi siirtää sopimuksella sellaisille ulkopuolisille yksityisoikeudellisille yksiköille tai yhteisöille, jotka eivät suorita julkisen palvelun tehtäviä, seuraavia tehtäviä: tekniset asiantuntijatehtävät sekä sellaiset hallinto-, valmistelu- ja avustustehtävät, joiden suorittaminen ei edellytä julkisen vallan eikä arviointiin tai asianmukaisuuteen liittyvän harkintavallan käyttöä.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat tehtävien siirtoa tietyille ulkoisille yksityisen sektorin yhteisöille tai elimille ensimmäisen osan V osastossa vahvistettujen, julkisia hankintoja koskevien sääntöjen mukaisesti.

3 LUKU

Taloushallinnon toimijat

1 jakso

Tehtävien eriyttämisen periaate

64 artikla

Tehtävien eriyttäminen

1. Tulojen ja menojen hyväksyjä ja tilinpitäjä hoitavat eri tehtäviä, joita ei voi yhdistää keskenään.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä kaikkien taloushallinnon toimijoiden oikeuksia ja velvoitteita koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

2 jakso

Tulojen ja menojen hyväksyjä

65 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjä

1. Kukin toimielin vastaa tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävistä.

2. Tässä osastossa ilmaisulla 'henkilöstö' tarkoitetaan henkilöstösääntöjen alaisia henkilöitä.

▼B

3. Kukin toimielin valtuuttaa työjärjestyksessään määrättyjä edellytyksiä noudattaen asianmukaisen henkilöstötason henkilöstöä tulojen ja menojen hyväksyjän tehtäviin. Toimielin määrittää sisäisissä hallintoa koskevissa säännöissään henkilöstön, jonka se valtuuttaa näihin tehtäviin, siirrettyjen valtuuksien laajuuden sekä sen, voivatko valtuutetut henkilöt siirtää valtuutusta.
4. Tulojen ja menojen hyväksyjän valtuudet voidaan siirtää ja siirretyt valtuudet siirtää edelleen ainoastaan henkilöstölle.
5. Toimivaltaiset tulojen ja menojen hyväksyjät toimivat vain valtuutus- tai edelleenvaltuutusasiakirjassaan määrättyissä rajoissa. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän avustajana voi toimia yksi tai useampi henkilöstön jäsen, jonka tehtävänä on suorittaa ensiksi mainitun vastuulla tietyt talousarvion toteuttamisessa ja tilinpäätöksessä tarvittavia toimia.
6. Kun unionin edustustojen päälliköt toimivat edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti, he toimivat komission alaisuudessa, ja komissio vastaa heille edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä kuuluvien tehtävien ja velvollisuuksien määrittelystä, suorittamisesta, seurannasta ja arvioinnista. Komissio ilmoittaa tästä samanaikaisesti korkealle edustajalle.
7. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän avustajana voi toimia henkilöstön jäseniä, joiden tehtävänä on suorittaa hänen vastuullaan tietyt talousarvion toteuttamisessa sekä taloutta ja hallintoa koskevien tietojen tuottamisessa tarvittavia tehtäviä. Toimivaltaisia tulojen ja menojen hyväksyjä avustaviin henkilöstön jäseniin sovelletaan 57 artiklaa.
8. Kukin toimielin ilmoittaa tilintarkastustuomioistuimelle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien, sisäisten tarkastajien ja tilinpitäjien nimeämisestä ja tehtävästä vapauttamisesta sekä hyväksymistään varainhoitoa koskevista sisäisistä säännöistä.
9. Kukin toimielin ilmoittaa tilintarkastustuomioistuimelle ennakoitujen hoitajien nimittämisestä sekä 69 artiklan 1 kohdan ja 70 artiklan mukaisista tehtävien siirtoa koskevista päätöksistä.
10. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjien avustamista ja tehtävien siirtoa koskevia sisäisiä määräyksiä.

*66 artikla***Tulojen ja menojen hyväksyjän valtuudet ja tehtävät**

1. Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävänä on käsitellä toimieliemensä tuloja ja menoja moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja huolehtia siitä, että käsittely on laillista ja asianmukaista.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä laatii organisaatorakenteen sekä tehtävien toteuttamiseen soveltuvat sisäiset valvontajärjestelmät 32 artiklan ja kyseisen toimieliemen vahvistamien vähimmäissääntöjen mukaisesti ja ottaen huomioon toimintaympäristön ja rahoitettavien toimien luonteeseen liittyvät riskit. Rakenteen ja järjestelmien luomisessa hyödynnetään kattavaa riskinarviointia, jossa otetaan huomioon niiden kustannustehokkuus.

▼ B

3. Menojen toteuttamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee talousarviositoumuksia ja oikeudellisia sitoumuksia, vahvistaa menoja, hyväksyy niitä maksettavaksi ja valmistelee määrärahojen käyttöä.

4. Tulojen toteuttamiseen kuuluu saamisennusteiden laatiminen, perittävien maksujen vahvistaminen sekä perintämääräysten lähettäminen. Tulojen käsittelyyn voi kuulua myös vahvistetuista saatavista luopuminen.

5. Kaikille tapahtumille on suoritettava ainakin ennakkotarkastus, joka perustuu asiakirjatarkastukseen sekä saatavilla oleviin sellaisten aiempien tarkastusten tuloksiin, jotka koskevat tapahtuman toiminnallisia ja taloudellisia näkökohtia.

Ennakkotarkastukset kattavat tapahtuman luomisen ja sen tarkastamisen.

Henkilöstön jäsenen, joka ei saa olla tapahtuman luonut henkilöstön jäsen, on suoritettava tarkastus. Tarkastuksen suorittava henkilöstön jäsen ei saa olla tapahtuman luoneen henkilöstön jäsenen alainen.

6. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi toteuttaa jälkikäteisvalvontaa tarkastaakseen tapahtumat, jotka on jo hyväksytty ennakkovalvonnan pohjalta. Tällainen valvonta voidaan toteuttaa riskianalyyysiin perustuvan otannan avulla.

Ennako- ja jälkikäteisvalvontaa ei saa suorittaa sama henkilöstö. Jälkikäteisvalvonnasta vastaavat henkilöstön jäsenet eivät saa olla ennakkovalvonnasta vastaavien henkilöstön jäsenten alaisia.

Kun valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa tuensaajien tilejä jälkikäteisvalvonnan yhteydessä, tarkastuksessa sovelletaan selkeitä, yhdenmukaisia ja avoimia sääntöjä, joissa otetaan huomioon sekä komission että tarkastuksen kohteiden oikeudet.

7. Taloustapahtumia valvovalla henkilöstöllä on oltava tehtävien edellyttämä ammatillinen pätevyys. Heidän on noudatettava kyseisen toimielimen vahvistamaa johtosääntöä.

8. Jos toimien taloushallintoon ja valvontaan osallistuva henkilöstön jäsen katsoo, että päätös, jonka täytäntöönpanon hänen esimiehensä antaa hänen tehtäväkseen tai jonka hänen esimiehensä antaa hänen hyväksyttäväkseen, on sääntöjenvastainen tai vastoin moitteettoman varainhoidon periaatteita tai ammatillisia sääntöjä, joita asianomaisen henkilöstön jäsenen on noudatettava, hänen on ilmoitettava asiasta esimiehelleen. Jos henkilöstön jäsen tekee ilmoituksen kirjallisesti, esimiehen on vastattava kirjallisesti. Jos esimies ei puutu asiaan tai vahvistaa alkuperäisen päätöksen tai toimeksiannon ja henkilöstön jäsen katsoo, että vahvistus ei ole kohtuullinen reagointi hänen esittämäänsä ongelmaan, henkilöstön jäsenen on ilmoitettava kirjallisesti asiasta valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle. Jos tämä ei puutu asiaan, henkilöstön jäsenen on ilmoitettava asiasta asianomaiselle 73 artiklan 6 kohdassa tarkoitetulle elimelle.

Jos kyseessä on laiton toiminta, petos tai lahjonta, joka saattaa vahingoittaa unionin etuja, henkilöstön jäsenen on ilmoitettava asiasta sovellettavassa lainsäädännössä nimetyille viranomaisille ja elimille. Unionin taloushallinnon tarkastuksia suorittavien ulkopuolisten tarkastajien kanssa tehdyissä sopimuksissa määrätään ulkopuolisen tarkastajan velvoitteesta ilmoittaa valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle epäilyistä laittomasta toiminnasta, petoksesta tai lahjonnasta, joka saattaa vahingoittaa unionin etuja.

▼ B

9. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä laatii toimielimelleen vuosittain tehtäviensä suorittamisesta toimintakertomuksen, joka sisältää taloutta ja hallinnointia koskevat tiedot, myös tarkastusten tulokset, ja jonka mukaan, jollei tulojen ja menojen tiettyihin aloihin liittyvissä varauksissa toisin mainita, hänellä on kohtuullinen varmuus siitä, että

- a) kertomuksen tiedot ovat oikeat ja riittävät;
- b) kertomuksessa kuvattuun toimintaan osoitetut varat on käytetty aiotuun tarkoitukseensa moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti;
- c) käytössä olevat valvontamenettelyt antavat riittävät takeet siitä, että tilien perustana olevat toimet ovat laillisia ja asianmukaisia.

▼ M3

Toimintakertomuksesta on käytävä ilmi, vastaavatko saavutetut tulokset asetettuja tavoitteita, millaisia riskejä tapahtumiin liittyy, miten käyttöön asetetut varat on käytetty ja miten tehokkaasti ja vaikuttavasti sisäiset valvontajärjestelmät toimivat, ja siihen on sisällyttävä yleisarvio tarkastusten kustannustehokkuudesta. Siihen on myös sisällyttävä tiedot kyseisten tapahtumien yleisistä vaikutuksista sekä arvio siitä, missä määrin hyväksytyt toimintamenot ovat edistäneet poliittisten tavoitteiden saavuttamista ja luoneet unionille lisäarvoa.

▼ B

Komissio toimittaa vuosittain viimeistään 15 päivänä kesäkuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhteenvedon edellisen vuoden toimintakertomuksista. Kunkin valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän vuotuinen toimintakertomus on myös asetettava Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville.

▼ M3

Toimielinten, elinten ja laitosten tulojen ja menojen hyväksyjien sekä valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien vuotuiset toimintakertomukset on julkaistava viimeistään seuraavan vuoden 1 päivänä heinäkuuta kyseisen toimielimen, elimen tai laitoksen verkkosivustolla helposti saavutettavissa olevalla tavalla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asianmukaisesti perusteltuja luottamuksellisuutta ja turvallisuutta koskevia näkökohtia.

▼ B

10. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat ennako- ja jälkিতarkastuksia, tositteiden säilyttämistä, johtosääntöä, tulojen ja menojen hyväksyjän toimimatta jättämistä, tietojen toimittamista tilinpitäjälle ja raportointia neuvottelumenettelyistä.

*67 artikla***Unionin edustustojen päälliköiden toimivaltuudet ja tehtävät**

1. Toimiessaan edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti unionin edustustojen päälliköiden on tehtävä läheistä yhteistyötä komission kanssa, jotta varat pannaan täytäntöön moitteettomasti, ja etenkin sen varmistamiseksi, että rahoitustoimet ovat laillisia ja asianmukaisia, että varojen hallinnoinnissa noudatetaan moitteettoman varainhoidon periaatetta ja että unionin taloudellisia etuja suojataan tehokkaasti.

▼B

Heidän on siksi toteutettava tarvittavat toimenpiteet välttääkseen kaikki sellaiset tilanteet, joissa heidän vastuulleen edelleenvaltuutuksella siirretty talousarvion toteuttamista koskeva komission vastuu olisi uhattuna, sekä kaikkien sellaisten prioriteettiristiriitojen syntyminen, jotka todennäköisesti vaikuttavat heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjen varainhoidon tehtävien hoitamiseen.

Kun toisessa alakohdassa tarkoitettu tilanne tai ristiriita syntyy, unionin edustustojen päälliköiden on viipymättä ilmoitettava siitä asiasta vastaaville komission ja ulkosuhdehallinnon pääjohtajille. Pääjohtajat toteuttavat aiheelliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

2. Jos unionin edustuston päällikkö on 66 artiklan 8 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa, hänen on saatettava asia 73 artiklan 6 kohdan mukaisesti perustetun taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimen käsiteltäväksi. Jos kyseessä on laiton toiminta, petos tai lahjonta, joka saattaa vahingoittaa unionin etuja, hänen on ilmoitettava asiasta sovellettavassa lainsäädännössä nimetyille viranomaisille ja elimille.

3. Edellä olevan 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä toimivien unionin edustustojen päälliköiden on annettava kertomus omalle valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälleen, jotta tämä voi sisällyttää kyseiset kertomukset 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuun omaan vuotuisen toimintakertomukseensa. Kussakin unionin edustuston päällikön kertomuksessa on esitettävä tiedot edustustossa käytössä olevien sisäisten valvontajärjestelmien tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta sekä kyseiselle edustuston päällikölle edelleenvaltuutuksella siirrettyjen toimien hallinnoinnista, ja sen perusteella on saatava 73 artiklan 5 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettu varmuus. Nämä kertomukset liitetään valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän vuotuisen toimintakertomukseen, ja ne on toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle ottaen asianmukaisesti huomioon niiden luottamuksellisuus.

Unionin edustustojen päälliköiden on toimittava täydessä yhteistyössä vastuuvapausmenettelyyn osallistuvien toimielinten kanssa ja toimitettava tarvittaessa tarpeelliset lisätiedot. Tässä yhteydessä heitä voidaan pyytää osallistumaan asiaankuuluvien elinten kokouksiin sekä avustamaan toimivaltaista valtuutettua tulojen ja menojen hyväksyjää.

4. Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimivien unionin edustustojen päälliköiden on vastattava kaikkiin komission valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän komission omasta aloitteesta tai vastuuvapausmenettelyn yhteydessä Euroopan parlamentin pyynnöstä esittämiin pyyntöihin.

5. Komissio varmistaa, että edelleenvaltuutuksilla ei haitata SEUT-sopimuksen 319 artiklan mukaisen vastuuvapauden myöntämisen menettelyn toteuttamista.

▼B

3 jakso

Tilinpitäjä

68 artikla

Tilinpitäjän toimivaltuudet ja tehtävät

1. Kukin toimielin nimeää tilinpitäjän, jolla on toimielimessä seuraavat tehtävät:

- a) maksujen moitteeton suorittaminen, tulojen kantaminen ja vahvistettujen saamisten perintä;
- b) tilinpäätöksen laatiminen ja esittäminen ensimmäisen osan IX osaston mukaisesti;
- c) kirjanpito ensimmäisen osan IX osaston mukaisesti;
- d) kirjanpidossa noudatettavien menettelyjen sekä tililuettelon määrittäminen ensimmäisen osan IX osaston mukaisesti;
- e) kirjanpitojärjestelmien määrittäminen ja hyväksyminen sekä tarvittaessa sellaisten tulojen ja menojen hyväksyjän määräämien järjestelmien hyväksyminen, joiden tarkoituksena on tuottaa tai perustella kirjanpilotietoja; tilinpitäjä valtuutetaan tätä varten tarkistamaan milloin tahansa, että hyväksymisperusteita on noudatettu;
- f) kassanhallinta.

Ulkosuhdehallinnon tilinpitäjän vastuut koskevat ainoastaan talousarvioon sisältyvää ulkosuhdehallinnon pääluokkaa, jota toteuttaa ulkosuhdehallinto. Komission tilinpitäjällä on edelleen kokonaisvastuu talousarvioon sisältyvästä komission pääluokasta, myös sellaisiin määrärahoihin liittyvistä kirjanpitotapahtumista, joiden hallinnointi on siirretty unionin edustustojen päälliköille edelleenvaltuutuksella.

Komission tilinpitäjä toimii myös ulkosuhdehallinnon tilinpitäjänä ulkosuhdehallintoa varten tarkoitetun talousarvion pääluokan toteuttamisen osalta, jollei 213 artiklasta muuta johdu.

2. Komission tilinpitäjä määrittelee kirjanpidossa noudatettavat säännöt sekä yhdenmukaistetut tililuettelot ensimmäisen osan IX osaston mukaisesti.

3. Tilinpitäjien on saatava tulojen ja menojen hyväksyjiltä kaikki tiedot, joita tarvitaan, jotta tilinpäätöksessä voidaan antaa oikea ja riittävä kuva toimielinten taloudellisesta asemasta ja talousarvion toteuttamisesta. Tulojen ja menojen hyväksyjien on taattava näiden tietojen luotettavuus.

4. Ennen kuin toimielin tai 208 artiklassa tarkoitettu elin hyväksyy tilinpäätöksen, tilinpitäjä varmentaa sen allekirjoituksellaan vahvistaen, että hänellä on kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan toimielimen tai 208 artiklassa tarkoitettujen elimen taloudellisesta asemasta.

Tätä varten tilinpitäjän on tarkistettava, että tilinpäätös on laadittu 143 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen ja tämän artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen kirjanpitomenettelyjen mukaisesti ja että kaikki tulot ja menot on merkitty kirjanpitoon.

▼B

Valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät toimittavat tilinpitäjälle tiedot, jotka tämä tarvitsee tehtäviensä hoitamiseksi.

Tulojen ja menojen hyväksyjät vastaavat täysin hallinnoimiensa varojen asianmukaisesta käytöstä, valvonnassaan olevien menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta sekä tilinpitäjälle toimitettujen tietojen täydellisyydestä ja oikeellisuudesta.

5. Tilinpitäjällä on toimivalta tarkistaa saamansa tiedot sekä toimittaa sellaiset muut tarkastukset, jotka hän katsoo tarpeellisiksi voidakseen varmentaa tilinpäätöksen allekirjoituksellaan.

Tilinpitäjä esittää tarvittaessa varaumia ja tekee selkoa niiden lajista ja laajuudesta.

6. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, vain tilinpitäjällä on toimivalta hoitaa käteisvaroja ja muita vastaavia varoja. Tilinpitäjä on vastuussa niiden säilyttämisestä.

7. Ohjelman tai toimen toteuttamisen yhteydessä voidaan komission nimiin ja sen puolesta avata varainhoitotilejä, joiden hallinnointi voidaan antaa elimelle, jolle on siirretty toteuttamistehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii, iii, v tai vi alakohdan nojalla.

Tällaiset tilit avataan ohjelman tai toimen toteuttamisesta vastuussa olevan tulojen ja menojen hyväksyjän valvonnassa komission tilinpitäjän suostumuksella.

Tällaisia tilejä hallinnoidaan tulojen ja menojen hyväksyjän valvonnassa.

8. Komission tilinpitäjä määrittää varainhoitotilien avaamiseen, hallinnointiin ja lopettamiseen sovellettavat säännöt ja niiden käytön.

9. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat tilinpitäjän toimivaltuuksia ja tehtäviä, mukaan lukien hänen nimittämisensä ja hänen tehtäviensä päättymisen, lausunto kirjanpitojärjestelmistä ja omaisuuden luettelointijärjestelmistä, kassanhallinta, pankkitilien hallinnointi, tilien allekirjoitukset, tilien hoitaminen, tilisiirrot ja valuuttojen muuntaminen, maksutavat, oikeushenkilörekisteri ja tositteiden säilyttäminen.

*69 artikla***Valtuudet, jotka tilinpitäjä voi siirtää**

1. Tilinpitäjä voi tehtäviensä suorittamiseksi siirtää joitakin tehtäviään alaisuudessaan toimivalle henkilöstölle.

Heille siirretyt tehtävät vahvistetaan valtuutusasiakirjassa.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat henkilöitä, jotka on valtuutettu hoitamaan tilejä paikallisessa yksikössä.

▼B

4 jakso

Ennakoiden hoitaja

70 artikla

Ennakotilit

1. Muita kuin omia varoja koskevien tulojen kantamista ja vähäisten menojen maksamista varten voidaan perustaa ennakotilejä tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä määritellyin ehdoin.

Ennakotilejä voidaan kuitenkin käyttää ilman määrällisiä rajoituksia, kun on kysymys 128 artiklassa tarkoitetuista hätäavusta ja humanitaarisista avustustoimista, ottaen huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston päättämät vastaavan budjettikohdan määrärahat kuluvana varainhoitovuonna.

2. Toimielimen tilinpitäjä hankkii varat ennakotileihin, ja niistä vastaavat toimielimen tilinpitäjän nimeämät ennakoiden hoitajat.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä ennakotilejä koskevista edellytyksistä, mukaan lukien ennakoiden hoitajien maksamien summien enimmäismäärät ja säännöt myös ulkoisia toimia varten, sekä säännöt, jotka koskevat ennakoiden hoitajien valintaa, varojen hankkimista ennakotileihin, tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien tekemiä tarkastuksia ja hankintamenetelyjen noudattamista. Siirretään lisäksi komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat unionin edustustojen ennakotilien perustamista ja ennakoiden hoitajia.

4 LUKU

Taloushallinnon toimijoiden vastuu

1 jakso

Yleiset säännöt

71 artikla

Taloushallinnon toimijoiden valtuutusten peruuttaminen tai keskeyttäminen

1. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää peruuttaa toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjien valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen väliaikaisesti tai lopullisesti.

2. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää pidättää tilinpitäjän tai ennakoiden hoitajat tai molemmat virantoimituksesta väliaikaisesti tai lopullisesti.

3. Tämä artikla ei rajoita 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin taloushallinnon toimijoihin kohdistettavia kurinpidollisia toimenpiteitä.

▼B*72 artikla***Tulojen ja menojen hyväksyjän vastuu laittomasta toiminnasta, petoksesta tai lahjonnasta**

1. Tämä luku ei rajoita rikosoikeudellista vastuuta, joka 71 artiklassa tarkoitetuille taloushallinnon toimijoille saattaa aiheutua asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön perusteella sekä unionin taloudellisten etujen suojaamista ja unionin virkamiesten tai jäsenvaltioiden virkamiesten lahjonnan torjumista koskevien voimassa olevien säännösten perusteella.

2. Kuhunkin toimivaltaiseen tulojen ja menojen hyväksyjään, tilinpitäjään tai ennakoiden hoitajaan voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen 73, 74 ja 75 artiklan soveltamista. Unionin etuja haittaava laitton toiminta, petos tai lahjonta on saatettava sovellettavassa lainsäädännössä nimetyn viranomaisen tai elimen, erityisesti OLAF:n käsiteltäväksi.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat tulojen ja menojen hyväksyjien, tilinpitäjien ja ennakoiden hoitajien vastuuta laittomasta toiminnasta, petoksesta tai lahjonnasta.

*2 jakso***Toimivaltaisiin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt***73 artikla***Tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt**

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voidaan saattaa taloudelliseen vastuuseen henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti.

2. Korvausvelvollisuus koskee erityisesti tapauksia, joissa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä joko tahallisesti tai vakavan laiminlyönnin seurauksena

a) toteaa perittävät saatavat tai antaa perintämääräyksen, tekee menositoumuksen tai allekirjoittaa maksuääräyksen jättäen noudattamatta tätä asetusta tai tämän asetuksen nojalla annettavia delegoituja säädöksiä;

b) jättää laatimatta saamista koskevan asiakirjan tai jättää antamatta perintämääräyksen tai viivyttää perintä- tai maksuääräyksen antamista, minkä johdosta toimielin voi joutua vastaamaan kolmannen osapuolen nostamaan vahingonkorvauskanteeseen.

3. Jos valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että hänen toteutettavakseen annettuun päätökseen liittyy sääntöjenvastaisuuksia tai että päätös on moitteettoman varainhoidon periaatteen vastainen, hänen on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuutuksenantajalle. Jos valtuutuksen antaja antaa valtuutetulle tai edelleenvaltuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle kyseisen päätöksen tekemistä varten kirjallisesti perustellun toimeksiannon, tämä vapautuu vastuustaan.

4. Yksikkönsä sisällä edelleenvaltuutuksen antaneelle valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle jää vastuu sisäisten hallinnointi- ja valvontajärjestelmien tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta sekä edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän valinnasta.

▼B

5. Jos valtuuksia on edelleenvaltuutuksella siirretty unionin edustustojen päälliköille, valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä on vastuussa käytössä olevien sisäisten hallinnointi- ja valvontajärjestelmien määrittelystä sekä niiden tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta. Unionin edustustojen päälliköt ovat vastuussa näiden järjestelmien asianmukaisesta perustamisesta ja toiminnasta valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän antamien ohjeiden mukaisesti sekä varojen ja toteuttamiensa toimien hallinnoinnista vastuullaan olevassa unionin edustustossa. Edustustojen päälliköiden on ennen tehtäviensä vastaanottamista osallistuttava erityiskoulutukseen, jossa käsitellään tulojen ja menojen hyväksyjien tehtäviä ja vastuita ja talousarvion toteuttamista.

Unionin edustustojen päälliköiden on laadittava kertomuksia tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti vastuullaan olevista tehtävistä 67 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Unionin edustustojen päälliköt antavat joka vuosi komission valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle varmuutta koskevan lausumansa edustustonsa sisäisistä hallinnointi- ja valvontajärjestelmistä sekä heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjen toimien hallinnoinnista ja tuloksista, jotta tulojen ja menojen hyväksyjä voi laatia 66 artiklan 9 kohdan mukaisen lausumansa.

6. Kukin toimielin perustaa erityisen taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimen tai osallistuu usean toimielimen perustamaan yhteiseen tutkintaelimeen. Tutkintaelimet toimivat riippumattomasti, ja niiden tehtävänä on selvittää, onko taloudellinen väärinkäytös tapahtunut, ja päättää mahdollisista seuraamuksista.

Toimielin päättää kyseisen elimen lausunnon perusteella, aloittaako se kurinpitomenettelyn tai menettelyn asianomaisen saattamiseksi korvausvelvollisiksi. Jos elin on havainnut järjestelmään liittyviä ongelmia, se toimittaa tulojen ja menojen hyväksyjälle ja valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle, jos tämä ei ole osallisena asiassa, sekä sisäiselle tarkastajalle kertomuksen, jossa se esittää asiaa koskevia suosituksia.

7. Kun unionin edustustojen päälliköt toimivat edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti, on komission tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti perustama taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelin toimivaltainen 56 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa asioissa.

Jos tutkintaelin havaitsee järjestelmään liittyviä ongelmia, se toimittaa tulojen ja menojen hyväksyjälle, korkealle edustajalle ja komission valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle, jos tämä ei ole osallisena asiassa, sekä sisäiselle tarkastajalle kertomuksen, jossa se esittää asiaa koskevia suosituksia.

Komissio voi tutkintaelimen lausunnon perusteella pyytää korkeaa edustajaa aloittamaan nimittävän viranomaisen ominaisuudessa kurinpitotoimia tai korvausvastuuta koskevan menettelyn edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien osalta, jos väärinkäytökset koskevat näille edelleenvaltuutuksella siirrettyjä komission toimivaltuuksia. Korkea edustaja toteuttaa tällöin henkilöstösääntöjen mukaisesti asianmukaiset toimenpiteet kurinpitotoimia tai korvauksen maksua koskevien päätösten täytäntöönpanemiseksi komission suosituksen mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on tuettava täysimääräisesti unionia henkilöstösääntöjen 22 artiklaan perustuvan korvausvastuun täytäntöönpanossa väliaikaisten toimihenkilöiden osalta, joihin sovelletaan Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan e alakohtaa.

▼B

8. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, joita sovelletaan valtuutettuihin tulojen ja menojen hyväksyjiin, mukaan lukien toimeksiantojen vahvistamista ja taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimen roolia koskevat säännöt.

3 j a k s o

Tilinpitäjiin ja ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt*74 artikla***Tilinpitäjiin sovellettavat säännöt**

1. Tilinpitäjään voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen ja niissä määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Tilinpitäjä voidaan erityisesti saattaa vastuuseen seuraavista väärinkäytöstapauksista:

- a) hänen hallussaan olevat rahavarat, muut varat tai asiakirjat katoavat taikka menettävät arvonsa;
- b) pankki- tai postisiirtotilejä on aiheettomasti muutettu;
- c) perinnät tai maksut eivät ole perintä- tai maksumääräyksien mukaisia;
- d) tulojen kantaminen on laiminlyöty.

2. Siirretään komissiolle valta 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat tilinpitäjien vastuuta muissa väärinkäytöstapauksissa.

*75 artikla***Ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt**

1. Ennakoiden hoitajaan voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen ja niissä määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Ennakoiden hoitaja voidaan erityisesti saattaa vastuuseen seuraavista väärinkäytöstapauksista:

- a) hänen hallussaan olevat rahavarat, muut varat tai asiakirjat katoavat taikka menettävät arvonsa;
- b) hänen suorittamiensa maksujen perustana ei ole asianmukaisia tositteita;
- c) maksu on suoritettu muulle kuin maksuun oikeutetulle;
- d) tulojen kantaminen on laiminlyöty.

▼B

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat ennakoiden hoitajien vastuuta muissa väärinkäytöstopauksissa.

5 LUKU

Tulotapahtumat

1 jakso

Omien varojen käyttöön asettaminen

76 artikla

Omat varat

1. Talousarvioon otetaan euroina ilmaistu arvio päätöksessä 2007/463/EY, Euratom tarkoitetuista omista varoista muodostuvista tuloista. Ne asetetaan käyttöön asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 mukaisesti.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä omiin varoihin sovellettavista yksityiskohtaisista säännöistä.

2 jakso

Saamisennuste

77 artikla

Saamisennuste

1. Kun toimivaltaisella tulojen ja menojen hyväksyjällä on riittävästi luotettavaa tietoa toimenpiteestä tai tilanteesta, josta voi aiheutua unionille saamia, hän laatii saamisennusteen.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä muuttaa saamisennustetta heti, kun hänen tietoonsa tulee seikka, joka muuttaa saamisennusteen pohjana olevaa toimenpidettä tai tilannetta.

Laadittaessa sellaista toimenpidettä tai tilannetta koskevaa perintämääräystä, jonka pohjalta on aiemmin tehty saamisennuste, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä mukauttaa ennustetta vastaavasti.

Jos perintämääräys koskee alkuperäiseen saamisennusteeseen nähden samansuuruisia määriä, saamisennuste muutetaan nolllaksi.

3. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, päätöksessä 2007/436/EY, Euratom määritellyistä omista varoista, jotka jäsenvaltiot maksavat määrättyinä eräpäivinä, ei laadita saamisennustetta ennen kuin jäsenvaltiot asettavat varat komission käyttöön. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii sen sijaan näitä määriä koskevan perintämääräyksen.

▼B

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä saamisenustetta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

3 j a k s o

S a a m i s e n v a h v i s t a m i n e n

78 artikla

Saamisen vahvistaminen

1. Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä:

- a) varmistaa, että velka on olemassa;
- b) määrittää tai tarkastaa velan aiheellisuuden ja sen määrän;
- c) tarkastaa, että velka on riidaton.

2. Komission käyttöön asetetut omat varat sekä kaikki saamiset, jotka ovat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet, vahvistetaan tilinpitäjälle annettavalla perintämääräyksellä ja sen jälkeen velalliselle osoitettavalla veloitusilmoituksella; nämä laatii toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä.

3. Aiheettomasti maksetut määrät peritään takaisin.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat saamisen vahvistamista, mukaan lukien menettelyt ja tositteet, sekä viivästyskorjaukset.

4 j a k s o

P e r i n n ä n h y v ä k s y m i n e n

79 artikla

Perinnän hyväksyminen

1. Perintätoimen hyväksyminen on toimi, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle perintämääräyksellä ohjeet perintätoimen tulojen ja menojen hyväksyjän vahvistama saaminen.

2. Toimielin voi määrätä saamisen maksuvelvollisuuden myös muille kuin jäsenvaltioille SEUT-sopimuksen 299 artiklassa tarkoitetulla täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä.

Jos unionin taloudellisten etujen tehokas ja oikea-aikainen suojaaminen sitä edellyttää, komissio voi poikkeusolosuhteissa myös antaa muiden toimielinten eduksi niiden pyynnöstä tällaisen täytäntöönpanokelpoisen päätöksen, joka koskee henkilöstösääntöjen alaiseen henkilöstöön liittyviä saamia.

▼B

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä perintää koskevien määräysten antamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

5 j a k s o**P e r i n t ä***80 artikla***Perintää koskevat säännöt**

1. Tilinpitäjä on vastuussa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti laatimista saamisten perintää koskevista määräyksistä. Tilinpitäjä huolehtii siitä, että unionin tulot maksetaan unionin kassaan asianmukaisesti ja että unionin oikeudet turvataan.

Periessään saamia tilinpitäjä ottaa huomioon velallisen omat saamiset unionilta. Tällaisten saamisten on oltava selviä, rahassa määriteltyjä ja erääntyneitä.

2. Aikoessaan luopua vahvistetun saamisen perimisestä kokonaisuudessaan tai osittain valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa, että luopuminen on asianmukainen ja moitteettoman varainhoidon ja suhteellisuuden periaatteiden mukainen. Luopumispäätös on perusteltava. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi siirtää luopumispäätöksen.

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi kokonaan tai osittain peruuttaa vahvistetun saamisen. Vahvistetun saamisen osittainen peruuttaminen ei tarkoita, että unioni luopuisi vahvistetusta saamisoikeudestaan.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat perintätapaa, mukaan lukien periminen kuittaamalla, perintämenettely silloin, kun maksua ei suoriteta vapaaehtoisesti, jatkoajan myöntäminen maksamiselle, sakkojen ja muiden seuraamusmaksujen perintä, vahvistetun saamisen perinnästä luopuminen ja vahvistetun saamisen peruuttaminen.

3. Jäsenvaltiot ovat ensisijaisesti vastuussa valvonnasta ja tarkastusten suorittamisesta sekä aiheettomasti maksettujen määrien perinnästä alakohtaisten sääntöjen mukaisesti. Jos jäsenvaltiot havaitsevat ja korjaavat sääntöjenvastaisuuksia omaan lukuunsa, niille myönnetään poikkeus näitä sääntöjenvastaisuuksia koskevista komission rahoitusoikaisuista.

4. Komissio tekee jäsenvaltioita koskevia rahoitusoikaisuja, jotta sovellettavan oikeuden vastaiset menot voidaan sulkea unionin rahoituksen ulkopuolelle. Komissio tekee rahoitusoikaisunsa aiheettomasti maksettujen määrien ja niistä talousarvioon kohdistuvien vaikutusten perusteella. Jos tällaisia määriä ei voida määrittää tarkasti, komissio voi soveltaa ekstrapoloituja tai kiinteämääräisiä oikaisuja alakohtaisten sääntöjen mukaisesti.

▼B

Komissio ottaa rahoitusoikaisun määrää päättaessään huomioon sovellettavan oikeuden rikkomisen ja talousarvioon kohdistuvien vaikutusten luonteen ja merkittävyyden, myös silloin kun on kyse hallinnointi- ja valvontajärjestelmien puutteista.

Rahoitusoikaisujen tekemistä ja sovellettavaa menettelyä koskevat perusteet voidaan vahvistaa alakohtaisissa säännöissä.

5. Ekstrapoloituja tai kiinteämääräisiä oikaisuja koskevat menettelytavat vahvistetaan alakohtaisten sääntöjen mukaisesti siten, että komissio voi suojata unionin taloudellisia etuja.

*81 artikla***Vanhentumisaika**

1. Unionin saamiset kolmansilta ja kolmansien saamiset unionilta vanhentuvat viidessä vuodessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta asiaan sovellettavia erityissäännöksiä ja päätöksen 2007/436/EY, Euratom soveltamista.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä vanhentumisaikaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*82 artikla***Unionin saamisten kohtelu jäsenvaltioissa**

Kun on käynnistetty maksukyvyttömyysmenettely, unionin saamisiin sovelletaan samaa etuuskohtelua kuin julkisoikeudellisten yhteisöjen samanluonteisiin saamisiin niissä jäsenvaltioissa, joissa perintämenettelyt on käynnistetty.

*83 artikla***Komission määräämät sakot ja seuraamusmaksut sekä niistä kertyneet korot**

1. Sakoista, seuraamusmaksuista ja seuraamuksista peräisin olevia määriä sekä niistä kertyneitä korkoja tai muita tuloja ei oteta tuloina talousarvioon niin kauan kuin Euroopan unionin tuomioistuin voi kumota niitä koskevat päätökset.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut määrät otetaan tuloina talousarvioon mahdollisimman pian ja viimeistään sitä vuotta seuraavana vuonna, jona kaikki muutoksenhakukeinot on käytetty. Varat suorittaneelle yksikölle Euroopan unionin tuomioistuimen antaman tuomion perusteella palautettavia määriä ei oteta tuloina talousarvioon.

3. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta päätöksiin tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä tai oikaisuista.

▼ B

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat sakoista ja seuraamusmaksuista sekä niistä kertyneistä koroista peräisin olevia määriä.

*6 LUKU****Menotapahtumat****84 artikla***Rahoituspäätökset**

1. Kaikista menoista tehdään sitoumus, joka vahvistetaan, hyväksytään ja maksetaan.

2. Menoon sitoumistusta edeltää rahoituspäätös, jonka tekee toimielin tai ne viranomaiset, joille toimielin on siirtänyt päätöstä koskevan toimivallan, lukuun ottamatta määrärahoja, jotka voidaan käyttää ilman perussäädöstä 54 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan e alakohdan mukaisesti.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettussa rahoituspäätöksessä määritellään tavoite, odotetut tulokset, toteuttamistapa ja sen kokonaismäärä. Siihen sisältyy myös kuvaus rahoitettavista toimista, maininta kullekin toimelle osoitetusta määrästä sekä alustava toteuttamisaikataulu.

Välillisessä hallinnoinnissa rahoituspäätöksessä on myös ilmoitettava yhteisö tai henkilö, jolle toteuttamistehtäviä on siirretty 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, sekä perusteet, joiden mukaisesti yhteisö tai henkilö valitaan, ja kyseiselle yhteisölle tai henkilölle siirrettävät tehtävät.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä rahoituspäätöksiä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

1 j a k s o

Menoihin sitoutuminen*85 artikla***Sitoumukset**

1. Talousarviositoumus on toimi, jolla maksuihin tarvittavat määrärahat varaudutaan suorittamaan talousarviosta myöhemmin oikeudellisten sitoumusten mukaisesti.

Oikeudellisen sitoumuksen tekeminen on toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä luo tai vahvistaa veloitteen, josta aiheutuu meno.

Talousarviositoumukset ja oikeudelliset sitoumukset tekee sama tulojen ja menojen hyväksyjä, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joista säädetään tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat eri sitoumuksia, kokonaissitoumusten hyväksymistä, saman allekirjoittajan vaatimusta ja alustavilla sitoumuksilla katettavia hallintomenoja.

▼B

3. Talousarviositoumukset jakautuvat ryhmiin seuraavasti:
- a) yksittäinen sitoumus: talousarviositoumus on yksittäinen, jos menon edunsaaja ja määrä on yksilöity;
 - b) kokonaissitoumus: talousarvioon tehdään kokonaissitoumus, jos ainakin yksi yksittäisen sitoumuksen tunnuspiirre on yksilöimättä;
 - c) alustava sitoumus: talousarviositoumus on alustava, jos se on tarkoitettu kattamaan 170 artiklassa tarkoitettuja menoja tai juoksevia hallintomenoja, joiden määrää tai lopullisia maksunsaajia ei ole lopullisesti vahvistettu.
4. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiin eriin ainoastaan silloin, kun perussäädöksessä niin säädetään, tai silloin, kun ne liittyvät hallintomenoihin.

*86 artikla***Sitoumuksia koskevat säännöt**

1. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on tehtävä talousarviositoumus jokaisesta toimenpiteestä, josta aiheutuu meno talousarvioon, ennen kuin hän voi tehdä oikeudellisen sitoumuksen kolmansiin osapuoliin nähden tai siirtää varoja erityisrahastoon 187 artiklan nojalla.
2. Edellä 1 kohdassa säädettyä velvoitetta tehdä talousarviositoumus ennen oikeudellista sitoumusta ei sovelleta toiminnan jatkuvuussuunnitelman mukaisessa kriisitilanteessa tehtyihin, komission tai minkä tahansa muun toimielimen hallinnollisen riippumattomuutensa perusteella hyväksymien menettelyjen mukaisiin oikeudellisiin sitoumuksiin.
3. Edellä 1 kohdassa säädettyä velvoitetta ei sovelleta humanitaarisiin avustustoimiin, pelastuspalvelutoimiin ja hätäapuun, jos unionin toiminnan tehokas toteuttaminen edellyttää, että unioni tekee oikeudellisen sitoumuksen kolmansien osapuolten kanssa välittömästi, eikä talousarviositoumusta ole mahdollista tehdä etukäteen. Talousarviositoumus on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun kolmansien osapuolten kanssa on tehty oikeudellinen sitoumus.
4. Jollei toisen osan IV osaston erityissäännöksistä muuta johdu, talousarvioon tehtävät kokonaissitoumukset kattavat niihin liittyvien yksittäisten oikeudellisten sitoumusten kokonaiskulut vuoden $n + 1$ 31 päivään joulukuuta saakka.

▼B

Yksittäisiin tai alustaviin talousarviositoumuksiin liittyvät yksittäiset oikeudelliset sitoumukset tehdään viimeistään 31 päivänä joulukuuta vuonna n, jollei 85 artiklan 4 kohdasta tai 203 artiklan 2 kohdasta muuta johdu.

Ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettujen ajanjaksojen päätyttyä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä purkaa käyttämättömiä määriä koskevat talousarviositoumukset.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä kirjaa ennen talousarvioon tehdyn kokonaissitoumuksen perusteella tehdyn yksittäisen oikeudellisen sitoumuksen allekirjoittamista sen määrän talousarviokirjanpitoon vähentämällä sen talousarvioon tehdystä kokonaissitoumuksesta.

5. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskeviin talousarviositoumuksiin ja oikeudellisiin sitoumuksiin sisältyy moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti määräpäivä, johon mennessä toteuttaminen on saatettava päätökseen, paitsi silloin kun on kyse henkilöstömenoi-

Ne osat tällaisista sitoumuksista, joita ei ole käytetty kuukauden kuluttua määräajan päättymisestä, peruuntuvat 15 artiklan mukaisesti.

Jos oikeudellisen sitoumuksen perusteella ei ole suoritettu 90 artiklassa tarkoitettua maksua kahden vuoden kuluessa kyseisen sitoumuksen allekirjoittamisesta, oikeudellista sitoumusta vastaavan talousarviositoumuksen määrä peruuntuu, paitsi jos tämä määrä liittyy asiaan, jonka käsittely on kesken tuomioistuimessa tai välityslautakunnassa, tai kun alakohtaisissa säännöissä on erityismääräyksiä.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat talousarviositoumuksia ja oikeudellisia sitoumuksia, mukaan lukien yksittäisten sitoumusten kirjaaminen.

*87 artikla***Sitoumuksiin sovellettavat tarkastukset**

1. Talousarviositoumusta tehdessään toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä huolehtii siitä, että:

- a) meno on kirjattu oikeaan budjettikohtaan;
- b) määrärahat ovat käytettävissä;
- c) meno on perussopimusten, talousarvion, tämän asetuksen ja tämän asetuksen nojalla annettujen delegoitujen säädösten sekä kaikkien, perussopimusten ja muiden asetusten nojalla hyväksytyjen säädösten mukainen;
- d) moitteettoman varainhoidon periaatetta noudatetaan. Ennakkomaksujen, niiden määrän ja maksuaikataulun on oltava oikeassa suhteessa suunnitellun toimen keston, täytäntöönpanon edistymiseen sekä ennakkomaksuihin liittyviin taloudellisiin riskeihin.

2. Kirjatessaan oikeudellista sitoumusta fyysisellä tai sähköisellä allekirjoituksella tulojen ja menojen hyväksyjä huolehtii siitä, että:

- a) kyseistä sitoumusta vastaa talousarviositoumus;

▼B

b) meno on asianmukainen ja perussopimusten, talousarvion, tämän asetuksen ja tämän asetuksen nojalla annettujen delegoitujen säädösten sekä kaikkien, perussopimusten ja muiden asetusten nojalla hyväksytyjen säädösten mukainen;

c) moitteettoman varainhoidon periaatetta noudatetaan.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä sitoumuksiin sovellettavia tarkastuksia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

2 j a k s o

Menojen vahvistaminen

88 artikla

Menojen vahvistaminen

1. Menoja vahvistaessaan toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä:

a) tarkastaa, että velkojalla on oikeus saamiseen;

b) määrittää tai tarkastaa velan aiheellisuuden ja sen määrän;

c) tarkastaa ne edellytykset, joilla saaminen voidaan vaatia maksettavaksi.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat menojen vahvistamista, mukaan lukien hyväksymismerkintä henkilöstömenoissa ja hankintasopimusten ja avustusten väli- ja loppumaksuissa, tarkastusmerkintä ennakkomaksuissa sekä hyväksymis- ja tarkastusmerkinnän tekeminen.

3 j a k s o

Menojen hyväksyminen

89 artikla

Menojen hyväksyminen

1. Menoja hyväksyessään toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle maksumääräyksellä ohjeet maksaa menon määrä, jonka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on vahvistanut tarkastettuaan ensin, että määrärahat ovat käytettävissä.

Jos toimitetuista palveluista, vuokrauspalvelut mukaan luettuina, tai tavaroista suoritetaan toistuvia maksuja ja tulojen ja menojen hyväksyjä tekee niistä riskinarvioinnin, hän voi määrätä, että käytetään suoraveloitusta.

▼B

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat menojen hyväksymistä, mukaan lukien maksumääräysten pakollisten mainintojen määrittäminen sekä tulojen ja menojen hyväksyjän tekemät maksumääräysten tarkastukset.

4 j a k s o

Menojen maksaminen*90 artikla***Maksutyypit**

1. Maksu suoritetaan, jos on olemassa todisteet siitä, että asianomainen toiminta on perussäädöksen säännösten tai sopimusmääräysten mukainen, yhdellä tai useammalla seuraavista tavoista:

- a) maksetaan koko erääntynyt määrä;
- b) maksetaan:
 - i) ennakkomaksu, joka voidaan jakaa useaan maksuerään, valtuutussopimuksen, hankinta- tai avustussopimuksen allekirjoittamisen tai avustuspäätöksen tiedoksi antamisen jälkeen;
 - ii) yksi tai useampi välimaksu korvauksena toimen osittaisesta toteuttamisesta;
 - iii) loput erääntyneestä määrästä, kun toimi on toteutettu kokonaisuudessaan.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen maksutyypit erotetaan toisistaan talousarviokirjanpidossa kunkin maksun suorittamisajankohtana.

3. Jäljempänä 152 artiklassa tarkoitetuissa kirjanpitoon sovellettavissa säännöissä määrätään, miten ennakkomaksut selvitetään kirjanpidossa ja miten kustannusten tukikelpoisuus otetaan huomioon.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä selvittää säännöllisesti ennakkomaksut kyseisen hankkeen taloudellisen luonteen ja ajoituksen perusteella.

Jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ei pidä hyödyllisenä rahoitus selvityksen pyytämistä tuensaajilta tai toimeksisaajilta, hän hankkii näiltä vähintään vuosittain tiedot menokertymästä silloin, kun avustus tai sopimus on arvoltaan yli 5 000 000 euroa.

Toisen alakohdan soveltamiseksi hankintasopimukseen, avustuspäätöksiin, avustussopimukseen ja valtuutussopimukseen otetaan asianmukaiset määräykset ja säännökset.

Tällä kohdalla ei rajoiteta toisen osan IV osastossa vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen soveltamista.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä maksutyyppejä ja tositteita koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

▼B*91 artikla***Maksaminen käytettävissä olevien varojen rajoissa**

Tilinpitäjä maksaa menot käytettävissä olevien varojen rajoissa.

5 j a k s o

Menotapahtumia koskevat määräajat*92 artikla***Määräajat**

1. Maksut suoritetaan
 - a) 90 kalenteripäivän kuluessa valtuutussopimusten, hankintasopimusten, avustussopimusten ja avustuspäätösten osalta, joihin sisältyviä teknisiä palveluja tai työsuorituksia on erityisen vaikea arvioida ja joissa maksu edellyttää selvityksen tai lausunnon hyväksymistä;
 - b) 60 kalenteripäivän kuluessa kaikkien muiden valtuutussopimusten, hankintasopimusten, avustussopimusten ja avustuspäätösten osalta, joissa maksu edellyttää selvityksen tai lausunnon hyväksymistä;
 - c) 30 kalenteripäivän kuluessa kaikkien muiden valtuutussopimusten, hankintasopimusten, avustussopimusten ja avustuspäätösten osalta.
2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi lykätä maksun määräaika, jos
 - a) maksupyynnön määrä ei ole erääntynyt; tai
 - b) asianmukaisia tositteita ei ole toimitettu.

Jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä saa tietoja, joiden perusteella on aihetta epäillä maksupyynnön kohteena olevien menojen tukikelpoisuutta, hän voi lykätä maksun määräaika tehdäkseen lisäarkastuksia, myös paikan päällä tehtävinä tarkastuksina, jotta voidaan varmistaa, että kaikki menot ovat tosiasiallisesti tukikelpoisia.
3. Asianomaisille velkojille on ilmoitettava lykkäyksen syyt kirjallisesti.
4. Jos määräaika lykätään yli kaksi kuukautta, velkoja voi pyytää toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöstä lykkäyksen jatkumisesta.
5. Lukuun ottamatta jäsenvaltioita, velkojalla on oikeus saada korkoa 1 kohdassa säädettyjen määräaikojen päätyttyä.
6. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat maksujen määräaikoja ja sellaisten edellytysten määrittämistä, joiden täytyessä velkojilla on oikeus saada myöhässä maksetuista määristä viivästyskorkoa, joka maksetaan samasta budjettikohdasta kuin alkuperäinen meno.

▼B

7 LUKU

Tietojenkäsittelyjärjestelmät ja sähköinen hallinto

93 artikla

Tapahtumien sähköinen hallinnointi

1. Kun tuloja ja menoja hallinnoidaan tietojenkäsittelyjärjestelmillä, allekirjoitukset voidaan tehdä sähköisesti.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat tapahtumien sähköistä hallinnointia.

94 artikla

Asiakirjojen siirtäminen

Asiakirjoja voidaan siirtää toimielinten ja jäsenvaltioiden välillä sähköisesti edellyttäen, että ne ovat sopineet asiasta etukäteen.

95 artikla

Sähköinen hallinto

1. Kun talousarviota hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, kaikessa virallisessa tietojenvaihdossa jäsenvaltioiden ja komission välillä käytetään välineitä, jotka määritellään alakohtaisissa säännöissä. Näissä säännöissä huolehditaan talousarvion hallinnoinnissa kerättyjen tai vastaanotettujen ja välitettyjen tietojen yhteentoimivuudesta.
2. Toimielimet ja toimeenpanovirastot sekä 208 artiklassa tarkoitetut elimet määrittelevät yhteiset säännöt, joita ne soveltavat sähköiseen tietojenvaihtoon hankinta- ja avustusmenettelyihin osallistuvien kolmansien osapuolten kanssa. Erityisesti ne kehittävät parhaansa mukaan ratkaisuja, joita ne soveltavat avustus- ja hankintamenettelyissä välitettyjen tietojen toimittamisessa, säilyttämisessä ja käsittelyssä, ja perustavat tätä varten keskitetyn "sähköisten tietojen vaihtamisjärjestelmän" hakijoita, ehdokkaita ja tarjoajia varten.
3. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kertomuksen sähköisen hallinnon toteuttamisen edistymisestä.

8 LUKU

Hallintoperiaatteet

96 artikla

Hyvä hallinto

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tiedottaa viipymättä tarpeesta toimittaa todiste- ja/tai asiakirja-aineistoa, aineiston muodosta ja sisältövaatimuksista sekä tarvittaessa ratkaisumenettelyjen alustavasta aikataulusta.

▼B

2. Jos hakijan tai tarjoajan ilmeisen käsittelyvirheen vuoksi hakija tai tarjoaja ei toimita todisteita tai anna selvityksiä, arviointikomitea tai tarvittaessa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä pyytää asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta hakijaa tai tarjoajaa toimittamaan puuttuvat tiedot tai selventämään tositteita. Nämä tiedot tai selvennykset eivät saa merkittävästi muuttaa ehdotusta tai tarjouksen ehtoja.

*97 artikla***Muutoksenhakukeinoista ilmoittaminen**

Jos tulojen ja menojen hyväksyjän menettelytoimi vahingoittaa hakijan, tarjoajan, tuensaajan tai toimeksisaajan oikeuksia, siinä osoitetaan käytettävissä olevat hallinnolliset ja/tai oikeudelliset muutoksenhakukeinot toimen riitauttamiseksi.

Erityisesti on ilmoitettava muutoksenhaun luonne, elin tai elimet, joiden käsiteltäväksi asia voidaan antaa, sekä muutoksenhakukeinojen käytön määräajat.

*9 LUKU***Sisäinen tarkastaja***98 artikla***Sisäisen tarkastajan nimeäminen**

1. Kukin toimielin perustaa sisäisen tarkastuksen tehtävän, jota on hoidettava kansainvälisten standardien mukaisesti. Toimielimen nimeämä sisäinen tarkastaja vastaa toimielimelle talousarvion toteuttamisjärjestelmien ja -menettelyjen moitteettoman toiminnan tarkastamisesta. Sisäinen tarkastaja ei saa olla samalla tulojen ja menojen hyväksyjä eikä tilinpitäjä.

2. Edelleensuunniteltuina tulojen ja menojen hyväksyjinä 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimiviin unionin edustustojen päälliköihin sovelletaan ulkosuhdehallinnon sisäistä tarkastusta suoritettaessa komission sisäisen tarkastajan todentamisvaltuuksia heille edelleensuunnitellulla siirretyn varainhoidon osalta.

Komission sisäinen tarkastaja toimii myös ulkosuhdehallinnon sisäisenä tarkastajana talousarvion sisältyvän ulkosuhdehallinnon pääluokan toteuttamisen osalta, jollei 213 artiklasta muuta johdu.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä sisäisen tarkastajan nimeämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*99 artikla***Sisäisen tarkastajan valtuudet ja tehtävät**

1. Sisäinen tarkastaja neuvoo toimielintään riskienhallinnassa, esittää riippumattomia lausuntoja hallinnointi- ja valvontajärjestelmien laadusta sekä antaa suosituksia toimintojen toteuttamisedellytysten parantamiseksi ja edistääkseen moitteetonta varainhoitoa.

▼ B

Sisäisen tarkastajan tehtävänä on erityisesti:

- a) arvioida sisäisten hallinnointijärjestelmien asianmukaisuutta ja tehokkuutta sekä yksiköiden toiminnan tuloksellisuutta politiikkojen, ohjelmien ja toimien toteuttamisessa niihin liittyvien riskien kannalta;
- b) arvioida kuhunkin talousarvion toteuttamistoimeen sovellettavien sisäisen valvonnan ja tarkastuksen järjestelmien tehokkuutta ja vaikuttavuutta.

2. Sisäisen tarkastajan tehtäväkenttään kuuluvat toimielimen kaikki toiminnot ja yksiköt. Hänen on saatava käyttöönsä rajoituksetta kaikki tiedot, joita hän tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi ja tarvittaessa paikan päällä myös jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa.

Sisäinen tarkastaja tutustuu tulojen ja menojen hyväksyjien vuosittain antamaan toimintakertomukseen sekä muihin yksilöityihin tietoihin.

3. Sisäinen tarkastaja antaa kertomuksen havainnoistaan ja suosituksistaan toimielimelle. Toimielin varmistaa, että tarkastusten perusteella annettuja suosituksia noudatetaan. Lisäksi sisäinen tarkastaja esittää toimielimelle sisäistä tarkastusta koskevan vuosikertomuksen, jossa ilmoitetaan tehtyjen sisäisten tarkastusten lukumäärä ja tyyppi, annetut suositukset ja näiden suositusten johdosta toteutetut jatkotoimet.

▼ M3

3 a. Komissio toimittaa vuosittain pyynnöstä vastuuvapausmenettelyn yhteydessä ja SEUT-sopimuksen 319 artiklan mukaisesti tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettua sisäistä tarkastusta koskevan vuosikertomuksen ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuutta koskevat vaatimukset.

▼ B

4. Toimielin asettaa sisäisen tarkastajan yhteystiedot kaikkien menotapahtumiin osallistuvien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden saataville, jotta nämä voivat ottaa luottamuksellisesti yhteyttä sisäiseen tarkastajaan.

5. Toimielin toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain kertomuksen, joka sisältää yhteenvedon tehtyjen sisäisten tarkastusten määrästä ja tyypistä, annetuista suosituksista ja näiden suositusten johdosta toteutetuista jatkotoimista.

6. Sisäisen tarkastajan kertomukset ja havainnot sekä toimielimen kertomus asetetaan yleisön saataville vasta, kun sisäinen tarkastaja on vahvistanut niiden johdosta toteutetut toimet.

7. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä sisäisen tarkastajan valtuuksia ja tehtäviä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*100 artikla***Sisäisen tarkastajan riippumattomuus**

1. Toimielin antaa sisäiseen tarkastajaan sovellettavat erityissäännökset siten, että niissä taataan sisäisen tarkastajan täydellinen riippumattomuus ja määritetään sisäisen tarkastajan vastuu.

▼B

Jos sisäinen tarkastaja on henkilöstöön kuuluva, hän suorittaa yksinomaiset tarkastustehtävänsä täysin itsenäisesti, hänellä on henkilöstösääntöjen mukainen ja tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoituissa säädöksissä esitetty vastuu.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat sisäisen tarkastajan riippumattomuutta ja vastuuta, mukaan lukien sisäisen tarkastajan oikeus nostaa kanne Euroopan unionin tuomioistuimessa.

▼M3

V OSASTO

JULKISET HANKINNAT JA KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSET**▼B**

I LUKU

Yleiset säännökset

1 jakso

Soveltaisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet**▼M3**

101 artikla

Tässä osastossa käytettävät määritelmät

1. Tässä osastossa:
 - a) 'hankinnalla' tarkoitetaan sopimuksen avulla tapahtuvaa rakennusrakoiden, tavaroiden tai palvelujen hankintaa sekä maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankintaa tai vuokrausta, jonka yksi tai useampi hankintaviranomainen tekee valitsemiltaan talouden toimijoilta;
 - b) 'hankintasopimuksella' tarkoitetaan rahallista vastiketta vastaan tehtyä kirjallista sopimusta, joka on tehty yhden tai useamman talouden toimijan ja yhden tai useamman 117 ja 190 artiklassa tarkoitetun hankintaviranomaisen välillä ja joka koskee irtaimen tai kiinteän omaisuuden hankkimista, rakennusrakoiden toteuttamista tai palveluiden hankkimista talousarviosta osittain tai kokonaan suoritettavaa maksua vastaan.

Hankintasopimuksia ovat:

- i) kiinteistöhankintasopimukset;
- ii) tavarahankintasopimukset;
- iii) rakennusurakkasopimukset;
- iv) palveluhankintasopimukset;
- c) 'käyttöoikeussopimuksella' tarkoitetaan rahallista vastiketta vastaan tehtyä kirjallista sopimusta, joka on tehty yhden tai useamman talouden toimijan ja yhden tai useamman 117 ja 190 artiklassa tarkoitetun hankintaviranomaisen välillä ja jolla siirretään rakennusrakoiden toteuttaminen tai palvelujen tarjoaminen ja hallinnointi talouden toimijalle. Siirtämisen vastikkeena on joko yksinomaan rakennettavan kohteen tai palvelujen käyttöoikeus tai tällainen oikeus

▼ M3

- ja maksu yhdessä. Käyttöoikeussopimuksen tekemisen yhteydessä käyttöoikeussopimuksen saajalle siirtyy rakennettavan kohteen tai palvelujen käyttöön liittyvä toiminnallinen riski, joka voi käsittää joko kysyntäriskin tai tarjontariskin tai molemmat. Käyttöoikeussopimuksen saajan katsotaan vastaavan toiminnallisesta riskistä tavanomaisissa käyttöolosuhteissa silloin, kun kyseessä olevien rakennusurakoiden tai palvelujen toteuttamiseksi tehtyjen investointien ja niistä aiheutuneiden kustannusten takaisin saamisesta ei ole varmuutta;
- d) 'sopimuksella' tarkoitetaan hankintasopimusta tai käyttöoikeussopimusta;
- e) 'puitesopimuksella' tarkoitetaan yhden tai useamman talouden toimijan ja yhden tai useamman hankintaviranomaisen välistä hankintasopimusta, jonka tarkoituksena on määrittää ehdot, joita sovelletaan määrätyn ajanjakson kuluessa tehtäviin siihen perustuviin erillisopimuksiin erityisesti hintojen ja tarvittaessa määrien osalta;
- f) 'dynaamisella hankintajärjestelmällä' tarkoitetaan täysin sähköistä menettelyä tavanomaisia hankintoja varten;
- g) 'talouden toimijalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, julkisyhteisöä mukaan lukien, tai tällaisten henkilöiden ryhmää, joka tarjoaa tavaroiden toimittamista, rakennusurakoiden toteuttamista, palvelujen suorittamista tai kiinteää omaisuutta;
- h) 'hankinta-asiakirjalla' tarkoitetaan asiakirjoja, jotka hankintaviranomainen on tuottanut tai joihin se viittaa kuvatakseen tai määrittääkseen hankintamenettelyn eri osia, mukaan lukien:
- i) 103 artiklassa säädetyt tiedotustoimenpiteet;
 - ii) tarjouspyyntö;
 - iii) tarjouseritelmä, johon kuuluvat tekniset eritelmät ja asiaa koskevat perusteet tai kilpailullisen neuvottelumenettelyn ollessa kyseessä hanketta kuvaavat asiakirjat;
 - iv) sopimusluonnos;
- i) 'lopullisella hallinnollisella päätöksellä' tarkoitetaan hallintoviranomaisen päätöstä, joka on lopullinen ja sitova talouden toimijan sijoittautumismaan tai hankintaviranomaisen sijaintimaan lainsäädännön tai sovellettavan unionin oikeuden nojalla;
- j) 'yhteishankintayksiköllä' tarkoitetaan hankintaviranomaista, joka tarjoaa yhteishankintatoimintoja ja tarvittaessa hankintojen tukitoimintoja;
- k) 'tarjoajalla' tarkoitetaan talouden toimijaa, joka on jättänyt tarjouksen;
- l) 'ehdokkaalla' tarkoitetaan talouden toimijaa, joka on pyytänyt kutsun saada osallistua tai joka on kutsuttu osallistumaan rajoitettuun menettelyyn, tarjousperusteiseen neuvottelumenettelyyn, kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn, innovaatiokumppanuuteen, suunnittelukilpailuun tai neuvottelumenettelyyn;

▼ M3

- m) 'myyjällä' tarkoitetaan talouden toimijaa, joka on rekisteröity luetteloon myyjistä, joita kehoitetaan esittämään osallistumispyyntö tai tarjous;
- n) 'alihankkijalla' tarkoitetaan talouden toimijaa, jonka ehdokas tai tarjoaja tai toimeksisaaja on ehdottanut suorittavan osan sopimuksesta. Alihankkijalla ei ole suoraa oikeudellista sitoumusta suhteessa hankintaviranomaiseen.

2. Sekasopimus, joka koskee kahden tai useamman tyyppisiä hankintoja (rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja) tai käyttöoikeuksia (rakennusurakoita tai palveluja) tai sekä hankintoja ja käyttöoikeuksia, on tehtävä sen tyyppiseen hankintaan sovellettavien säännösten mukaisesti, joka on luonteenomainen kyseisen sopimuksen pääkohteelle.

3. Tätä osastoa ei 105 a–108 artiklaa lukuun ottamatta sovelleta avustuksiin eikä 125 artiklan 8 kohdan mukaisesti määriteltyä teknistä apua koskeviin sopimuksiin Euroopan investointipankin tai Euroopan investointirahaston kanssa.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat hankintasopimuksen ja käyttöoikeussopimuksen tarkempaa määritelmää ja soveltamisalaa, yhteiseen hankintanimikkeistöön viitaten sovellettavaa nimikkeistöä, sekamuotoisia sopimuksia, talouden toimijoita sekä puitesopimuksia ja niihin perustuvia erillissopimuksia, kattaen puitesopimusten enimmäiskeston ja yhden tai useamman talouden toimijan kanssa tehtyihin puitesopimuksiin perustuvien erillissopimusten tekemisen ja toteuttamistavan.

▼ B*102 artikla***Julkisiin hankintoihin sovellettavat periaatteet**

1. Talousarviosta kokonaan tai osittain rahoitettavissa julkisissa hankinnoissa on noudatettava avoimuuden, suhteellisuuden, tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita.

▼ M3

2. Kaikki sopimukset on kilpailutettava mahdollisimman laajasti, paitsi silloin, kun käytetään 104 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua menettelyä.

Sopimuksen ennakoitua arvoa määritettäessä ei saa pyrkiä kiertämään sovellettavia sääntöjä, eikä sopimusta saa jakaa osiin tässä tarkoituksessa.

Hankintaviranomainen jakaa sopimuksen osiin silloin, kun se on asianmukaista, ottaakseen laajan kilpailun huomioon asianmukaisella tavalla.

3. Hankintaviranomaiset eivät saa käyttää puitesopimuksia väärin tai siten, että niiden tarkoituksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristyminen tai että niillä tosiasiallisesti estetään, rajoitetaan tai vääristetään kilpailua.

▼B

2 jakso

Julkaiseminen**▼M3***103 artikla***Tiedotustoimenpiteet**

1. Kun kyse on menettelyistä, joissa hankinnan arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 118 artiklan 1 kohdassa tai 190 artiklassa tarkoitettu kynnysarvo, hankintaviranomainen julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*

a) hankintailmoituksen, jolla aloitetaan hankintamenettely, paitsi jos kyseessä on 104 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu menettely;

b) menettelyn tuloksia koskevan jälki-ilmoituksen.

2. Menettelyt, joissa hankinnan arvo on pienempi kuin 118 artiklan 1 kohdassa tai 190 artiklassa tarkoitettu kynnysarvo, julkaistaan asianmukaisin keinoin.

3. Tietyt sopimuksen tekemistä koskevat tiedot voidaan jättää julkaisematta, jos niiden julkaiseminen häiritäisi lainvalvontaa tai olisi muulla tavoin yleisen edun vastaista, häiritäisi talouden toimijoiden oikeutettuja kaupallisia etuja tai voisi haitata niiden välistä tervettä kilpailua.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat vaatimuksia menettelyjen julkaisemisesta viittaamalla hankinnan arvoon 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin kynnysarvoihin verrattuna, julkaisemista, jonka hankintaviranomainen voi toteuttaa syrjimättömyyden periaatetta täysin noudattaen, sekä ilmoitusten sisältöä ja niiden julkaisemista.

▼B

3 jakso

Hankintamenettelyt**▼M3***104 artikla***Hankintamenettelyt**

1. Hankintamenettelyt käyttöoikeussopimusten tai hankintasopimusten tekemiseksi, puitesopimukset mukaan lukien, ovat seuraavat:

a) avoin menettely;

b) rajoitettu menettely muun muassa dynaamista hankintajärjestelmää käyttäen;

c) suunnittelukilpailu;

d) neuvottelumenettely, mukaan lukien neuvottelumenettely, josta ei julkaista ilmoitusta;

e) kilpailullinen neuvottelumenettely;

▼ M3

- f) tarjousperusteinen neuvottelumenettely;
- g) innovaatiokumppanuus;
- h) kiinnostuksenilmaisupyynnön perustuvat menettelyt.

2. Avoimissa menettelyissä kaikki halukkaat talouden toimijat voivat tehdä tarjouksen.

3. Rajoitetuissa menettelyissä, kilpailullisissa neuvottelumenettelyissä, tarjousperusteisissa neuvottelumenettelyissä ja innovaatiokumppanuuksissa kaikki talouden toimijat voivat esittää osallistumispyynnön toimittamalla hankintaviranomaisen vaatimat tiedot. Hankintaviranomainen kehottaa kaikkia valintaperusteet täyttäviä ehdokkaita, jotka eivät ole tarjouksen jättämisen osalta missään 106 ja 107 artiklassa säädetystä tilanteista, jättämään tarjouksen.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, hankintaviranomainen voi rajata menettelyyn osallistumaan kutsuttavien ehdokkaiden määrän sellaisten objektiivisten ja syrjimättömien valintaperusteiden nojalla, joista ilmoitetaan hankintailmoituksessa tai kiinnostuksenilmaisupyynnössä. Menettelyyn osallistumaan kutsuttavien ehdokkaiden määrän on oltava riittävä, jotta varmistetaan todellinen kilpailu.

4. Kaikissa menettelyissä, joihin kuuluu neuvotteluja, hankintaviranomaisen on neuvoteltava tarjoajien kanssa alustavasta ja mahdollisista seuraavista tarjouksista tai niiden osista niiden sisällön parantamiseksi, lopullista tarjousta lukuun ottamatta. Hankinta-asiakirjoissa vahvistetuista vähimmäisvaatimuksista ja perusteista ei neuvotella.

Hankintaviranomainen voi tehdä sopimuksen alustavan tarjouksen pohjalta ilman neuvotteluja, jos se on hankinta-asiakirjoissa ilmoittanut varaavansa itselleen mahdollisuuden tehdä niin.

5. Hankintaviranomainen voi käyttää:

- a) avointa tai rajoitettua menettelyä kaikkia ostoja varten;
- b) kiinnostuksenilmaisupyynnön perustuvia menettelyjä sellaisten sopimusten osalta, joiden arvo on 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kynnysarvoa pienempi, niiden ehdokkaiden ennakkovalintaa varten, joita kehoitetaan jättämään tarjous tulevaisuissa rajoitetuissa tarjouspyynnöissä, tai luettelon tekemiseksi myyjistä, joita kehoitetaan toimittamaan osallistumispyyntö tai jättämään tarjous;
- c) suunnittelukilpailua valintalautakunnan kilpailulla valitseman suunnitelman tai ehdotuksen hankkimiseksi;
- d) innovaatiokumppanuutta innovatiivisen tuotteen, palvelun tai rakennusurakan kehittämiseksi ja tämän tuloksena tuotettavien tavaroiden, palvelujen tai rakennusurakoiden ostamiseksi;

▼ **M3**

e) tarjousperusteista neuvottelumenettelyä tai kilpailullista neuvottelumenettelyä tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä määritetyin ehdoin käyttöoikeussopimusten osalta tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU ⁽¹⁾ liitteessä XIV tarkoitettujen palveluhankintasopimusten osalta sekä tapauksissa, joissa avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä on alkuperäisen menettelyn päätyttyä saatu vain tarjouksia, jotka eivät vastaa tarjouspyyntöä tai joita ei voida hyväksyä, ja tapauksissa, joissa se on perusteltua muun muassa sopimuksen kohteen luonteeseen tai monimutkaisuuteen tai erityiseen sopimustyyppiin liittyvien erityisolosuhteiden vuoksi;

f) neuvottelumenettelyä sellaisten sopimusten osalta, joiden arvo on 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kynnysarvoa pienempi, tai neuvottelumenettelyä, josta ei julkaista ilmoitusta, ainoastaan erityisten direktiivin 2014/24/EU soveltamisalan ulkopuolelle jäävien hankintatyyppien osalta ja tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä selkeästi määritellyissä poikkeustapauksissa.

6. Dynaaminen hankintajärjestelmä on koko kestopnsa ajan avoin kaikille valintaperusteet täyttävälle talouden toimijoille.

Hankintaviranomaisen on noudatettava rajoitetun menettelyn sääntöjä, kun hankinta tehdään dynaamista hankintajärjestelmää käyttäen.

7. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt sellaisten hankintamenettelytyyppien ja niihin liittyvien yksityiskohtaisten lisäjärjestelyjen osalta, jotka koskevat 1 kohdassa tarkoitettujen sopimusten tekemistä viitaten sopimusten arvoon 118 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin kynnysarvoihin verrattuna, kuhunkin menettelytyyppiin osallistumaan kutsuttavien ehdokkaiden vähimmäismäärää, eri menettelyjen käyttöä koskevia lisäehtoja, dynaamista hankintajärjestelmää sekä tarjouksia, jotka eivät vastaa tarjouspyyntöä tai joita ei voida hyväksyä.

104 a artikla

Toimielinten väliset hankinnat ja yhteiset hankinnat

1. Jos sopimus tai puitesopimus kiinnostaa kahta tai useampaa toimielintä, toimeenpanovirastoa taikka 208 tai 209 artiklassa tarkoitettua elintä, ja aina kun on mahdollista lisätä tehokkuutta, asianomaiset hankintaviranomaiset voivat toteuttaa hankintamenettelyn ja hallinnoida sen perusteella tehtyä sopimusta tai puitesopimusta toimielinten yhteisenä menettelynä yhden hankintaviranomaisen johdolla.

Toimielinten yhteisiin menettelyihin voivat osallistua myös elimet, jotka neuvosto on perustanut yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa SEU-sopimuksen V osaston mukaisesti.

Puitesopimuksen ehtoja voidaan soveltaa vain niiden hankintaviranomaisten, jotka on yksilöity tätä varten hankintamenettelyn alusta lähtien, ja puitesopimuksen osapuolina olevien talouden toimijoiden välillä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

▼ M3

2. Jos sopimus tai puitesopimus on tarpeen jonkin toimielimen ja jäsenvaltioiden yhden tai useamman hankintaviranomaisen yhteisen toimen toteuttamiseksi, toimielin ja hankintaviranomaiset voivat toteuttaa hankintamenettelyn yhteisesti.

Yhteishankinta voidaan toteuttaa EFTA-valtioiden ja unionin jäsenhedokasmaiden kanssa, jos tästä mahdollisuudesta on nimenomaisesti määrätty kahden- tai monenvälisessä sopimuksessa.

Yhteishankintamenettelyihin sovelletaan toimielimiin sovellettavia menettelysääntöksiä.

Kun jäsenvaltion hankintaviranomaiselle kuuluva tai sen hallinnoima osuus sopimuksen arvioidusta kokonaisarvosta on vähintään 50 prosenttia, tai muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, toimielin voi päättää, että yhteishankintaan sovelletaan jäsenvaltion hankintaviranomaiseen sovellettavia menettelysääntöjä, jos näiden sääntöjen voidaan katsoa vastaavan toimielimeen sovellettavia sääntöjä.

Toimielin ja jäsenvaltion, EFTA-valtion tai unionin jäsenhedokasmaan hankintaviranomainen, joita yhteishankinta koskee, sopivat erityisesti yksityiskohtaisista käytännön järjestelyistä, jotka koskevat osallistumispyyntöjen tai tarjousten arviointia, sopimuksen tekemistä, sopimukseen sovellettavaa lakia ja riita-asioissa toimivaltaista tuomioistuinta.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä toimielinten välistä hankintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*105 artikla***Hankintamenettelyn valmistelu**

1. Hankintaviranomainen voi ennen hankintamenettelyn aloittamista toteuttaa alustavan markkinakartoituksen valmistellakseen menettelyä.

2. Hankintaviranomaisen on määriteltävä hankinta-asiakirjoissa hankinnan kohde esittämällä kuvaus tarpeistaan ja hankittavilta rakennusrakenteilta, tavaroilta tai palveluilta vaadittavista ominaisuuksista sekä täsmennettävä hankintaan sovellettavat poissulkemis-, valinta- ja ratkaisuperusteet. Hankintaviranomaisen on lisäksi ilmoitettava, missä kuvauksen osissa määritellään vähimmäisvaatimukset, jotka kaikkien tarjousten on täytettävä. Vähimmäisvaatimukseen sisältyy se, että noudatetaan sovellettavan ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön velvoitteita, jotka on vahvistettu unionin oikeudessa, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai sovellettavissa direktiivin 2014/24/EU liitteessä X luetelluissa kansainvälisissä sosiaali- ja ympäristöalojen sopimuksissa.

▼ **M3**

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat hankinta-asiakirjojen ja erityisesti sopimusluonnosten sisältöä, ympäristö-, sosiaali- tai muiden merkkien, normien ja standardien erityispiirteitä sekä alustavaa markkinakartoitusta.

*105 a artikla***Unionin taloudellisten etujen suojaaminen riskien havaitsemisen ja hallinnollisten seuraamusten määräämisen kautta**

1. Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi komissio perustaa varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän ja vastaa sen toiminnasta.

Järjestelmän tavoitteena on edistää

- a) unionin taloudellisia etuja uhkaavien riskien varhaista havaitsemista;
- b) sellaisen talouden toimijan poissulkemista, joka on jossakin 106 artiklan 1 kohdassa luetelluista poissulkemistilanteista;
- c) taloudellisen seuraamuksen määräämistä talouden toimijalle 106 artiklan 13 kohdan nojalla.

2. Poissulkemista ja/tai taloudellisen seuraamuksen määräämistä koskevan päätöksen tekee hankintaviranomainen. Tällaisen päätöksen on perustuttava lainvoimaiseen tuomioon tai lopulliseen hallinnolliseen päätökseen.

Kuitenkin 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa hankintaviranomainen saattaa asian 108 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen käsiteltäväksi kyseisten tilanteiden keskitetyn arvioinnin varmistamiseksi. Näissä tapauksissa hankintaviranomainen tekee päätöksensä alustavan oikeudellisen arvioinnin perusteella ottaen huomioon tutkintaelimen antaman suosituksen.

Kun hankintaviranomainen päättää poiketa tutkintaelimen suosituksesta, sen on perusteltava tällainen päätös tutkintaelimelle.

3. Hankintaviranomaisen on 107 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa hylättävä talouden toimija tietyistä menettelyistä.

*106 artikla***Poissulkemista koskevat periaatteet ja hallinnolliset seuraamukset**

1. Hankintaviranomaisen on suljettava taloudellinen toimija tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien hankintamenettelyjen ulkopuolelle, kun

- a) talouden toimija on tehnyt konkurssin, sen osalta on käynnistetty maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettelyjä, sen varoja hallinnoi selvitysmies tai tuomioistuim, sille on vahvistettu akordi, sen liiketoiminta on keskeytetty tai se on muun vastaavan kansallisten lakien tai määräysten mukaisen menettelyn alainen;
- b) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että talouden toimija on laiminlyönyt velvollisuutensa maksaa sijoittautumisensa, hankintaviranomaisen sijaintimaan tai sopimuksen täytäntöönpanomaan lainsäädännön nojalla määrättyjä veroja tai sosiaaliturvamaksuja;

▼ M3

- c) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että talouden toimija on syyllistynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen rikkomalla sovellettavia lakeja tai määräyksiä tai talouden toimijan harjoittaman ammatin eettisiä sääntöjä tai osallistumalla mihin tahansa muuhun virheelliseen toimintaan, joka vahingoittaa talouden toimijan ammatillista uskottavuutta, jos kyseinen toiminta osoittaa vilpillistä aikomusta tai vakavaa laiminlyöntiä, mukaan lukien erityisesti jokin seuraavista:
- i) väärin tietojen antaminen vilpillisesti tai tuottamuksellisesti, kun näitä tietoja vaaditaan sen tarkistamiseksi, ettei poissulkemisperusteita ole tai että valintaperusteet täyttyvät, tai sopimuksen täytäntöönpanossa;
 - ii) sopimuksen tekeminen muiden talouden toimijoiden kanssa kilpailun vääristämiseksi;
 - iii) teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaaminen;
 - iv) yritys vaikuttaa hankintaviranomaisen päätöksentekoon hankintamenettelyn aikana;
 - v) yritys saada luottamuksellisia tietoja, joiden avulla on mahdollista saada perusteettomia etuja hankintamenettelyssä;
- d) lainvoimaisessa tuomiossa on todettu, että talouden toimija on syyllistynyt johonkin seuraavista:
- i) petos, sellaisena kuin sitä tarkoitetaan 26 päivänä heinäkuuta 1995 annetulla neuvoston säädöksellä ⁽¹⁾ tehdyn yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa;
 - ii) korruptio, sellaisena kuin se on määritelty 26 päivänä toukokuuta 1997 annetulla neuvoston säädöksellä ⁽²⁾ tehdyn, sellaisen lahjonnan torjumista, jossa on osallisena Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, koskevan yleissopimuksen 3 artiklassa ja neuvoston puitepäätöksen 2003/568/YOS ⁽³⁾ 2 artiklan 1 kohdassa, sekä korruptio sellaisena kuin se on määritelty hankintaviranomaisen sijaintimaan, talouden toimijan sijoittautumismaan tai sopimuksen täytäntöönpanomaan lainsäädännössä;
 - iii) rikollisjärjestön toimintaan osallistuminen, sellaisena kuin se on määritelty neuvoston puitepäätöksen 2008/841/YOS ⁽⁴⁾ 2 artiklassa;

⁽¹⁾ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 48.

⁽²⁾ EYVL C 195, 25.6.1997, s. 1.

⁽³⁾ Neuvoston puitepäätös 2003/568/YOS, tehty 22 päivänä heinäkuuta 2003, lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla (EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54).

⁽⁴⁾ Neuvoston puitepäätös 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta (EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42).

▼ M3

- iv) rahanpesu tai terrorismin rahoitus, sellaisina kuin ne on määriteltä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ⁽¹⁾ 1 artiklassa;
- v) terrorismirikokset, sellaisina kuin ne on määriteltä neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS ⁽²⁾ 1 artiklassa, tai terroritoimintaan liittyvät rikokset, sellaisina kuin ne on määriteltä mainitun puitepäätöksen 3 artiklassa, tai mainitun päätöksen 4 artiklassa tarkoitettu tällaisiin rikoksiin yllyttäminen, avunanto niihin tai niiden yritys;
- vi) lapsityövoiman käyttö tai muut ihmiskaupan muodot, siten kuin ne on määriteltä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU ⁽³⁾ 2 artiklassa;
- e) talousarviosta rahoitetun sopimuksen täytäntöönpanossa on ollut talouden toimijan osalta merkittäviä puutteita keskeisten velvoitteiden täyttämässä, mikä on johtanut kyseisen sopimuksen ennenaikaiseen irtisanomiseen, sopimussakkojen soveltamiseen tai muihin sopimuksen mukaisiin seuraamuksiin tai minkä tulojen ja menojen hyväksyjä, OLAF tai tilintarkastustuomioistuin on havainnut tarkastusten, tilintarkastusten tai tutkinnan yhteydessä;
- f) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että talouden toimija on syylistynyt neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 ⁽⁴⁾ 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun väärinkäyttöön.

2. Jos lainvoimaista tuomiota ei ole annettu tai lopullista hallinnollista päätöstä ei ole tehty 1 kohdan c, d ja f alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tai jos on kyse 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettua tapauksesta, hankintaviranomaisen on suljettava talouden toimija menettelyn ulkopuolelle mainituissa alakohdissa tarkoitettua toiminnan alustavan oikeudellisen arvioinnin perusteella ottaen huomioon 108 artiklassa tarkoitettua tutkintaelimen suosituksessa todetut tosiseikat tai siihen sisältyvät muut havainnot.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu alustava arviointi ei vaikuta arvioon, jonka jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tekevät kansallisen lainsäädännön nojalla kyseisen talouden toimijan toiminnasta. Hankintaviranomaisen on tarkasteltava uudelleen päätöstään talouden toimijan poissulkemisesta ja/tai taloudellisen seuraamuksen määräämisestä tälle viipymättä sen jälkeen, kun lainvoimainen tuomio tai lopullinen hallinnollinen päätös on annettu tiedoksi. Tapauksissa, joissa lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä ei vahvisteta poissulkemisen kestoa, hankintaviranomaisen on vahvistettava kesto todettujen tosiseikkojen ja havaintojen perusteella ottaen huomioon 108 artiklassa tarkoitettua tutkintaelimen suosituksen.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/60/EY, annettu 26 päivänä lokakuuta 2005, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoitukseen sekä terrorismin rahoitukseen (EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15).

⁽²⁾ Neuvoston puitepäätös 2002/475/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, terrorismin torjumisesta (EUVL L 164, 22.6.2002, s. 3).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

⁽⁴⁾ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

▼ **M3**

Kun kyseisessä lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä todetaan, ettei talouden toimija ole syyllistynyt alustavan oikeudellisen arvioinnin piiriin kuuluvaan toimintaan, jonka perusteella se on suljettu menettelyn ulkopuolelle, hankintaviranomaisen on viipymättä saatettava poissulkeminen päätökseen ja/tai tarvittaessa palautettava mahdollisesti määrätty taloudellinen seuraamus.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tosiseikojen ja havaintojen käsittävät erityisesti seuraavaa:

- a) tosiseikat, jotka on havaittu tilintarkastustuomioistuimen, OLAFin tai sisäisen tarkastuksen suorittaman tarkastuksen taikka tutkinnan tai tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla suoritettavan muun tarkastuksen, tilintarkastuksen tai valvonnan yhteydessä;
- b) muut kuin lopulliset hallinnolliset päätökset, joihin voi sisältyä ammattietiikkaa koskevien normien noudattamisen varmentamisesta vastaavan toimivaltaisen valvontaelimen toteuttamia kurinpitotoimia;
- c) Euroopan keskuspankin, Euroopan investointipankin, Euroopan investointirahaston tai kansainvälisten järjestöjen päätökset;
- d) komission päätökset unionin kilpailusääntöjen rikkomisista tai toimivaltaisen kansallisen viranomaisen päätökset unionin tai kansallisen kilpailuoikeuden rikkomisista.

3. Hankintaviranomaisen 106–108 artiklan nojalla tekemä päätös tai tapauksen mukaan 108 artiklassa tarkoitettujen tutkintaelimen suositus on tehtävä suhteellisuusperiaatetta noudattaen ja erityisesti ottaen huomioon tilanteen vakavuus, mukaan lukien vaikutukset unionin taloudellisiin etuihin ja julkisuuskuvaan, kyseisestä toiminnasta kulunut aika, sen kesto ja toistuminen, sen tahallisuus tai tuottamuksellisuuden aste, kyseessä olevan määrän rajallisuus tämän artiklan 1 kohdan b alakohtaa sovellettaessa tai mitkä tahansa muut lieventävät seikat, kuten talouden toimijan tekemä yhteistyö asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen kanssa ja sen tutkintaan antama panos hankintaviranomaisen näkemyksen mukaan tai poissulkemistilanteen julkistaminen tämän artiklan 10 kohdassa tarkoitettulla ilmoituksella.

4. Hankintaviranomaisen on suljettava talouden toimija menettelyn ulkopuolelle, jos kyseisen talouden toimijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenenä oleva henkilö taikka henkilö, joka käyttää edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisen talouden toimijan osalta, on yhdessä tai useammassa 1 kohdan c–f alakohdassa tarkoitettussa tilanteessa. Hankintaviranomaisen on suljettava talouden toimija menettelyn ulkopuolelle myös silloin, kun kyseisen talouden toimijan veloista rajoittamattomassa vastuussa oleva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on yhdessä tai useammassa 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettussa tilanteessa.

5. Jos talousarviota toteutetaan kolmansien maiden kanssa välillisen hallinnon kautta, komissio voi ottaen huomioon 108 artiklassa tarkoitettujen tutkintaelimen mahdollisesti antaman suosituksen tehdä päätöksen menettelyn ulkopuolelle sulkemisesta ja/tai määrätä taloudellisen seuraamuksen tässä artiklassa vahvistetuin edellytyksin, jos kolmas maa, jolle on siirretty toteuttamistehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, ei ole niin tehnyt. Tämä ei vaikuta kolmannen maan 60 artiklan 3 kohdan mukaiseen vastuuseen ehkäistä, todeta ja korjata sääntöjenvastaisuudet ja petokset sekä ilmoittaa niistä tai tehdä päätös poissulkemisesta tai määrätä taloudellisia seuraamuksia.

▼ M3

6. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hankintaviranomainen voi sulkea talouden toimijan väliaikaisesti hankintamenettelyn ulkopuolelle ilman 108 artiklassa tarkoitettua tutkintaelimen ennakkoon antamaa suositusta, jos kyseisen talouden toimijan osallistuminen hankintamenettelyyn muodostaisi vakavan ja välittömän uhan unionin taloudellisille eduille. Tällöin hankintaviranomaisen on välittömästi saatettava asia tutkintaelimen käsiteltäväksi ja tehtävä lopullinen päätös viimeistään 14 päivän kuluttua siitä, kun se on vastaanottanut tutkintaelimen suosituksen.

7. Hankintaviranomainen, joka ottaa tapauksen mukaan huomioon 108 artiklassa tarkoitettua tutkintaelimen suosituksen, ei saa sulkea talouden toimijaa hankintamenettelyn ulkopuolelle, jos

- a) talouden toimija on toteuttanut tämän artiklan 8 kohdassa määritetyjä korjaavia toimenpiteitä osoittaen siten luotettavuutensa. Tätä alakohtaa ei sovelleta tämän artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa;
- b) on välttämätöntä varmistaa toiminnan jatkuvuus rajallisen ajan ja ennen tämän artiklan 8 kohdassa määritettyjen korjaavien toimenpiteiden hyväksymistä;
- c) tällainen poissulkeminen olisi kohtuutonta tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen perusteiden nojalla.

Lisäksi tämän artiklan 1 kohdan a alakohtaa ei sovelleta tapauksiin, joissa tavaroita hankitaan erityisen edullisin ehdoin joko liiketoimintansa lopettavalta toimittajalta tai maksukyvyttömyysmenettelyn, akordin tai muun vastaavan kansallisen lainsäädännön mukaisen menettelyn selvittäjältä.

Tämän kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, joissa talouden toimijaa ei suljeta menettelyn ulkopuolelle, hankintaviranomaisen on täsmennettävä syyt tähän ja ilmoitettava ne 108 artiklassa tarkoitettulle tutkintaelimelle.

8. Edellä 7 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, joilla korjataan poissulkemistilanne, voi sisältyä erityisesti seuraavia toimenpiteitä:

- a) toimenpiteet, joilla yksilöidään poissulkemiseen johtaneiden tilanteiden alkusyy, ja talouden toimijan asianomaisen liiketoiminta-alan puitteissa toteutettavat konkreettiset tekniset, organisatoriset ja henkilöstöhallinnon toimenpiteet, jotka soveltuvat toiminnan korjaamiseen ja sen toistumisen estämiseen;
- b) näyttö siitä, että talouden toimija on toteuttanut toimenpiteitä sen vahingon tai haitan hyvittämiseksi tai korvaamiseksi, jota poissulkemistilanteen taustalla olevat tosiseikat ovat aiheuttaneet unionin taloudellisille eduille;
- c) näyttö siitä, että talouden toimija on maksanut toimivaltaisen viranomaisen sille määräämän sakon tai 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua veroa tai sosiaaliturvamaksut taikka huolehtinut kyseisen sakon tai kyseisten verojen tai sosiaaliturvamaksujen maksamisesta.

9. Hankintaviranomaisen, joka ottaa tapauksen mukaan huomioon 108 artiklassa tarkoitettua tutkintaelimen tarkistetun suosituksen, on viipymättä tarkistettava talouden toimijan ulkopuolelle sulkemista koskevaa päätöstään viran puolesta tai kyseisen talouden toimijan pyynnöstä, jos tämä on toteuttanut korjaavia toimenpiteitä, jotka riittävät osoittamaan sen luotettavuuden, tai jos se on esittänyt uusia tosiseikkoja, jotka osoittavat, ettei se ole enää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua poissulkemistilanteessa.

▼ **M3**

10. Ehdokkaan tai tarjoajan on osallistumispyyntöä esittäessään tai tarjousta jättäessään ilmoitettava, onko se jossakin tämän artiklan 1 kohdassa tai 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa ja onko se toteuttanut tämän artiklan 7 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä. Ehdokkaan tai tarjoajan on annettava samanlainen sen yhteisön allekirjoittama ilmoitus, jonka valmiuksia se aikoo hyödyntää. Hankintaviranomainen voi kuitenkin luopua näistä vaatimuksista, jos sopimusten arvo on hyvin vähäinen, mikä määritellään 210 artiklan nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä.

11. Ehdokkaan tai tarjoajan sekä yhteisön, jonka valmiuksia ehdokas tai tarjoaja aikoo hyödyntää, on hankintaviranomaisen pyynnöstä ja kun tämä on tarpeen menettelyn asianmukaisen kulun varmistamiseksi toimitettava

- a) asianmukaiset todisteet siitä, ettei ehdokas, tarjoaja tai yhteisö ole missään 1 kohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista;
- b) tiedot henkilöistä, jotka ovat ehdokkaan, tarjoajan tai yhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä tai jotka käyttävät edustus-, päätös- tai valvontavaltaa tämän ehdokkaan, tarjoajan tai yhteisön osalta, ja asianmukaiset todisteet siitä, että yksi tai useampi näistä henkilöistä ei ole missään 1 kohdan c–f alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista;
- c) asianmukaiset todisteet siitä, että kyseisen ehdokkaan, tarjoajan tai yhteisön veloista rajoittamattomassa vastuussa olevat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt eivät ole 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettussa poissulkemistilanteessa.

12. Hankintaviranomainen voi soveltaa 1–11 kohtaa myös alihankkijaan. Tällaisessa tapauksessa hankintaviranomaisen on vaadittava, että ehdokas tai tarjoaja korvaa alihankkijan tai yhteisön, jonka valmiuksia ehdokas tai tarjoaja aikoo hyödyntää ja joka on poissulkemistilanteessa.

13. Ennaltaehkäisevän vaikutuksen varmistamiseksi hankintaviranomainen voi ottaen huomioon 108 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen mahdollisesti antaman suosituksen määrätä taloudellisen seuraamuksen talouden toimijalle, joka on yrittänyt saada käyttöönsä unionin varoja osallistumalla tai esittämällä pyynnön osallistua hankintamenettelyyn, vaikka se on jossakin seuraavista poissulkemistilanteista eikä se ole ilmoittanut siitä tämän artiklan 10 kohdan mukaisesti:

- a) tämän artiklan 1 kohdan c, d, e ja f alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa vaihtoehtona talouden toimijan poissulkemista koskevalle päätökselle, jos tällainen poissulkeminen olisi tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen perusteiden nojalla kohtuutonta;
- b) tämän artiklan 1 kohdan c, d ja e alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa sellaisen poissulkemisen lisäksi, joka on tarpeen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, jos talouden toimija on omaksunut järjestelmällisen ja toistuvan toimintatavan aikomuksenaan saada perusteettomasti unionin varoja.

▼ **M3**

Taloudellisen seuraamuksen määrä on 2–10 prosenttia sopimuksen kokonaisarvosta.

14. Poissulkemisen kesto ei saa ylittää mitään seuraavista:

- a) jäsenvaltion lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä mahdollisesti määrätty kesto;
- b) viisi vuotta 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;
- c) kolme vuotta 1 kohdan c, e ja f alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Poissulkeminen kestää niin kauan kuin talouden toimija on jossakin 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.

15. Talouden toimijan poissulkemista ja/tai talouden toimijalle määrättäviä taloudellisia seuraamuksia koskeva vanhentumisaika on viisi vuotta laskettuna jostakin seuraavista:

- a) tämän artiklan 1 kohdan b, c, d ja e alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa päivä, jolloin poissulkemisen aiheuttanut toiminta tapahtui, tai, jos on kyse jatkuvista tai toistuvista teoista, päivä, jolloin toiminta päättyi;
- b) tämän artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa kansallisen tuomioistuimen lainvoimaisen tuomion taikka lopullisen hallinnollisen päätöksen päivämäärä.

Seuraamusmenettelyn vanhentumisen keskeyttää tutkintaan tai oikeudelliseen menettelyyn liittyvä komission, OLAFin, 108 artiklassa tarkoitettun tutkintaelimen tai muun talousarvion toteuttamiseen osallistuvan yhteisön toimi, joka annetaan talouden toimijalle tiedoksi. Uusi vanhentumisaika alkaa kuluä keskeytystä seuraavasta päivästä.

Tämän artiklan 1 kohdan f alakohtaa sovellettaessa noudatetaan asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 3 artiklassa säädettyä talouden toimijan poissulkemista ja/tai sille määrättäviä taloudellisia seuraamuksia koskevaa vanhentumisaikaa.

Jos talouden toimijan toiminnan katsotaan täyttävän useat tämän artiklan 1 kohdassa luetellut perusteet, sovelletaan vakavimman perusteen vanhentumisaikaa.

16. Jos on tarpeen vahvistaa poissulkemisen ja/tai taloudellisen seuraamuksen ennaltaehkäisevää vaikutusta, komissio julkaisee internetsivustollaan seuraavat poissulkemiseen ja, kun kyse on tämän artiklan 1 kohdan c, d, e ja f alakohdassa tarkoitetuista tapauksista, taloudelliseen seuraamukseen liittyvät tiedot, jollei hankintaviranomaisen päätöksestä muuta johdu:

- a) kyseisen talouden toimijan nimi;
- b) tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu poissulkemistilanne;
- c) poissulkemisen kesto ja/tai taloudellisen seuraamuksen määrä.

▼ M3

Kun päätös poissulkemisesta ja/tai taloudellisesta seuraamuksesta on tehty tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun alustavan arvioinnin perusteella, julkaisemisen yhteydessä on mainittava, että lainvoimaista tuomiota ei ole annettu tai lopullista hallinnollista päätöstä ei ole tehty. Tällöin tiedot mahdollisista muutoksenhauista, niiden vaiheesta ja lopputuloksista sekä mahdollinen hankintaviranomaisen tarkistettu päätös on julkaistava viipymättä. Jos taloudellinen seuraamus on määrätty, julkaisemisen yhteydessä on mainittava myös, onko seuraamus suoritettu.

Hankintaviranomainen tekee päätöksen tietojen julkaisemisesta joko sen jälkeen, kun lainvoimainen tuomio tai lopullinen hallinnollinen päätös on annettu, tai sen jälkeen, kun 108 artiklassa tarkoitettu tutkintaelimen suositus on annettu. Tämä päätös tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun se on annettu tiedoksi talouden toimijalle.

Julkaistut tiedot on poistettava heti kun poissulkeminen on päättynyt. Taloudellisen seuraamuksen osalta julkaistut tiedot on poistettava kuuden kuukauden kuluttua seuraamuksen suorittamisesta.

Kun kyse on henkilötiedoista, hankintaviranomaisen on asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisesti ilmoitettava talouden toimijalle, mitkä ovat sille sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaan kuuluvat oikeudet ja millaisia menettelyjä näitä oikeuksia käytettäessä on käytettävissä.

17. Tämän artiklan 16 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei saa julkaista missään seuraavissa olosuhteissa:

- a) kun on tarpeen säilyttää tutkinnan tai kansallisen oikeudellisen menettelyn luottamuksellisuus;
- b) kun julkaiseminen aiheuttaisi kohtuutonta vahinkoa asianomaiselle talouden toimijalle tai olisi muuten kohtuutonta tämän artiklan 3 kohdassa vahvistetut oikeasuhteisuutta koskevat perusteet ja taloudellisen seuraamuksen määrä huomioon ottaen;
- c) kun on kyse luonnollisesta henkilöstä, ellei henkilötietojen julkaiseminen ole poikkeuksellisesti perusteltua muun muassa toiminnan vakavuuden tai siitä unionin taloudellisille eduille koituvien vaikutusten vuoksi. Tällaisissa tapauksissa tietojen julkaisemispäätöksessä on otettava asianmukaisesti huomioon oikeus yksityisyyteen ja muut asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädetyt oikeudet.

18. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat tämän artiklan 10 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen sisältöä, tämän artiklan 11 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja todisteita, joiden mukaan talouden toimija ei ole missään poissulkemistilanteessa, muun muassa viittamalla direktiivin 2014/24/EU 59 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun yhteiseen eurooppalaiseen hankinta-asiakirjaan, ja tilanteita, joissa hankintaviranomainen voi vaatia tai ei saa vaatia tällaisen ilmoituksen tai tällaisten todisteiden esittämistä.

▼ **M3***107 artikla***Hylkääminen tietyn hankintamenettelyn yhteydessä**

1. Hankintaviranomainen ei saa tietyn hankintamenettelyn osalta tehdä sopimusta sellaisen talouden toimijan kanssa, joka

- a) on 106 artiklan mukaisessa poissulkemistilanteessa;
- b) on antanut vääriä tietoja ilmoittaessaan menettelyyn osallistumista varten vaadittuja tietoja tai ei ole toimittanut vaadittuja tietoja;
- c) on aikaisemmin osallistunut hankinta-asiakirjojen laatimiseen, jos tämä merkitsee sellaista kilpailun vääristymistä, jota ei voida korjata muulla keinoin.

2. Ennen kuin hankintaviranomainen tekee päätöksen talouden toimijan hylkäämisestä tietyn hankintamenettelyn yhteydessä, sen on annettava talouden toimijalle mahdollisuus esittää huomautuksia, ellei hylkäämistä ole perusteltu 1 kohdan a alakohdan mukaisesti talouden toimijaa koskevalla poissulkemispäätöksellä sen jälkeen, kun talouden toimijan esittämät huomautukset on käsitelty.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat kilpailun vääristymisen estämiseksi toteutettavia toimenpiteitä sekä ilmoitusta ja todisteita siitä, ettei talouden toimija ole missään tämän artiklan 1 kohdassa luetelluista tilanteista.

*108 artikla***Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmä**

1. Tämän asetuksen 105 a artiklassa tarkoitetun varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän puitteissa vaihdettavat tiedot on keskitettävä komission perustamaan tietokantaan, jäljempänä 'tietokanta', ja tietoja on hallinnoitava oikeutta yksityisyyteen ja muita asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädettyjä oikeuksia täysimääräisesti kunnioittaen.

Asianomaisen hankintaviranomaisen on tallennettava tiedot tietokantaan sen meneillään olevien hankintamenettelyjen ja olemassa olevien sopimusten puitteissa sen jälkeen, kun asianomaiselle talouden toimijalle on ilmoitettu tästä. Tätä ilmoittamista voidaan poikkeuksellisesti lykätä, jos on pakottavia laillisia syitä säilyttää tutkinnan tai kansallisen oikeudellisen menettelyn luottamuksellisuus, niin kauan kuin nämä pakottavat lailliset syyt luottamuksellisuuden säilyttämiseksi ovat olemassa.

Asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisesti kaikilla varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän piiriin kuuluvilla talouden toimijoilla on oikeus komissiolle esittämästään pyynnöstä saada tietoja tietokantaan tallennetuista tiedoista.

Tietokantaan sisältyvät tiedot on tarvittaessa saatettava ajan tasalle, jos niitä on oikaistu tai muutettu tai jos ne on poistettu. Tiedot julkistetaan ainoastaan tämän asetuksen 106 artiklan 16 ja 17 kohdan mukaisesti.

▼ M3

2. Tämän asetuksen 105 a artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna, unionin taloudellisia etuja uhkaavien riskien varhaisen havaitsemisen on perustuttava tietoihin, jotka komissiolle toimittaa jokin seuraavista tahoista:

- a) OLAF Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ⁽¹⁾ mukaisesti, kun OLAFin meneillään olevassa tutkimuksessa ilmenee, että voi olla aiheellista toteuttaa turvaamistoimenpiteitä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, ottaen asianmukaisesti huomioon menettelyllisten ja perusoikeuksien kunnioittaminen sekä väärinkäytösten paljastajien suojeleminen;
- b) komission, komission perustaman unionin toimiston tai toimeenpanoviraston tulojen ja menojen hyväksyjä, kun on kysymys epäilyistä ammatin harjoittamiseen liittyvästä vakavasta virheestä, sääntöjenvastaisuudesta, petoksesta, korruptiosta tai vakavasta sopimusrikkomuksesta;
- c) muu kuin tämän kohdan b alakohdassa tarkoitettu toimielin, unionin toimisto tai virasto, taikka elin kun on kyse epäilyistä ammatin harjoittamiseen liittyvästä vakavasta virheestä, sääntöjenvastaisuudesta, petoksesta, korruptiosta tai vakavasta sopimusrikkomuksesta;
- d) talousarviota tämän asetuksen 59 artiklan mukaisesti toteuttavat yhteisöt, kun on kyse todetusta petoksesta ja/tai sääntöjenvastaisuudesta, jos sitä edellytetään alakohtaisissa säännöissä;
- e) talousarviota tämän asetuksen 60 artiklan mukaisesti toteuttavat yhteisöt, kun on kyse todetusta petoksesta ja/tai sääntöjenvastaisuudesta.

3. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa tiedot on toimitettava alakohtaisten sääntöjen mukaisesti, tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettaviin tietoihin on sisällyttävä

- a) asianomaisen talouden toimijan yksilöinti;
- b) yhteenveto todetuista riskeistä tai asiaan liittyvistä tosiseikoista;
- c) tiedot, jotka voisivat auttaa tulojen ja menojen hyväksyjää suorittamaan tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettua tarkistuksen tai tekemään 106 artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua poissulkemispäätöksen taikka 106 artiklan 13 kohdassa tarkoitettua taloudellisen seuraamuksen määräämistä koskevan päätöksen;
- d) mahdolliset erityistoimenpiteet, jotka ovat tarpeen toimitettavien tietojen luottamuksellisuuden varmistamiseksi, mukaan lukien tutkinnan tai kansallisen oikeudellisen menettelyn suojaamiseen tarkoitettujen todisteiden säilyttämistä koskevat toimenpiteet.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

▼ **M3**

4. Komissio toimittaa tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot viipymättä komission ja sen toimeenpanovirastojen sekä kaikkien muiden toimielinten, elinten ja unionin toimistojen ja virastojen tulojen ja menojen hyväksyjille, jotta nämä voivat suorittaa aiheelliset tarkistukset meneillään olevien hankintamenettelyjensä ja olemassa olevien sopimustensa osalta.

Suorittaessaan tätä tarkistusta tulojen ja menojen hyväksyjä käyttää 66 artiklassa hänelle annettua toimivaltaa eikä hän saa ylittää hankinta-asiakirjoihin ja sopimusmääräyksiin sisältyviä ehtoja.

Tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen säilytysaika on enintään yksi vuosi. Jos hankintaviranomainen tuona aikana pyytää tutkintaelintä antamaan suosituksen poissulkemistapauksessa, säilytysaikaa voidaan jatkaa siihen saakka, kunnes hankintaviranomainen on tehnyt päätöksen.

5. Hankintaviranomainen voi päättää poissulkemisesta ja/tai taloudellisen seuraamuksen määräämisestä sekä asiaan liittyvien tietojen julkaisemisesta vasta saatuaan tutkintaelimen suosituksen, kun kyseinen päätös perustuu 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun alustavaan arviointiin.

6. Tutkintaelin kutsutaan koolle 117 artiklassa tarkoitetun hankintaviranomaisen pyynnöstä.

7. Tutkintaelin koostuu

- a) riippumattomasta pysyvästä korkea-arvoisesta puheenjohtajasta;
- b) järjestelmästä vastaavan komission kahdesta edustajasta, jotka esittävät yhteisen kannan; ja
- c) yhdestä pyynnön esittäneen hankintaviranomaisen edustajasta.

Tutkintaelimen kokoonpanon on varmistettava asianmukainen oikeudellinen ja tekninen asiantuntemus.

Tutkintaelintä avustaa pysyvä sihteeristö, josta komissio vastaa ja joka huolehtii tutkintaelimen päivittäisestä hallinnosta.

8. Tutkintaelin noudattaa seuraavaa menettelyä:

- a) pyynnön esittänyt hankintaviranomainen antaa asian sekä tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tarvittavat tiedot, 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tosiseikat ja havainnot ja epäillyn poissulkemistilanteen tutkintaelimen käsiteltäväksi;
- b) tutkintaelin ilmoittaa viipymättä talouden toimijalle asiaan liittyvistä tosiseikoista ja niiden alustavasta oikeudellisesta arvioinnista, jonka mukaan kyseessä voi olla 106 artiklan 1 kohdan c, d, e ja f alakohdassa tarkoitettu poissulkemistilanne ja/tai joka voi johtaa taloudellisen seuraamuksen määräämiseen. Tutkintaelin tekee saman ilmoituksen samanaikaisesti muille hankintaviranomaisille;
- c) ennen kuin tutkintaelin antaa suosituksen, se antaa talouden toimijalle ja ilmoituksen saaneille hankintaviranomaisille mahdollisuuden esittää huomautuksia. Talouden toimijalla ja ilmoituksen saaneilla hankintaviranomaisilla on vähintään 15 päivää aikaa esittää huomautuksensa;

▼ M3

- d) edellä 106 artiklan 1 kohdan d ja f alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tämän kohdan b alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen tekemistä ja tämän kohdan c alakohdassa tarkoitettua mahdollisuutta voidaan poikkeuksellisesti lykätä, jos on pakottavia laillisia syitä säilyttää tutkinnan tai kansallisen oikeudellisen menettelyn luottamuksellisuus, niin kauan kuin nämä pakottavat lailliset syyt luottamuksellisuuden säilyttämiseksi ovat olemassa;
- e) jos hankintaviranomaisen pyyntö perustuu muun muassa OLAFin antamiin tietoihin, OLAF tekee yhteistyötä tutkintaelimen kanssa asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti ottaen asianmukaisesti huomioon menettelyllisten oikeuksien ja perusoikeuksien kunnioittamisen ja väärinkäytösten paljastajien suojelun;
- f) tutkintaelin antaa suosituksensa 45 päivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut hankintaviranomaisen pyynnön. Jos tutkintaelin pyytää talouden toimijalta lisätietoja, tätä määräaika jatketaan enintään 15 päivällä. Tutkintaelin voi poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa jatkaa edelleen suosituksen antamiselle asetettua määräaika enintään yhdellä kuukaudella. Jos talouden toimija ei esitä huomautuksiaan tai toimita pyydettyjä tietoja asetetussa määräajassa, tutkintaelin voi antaa suosituksensa.

9. Tutkintaelimen suositus poissulkemisesta ja/tai taloudellisen seuraamuksen määräämisestä sisältää tapauksen mukaan seuraavat tiedot:

- a) 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tosiseikat tai havainnot ja niiden alustava oikeudellinen arviointi;
- b) arvio tarpeesta määrätä taloudellinen seuraamus ja seuraamuksen määrä;
- c) arvio tarpeesta sulkea asianomainen talouden toimija menettelyn ulkopuolelle ja tällöin poissulkemisen ehdotettu kesto;
- d) arvio siitä, onko tarpeen julkaista tiedot talouden toimijasta, joka on suljettu menettelyjen ulkopuolelle ja/tai jolle on määrätty taloudellinen seuraamus;
- e) arvio talouden toimijan mahdollisesti toteuttamista korjaavista toimenpiteistä.

Jos hankintaviranomainen aikoo tehdä tutkintaelimen suosittellemaa päätöstä jyrkemmän päätöksen, sen on varmistettava, että tällainen päätös tehdään ottaen asianmukaisesti huomioon oikeus tulla kuulluksi ja henkilötietojen suojaa koskevat säännöt.

10. Tutkintaelin tarkistaa suositustaan poissulkemisen keston aikana hankintaviranomaisen pyynnöstä 106 artiklan 9 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tai sen jälkeen, kun poissulkemisperusteet määrittävä lainvoimainen tuomio tai lopullinen hallinnollinen päätös on annettu tiedoksi, jos poissulkemisen kesto ei vahvisteta kyseisessä tuomiossa tai päätöksessä 106 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

▼ **M3**

Tutkintaelin antaa tarkistetun suosituksensa viipymättä tiedoksi pyynnön esittäneelle hankintaviranomaiselle, minkä jälkeen hankintaviranomaisen on tarkistettava päätöksensä.

11. Euroopan unionin tuomioistuimella on täysi harkintavalta sen päätöksen uudelleentarkastelun osalta, jolla hankintaviranomainen sulkee talouden toimijan menettelyn ulkopuolelle ja/tai määrää sille taloudellisen seuraamuksen, mukaan lukien poissulkemisen keston lyhentäminen tai pidentäminen ja/tai määrätyn taloudellisen seuraamuksen peruuttaminen, lieventäminen tai tiukentaminen.

12. Komissio myöntää kaikille talousarvion toteuttamiseen 58 artiklan mukaisesti osallistuville yhteisöille oikeuden tutustua 106 artiklan nojalla tehtyjä poissulkemispäätöksiä koskeviin tietoihin, jotta ne voivat tarkistaa, onko järjestelmässä poissulkemisiä, ja ottaa kyseiset tiedot omalla vastuullaan asianmukaisesti huomioon tehdessään talousarvion toteuttamiseen liittyviä sopimuksia.

13. Komissio antaa osana vuotuista selvitystä, jonka se toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle SEUT-sopimuksen 325 artiklan 5 kohdan mukaisesti, yhteenvetotiedot päätöksistä, jotka hankintaviranomaiset ovat tehneet tämän asetuksen 105 a–108 artiklan nojalla. Tässä selvityksessä annetaan myös lisätietoja päätöksistä, jotka hankintaviranomaiset ovat tehneet tämän asetuksen 106 artiklan 7 kohdan b alakohdan ja 106 artiklan 17 kohdan nojalla, sekä hankintaviranomaisten tämän asetuksen 105 a artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan nojalla tekemistä päätöksistä poiketa tutkintaelimen suosituksesta.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot annetaan ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuutta koskevat vaatimukset ja erityisesti siten, että niistä ei voida yksilöidä asianomaista talouden toimijaa.

14. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat unionin järjestelmää unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, mukaan lukien sen tietokanta ja vakiomenettelyt, tutkintaelimen organisaatiota ja kokoonpanoa, puheenjohtajan nimittämistä ja riippumattomuutta sekä tutkintaelimen puheenjohtajan ja jäsenten eturistiriitojen ehkäisemistä ja ratkaisemista.

110 artikla

Sopimusten tekeminen

1. Sopimukset tehdään ratkaisuperusteiden pohjalta edellyttäen, että hankintaviranomainen on tarkistanut, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) tarjous täyttää hankinta-asiakirjoissa vahvistetut vähimmäisvaatimukset;
- b) ehdokasta tai tarjoajaa ei ole suljettu pois 106 artiklan nojalla tai hylätty 107 artiklan nojalla; ja

▼ M3

c) ehdokas tai tarjoaja täyttää hankinta-asiakirjoissa vahvistetut valintaperusteet eikä hänellä ole vastakkaisia etuja, jotka voisivat vaikuttaa kielteisesti sopimuksen täytäntöönpanoon.

2. Hankintaviranomaisen on sovellettava valintaperusteita arvioidakseen ehdokkaan tai tarjoajan kelpoisuuden. Valintaperusteet voivat koskea ainoastaan oikeustoimikelpoisuutta ja sääntelyyn liittyvää kelpoisuutta harjoittaa ammattitoimintaa, taloudellisia ja rahoitusta koskevia voimavaroja sekä teknistä suorituskykyä ja ammatillista pätevyyttä.

3. Hankintaviranomaisen on sovellettava ratkaisuperusteita tarjoajan arvioimiseen.

4. Hankintaviranomaisen on tehtävä sopimus kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella, joka käsittää jonkin kolmesta seuraavasta sopimuksentekomenetelmästä: alin hinta, alhaisimmat kustannukset tai paras hinta-laatusuhde.

Alhaisimpien kustannusten menetelmää soveltaessaan hankintaviranomaisen on käytettävä kustannustehokkuusmallia, elinkaarikustannukset mukaan lukien.

Parhaaseen hinta-laatusuhteeseen perustuvaa menetelmää soveltaessaan hankintaviranomaisen on otettava huomioon sopimuksen kohteeseen liittyvät hinta- tai kustannus- ja muut laatu- perusteet.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat valintaperusteita, ratkaisuperusteita, laatu- perusteet mukaan lukien, ja kokonaistaloudellisesti edullisinta tarjousta sekä hankinnan elinkaarikustannusten arviointiin käytettäviä menetelmiä. Siirretään komissiolle myös valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä asiakirjoista, joilla voidaan osoittaa oikeustoimikelpoisuus, taloudelliset ja rahoitusta koskevat voimavarat sekä tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys, sekä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat sähköisiä huutokauppoja ja poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia.

*111 artikla***Toimittaminen, sähköinen viestintä ja arviointi**

1. Tarjousten jättäminen on järjestettävä siten, että tarjouksista syntyy todellista kilpailua ja että ne pysyvät salaisina niiden samanaikaiseen avaamiseen asti.

2. Komissio varmistaa asianmukaisin keinoin ja 95 artiklan mukaisesti, että tarjoajat voivat halutessaan jättää tarjoukset ja niitä koskevat todisteet sähköisesti (sähköinen hankintamenettely) lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia, jotka määritetään 210 artiklan mukaisesti annetuissa delegoiduissa säädöksissä. Viestinnän ja tiedonvaihdon tukemiseen käytettävien sähköisten viestintäjärjestelmien on oltava syrjimättömiä, yleisesti saatavilla ja yhteentoimivia yleisesti käytössä olevien tieto- ja viestintäteknisten tuotteiden kanssa, ja ne eivät saa rajoittaa talouden toimijoiden mahdollisuuksia osallistua hankintamenettelyyn.

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kertomuksen tämän kohdan täytäntöönpanon edistymisestä.

▼ **M3**

3. Hankintaviranomainen voi, jos se katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, vaatia tarjoajilta etukäteen vakuuden tarjousten poisvetämisen varalta. Vaaditun vakuuden on oltava oikeassa suhteessa sopimuksen arvioituun arvoon, ja se on asetettava asianmukaiselle tasolle, jotta estetään erilaisten talouden toimijoiden syrjintä.

4. Hankintaviranomaisen on avattava kaikki osallistumispyynnöt ja tarjoukset. Sen on kuitenkin hylättävä

a) osallistumispyynnöt ja tarjoukset, joita ei ole vastaanotettu määräajassa, avaamatta niitä;

b) jo avattuina vastaanotetut tarjoukset tarkastelematta niiden sisältöä.

5. Hankintaviranomaisen on arvioitava kaikki osallistumispyynnöt ja tarjoukset, joita ei ole hylätty 4 kohdan mukaisessa avaamisvaiheessa, hankinta-asiakirjoissa vahvistettujen perusteiden mukaisesti sopimuksen tekemistä tai sähköisen huutokaupan järjestämistä varten.

6. Osallistumispyynnöt ja tarjoukset, jotka eivät täytä kaikkia hankinta-asiakirjoissa vahvistettuja vähimmäisvaatimuksia, on hylättävä.

Asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta arviointikomitean tai hankintaviranomaisen on pyydettävä ehdokkaita tai tarjoajia toimittamaan lisätietoja tai puuttuvia asiakirjoja, selventämään poissulkemis- ja valintaperusteita tukevia asiakirjoja tai perustelemaan poikkeuksellisen alhaista tarjousta arviointikomitean tai hankintaviranomaisen asettamassa määräajassa.

7. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat määräaika tarjousten ja osallistumispyyntöjen vastaanottamiselle, hankinta-asiakirjojen saatavuutta, määräaikoja lisätietojen antamiselle, määräaikoja kii-reellisissä tapauksissa sekä tarjousten jättämistä ja sähköisiä luetteloita varten tarkoitettuja viestintävälineitä, sähköisten tiedonvaihtojärjestelmien teknisiä ja oikeudellisia vaatimuksia ja poikkeuksia tarjousten sähköisen toimittamisen käytöstä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. Siirretään komissiolle myös valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat mahdollisuutta vaatia tarjousvakuutta ja vakuuden vaatimis- ja vapauttamisedellytyksiä, tarjousten ja osallistumispyyntöjen avaamista ja arviointia sekä avaamisesta vastaavan lautakunnan ja arviointikomitean perustamista ja kokoonpanoa.

*112 artikla***Yhteydenotot hankintamenettelyn aikana**

1. Hankintamenettelyn aikana hankintaviranomainen ja ehdokkaat tai tarjoajat saavat olla yhteydessä toisiinsa ainoastaan, jos avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteet sekä 96 artiklassa vahvistettu hyvä hallinto voidaan turvata. Tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päätyttyä hankintaviranomaisen on asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta otettava yhteyttä tarjoajaan ilmeisen

▼ **M3**

kirjoitusvirheen korjaamiseksi taikka jotakin erityistä tai teknistä seikkaa koskevan vahvistuksen vaatimiseksi. Edellä mainittu yhteydenotto ja mikään muukaan yhteydenpito ei saa johtaa muutoksiin hankinta-asiakirjoissa tai merkittäviin muutoksiin tarjouksen ehdoissa, ellei 104 artiklan 1 kohdassa säädettyssä hankintamenettelyssä nimenomaisesti anneta tähän mahdollisuutta.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat hankintaviranomaisen ja ehdokkaiden tai tarjoajien välillä hankintamenettelyn aikana sallittuja ja edellytetyjä yhteydenottoja.

*113 artikla***Päätös sopimuksen tekemisestä ja tiedottaminen ehdokkaille tai tarjoajille**

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää siitä, kenen kanssa sopimus tehdään, noudattaen hankinta-asiakirjoissa vahvistettuja valinta- ja ratkaisuperusteita.

2. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava kaikille ehdokkaille tai tarjoajille, joiden osallistumispyyntö tai tarjous on hylätty, seikat, joiden perusteella päätös on tehty, ja 118 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun odotusajan kesto.

Kun tehdään uudelleen kilpailuttamiseen perustuvaan puitesopimukseen perustuvia erillissopimuksia, hankintaviranomaisen on ilmoitettava tarjoajille arvioinnin tuloksesta.

3. Hankintaviranomaisen on annettava jokaiselle sellaiselle tarjoajalle, joka ei ole poissulkemistilanteessa ja jonka tarjous on hankinta-asiakirjojen mukainen, seuraavat tiedot, jos tarjoaja pyytää niitä kirjallisesti:

- a) sen tarjoajan nimi tai, jos on kyse puitesopimuksesta, niiden tarjoajien nimet, jonka tai joiden kanssa sopimus tehdään, ja, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tehdään uudelleen kilpailuttamiseen perustuvaan puitesopimukseen perustuva erillissopimus, valitun tarjouksen ominaisuudet ja siihen liittyvät edut sekä, tapauksen mukaan, joko maksettu hinta tai sopimuksen arvo;
- b) tarjoajien kanssa käytävien neuvottelujen ja vuoropuhelun eteneminen.

Hankintaviranomainen voi kuitenkin päättää jättää tietyt tiedot julkaisematta, jos niiden julkaiseminen häiritäisi lainvalvontaa, olisi yleisen edun vastaista, häiritäisi talouden toimijoiden oikeutettuja kaupallisia etuja tai voisi vääristää niiden välistä tervettä kilpailua.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat arviointikertomukselle ja sopimuksen tekemisestä koskevalle päätökselle asetettavia vaatimuksia, arviointikertomuksen ja sopimuksen tekemisestä koskevan päätöksen sisältöä sekä tiedottamista ehdokkaille ja tarjoajille.

*114 artikla***Hankintamenettelyn peruuttaminen**

Hankintaviranomainen voi sopimuksen allekirjoittamiseen asti peruuttaa hankintamenettelyn ilman, että ehdokkaat tai tarjoajat ovat oikeutettuja vaatimaan minkäänlaista korvausta.

▼ **M3**

Tällainen päätös on perusteltava ja saatettava ehdokkaiden tai tarjoajien tietoon mahdollisimman pian.

*114 a artikla***Sopimuksen täytäntöönpano ja muuttaminen**

1. Sopimuksen täytäntöönpanoa ei saa aloittaa ennen kuin sopimus on allekirjoitettu.
2. Hankintaviranomainen saa muuttaa sopimusta tai puitesopimusta ilman hankintamenettelyä ainoastaan 3 kohdassa säädetyissä tapauksissa ja edellyttäen, että tällä muutoksella ei muuteta sopimuksen tai puitesopimuksen kohdetta.
3. Sopimusta tai puitesopimukseen perustuvaa erillissopimusta voidaan muuttaa ilman uutta hankintamenettelyä seuraavissa tapauksissa:
 - a) kun alkuperäisen toimeksisaajan on tarpeen suorittaa lisätöitä tai -palveluja taikka ylimääräisiä tavaratoimituksia, jotka eivät sisällyneet alkuperäiseen hankintaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - i) toimeksisaajaa ei voida vaihtaa teknisistä syistä, jotka liittyvät vaatimukseen korvattavuudesta tai yhteentoimivuudesta olemassa olevien laitteiden, palvelujen tai laitteistojen kanssa;
 - ii) toimeksisaajan vaihtaminen aiheuttaisi kustannusten olennaista päällekkäisyyttä hankintaviranomaiselle; ja
 - iii) hinnan nousu, mukaan luettuna toisiaan seuraavien muutosten kumulatiivinen nettoarvo, ei ylitä 50:tä prosenttia alkuperäisestä sopimusarvosta;
 - b) kun seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - i) muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintaviranomainen ei voinut ennakoita; ja
 - ii) hinnan nousu ei ylitä 50:tä prosenttia alkuperäisestä sopimusarvosta;
 - c) kun muutoksen arvo alittaa seuraavat kynnyсарvot:
 - i) muutosajankohtana sovellettavat 118 artiklan 1 kohdassa ja 190 artiklan 2 kohdan nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä tarkoitetut ulkoisia toimia koskevat kynnyсарvot; ja
 - ii) 10 prosenttia alkuperäisestä sopimusarvosta palveluhankinta- ja tavarahankintasopimuksissa sekä käyttöoikeusurakoita tai palvelujen käyttöoikeuksia koskevissa sopimuksissa ja 15 prosenttia alkuperäisestä sopimusarvosta rakennusurakkasopimuksissa;
 - d) kun alkuperäisen hankintamenettelyn vähimmäisvaatimukset eivät muutu. Tällöin on arvon muutoksissa noudatettava tämän alakohdan c alakohdassa vahvistettuja edellytyksiä, paitsi jos tällainen arvon muutos johtuu hankinta-asiakirjojen tai sopimusmääräysten tiukasta noudattamisesta.

▼M3

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a, c ja d alakohtaa voidaan soveltaa myös puitesopimuksiin.

Alkuperäisessä sopimusravossa ei oteta huomioon hinnantarkistuksia.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukainen useiden toisiaan seuraavien muutosten kumulatiivinen nettoarvo ei saa ylittää kyseisessä alakohdassa tarkoitettua kynnysarvoa.

Hankintaviranomaisen on toteutettava 103 artiklassa säädetyt tiedotustoimenpiteet jälkikäteen.

▼B

4 j a k s o

Vakuudet ja korjaavat toimet**▼M3***115 artikla***Vakuudet**

1. Lukuun ottamatta arvoltaan vähäisiä sopimuksia hankintaviranomainen voi, jos katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, tapauskohtaisesti ja riskinarvioinnin perusteella vaatia toimeksisaajilta vakuuden mihin tahansa seuraavista tarkoituksista:

- a) ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittaminen;
- b) rakennusurakoihin, tavaroihin tai monitahoisiin palveluihin liittyvien merkittävien sopimusvelvoitteiden noudattamisen varmistaminen;
- c) sen varmistaminen, että sopimus pannaan kaikilta osin täytäntöön sopimuksen vastuuajana.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat toimeksisaajilta mahdollisesti vaadittavien vakuuksien lajeja, riskiarvioinnin perusteet mukaan lukien, ja kunkin vakuuslajin enimmäismäärää prosentteina sopimuksen kokonaisarvosta.

*116 artikla***Huomattavat virheet, sääntöjenvastaisuudet tai petokset**

1. Tässä artiklassa 'huomattavalla virheellä' tarkoitetaan mitä tahansa sopimusmääräyksen rikkomista, joka on seurausta sellaisesta toimesta tai laiminlyönnistä, josta on tai voi olla haittaa talousarviolle.

2. Jos ilmenee, että menettelyyn on liittynyt huomattavia virheitä, sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia, hankintaviranomaisen on keskeytettävä menettely, ja se voi toteuttaa mitä hyvänsä tarvittavia toimenpiteitä, menettelyn peruuttaminen mukaan luettuna.

3. Jos sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen ilmenee, että menettelyyn tai sopimuksen täytäntöönpanoon on liittynyt huomattavia virheitä, sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia, hankintaviranomainen voi keskeyttää sopimuksen täytäntöönpanon tai, jos asianmukaista, purkaa sopimuksen.

Sopimusten täytäntöönpano voidaan keskeyttää myös sen selvittämiseksi, ovatko epäillyt huomattavat virheet, sääntöjenvastaisuudet tai petokset todella tapahtuneet.

▼ M3

Jos toimeksisaaja on syyllistynyt huomattaviin virheisiin, sääntöjenvastaisuuksiin tai petoksiin, hankintaviranomainen voi lisäksi kieltäytyä suorittamasta maksuja tai periä takaisin aiheuttomasti maksetut määrät suhteessa huomattavien virheiden, sääntöjenvastaisuuksien tai petosten vakavuuteen.

4. OLAF käyttää komissiolle neuvoston asetuksella (Euratom, EY) N:o 2185/96 ⁽¹⁾ siirrettyä toimivaltaa toteuttaa paikan päällä suoritettavia tarkastuksia ja todentamisia jäsenvaltioissa sekä voimassa olevien yhteistyösopimusten ja keskinäistä avunantoa koskevien sopimusten mukaisesti kolmansissa maissa ja kansainvälisten järjestöjen tiloissa.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttämistä, jos sopimukseen liittyy huomattavia virheitä, sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia.

▼ B*2 LUKU****Toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset*****▼ M3***117 artikla***Hankintaviranomainen**

1. Edellä 2 artiklassa tarkoitettuja toimielimiä, täytäntöönpanovirastoja sekä 208 ja 209 artiklassa tarkoitettuja elimiä pidetään hankintaviranomaisina silloin, kun ne tekevät sopimuksia omaan lukuunsa, paitsi jos ne ostavat yhteishankintayksiköltä. Näiden toimielinten yksiköitä ei pidetä hankintaviranomaisina silloin, kun ne sopivat hallinnollisista järjestelyistä keskenään.

Nämä toimielimet siirtävät hankintaviranomaisen tehtävien hoitamiseen tarvittavat toimivaltuutensa 65 artiklan mukaisesti.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat hankintaviranomaisen tehtävien siirtämistä ja yhteishankintayksiköitä.

*118 artikla***Sovellettavat kynnysarvot ja odotusaika**

1. Hankinta- ja käyttöoikeussopimusten tekemiseksi hankintaviranomaisen on tämän asetuksen 104 artiklan 1 kohdassa säädettyä menettelyä valitessaan noudatettava direktiivin 2014/24/EU 4 artiklan a ja b alakohdassa säädettyjä kynnysarvoja. Tämän asetuksen 103 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tiedotustoimenpiteiden määräytyvät näiden kynnysarvojen perusteella.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

▼ M3

2. Jollei tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä säädetyistä poikkeuksista tai edellytyksistä muuta johdu, hankintaviranomainen ei saa arvoltaan 1 kohdassa tarkoitetut kynnysarvot ylittävien sopimusten osalta allekirjoittaa sopimusta tai puitesopimusta valitun tarjoajan kanssa ennen kuin odotusaika on kulunut umpeen.

3. Odotusajan on kestettävä 10 päivää, kun käytetään sähköisiä viestintävälineitä, ja 15 päivää, kun käytetään muita välineitä.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat erillisiä sopimuksia ja sopimusten jakamista eriin, hankinta- ja käyttöoikeussopimusten arvon arviointia ja ennen sopimuksen allekirjoittamista sovellettavaa odotusaikaa.

*119 artikla***Hankintoihin osallistumista koskevat säännöt**

Hankintamenettelyihin voivat osallistua tasapuolisin edellytyksin kaikki perussopimusten soveltamisalaan kuuluvat luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt sekä kaikki sellaiseen kolmanteen maahan sijoittautuneet luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, joka on tehnyt unionin kanssa erillissopimuksen julkisten hankintojen alalla, kyseisessä sopimuksessa määrätyn edellytyksin. Hankintamenettelyihin voivat osallistua myös kansainväliset järjestöt.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat todisteiden esittämistä hankintoihin osallistumisen osalta.

*120 artikla***Maailman kauppajärjestön hankintasäännöt**

Kun on sovellettava Maailman kauppajärjestössä tehtyä julkisia hankintoja koskevaa monenkeskistä sopimusta, hankintamenettelyyn voivat osallistua kyseisessä sopimuksessa määrätyn edellytyksin myös sopimuksen ratifioineisiin valtioihin sijoittautuneet talouden toimijat.

▼ B

VI OSASTO

AVUSTUKSET

*1 LUKU****Avustusten soveltamisala ja muoto****121 artikla***Avustusten soveltamisala**

1. Avustus on välitöntä vastikkeetonta rahoitusta, joka myönnetään talousarviosta johonkin seuraavista kohteista:

a) toimintaan, jolla pyritään edistämään unionin toimintapoliittisen tavoitteen toteutumista;

▼B

- b) sellaisen elimen toimintaan, joka edistää unionin yleisen edun tai unionin politiikan mukaista ja sitä tukevaa tavoitetta (toiminta-avustukset).

Avustuksista on laadittava kirjallinen sopimus, tai niistä on tehtävä hyväksytylle avustuksen hakijalle tiedoksiannettava komission päätös.

Komissio perustaa suojatun sähköisen järjestelmän tuensaajien kanssa tapahtuvaa tietojenvaihtoa varten.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä avustusten soveltamisalan täsmentämisestä ja säännöistä, joiden mukaisesti määritetään, tehdäänkö avustuksista sopimus vai päätös. Siirretään komissiolle myös valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä sähköisen tietojenvaihtojärjestelmän yksityiskohdista, mukaan lukien edellytykset, joilla järjestelmän välityksellä toimitetut asiakirjat, kuten avustussopimukset, on katsottava alkuperäisiksi ja allekirjoitetuiksi, sekä puitekumppanuuksien käytöstä.

2. Tässä osastossa tarkoitettuja avustuksia eivät ole seuraavat:

- a) toimielinten jäsenistä ja muusta henkilöstöstä aiheutuvat menot ja Eurooppa-kouluja koskevat maksuosuudet;
- b) 101 artiklassa tarkoitettujen julkisten hankinnat, makrotaloudellisena rahoitusapuna maksettu tuki ja budjettituki;
- c) rahoitusvälineet sekä osuudet ja osakkuudet kansainvälisissä rahoituslaitoksissa, kuten Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankissa (EBRD), tai unionin erityiselimissä, kuten Euroopan investointirahastossa;
- d) unionin jäsenmaksut elimille, joiden jäsen se on;
- e) hallinnointia yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ja välillistä hallinnointia 58, 59 ja 60 artiklassa tarkoitettulla tavalla noudattaen suoritettavat maksut, jollei yhteisöjen tai henkilöiden, joille toimivaltaa on siirretty 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, talousarvioon sovellettavissa varainhoitosäännöissä tai valtuutus sopimuksissa toisin määrätä;
- f) maksut, jotka suoritetaan 62 artiklassa tarkoitetuille toimeenpanovirastoille kunkin viraston perustamisasiakirjan nojalla;
- g) yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä kesäkuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 ⁽¹⁾ 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen kalastusmarkkinoihin liittyvät menot;
- h) toimielinten kutsusta tai toimeksiannosta tehdyistä virkamatkoista koituneiden matka- ja oleskelukulujen korvaukset ja tarvittaessa muut niihin liittyvät kulukorvaukset;

⁽¹⁾ EUVL L 209, 11.8.2005, s. 1.

▼B

- i) sellaisen suunnittelukilpailun palkinnot, johon sovelletaan ensimmäisen osan VII osaston säännöksiä;

▼M2

- j) toisen osan VIII osastossa tarkoitettujen Euroopan tason poliittisille puolueille myönnettyjen rahoitusosuudet.

▼B

3. Korkotuet ja vakuuspalkkiohyvitykset katsotaan avustuksiksi, jos niitä ei jossain yksittäisessä toimenpiteessä yhdistetä ensimmäisen osan VIII osastossa tarkoitettuihin rahoitusvälineisiin.

Tällaisiin tukiin ja hyvityksiin sovelletaan tämän osaston säännöksiä seuraavin poikkeuksin:

- a) 125 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu yhteisrahoituksen periaate;
 - b) 125 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu voiton tuottamisen kieltävä periaate;
 - c) 132 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu hakijan rahoitusvalmiuksien arviointi, kun toiminnan tavoitteena on tuensaajan rahoitusvalmiuksien parantaminen tai tulon tuottaminen.
4. Kukin toimielin voi myöntää avustuksia tiedotustoimintaan tapauksissa, joissa julkisten hankintamenettelyjen käyttäminen ei asianmukaisesti perustelluista syistä olisi tarkoituksenmukaista.

*122 artikla***Tuensaajat**

1. Kun useat yhteisöt täyttävät avustuksen myöntämisen perusteet ja muodostavat yhdessä yhden yhteisön, tämä yhteisö voidaan katsoa ainoaksi tuensaajaksi myös silloin, kun yhteisö on nimenomaisesti perustettu avustuksella rahoitettavan toiminnan toteuttamista varten.

2. Tässä osastossa seuraavat yhteisöt katsotaan tuensaajaan sidoksissa oleviksi yhteisöiksi:

- a) yhteisöt, jotka 1 kohdan mukaisesti muodostavat tuensaajan;
- b) yhteisöt, jotka täyttävät tukikelpoisuuden perusteet eivätkä ole missään 131 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista tilanteista ja joilla on tuensaajaan erityisesti oikeudellinen yhteys tai pääomayhteys, joka ei liity ainoastaan kyseiseen toimintaan eikä ole luotu ainoastaan sen toteuttamista varten.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä avustussopimusten tai -päätösten vähimmäissisällöstä etenkin silloin, kun avustus myönnetään useille yhteisöille, mahdollisen koordinoijan ja muiden tuensaajien erityisistä velvoitteista, sovellettavista vastuista koskevista säännöistä ja tuensaajan lisäämisen tai poistamisen edellytyksistä.

*123 artikla***Avustusmuodot**

1. Avustuksia ovat:

- a) korvaukset, jotka kattavat yksilöidyn osuuden 126 artiklassa tarkoitetuista tosiasiallisesti syntyneistä avustuskelpoisista kustannuksista;

▼B

- b) korvaukset, jotka määräytyvät yksikkökustannusten perusteella;
- c) kertakorvaukset;
- d) kiinteän prosenttimäärän mukainen rahoitus;
- e) a–d alakohdassa tarkoitettujen avustusmuotojen yhdistelmät.

2. Sopivaa avustusmuotoa määritettäessä otetaan mahdollisimman laajasti huomioon mahdollisten tuensaajien edut sekä tuensaajien käytämät kirjanpitoimenetelmät.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä säännöistä, jotka koskevat eri avustusmuotoja, mukaan lukien vähäiset avustukset.

*124 artikla***Kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteän prosenttimäärän mukainen rahoitus**

1. Kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteän prosenttimäärän mukaisen rahoituksen käyttö hyväksytään komission päätöksellä varmistuen, että noudatetaan samaan toimintaluokkaan tai työohjelmaan kuuluvien edunsaajien tasapuolisen kohtelun periaatetta, sanotun kuitenkin rajoittamatta perussäädöksen säännösten soveltamista.

Jos enimmäismäärä avustusta kohden ei ole suurempi kuin vähäisen avustuksen määrä, hyväksynnän voi antaa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä.

2. Hyväksyminen edellyttää vähintään, että:

- a) näiden rahoitusmuotojen asianmukaisuus perustellaan suhteessa tuetun toiminnan tai tuettujen työohjelmien luonteeseen sekä sääntöjenvastaisuuksien ja petosten riskeihin ja valvontakustannuksiin;
- b) kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteän prosenttimäärän mukaisen rahoituksen kattamat kustannukset tai kustannusluokat määritetään siten, että huomioon ei oteta kustannuksia, jotka eivät ole tukikelpoisia sovellettavien unionin sääntöjen mukaisesti;
- c) kuvataan kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteän prosenttimäärän mukaisen rahoituksen määrittämisessä käytettävät menetelmät sekä edellytykset, joilla voidaan varmistaa kohtuudella, että voiton tuottamisen kieltävää periaatetta ja yhteisrahoituksen periaatetta noudatetaan ja että vältetään kustannusten kaksinkertainen rahoitus. Nämä menetelmät perustuvat:
 - i) tilastotietoihin tai vastaaviin objektiivisiin perusteisiin; tai
 - ii) tuensaajakohtaiseen lähestymistapaan, jossa hyödynnetään vahvistettuja tai tarkastettavissa olevia tuensaajaa koskevia aiempia tietoja tai tuensaajan tavanomaisia kustannuslaskentakäytäntöjä.

3. Kun tuensaajan tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen hyödyntäminen hyväksytään, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi arvioida ennakolta, ovatko nämä käytännöt 2 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisia, tai tehdä tämän arvioinnin asianmukaisen jälkitarkastussuunnitelman avulla.

Jos on vahvistettu ennakolta, että tuensaajan tavanomaiset kustannuslaskentakäytännöt ovat 2 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisia, näiden käytäntöjen mukaisesti määritettyjä kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteän prosenttimäärän mukaisen rahoituksen määriä ei saa asettaa kyseenalaisiksi jälkitarkastuksissa.

▼B

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi katsoa, että tuensaajan tavanomaiset kustannuslaskentakäytännöt ovat 2 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisia, jos kansalliset viranomaiset hyväksyvät ne vastaavissa rahoitusjärjestelmissä.

4. Avustussopimuksessa tai -päätöksessä voidaan sallia tai määrätä, että tuensaajalle aiheutuvista välillisistä kustannuksista korvataan kerta-korvauksena osuus, joka on enintään seitsemän prosenttia toiminnan tukikelpoisista välittömistä kustannuksista, jollei saajalle makseta talous-arviosta rahoitettavaa toiminta-avustusta. Tämä seitsemän prosentin enimmäisosuus voidaan ylittää komission perustellulla päätöksellä.

5. Pk-yritysten omistajat tai muut luonnolliset henkilöt, jotka eivät saa palkkaa, voivat ilmoittaa toiminnan tai työohjelman yhteydessä suoritettuun työhön liittyvät tukikelpoiset henkilöstökustannukset komission päätöksellä määritettyjen yksikkökustannusten perusteella.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä kertakorvauksia, yksikkökustannuksia ja kiinteän prosenttimäärän mukaista rahoitusta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*2 LUKU****Periaatteet****125 artikla***Avustuksiin sovellettavat yleiset periaatteet**

1. Avustuksiin sovelletaan avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita.
2. Päällekkäisiä tai taannehtivia avustuksia ei saa myöntää, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 130 artiklan soveltamista.
3. Avustettavaan toimintaan on saatava rahoitusta myös muista lähteistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta toisen osan IV osastossa vahvistettuja yksityiskohtaisia sääntöjä.

▼M2

▼B

4. Avustuksen tarkoituksena tai tuloksena ei saa olla voiton tuottaminen tuensaajan toiminnan tai työohjelman puitteissa (voiton tuottamisen kieltävä periaate).

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta:

- a) toimintaan, jonka tavoitteena on parantaa tuensaajan rahoitusvalmiuksia, tai toimintaan, joka tuottaa tuloa, jotta varmistetaan toiminnan jatkuvuus avustuspäätöksessä tai -sopimuksessa määrätyn unionin rahoituksen jälkeen;
- b) luonnollisille henkilöille opiskelua, tutkimusta tai ammatillista koulutusta varten myönnettyihin apurahoihin;

▼ B

- c) muuhun eniten tukea tarvitseville luonnollisille henkilöille, kuten työttömille ja pakolaisille, myönnettyyn suoraan tukeen;
- d) avustuksiin, jotka perustuvat kiinteään prosenttimäärän mukaisiin summiin ja/tai kertakorvauksiin ja/tai yksikkökustannuksiin, kun ne täyttävät 124 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset;
- e) vähäisiin avustuksiin.

Kun voittoa syntyy, komissiolla on oikeus periä siitä takaisin prosenttiosuus, joka vastaa unionin rahoitusosuutta tukikelpoisista kustannuksista, joita tuensajalle on tosiasiallisesti aiheutunut toiminnan tai työohjelman toteuttamisesta.

5. Tässä osastossa voitolla tarkoitetaan, että tulot ylittävät tuensajalle aiheutuneet tukikelpoiset kustannukset, kun loppumaksun suoritusta pyydetään.

Ensimmäisessä alakohdassa tuloilla tarkoitetaan ainoastaan toiminnan tai työohjelman tuottamaa tuloa sekä rahoittajien tukikelpoisten kustannusten rahoittamiseen nimenomaisesti osoittamia rahoitusosuuksia.

Toiminta-avustuksissa vararahastojen kasvattamiseen tarkoitettuja määriä ei oteta huomioon voiton tuottamisen kieltävän periaatteen noudattamisen varmistamisessa.

▼ M2

6. Jos Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 1141/2014 ⁽¹⁾ tarkoitetun Euroopan tason poliittisen säätiön tulot ylittävät menot sen varainhoitovuoden lopussa, jolle se sai toiminta-avustuksen, se osuus tästä ylijäämästä, joka vastaa enintään 25:tä prosenttia tämän vuoden kokonaistuloista, voidaan tämän artiklan 4 kohdassa säädetyistä voiton tuottamisen kieltävästä periaatteesta poiketen siirtää seuraavalle vuodelle sillä edellytyksellä, että se käytetään kyseisen seuraavan vuoden ensimmäisen vuosineljänneksen kuluessa.

▼ B

7. Avustuksia voidaan myöntää ilman ehdotuspyyntöä Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle teknisen avun toimiin. Tällaisissa tapauksissa ei sovelleta 131 artiklan 2–5 kohtaa ja 132 artiklan 1 kohtaa.

8. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä avustuksiin sovellettavien yleisten periaatteiden, myös voiton tuottamisen kieltävän periaatteen ja yhteisrahoituksen periaatteen, täydentämistä varten. Siirretään komissiolle myös valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä teknisen avun määritelmästä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1141/2014, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta (EUVL L 317, 4.11.2014, s. 1).

▼B*126 artikla***Tukikelpoiset kustannukset**

1. Avustukset eivät saa ylittää enimmäismäärää, joka ilmaistaan arvioitujen tukikelpoisten kustannusten perusteella vahvistettuna absoluuttisena arvona.

Avustukset eivät saa ylittää tukikelpoisia kustannuksia.

2. Tukikelpoisia kustannuksia ovat avustuksen saajalle tosiasiallisesti aiheutuneet kustannukset, jotka täyttävät kaikki seuraavat perusteet:

- a) ne ovat aiheutuneet toiminnan tai työohjelman keston aikana, lukuun ottamatta loppuselvityksiin ja tarkastuslausuntoihin liittyviä kustannuksia;
- b) ne on kirjattu toiminnan tai työohjelman arvioituun kokonaistalousarvioon;
- c) ne ovat välttämättömiä avustuksen kohteena olevan toiminnan tai työohjelman toteuttamiseksi;
- d) ne ovat yksilöitävissä ja todennettavissa, ja ne on kirjattu tuensaajan kirjanpitoon ja määritetty tuensaajan sijoittautumisvaltiossa sovellettavien kirjanpitosääntöjen ja tuensaajan tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen mukaisesti;
- e) ne täyttävät sovellettavassa vero- ja sosiaalilainsäädännössä asetetut vaatimukset;
- f) ne ovat kohtuullisia ja perusteltuja ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisia erityisesti taloudellisuuden ja vaikuttavuuden osalta.

3. Ehdotuspyynnöissä ilmoitetaan kustannusluokat, jotka katsotaan kelpoisiksi unionin rahoitukseen.

Rajoittamatta perussäädöksen soveltamista ja 2 kohdassa säädetyin lisäksi, seuraavia kustannusluokkia pidetään tukikelpoisina, kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on ehdotuspyynnön mukaisesti todennut ne sellaisiksi:

- a) avustuksen saajalle ennakkomaksutakuusta aiheutuneet kustannukset, kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vaatii kyseistä vakuutta 134 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- b) ulkoisista tarkastuksista aiheutuneet kustannukset, kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vaatii tällaisia tarkastuksia maksupyyntöjen tueksi;
- c) arvonlisävero, kun sitä ei voida periä takaisin kansallisen arvonlisäverolainsäädännön mukaisesti ja arvonlisäveron maksava tuensaaja ei ole yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY ⁽¹⁾ 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu verovelvollisuudesta vapautettu henkilö;
- d) poistokustannukset edellyttäen, että ne ovat tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneita;
- e) kansallisten hallintojen henkilöstön palkkakustannukset siltä osin kuin ne ovat aiheutuneet toiminnoista, joita asianomainen viranomaisen ei olisi toteuttanut, ellei asianomaista hanketta olisi toteutettu.

⁽¹⁾ EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1.

▼B

4. Ehdotuspyynnön mukaisesti toimivaltainen valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä tuensaajaan 122a artiklassa tarkoitulla tavalla sidoksissa oleville yhteisöille aiheutuneet kustannukset tukikelpoisiksi. Tällaisiin tapauksiin sovelletaan kumulatiivisesti seuraavia edellytyksiä:

- a) kyseiset yhteisöt mainitaan avustussopimuksessa tai -päätöksessä;
- b) kyseiset yhteisöt noudattavat tuensaajaan avustussopimuksen tai -päätöksen mukaisesti sovellettavia sääntöjä, jotka koskevat kustannusten tukikelpoisuutta ja komission, OLAFin ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastusoikeuksia.

5. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tukikelpoisten kustannusten täsmentämiseksi.

*127 artikla***Yhteisrahoitus luontoissuorituksena**

1. Avustuksen tuottaman voiton laskemisessa ei oteta huomioon luontoissuoritusten muodossa annettavaa yhteisrahoitusta.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä yhteisrahoitukseksi luontoissuorituksia, jos tämä katsotaan välttämättömäksi tai tarkoituksenmukaiseksi. Kun vähäisten avustusten tueksi tarjotaan yhteisrahoitusta luontoissuoritusten muodossa ja toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on päättänyt torjua sen, hänen on perusteltava, miksi se ei ole välttämätöntä tai tarkoituksenmukaista.

Luontoissuoritusten arvo ei saa ylittää:

- a) joko kolmansille osapuolille tosiasiallisesti aiheutuneita, kirjanpito-asiakirjoin riittävästi osoitettuja kustannuksia;
- b) tai jos tällaisia asiakirjoja ei ole, kyseisillä markkinoilla yleisesti hyväksytyjä kustannuksia vastaavia kustannuksia.

Luontoissuoritukset esitetään ennakoarviossa erikseen siten, että se ilmentää toimintaan osoitettuja kokonaismäärärahoja. Luontoissuoritusten yksikköarvo arvioidaan alustavassa talousarviossa, eikä sitä voida myöhemmin muuttaa.

Luontoissuorituksissa noudatetaan verotusta ja sosiaaliturvaa koskevia kansallisia sääntöjä.

*128 artikla***Avoimuus**

1. Avustusten on perustuttava työohjelmaan, joka on julkaistava ennen kuin se pannaan täytäntöön.

Työohjelma toteutetaan julkaisemalla ehdotuspyyntöjä, paitsi poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa kiireellisissä tapauksissa, tai jollei muita vaihtoehtoja ole tuensaajan aseman tai toiminnan luonteen vuoksi tai jos tuensaaja on nimetty perussäädöksessä.

▼B

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta hätäapuun, pelastuspalvelutoimiin tai humanitaarisiin avustustoimiin.

2. Ehdotuspyynnöissä ilmoitetaan suunniteltu päivämäärä, johon mennessä kaikille hakijoille on ilmoitettava heidän hakemuksensa arvioinnin tuloksista, ja alustava päivämäärä, jolloin avustussopimukset allekirjoitetaan tai avustuspäätökset annetaan tiedoksi.

Nämä päivämäärät vahvistetaan seuraavien määräaikojen perusteella:

- a) kaikille hakijoille ilmoitetaan heidän hakemuksensa käsittelyn lopputuloksesta: enintään kuusi kuukautta täydellisten ehdotusten lopullisesta jättämispäivästä;
- b) hakijoiden kanssa tehtävät avustussopimukset allekirjoitetaan tai hakijoille annetaan tiedoksi avustuspäätökset: kolme kuukautta päivää, jona hakijoille ilmoitetaan hakemuksen hyväksymisestä.

Näitä määräaikoja voidaan mukauttaa, jotta voidaan ottaa huomioon sellaisten erityismenettelyjen noudattamisessa tarvittava aika, joita voidaan edellyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽¹⁾ mukaisessa perussäädöksessä, ja määrääjät voidaan myös ylittää asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa ja erityisesti monimutkaisen toiminnan kyseessä ollessa, jos ehdotuksia tai hakijoista johtuvia viivästyksiä on paljon.

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä antaa vuotuisessa toimintakeromuksessaan tietoja siitä, kuinka kauan aikaa keskimäärin on kulunut hakijoille ilmoittamiseen, avustussopimusten allekirjoittamiseen tai avustuspäätösten tiedoksi antamiseen. Kun toisessa alakohdassa tarkoitetut määrääjät ylittyvät, valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä esittää perustelut ja myös ehdottaa korjaavia toimia, jos ylitykset eivät ole kolmannen alakohdan mukaisesti asianmukaisesti perusteltuja.

3. Kaikista varainhoitovuoden aikana myönnettyistä avustuksista on julkaistava vuosittain luettelo 35 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat vuotuisen työohjelmaan liittyviä vaatimuksia, ehdotuspyyntöjen sisältöä, ehdotuspyyntöihin sovellettavia poikkeuksia, hakijoille ilmoittamista ja jälkikäteen tapahtuvaa julkaisemista.

129 artikla

Päällekkäisten avustusten kiellon periaate

1. Kutakin toimintaa varten voidaan samalle tuensaajalle myöntää ainoastaan yksi avustus talousarviosta, paitsi jos asianomaisissa perussäädöksissä toisin säädetään.

Tuensaaja voi saada talousarviosta saman varainhoitovuoden aikana vain yhden toiminta-avustuksen.

⁽¹⁾ EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.

▼B

Hakijan on ilmoitettava välittömästi tulojen ja menojen hyväksyjälle tekemistään muista hakemuksista tai saamistaan muista avustuksista, jotka liittyvät samaan toimintaan tai työohjelmaan.

Samoja kustannuksia ei missään olosuhteissa saa rahoittaa kahdesti talousarviosta.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä päällekkäisten avustusten kiellon periaatetta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*130 artikla***Taannehtivuuskiellon periaate**

1. Avustusta voidaan myöntää jo aloitettuun toimintaan, jos hakija voi osoittaa, että toiminta oli aloitettava ennen avustussopimuksen allekirjoittamista tai avustuspäätöksen tiedoksiantoa.

Tällaisissa tapauksissa rahoitettavat kustannukset eivät kuitenkaan saa olla aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää, paitsi perussäädöksessä säädetyissä asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa tai äärimmäisen kiireellisissä hätäapua, pelastuspalvelutoimia tai humanitaarisia avustustoimia koskeissa tapauksissa tai uhkaavan tai välittömän vaaran tilanteissa, jotka uhkaavat kärjistyä aseelliseksi konfliktiksi tai horjuttaa maan vakautta ja joissa unionin varhaisella toiminnalla olisi erittäin suuri merkitys konfliktien estämisessä.

Päättäneeseen toimintaan ei myönnetä avustusta takautuvasti.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä taannehtivuuskiellon periaatetta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

2. Toiminta-avustuksia koskeva avustussopimus on allekirjoitettava tai avustuspäätös annettava tiedoksi kuuden kuukauden kuluessa tuensaajan varainhoitovuoden alkamisesta. Rahoitettavat menot eivät saa olla aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää eivätkä ennen tuensaajan varainhoitovuoden alkamispäivää.

*3 LUKU****Myöntämismenettely****131 artikla***Avustushakemukset**

1. Avustushakemus on esitettävä kirjallisena, myös suojatussa sähköisessä muodossa, jos se on tarkoituksenmukaista.

Komissio antaa mahdollisuuden tehdä avustushakemukset sähköisesti, jos se katsoo tällaisen menettelyn olevan toteutettavissa.

▼B

2. Avustushakemus on hyväksymiskelpoinen, jos sen esittäjä on

a) oikeushenkilö; tai

b) luonnollinen henkilö, jos toiminnan luonne tai ominaisuudet tai hakijan tavoitteet sitä edellyttävät.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan soveltamiseksi avustushakemus voidaan hyväksyä, jos sen on tehnyt oikeussubjekti, jolla ei ole asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaista oikeushenkilöllisyyttä edellyttäen, että kyseisen oikeussubjektin edustajilla on kelpoisuus tehdä oikeudellisia sitoumuksia sen puolesta ja että ne takaavat, että unionin taloudelliset edut saavat oikeushenkilöiden tarjoamaa suojaa vastaavan suojan.

3. Hakemuksesta on käytävä ilmi hakijan oikeudellinen muoto, ja siinä on osoitettava hakijan rahoitukselliset ja toiminnalliset valmiudet toteuttaa ehdotettu toiminta tai työohjelma.

Tätä varten hakijan on annettava valahtoinen vakuutus ja, jollei ole kyse vähäisestä avustuksesta, kaikki asiakirjatodisteet, joita toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vaatii riskinarvioinnin perusteella. Vaadittavat asiakirjat on mainittava ehdotuspyynnössä.

Rahoitusvalmiuksien tarkistamista koskevia säännöksiä ei sovelleta apurahaa saaviin luonnollisiin henkilöihin, suoraa tukea saaviin, eniten sitä tarvitseviin luonnollisiin henkilöihin eikä julkisoikeudellisiin yhteisöihin tai kansainvälisiin järjestöihin. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella luopua vaatimuksesta varmistaa julkisoikeudellisten yhteisöjen tai kansainvälisten järjestöjen toiminnalliset valmiudet.

▼M3

4. Edellä olevaa 105 a artiklaa, 106 artiklan 1–4 ja 6 kohtaa, 7 kohtaa lukuun ottamatta kyseisen kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohtaa ja toista alakohtaa, 8, 9, 11 ja 13–17 kohtaa sekä 108 artiklaa sovelletaan avustusten hakijoihin ja tuensaajiin. Edellä olevaa 107 artiklaa sovelletaan hakijoihin. Hakijoiden on ilmoitettava, ovatko ne josakin 106 artiklan 1 kohdassa tai 107 artiklassa tarkoitettussa tilanteessa sekä ovatko ne toteuttaneet 106 artiklan 7 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä.

Kun tulojen ja menojen hyväksyjä suorittaa aiheelliset tarkistukset meilläään olevien avustusmenettelyjensä ja olemassa olevien sopimustensa osalta 108 artiklan 4 kohdan mukaisesti, sen on varmistettava, että hakijalle tai tuensaajalle on annettu mahdollisuus esittää huomautuksensa ennen kuin toteutetaan mitään toimenpidettä, joka vaikuttaa haitallisesti hakijan tai tuensaajan oikeuksiin.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat avustushakemuksiin sovellettavia järjestelyjä, todisteita siitä, että hakija ei ole poissulkemistilanteessa, hakijoita, jotka eivät ole oikeushenkilöitä, yhden hakijan muodostavia oikeushenkilöitä, tukikelpoisuusperusteita ja arvoltaan vähäisiä avustuksia.

▼B*132 artikla***Valinta- ja avustuksenmyöntämisperusteet**

1. Ehdotuspyynnössä etukäteen ilmoitettujen valintaperusteiden avulla arvioidaan hakijan valmiuksia toteuttaa ehdottamansa toiminta tai työohjelma.
2. Avustusten myöntämisessä noudatettavien, ehdotuspyynnössä etukäteen ilmoitettujen perusteiden avulla ehdotuksia arvioidaan toiminnalle asetettujen tavoitteiden ja painopisteiden kannalta.
3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä valinta- ja myöntämisperusteita koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*133 artikla***Arviointimenettely**

1. Ehdotukset arvioidaan ennakolta ilmoitettujen valinta- ja myöntämisperusteiden mukaisesti sen määrittämiseksi, mille ehdotuksille voidaan myöntää rahoitusta.
2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa 1 kohdassa säädetyn arvioinnin perusteella luettelon tuensaajista ja avustusten määristä.
3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa hakijalle kirjallisesti hakemuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Jos avustushakemus hylätään, toimielimen on ilmoitettava syyt hakemuksen hylkäämiseen viittaamalla ennen kaikkea valinta- ja myöntämisperusteisiin.
4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat arviointia ja avustusten myöntämistä sekä hakijoille ilmoittamista.

*4 LUKU***Maksaminen ja valvonta***134 artikla***Ennakkomaksutakuu**

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi, jos hän katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, vaatia tapauskohtaisesti ja riskinarvioinnin perusteella tuensaajalta etukäteen vakuuden ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi.
2. Sen estämättä mitä 1 kohdassa säädetään, vakuutta ei vaadita, jos on kyse vähäisistä avustuksista.

▼B

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä ennakkomaksutakuuta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*135 artikla***Avustusten maksaminen ja valvonta**

1. Avustuksen määrä vahvistetaan lopullisesti vasta sitten, kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on hyväksynyt loppuselvityksen ja kustannusselvityksen, mikä ei kuitenkaan estä toimielintä tekemästä myöhemmin oikea-aikaisia tarkastuksia.

2. Jos ilmenee, että myöntämismenettelyyn on liittynyt huomattavia virheitä tai sääntöjenvastaisuuksia, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjä keskeyttää menettelyn ja voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, menettelyn peruuttaminen mukaan luettuna. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa petosepäilyistä välittömästi OLAFille.

3. Kun avustuksen myöntämisen jälkeen ilmenee, että myöntämismenettelyyn tai avustuksen täytäntöönpanoon on liittynyt huomattavia virheitä, sääntöjenvastaisuuksia, petoksia tai velvoitteiden laiminlyöntejä, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi menettelyn etenemisvaiheen mukaan, ja edellyttäen että hakijalle tai tuensaajalle on annettu mahdollisuus esittää huomautuksensa:

- a) kieltäytyä allekirjoittamasta avustussopimusta tai antamasta avustuspäätöstä tiedoksi;
- b) keskeyttää avustuksen täytäntöönpanon; tai
- c) tarvittaessa purkaa avustussopimuksen tai -päätöksen.

4. Kun tällaiset virheet, sääntöjenvastaisuudet tai petokset johtuvat tuensaajasta tai jollei tuensaaja täytä avustussopimuksen tai -päätöksen mukaisia velvoitteitaan, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi lisäksi pienentää avustuksen määrää tai periä avustussopimuksen tai -päätöksen mukaisesti aiheuttomasti maksetut määrät takaisin sen mukaan, miten vakavia virheet, sääntöjenvastaisuudet tai petokset taikka velvoitteiden laiminlyönnit ovat, edellyttäen että tuensaajalle on annettu mahdollisuus esittää huomautuksensa.

5. Jos valvonnassa tai tarkastuksissa ilmenee tuensaajasta johtuvia systeemisiä tai toistuvia virheitä, sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia taikka velvoitteiden laiminlyöntejä, jotka vaikuttavat merkittävästi useisiin tälle tuensaajalle samoin ehdoin myönnettyihin avustuksiin, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää kaikkien näiden avustusten täytäntöönpanon tai tarvittaessa purkaa kyseisen tuensaajan kanssa tehdyt avustussopimukset tai -päätökset sen mukaan, miten vakavia virheet, sääntöjenvastaisuudet tai petokset taikka velvoitteiden laiminlyönnit ovat, edellyttäen että tuensaajalle on annettu mahdollisuus esittää huomautuksensa.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi lisäksi kuulemismenettelyä noudattaen pienentää avustusten määrää tai periä takaisin aiheuttomasti maksetut määrät silloin kun avustussopimusten tai -päätösten perusteella tarkastettavissa oleviin avustuksiin liittyy ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja systeemisiä tai toistuvia virheitä, sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia taikka velvoitteiden laiminlyöntejä.

▼B

6. Kun tuensaajan toimittamat tarkistetut rahoituspalvelut on hyväksytty, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä määrittää pienennettävät tai takaisin perittävät määrät mahdollisuuksien mukaan niiden kuhunkin avustukseen liittyvien kustannusten perusteella, jotka on aiheettomasti ilmoitettu tukikelpoisiksi.

7. Kun kuhunkin tällaiseen avustukseen liittyviä tukikelvottomia kustannuksia ei voida laskea tarkasti, vähennettävät tai takaisin perittävät määrät voidaan määrittää ekstrapoloimalla vähentämisen ja perinnän aste, jota sovelletaan avustuksiin, joihin on osoitettu liittyvän systeemisistä tai toistuvia virheitä tai sääntöjenvastaisuuksia, tai kun vähennettävistä tai perittäviä määriä ei voida määrittää tukikelvottomien kustannusten perusteella, sovelletaan kiinteämääräistä vähennystä tai perintää suhteellisuusperiaatetta noudattaen. tuensaajalle annetaan mahdollisuus esittää huomautuksensa käytettävästä ekstrapolointimenetelmästä tai kiinteästä määrästä ja ehdottaa asianmukaisesti perusteltua vaihtoehtoista menetelmää tai määrää ennen vähennyksen tai perinnän täytäntöönpanoa.

8. Komissio varmistaa, että ohjelman tuensajia kohdellaan tasapuolisesti erityisesti silloin kun useat toimivaltaiset tulojen ja menojen hyväksyjät vastaavat ohjelman täytäntöönpanosta.

Tuensaajille ilmoitetaan keinot, joilla tämän artiklan 3, 4, 5, 6 ja 7 kohdan mukaisesti tehdyt päätökset voidaan riitauttaa 97 artiklan mukaisesti.

9. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja sääädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat avustusten maksamista ja tarkastuksia, myös säännöistä, jotka koskevat tositteita sekä avustuksen keskeyttämistä ja pienentämistä.

*136 artikla***Asiakirjojen säilyttämisen määräajat**

1. Tuensaajien on säilytettävä avustuksiin liittyviä asiakirjoja, tositteita, tilastoja ja muita asiakirjoja viiden vuoden ajan loppumaksun suorittamisesta ja kolmen vuoden ajan, jos on kyse vähäisistä avustuksista.

2. Hankkeen toteutukseen liittyviin tarkastuksiin, muutoksenhakuihin, riita-asioihin tai korvausvaatimusten esittämiseen liittyvät tiedot säilytetään, kunnes kyseiset tarkastukset, muutoksenhaut, riita-asiat tai vaatimukset on hoidettu.

*5 LUKU****Täytäntöönpano****137 artikla***Toteuttamiseen liittyvät hankintasopimukset ja tuki kolmansille osapuolille**

1. Jos toiminnan tai työohjelman toteuttaminen edellyttää rahoitustuen myöntämistä kolmansille osapuolille, tuensaaja voi antaa tällaista tukea edellyttäen, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on ennen avustuksen myöntämistä varmistanut, että tuensaajalta saadaan riittävät vakuudet siitä, että komissio saa perittyä saamisensa;

▼B

b) tällaisen tuen antamisen ehdot määritellään täsmällisesti avustuspäätöksessä tai tuensaajan ja komission välisessä avustussopimuksessa, jotta tuensaajalle ei jää harkintavaltaa;

c) kyseiset määrät ovat vähäisiä paitsi, jos rahoitustuki on toiminnan ensisijainen tarkoitus.

2. Jokaisessa avustuspäätöksessä ja -sopimuksessa määrätään nimenomaisesti komission ja tilintarkastustuomioistuimen valtuuksista toimittaa kaikkien unionin varoja saaneiden kolmansien osalta tarkastuksia, jotka koskevat asiakirjoja, tiloja ja tietoja, sähköisesti tallennetut tiedot mukaan lukien.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat toteuttamiseen liittyviä hankintasopimuksia ja taloudellista tukea kolmansille osapuolille.

VII OSASTO

PALKINNOT

*138 artikla***Yleiset säännöt**

1. Palkinnoissa noudatetaan avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita, ja niillä edistetään unionin toimintapoliittisia tavoitteita.

2. Tässä tarkoituksessa palkinnot perustuvat työohjelmaan, joka julkaistaan ennen kuin se pannaan täytäntöön. Työohjelma pannaan täytäntöön julkaisemalla kilpailuja.

Jos palkintokilpailun yksikköarvo on yli 1 000 000 euroa, sen julkaisemisen edellytyksenä on, että se on esitetty 38 artiklan 3 kohdan e alakohdassa tarkoitettussa toimintaselvityksessä tai muussa asiaa koskevassa asiakirjassa.

▼M3

Kilpailun säännöissä on ainakin vahvistettava osallistumisehdot, mukaan lukien poissulkemisperusteet, ratkaisuperusteet, palkinnon suuruus ja maksujärjestelyt. Edellä olevaa 105 a artiklaa, 106 artiklan 1–4 ja 6 kohtaa, 7 kohtaa lukuun ottamatta kyseisen kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohtaa ja toista alakohtaa, 8, 9, 11 ja 13–17 kohtaa sekä 108 artiklaa sovelletaan osallistujiin ja voittajiin. Edellä olevaa 107 artiklaa sovelletaan osallistujiin.

▼B

Palkintoja ei saa myöntää suoraan ilman kilpailua, ja ne julkaistaan vuosittain 35 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

3. Asiantuntijaryhmä arvioi kilpailuvastaukset julkaistujen kilpailusääntöjen perusteella.

Sen jälkeen toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä myöntää palkinnot asiantuntijaryhmän tekemän arvion perusteella, jolloin asiantuntijaryhmä saa vapaasti päättää vastausten laadun arvioinnin perusteella, suositteleeko se palkintojen myöntämistä.

4. Palkinnon määrää ei sidota sen voittajalle aiheutuneisiin kustannuksiin.

▼B

5. Jos toiminnan tai työohjelman toteuttaminen edellyttää, että unionin avustuksen saaja myöntää palkintoja kolmansille osapuolille, kyseinen tuensaaaja voi myöntää tällaisia palkintoja, jos 2 kohdassa tarkoitettu kilpailun sääntöjen vähimmäissisältö on määritelty täsmällisesti tuensaaajan ja komission välisessä avustuspäätöksessä tai -sopimuksessa, ja niissä ei anneta mahdollisuutta käyttää harkintavaltaa.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat palkintoja, mukaan lukien ohjelmasuunnittelu, kilpailun säännöt, julkaiseminen etukäteen, arviointi sekä ilmoittaminen ja tiedoksianto voittajille.

VIII OSASTO

RAHOITUSVÄLINEET

*139 artikla***Sovellettamisala**

1. Rahoitusvälineet hyväksytään perussäädöksellä.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, rahoitusvälineitä voidaan perustaa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa hyväksymättä niitä perussäädöksellä, jos tällaiset rahoitusvälineet sisällytetään talousarvioon 49 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti.

2. Jos unionin tukea annetaan rahoitusvälineillä ja ne yhdistetään yksittäisessä toimenpiteessä rahoitusvälineisiin välittömästi liittyviin tekijöihin, joiden kohteena ovat samat varojen lopulliset saajat, myös tekniseen apuun, korkotukilainoihin ja vakuuspalkkiohyvityksiin, tätä osastoa sovelletaan kaikkiin tämän toimenpiteen muodostaviin tekijöihin.

3. Jos rahoitusvälineitä yhdistetään unionin talousarviosta ensimmäisen osan VI osaston mukaisesti rahoitettuihin avustuksiin, rahoitusvälineisiin välittömästi liittymättömien tekijöiden osalta kustakin rahoituslähteestä pidetään kirjaa erikseen.

4. Komissio voi noudattaa rahoitusvälineiden täytäntöönpanossa suoraan hallinnointia tai, jos näin säädetään perussäädöksessä, välillistä hallinnointia siirtämällä tehtäviä yhteisöille 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii, iii, v ja vi alakohdan nojalla.

Kun yhteisöt, joille on siirretty tehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii, iii, v ja vi alakohdan nojalla, panevat rahoitusvälineitä täytäntöön, ne voivat edelleen siirtää omalla vastuullaan täytäntöönpanon osittain rahoituksen välittäjille, jos nämä yhteisöt varmistavat, että rahoituksen välittäjät täyttävät 140 artiklan 1, 3 ja 5 kohdassa säädetyt perusteet. Rahoituksen välittäjät valitaan avointen, läpinäkyvien, oikeasuhteisten ja syrjimättömien menettelyjen avulla eturistiriitoja välttämällä.

Komissio vastaa edelleen siitä, että rahoitusvälineiden täytäntöönpanossa noudatetaan moitteettoman varainhoidon periaatetta ja että täytäntöönpano edistää määriteltyjä ajallisesti määrättyjä toimintapoliittisia tavoitteita, joiden hyödyt ja tulokset ovat mitattavissa. Komissio on vastuussa rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden yhteisöjen, joille tehtäviä on siirretty, sovellettavan lainsäädännön mukaista oikeudellista tai sopimukseen perustuvaa vastuuta.

▼B

5. Kun rahoitusvälineitä hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, näihin rahoitusvälineisiin sovellettavat säännökset, mukaan lukien tämän osaston mukaisesti suoraan tai välillisesti hallinnoituihin rahoitusvälineisiin maksettavia rahoitusosuuksia koskevat säännöt, annetaan 175 artiklassa tarkoitetuissa asetuksissa.

▼M3

5 a. Edellä olevaa 105 a artiklaa, 106 artiklan 1 kohtaa lukuun ottamatta kyseisen kohdan e ja f alakohtaa, 2–4, 6–9 ja 13–17 kohtaa sekä 107 ja 108 artiklaa sovelletaan erityisiin sijoitusvälineisiin ja rahoituksen välittäjiin. Varojen lopullisten saajien on annettava rahoituksen välittäjille allekirjoitettu kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jonka mukaan ne eivät ole missään 106 artiklan 1 kohdan a, b, c ja d alakohdassa tai 107 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.

▼B

6. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat rahoitusvälineitä, mukaan lukien niiden yhteisöjen valinta, joille rahoitusvälineiden täytäntöönpano siirretään, valtuutus sopimusten sisältö, hallinnointikustannukset ja -palkkiot, varainhoitotilejä koskevat erityiset säännöt, rahoitusvälineiden suora hallinnointi sekä hallinnoijien, rahoituksen välittäjien ja varojen lopullisten saajien valinta.

*140 artikla***Rahoitusvälineisiin sovellettavat periaatteet ja edellytykset**

1. Rahoitusvälineitä käytetään moitteettoman varainhoidon, avoimuuden, suhteellisuuden, syrjimättömyyden, tasapuolisen kohtelun ja tois-sijaisuuden periaatteiden mukaisesti sekä näihin rahoitusvälineisiin sovellettavassa perussäädöksessä niille vahvistettujen tavoitteiden ja soveltuvin osin voimassaoloaikojen mukaisesti.

2. Rahoitusvälineiden on täytettävä seuraavat ehdot:

- a) niitä käytetään markkinahäiriöiden yhteydessä tai optimaalista heikkommissa investointitilanteissa, jotka ovat osoittautuneet taloudellisesti toteuttamiskelpoisiksi mutta joihin ei ole saatu riittävää rahoitusta markkinoilta;
- b) täydentävyys: rahoitusvälineillä ei pyritä korvaamaan jäsenvaltioiden rahoitusvälineitä, yksityistä rahoitusta tai unionin muita rahoitustoimia;
- c) ne eivät vääristä kilpailua sisämarkkinoilla ja ovat valtiontukisääntöjen mukaisia,
- d) vipuvaikutus: unionin osallistumisella rahoitusvälineeseen pyritään saamaan aikaan unionin rahoitusosuutta määrällisesti suurempi kokonaisinvestointi ennalta määriteltyjen indikaattoreiden mukaisesti;

▼ B

e) etujen yhteensovittaminen: komissio varmistaa rahoitusvälineitä täytäntöön pannaessaan, että rahoitusvälineelle määriteltyjen toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttaminen on yhteisen edun mukaista ja tätä yhteistä etua voidaan mahdollisesti vahvistaa yhteissijoituksiin, riskinjakovaatimuksiin tai taloudellisiin kannustimiin liittyvillä säännöksillä, samalla kun estetään eturistiriidat kyseisen yhteisön muiden toimien kanssa;

f) rahoitusvälineet perustetaan ennakoarvioinnin perusteella ja arvioinnissa tarkastellaan myös 8 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen ylimääräisten varojen mahdollista uudelleenkäyttöä;

3. Rahoitusvälineeseen liittyvät talousarviomenot ja unionin rahoitusvastuu eivät saa missään tapauksessa ylittää sitä varten tehtyä määrärahasitoumusta, jolloin suljetaan pois mahdollisuus, että talousarvioon kohdistuisi ehdollisia velkoja.

4. Yhteisöjen, joille on siirretty tehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii, iii, v ja vi alakohdan nojalla, ja kaikkien rahoitustoimien toteuttamiseen osallistumaan valittujen rahoituksen välittäjien on noudatettava rahanpesun ehkäisemiseen ja terrorismin ja veropetosten torjuntaan sovellettavia vaatimuksia ja lainsäädäntöä. Rahoitusvälineiden panemiseksi täytäntöön tämän osaston mukaisesti yhteisöt, joille on siirretty tehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii, iii, v ja vi alakohdan nojalla, eivät saa olla sijoittautuneita alueille, joiden tuomioistuimet eivät tee unionin kanssa yhteistyötä kansainvälisesti sovittujen veromääräysten soveltamisessa, tai olla liikesuhteissa tällaisille alueille rekisteröityneiden yhteisöjen kanssa, ja niiden on sisällytettävä nämä vaatimukset valittujen rahoituksen välittäjien kanssa tekemiinsä hankintasopimuksiin.

5. Yhteisöjen, joille on siirretty tehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii, iii, v ja vi alakohdan nojalla, ja tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen unionin rahoitusvälineiden hallinnointiin osallistuvien rahoituksen välittäjien sekä tässä osastossa tarkoitettujen unionin tuen lopullisten saajien on annettava tilintarkastustuomioistuimen käyttöön kaikki välineet ja tiedot, jotka tämä katsoo tarvitsevänsä tehtävänsä suorittamisessa 161 artiklan mukaisesti.

Asetusta (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1073/1999 ⁽¹⁾ sovelletaan tässä osastossa tarkoitettuun unionin tukeen.

6. Vähintään unionin rahoitusosuutta vastaavat määrät ja soveltuvin osin näiden määrien kerrannaiset käytetään kyseiselle rahoitusvälineelle määritellyn toimintapoliittisen tavoitteen edistämiseen eivätkä ne saa tuottaa kolmansille osapuolille perusteetonta etua etenkin perusteettomien osinkojen tai voittojen muodossa.

⁽¹⁾ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

▼B

Rajoittamatta varojen hallinnointia yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa koskevia alakohtaisia sääntöjä, sellaiset tulot kuin osingot, pääomavoitot, vakuuspalkkiot sekä lainakorot ja varainhoitotileillä oleviin määriin liittyvät korot, jotka palautetaan komissiolle tai rahoitusvälineitä varten avatuille varainhoitotileille ja jotka liittyvät rahoitusvälineen mukaiseen talousarviosta maksettavaan tukeen, otetaan talousarvioon sen jälkeen, kun hallinnointikustannukset ja -palkkiot on vähennetty.

Sellaiset vuotuiset palautukset kuin pääoman palautukset, vapautuneet vakuudet ja lainojen lyhennykset, jotka palautetaan komissiolle tai rahoitusvälineitä varten avatuille varainhoitotileille ja jotka liittyvät rahoitusvälineen mukaiseen talousarviosta maksettavaan tukeen, ovat 21 artiklassa tarkoitettuja sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, ja ne on käytettävä samaan rahoitusvälineeseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 9 kohdan soveltamista, aikana, joka ei ylitä määrärahojen maksusitoumuksen kestoja jatkettuna kahdella vuodella, jollei perussäädöksessä toisin säädetä.

7. Komissio suorittaa maksut varainhoitotileille maksuennusteiden avulla asianmukaisesti perusteltujen maksupyyntöjen perusteella ottaen huomioon varainhoitotileillä käytävissä olevat varat ja tarpeen välttämiseksi näiden tilien saldojen liiallinen kasvaminen. Jos varainhoitotileillä olevat määrät riittävät kattamaan sopimuksella määrätyn varainhoitotilien vähimmäisvarannon, johon on lisätty kyseisen varainhoitovuoden maksuennusteet ja ehdollisten vastuiden poissulkemiseen tarvittavat määrät suhteessa maksuvelvoitteisiin, joiden valuuttayksikkönä ei ole euro, varainhoitotileille ei suoriteta muita maksuja. Maksuennusteet laaditaan vuosittain tai tarvittaessa puolivuositain.

8. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain kertomuksen rahoitusvälineitä koskevista toimista. Kertomukseen on sisällyttävä kunkin tukea saavan rahoitusvälineen osalta:

- a) rahoitusvälineen ja perussäädöksen yksilöinti;
- b) rahoitusvälineen, täytäntöönpanojärjestelyjen ja unionin rahoitusosuuden tuoman lisäarvon kuvaus;
- c) täytäntöönpanoon osallistuvat rahoituslaitokset, myös 5 kohdan soveltamiseen liittyvät asiat;
- d) kuhunkin rahoitusvälineeseen liittyvien talousarviositoumusten ja talousarviosta suoritettujen maksujen yhteismäärä;
- e) rahoitusvälineen ja tehtyjen sijoitusten tuloksellisuus;
- f) arviointi rahoitusvälineeseen palautettujen määrien käytöstä sisäisenä käyttötarkoitukseensa sidottuna tulona 6 kohdan mukaisesti;

▼ B

- g) sijoitustilin saldo;
- h) 6 kohdassa tarkoitetut tulot ja palautukset;
- i) pääomasijoitusten arvo edeltävinä vuosina;
- j) oman pääoman ehtoisten välineiden tai riskinjakovälineiden omaisuuserien arvon alentumista ja vakuusvälineiden maksettavaksi vaadittuja vakuuksia koskevat kumulatiiviset luvut;
- k) tavoiteltu vipuvaikutus ja saavutettu vipuvaikutus;
- l) sen vaikutus kyseisen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseen; vaikutusta mitataan hyväksytyillä indikaattoreilla, tapauksen mukaan myös maantieteellisellä hajonnalla.

9. Kun Euroopan parlamentti ja neuvosto katsovat, että rahoitusväline ei ole saavuttanut tavoitteitaan tehokkaasti, ne voivat pyytää komissiota esittämään ehdotuksen tarkistetuksi perussäädökseksi rahoitusvälineen lakkauttamiseksi. Jos rahoitusväline lakkautetaan, 6 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetut rahoitusvälineeseen liittyvät uudet palautukset katsotaan yleisiksi tuloiksi.

10. Rahoitusvälineiden tarkoitus ja tarvittaessa niiden erityinen oikeudellinen muoto ja rekisteröity kotipaikka julkaistaan komission verkkosivustolla.

11. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa rahoitusvälineiden osalta, että yhteisöt, joille on siirretty tehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii, iii, v ja vi alakohdan nojalla, antavat viimeistään seuraavan vuoden 15 päivänä helmikuuta tilinpäätöslaskelmat, jotka kattavat tammikuun 1 päivän ja joulukuun 31 päivän välisen ajan ja ovat 143 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen ja julkisen sektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Public Sector Accounting Standard) mukaiset, sekä kaikki tiedot, joita tarvitaan 68 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tilinpäätöslaskelmien laatimisessa. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa myös, että mainitut yhteisöt antavat rahoitusvälineitä koskevat tarkastetut tilinpäätöslaskelmat viimeistään seuraavan vuoden 15 päivänä toukokuuta.

12. Komissio varmistaa, että rahoitusvälineitä hallinnoidaan yhdenmukaisesti erityisesti kirjanpidon, raportoinnin, seurannan ja taloudellisen riskinhallinnan alalla.

13. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa, mukaan lukien niiden käytön edellytykset, vipuvaikutus, ennakkoarviointi sekä 175 artiklassa tarkoitetuista rahoitustoista maksettavien rahoitusosuuksien seuranta ja käsittely.

IX OSASTO
TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO

1 LUKU

Tilinpäätös

141 artikla

Tilinpäätöksen rakenne

Tilinpäätökseen sisältyvät:

- a) konsolidoidut tilinpäätöslaskelmat, joissa esitetään talousarviosta rahoitettavien toimielinten, 208 artiklassa tarkoitettujen elinten sekä sellaisten muiden elinten konsolidoidut tilinpäätöslaskelmat, joiden tilinpäätökset on konsolidoitava 143 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen mukaisesti;
- b) yhdistellyt talousarviotilit, joissa esitetään toimielinten talousarvio-kirjanpitoon sisältyvät tiedot.

142 artikla

Selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta

1. Kukin 141 artiklassa tarkoitettu toimielin ja elin laatii selvityksen varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta.

Ne toimittavat selvityksensä Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä maaliskuuta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa selvityksessä on esitettävä sekä absoluuttisina lukuina että prosenttiosuuksina ainakin tiedot määrärahojen toteuttamisasteesta ja yhteenvedo määrärahasiirroista eri budjettikoh-tien välillä.

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoi-tuja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat selvitystä varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta.

143 artikla

Tilinpäätökseen sovellettavat säännöt

1. Komission tilinpitäjä vahvistaa kansainvälisesti hyväksytyjen jul-kisen sektorin tilinpäätösstandardien mukaisesti laaditut säännöt. Tilin-pitäjä voi poiketa näistä standardeista, jos hän katsoo sen olevan tar-peen, jotta voidaan antaa oikea ja riittävä kuva varoista ja veloista, kuluista ja tuotoista sekä rahavirrasta. Jos kirjanpitosääntö poikkeaa olennaiselta osin näistä standardeista, tilinpäätöslaskelmien liitetiedoissa ilmoitetaan tästä seikasta ja annetaan perustelut sille.

▼B

2. Edellä 141 artiklassa tarkoitettujen talousarvotilien laatimisessa on noudatettava tässä asetuksessa esitettyjä budjettiperiaatteita. Talousarvotilien on annettava oikea ja riittävä kuva talousarvion toteuttamisesta tuloina ja menoina.

*144 artikla***Kirjanpitoperiaatteet**

1. Edellä 141 artiklassa tarkoitettuihin tilinpäätöslaskelmiin sisältyvät tiedot, myös tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskevat tiedot, on esitettävä tavalla, joka varmistaa, että ne ovat merkityksellisiä, luotettavia, vertailukelpoisia ja ymmärrettäviä. Tilinpäätöslaskelmien laadinnassa on noudatettava 143 artiklassa tarkoitettuihin kirjanpitosääntöihin sisältyviä yleisesti hyväksytyjä kirjanpitoperiaatteita.

2. Siirretään komissiolle valta antaa delegeoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan puitteet tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävien hoitamiseksi tämän artiklan ja 145, 146, 148, 151, 154, 156 ja 157 artiklan mukaisesti.

*145 artikla***Tilinpäätöslaskelmat**

1. Tilinpäätöslaskelmat laaditaan miljoonina euroina ja ne sisältävät:

- a) taseen ja tuotto- ja kululaskelman, joista käyvät ilmi kaikki varat ja velat, taloudellinen asema sekä taloudellinen tulos edellisen vuoden 31 päivältä joulukuuta; ne esitetään 143 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen mukaisesti;
- b) rahavirtalaskelman, josta käyvät ilmi varainhoitovuoden kassaan- ja kassastamaksut sekä kassatilanne varainhoitovuoden lopussa;
- c) nettovarojen muutoslaskelman, jossa esitetään yhteenveto vuoden aikana tapahtuneista muutoksista ja kertyneestä tuloksesta.

2. Tilinpäätöslaskelmien liitetiedoissa täydennetään ja tulkitaan 1 kohdassa tarkoitetuissa tilinpäätöslaskelmissä esitettyjä tietoja ja annetaan kaikki muut kansainvälisesti hyväksytyyn kirjanpitokäytännön edellyttämät lisätiedot, joilla on merkitystä unionin toimintojen kannalta.

*146 artikla***Talousarvion toteuttamista koskeva selvitys**

1. Talousarvion toteuttamista koskeva selvitys laaditaan miljoonina euroina. Siihen kuuluu:

- a) selvitys, johon yhdistellään kaikki varainhoitovuoden talousarviota pahtumat tuloina ja menoina;

▼B

- b) liitetiedot, joissa täydennetään ja tulkitaan toteuttamisselvityksessä esitettyjä tietoja.
2. Talousarvion toteuttamisselvityksen laatimisessa noudatetaan talousarvion rakennetta.

*147 artikla***Alustava tilinpäätös**

1. Edellä 141 artiklassa tarkoitettujen muiden toimielinten ja elinten tilinpitäjät toimittavat alustavan tilinpäätöksensä komission tilinpitäjälle ja tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään seuraavan vuoden 1 päivänä maaliskuuta.
2. Edellä 141 artiklassa tarkoitettujen muiden toimielinten ja elinten tilinpitäjät toimittavat komission tilinpitäjälle viimeistään seuraavan vuoden 1 päivänä maaliskuuta lisäksi komission tilinpitäjän esittämään määrämuotoon laaditun selvityspaketin konsolidointia varten.
3. Komission tilinpitäjä konsolidoi nämä alustavat tilinpäätökset komission alustavaan tilinpäätökseen ja toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta komission alustavan tilinpäätöksen ja unionin alustavan konsolidoidun tilinpäätöksen.

*148 artikla***Lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen hyväksyminen**

1. Tilintarkastustuomioistuin esittää viimeistään 1 päivänä kesäkuuta huomautuksensa 141 artiklassa tarkoitettujen muiden toimielinten kuin komission ja kunkin mainitussa artiklassa tarkoitettujen elimen alustavista tilinpäätöksistä sekä viimeistään 15 päivänä kesäkuuta huomautuksensa komission alustavasta tilinpäätöksestä ja unionin alustavasta konsolidoidusta tilinpäätöksestä.
2. Kukin 141 artiklassa tarkoitettu toimielin komissiota lukuun ottamatta ja kukin kyseisessä artiklassa tarkoitettu elin laatii lopullisen tilinpäätöksensä ja toimittaa sen viimeistään 1 päivänä heinäkuuta komission tilinpitäjälle, tilintarkastustuomioistuimelle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen laatimista varten.
- Edellä 141 artiklassa tarkoitettujen muiden toimielinten ja elinten tilinpitäjät toimittavat komission tilinpitäjälle viimeistään 1 päivänä heinäkuuta lisäksi komission tilinpitäjän esittämään määrämuotoon laaditun selvityspaketin konsolidointia varten.
3. Kunkin 141 artiklassa tarkoitettujen toimielimen ja elimen tilinpitäjä toimittaa tilinpäätöstä koskevan vahvistuskirjeen tilintarkastustuomioistuimelle sekä tiedoksi komission tilinpitäjälle samana päivänä kuin lopullisen tilinpäätöksen.

Lopulliseen tilinpäätökseen liitetään tilinpitäjän ilmoitus, jonka mukaan tilinpäätös on laadittu tämän osaston säännösten sekä sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

▼B

4. Komission tilinpitäjä laatii lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen muilta toimielimiltä kuin komissiolta ja 141 artiklassa tarkoitetuilta elimiltä tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti saamiensa tietojen perusteella. Lopulliseen konsolidoituun tilinpäätökseen liitetään komission tilinpitäjän ilmoitus, jonka mukaan lopullinen konsolidoitu tilinpäätös on laadittu tämän osaston säännösten sekä tilinpäätöslaskelmien liitteessä esitettyjen kirjanpitoperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

5. Komissio hyväksyy lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen ja oman lopullisen tilinpäätöksensä ja toimittaa ne viimeistään 31 päivänä heinäkuuta Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle.

Komission tilinpitäjä toimittaa samaan päivään mennessä tilintarkastustuomioistuimelle lopullista konsolidoitua tilinpäätöstä koskevan vahvistuskirjeen.

6. Lopullinen konsolidoitu tilinpäätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* viimeistään 15 päivänä marraskuuta yhdessä tilintarkastustuomioistuimen SEUT-sopimuksen 287 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 106 a artiklan mukaisesti toimittaman tarkastuslausuman kanssa.

2 LUKU

Talousarvion toteuttamisesta toimitettavat tiedot*149 artikla***Kertomus talousarviosta myönnettyistä takuista ja niihin liittyvistä riskeistä**

Edellä 145 ja 146 artiklassa säädettyjen laskelmien ja selvitysten lisäksi komissio laatii Euroopan parlamentille ja neuvostolle kerran vuodessa kertomuksen 49 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuista talousarviosta myönnettyistä takuista ja niihin liittyvistä riskeistä.

Nämä tiedot toimitetaan samaan aikaan tilintarkastustuomioistuimelle.

*150 artikla***Talousarvion toteuttamista koskevat tiedot**

1. Edellä 145 ja 146 artiklassa säädettyjen laskelmien ja selvitysten lisäksi komission tilinpitäjä toimittaa kerran kuukaudessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä tulojen että määrärahoja koskevien menojen osalta talousarvion toteuttamista koskevat numerotiedot, jotka on yhdistelty ainakin luvuittain.

Näihin tietoihin sisältyvät myös tiedot edellisiltä varainhoitovuosilta siirrettyjen määrärahojen käytöstä.

Numerotiedot toimitetaan kunkin kuukauden päättymistä seuraavien kymmenen arkipäivän kuluessa.

▼B

2. Komission tilinpitäjä toimittaa kolme kertaa vuodessa, kolmenkymmenen arkipäivän kuluessa 31 päivästä toukokuuta, elokuuta ja joulukuuta, Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen talousarvion toteuttamisesta sekä tulojen että menojen osalta; tiedot jaotellaan luvuittain, momenteittain ja alamamenteittain.

Näissä kertomuksissa esitetään myös tiedot edellisiltä varainhoitovuosilta siirrettyjen määrärahojen käytöstä.

3. Numerotiedot sekä kertomus talousarvion toteuttamisesta toimitetaan samaan aikaan tilintarkastustuomioistuimelle ja julkaistaan komission verkkosivustolla.

4. Viimeistään kunkin vuoden 15 päivänä syyskuuta tulojen ja menojen hyväksyjä toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, joka sisältää tietoja merkille pannuista ajankohtaisista riskeistä, yleistä kehitystä koskevista havainnoista, uusista kirjanpitoon liittyvistä ongelmista, kirjanpidossa saavutetusta edistyksestä, mukaan lukien tilintarkastustuomioistuimen esiin nostamat asiat, sekä tietoja takaisin perityistä määristä.

*3 LUKU****Kirjanpito***

1 j a k s o

Yhteiset säännökset*151 artikla***Kirjanpitojärjestelmä**

1. Toimielinten kirjanpito on järjestelmä, johon järjestetään talousarviota ja rahoitusta koskevat tiedot ja jonka avulla voidaan kirjata, luokitella ja tallentaa numerotietoja.

2. Kirjanpitojärjestelmä muodostuu liikekirjanpidosta ja talousarvio-kirjanpidosta. Molempia hoidetaan kalenterivuositain ja euromääräisinä.

3. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi myös suorittaa sisäistä laskentaa.

*152 artikla***Toimielinten kirjanpitojärjestelmään sovellettavat yhteiset vaatimukset**

Komission tilinpitäjä vahvistaa 143 artiklan mukaisesti 141 artiklassa tarkoitettujen muiden toimielinten ja elinten tilinpitäjiä kuultuaan kirjanpidossa noudatettavat säännöt ja yhdenmukaistetun tililuettelon, jota kaikkien toimielinten, toisen osan V osastossa tarkoitettujen virastojen ja 141 artiklassa tarkoitettujen elinten on noudatettava.

▼B

2 j a k s o

Liikekirjanpito*153 artikla***Liikekirjanpito**

Liikekirjanpitoon merkitään aikajärjestyksessä kahdenkertaista kirjanpitoa noudattaen tapahtumat ja toimenpiteet, jotka vaikuttavat 141 artiklassa tarkoitettujen toimielinten ja elinten taloudelliseen asemaan ja rahoitustilanteeseen sekä varoihin ja velkoihin.

*154 artikla***Liikekirjanpidon kirjaukset**

1. Saldot ja eri tilitapahtumat viedään kirjanpitoon.
2. Kirjausten, myös niiden oikaisujen, on perustuttava tositteisiin, joilla kirjaukset voidaan todentaa.
3. Kirjanpitojärjestelmän avulla on kyettävä selkeästi jäljittämään kaikki kirjaukset.

*155 artikla***Kirjanpidon oikaisut**

Tilinpitäjä tekee varainhoitovuoden päätyttyä ja tilinpäätöksen esittämiseen saakka oikaisut, jotka ovat tarpeen oikeat ja riittävät tiedot sisältävän tilinpäätöksen laatimiseksi mutta jotka eivät aiheuta kyseistä varainhoitovuotta koskevia kassastamaksuja tai kassaanmaksuja. Tällaisten oikaisujen on oltava 143 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen mukaisia.

3 j a k s o

Talousarviokirjanpito*156 artikla***Talousarviokirjanpito**

1. Talousarviokirjanpidon avulla voidaan seurata yksityiskohtaisesti talousarvion toteuttamista.
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi talousarviokirjanpitoon kirjataan kaikki ensimmäisen osan IV osastossa säädetyt talousarvion toteuttamistoimet tuloina ja menoina.

▼B*4 LUKU***Omaisuusluettelo***157 artikla***Omaisuusluettelo**

1. Kukin 141 artiklassa tarkoitettu toimielin ja elin laatii kaikista unionin varallisuuden perustana olevista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä rahoitusomaisuudesta komission tilinpitäjän laatiman mallin mukaiset omaisuusluettelot, joihin merkitään omaisuuden määrä ja arvo.

Kunkin 141 artiklassa tarkoitetun toimielimen ja elimen on tarkistettava, että omaisuusluetteloon tehdyt merkinnät vastaavat todellisuutta.

2. Unionin aineellisten hyödykkeiden myymisestä on tiedotettava asianmukaisesti.

X OSASTO

ULKONEN TARKASTUS JA VASTUUVAPAUS*1 LUKU***Ulkoinen tarkastus***158 artikla***Tilintarkastustuomioistuimen toimittama ulkoinen tarkastus**

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission on ilmoitettava tilintarkastustuomioistuimelle viipymättä kaikki päätökset ja säädökset, jotka ne ovat antaneet 13, 16, 21, 25, 26, 29 ja 40 artiklan soveltamiseksi.

*159 artikla***Tarkastusta koskevat säännöt ja tarkastusmenettely**

1. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa tulojen ja menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden tarkastuksen perussopimuksiin, talousarvioon, tähän asetukseen, tämän asetuksen nojalla annettuihin delegoituihin säädöksiin ja kaikkiin muihin perussopimusten soveltamiseksi annettuihin säädöksiin nähden.

2. Tehtävänsä suorittaessaan tilintarkastustuomioistuin voi 161 artiklassa määritetyin ehdoin perehtyä kaikkiin niihin yksiköiden ja elinten taloushallintoon liittyviin asiakirjoihin ja tietoihin, jotka koskevat unionin kokonaan tai osittain rahoittamia toimia. Sillä on toimivalta kuulla jokaista henkilöä, joka on vastuussa meno- tai tulotapahtumasta, ja käyttää kaikkia edellä tarkoitetuissa yksiköissä ja elimissä soveliaita tarkastusmenetelmiä. Tarkastukset toimitetaan jäsenvaltioissa yhdessä kansallisten tilintarkastuselinten kanssa tai, jos näillä ei ole tarvittavia valtuuksia, toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa. Tilintarkastustuomioistuin ja kansalliset tilintarkastuselimet toimivat luottamuksellisessa yhteistyössä riippumattomuutensa säilyttäen.

▼B

Tilintarkastustuomioistuin voi omasta pyynnöstään olla läsnä tarkastustoimenpiteissä, jotka jokin toimielin suorittaa talousarvion toteuttamisen yhteydessä tai jotka suoritetaan tässä yhteydessä jonkin toimielimen lukuun, saadakseen kaikki tiedot, jotka ovat välttämättömiä sille perussopimuksissa tai niiden soveltamiseksi annetuissa säädöksissä uskottujen tehtävien suorittamiseksi.

Toimielimet valtuuttavat tilintarkastustuomioistuimen pyynnöstä rahoituslaitokset, joissa on talletettuna unionin varoja, varaamaan tilintarkastustuomioistuimelle tilaisuuden varmistaa, että ulkopuolelta saadut tiedot täsmäävät kirjanpidon kanssa.

3. Tehtävänsä suorittamiseksi tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluville toimielimille ja viranomaisille niiden henkilöiden nimet, joilla on toimivalta toimittaa tarkastus kyseisissä toimielimissä tai kyseisten viranomaisten luona.

*160 artikla***Arvopaperien ja varojen tarkastukset**

Tilintarkastustuomioistuin huolehtii siitä, että kaikki talletetut ja kassassa olevat arvopaperit ja varat tarkastetaan talletusten vastaanottajien allekirjoittamia kuitteja taikka kassaa ja arvopapereita koskevia virallisia asiakirjoja vastaan. Se voi toimittaa tällaisia tarkastuksia itse.

*161 artikla***Tilintarkastustuomioistuimen oikeus saada tietoja**

1. Komissio, muut toimielimet, unionin puolesta tuloja ja menoja hoitavat elimet ja varojen saajat avustavat tilintarkastustuomioistuinta kaikin tavoin ja antavat sille kaikki tiedot, jotka se katsoo tarvitsevansa tehtäviään suorittaessaan. Niiden on annettava tilintarkastustuomioistuimen käyttöön kaikki talousarviosta rahoitettavien hankintasopimusten tekemistä ja niiden toteuttamista koskevat asiakirjat ja kaikki rahavaroja ja aineellista omaisuutta koskevat tilit, kaikki kirjanpitositteet ja muut kirjanpitoa koskevat asiakirjat sekä niitä koskevat hallinnolliset asiakirjat, kaikki tuloja ja menoja koskevat asiakirjat, omaisuusluettelot ja hallintokaaviot, jotka tilintarkastustuomioistuin katsoo tarpeellisiksi tarkastukseen talousarvion toteuttamista ja taloudellista tulosta koskevat kertomukset asiakirjojen tai paikan päällä tehtyjen tarkastusten perusteella sekä samaa tarkoitusta varten kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka on laadittu tai joita säilytetään sähköisessä muodossa.

Asianomaisten kansallisten hallintojen sisäisen tarkastuksen yksiköiden ja muiden yksiköiden on annettava tilintarkastustuomioistuimelle kaikki välineet, joita tämä katsoo tarvitsevansa tehtävänsä suorittamisessa.

2. Henkilöstön, jonka toimintaa tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, on

- a) avattava kassansa ja esitettävä rahavarat, muut varat ja kaikenlainen aineellinen omaisuus sekä kaikki hallussaan olevat tositteet, tilikirjat, luettelot ja muut asianomaiset asiakirjat;
- b) esitettävä 159 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tarkastuksen täydelliseksi toimittamiseksi tarvittava kirjeenvaihto ja kaikki muut tarpeelliset asiakirjat.

Ainoastaan tilintarkastustuomioistuin saa pyytää ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja tietoja.

▼B

3. Tilintarkastustuomioistuimella on toimivalta tarkastaa sellaiset unionin tuloja ja menoja koskevat asiakirjat, jotka ovat toimielinten yksiköiden ja erityisesti tuloja ja menoja koskevista päätöksistä vastuussa olevien yksiköiden, tuloja ja menoja unionin puolesta hoitavien elinten tai talousarviosta maksuja saavien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden hallussa.
4. Tulojen ja menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden sekä varainhoidon moitteettomuuden tarkastus koskee myös toimielinten ulkopuolisten elinten avustuksina saamien unionin varojen käyttöä.
5. Unionin rahoitus edellyttää toimielinten ulkopuolisilta varojen saajilta tai – jos ne eivät tähän suostu – toimeksisaajilta ja alihankkijoilta kirjallista suostumusta siihen, että tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, miten myönnettyä rahoitusta on käytetty.
6. Komissio toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle tämän pyynnöstä kaikki tiedot, jotka koskevat lainanotto- ja lainanantotoimenpiteitä.
7. Integroitujen tietojenkäsittelyjärjestelmien käyttö ei saa heikentää tilintarkastustuomioistuimen oikeuksia tutustua tositteisiin.

*162 artikla***Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus**

1. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa komissiolle ja asianomaisille toimielimille viimeistään 30 päivänä kesäkuuta huomautukset, jotka sen mielestä ovat sen laatuista, että ne on esitettävä vuosikertomuksessa. Näiden huomautusten on säilyttävä luottamuksellisina, ja niihin sovelletaan kuulemismenettelyä. Kaikki toimielimet toimittavat vastauksensa tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään 15 päivänä lokakuuta. Muut toimielimet kuin komissio toimittavat vastauksensa samanaikaisesti komissiolle.

2. Vuosikertomus sisältää arvion siitä, onko varainhoito ollut moitteetonta.

3. Vuosikertomuksessa on jakso kutakin toimielintä varten. Tilintarkastustuomioistuin voi lisätä siihen yhteenvedon tai yleisluonteisia huomautuksia.

Tilintarkastustuomioistuin toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet, jotta toimielinten vastaukset sen huomautuksiin julkaistaan kunkin huomautuksen yhteydessä.

4. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa vastuuvapauden myöntämisestä vastaaville viranomaisille ja muille toimielimille vuosikertomuksensa viimeistään 15 päivänä marraskuuta yhdessä toimielinten vastauksen kanssa ja varmistaa, että ne julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

5. Komissio antaa heti tilintarkastustuomioistuimen toimitettua vuosikertomuksen asianomaisille jäsenvaltioille tiedoksi sellaisten varojen hallinnointia koskevat tilintarkastustuomioistuimen huomautukset, joihin nähden jäsenvaltioilla on toimivaltaa asiaan sovellettavien sääntöjen nojalla.

Kunkin jäsenvaltion on vastattava komissiolle 60 päivän kuluessa näiden tietojen vastaanottamisesta. Komissio toimittaa yhteenvedon näistä tiedoista tilintarkastustuomioistuimelle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 28 päivänä helmikuuta.

▼ B*163 artikla***Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukset****▼ M3**

1. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa asianomaiselle toimielimelle tai elimelle huomautukset, jotka sen mielestä ovat sen laatuksia, että ne on esitettävä erityiskertomuksessa. Näiden huomautusten on säilyttävä luottamuksellisina, ja niihin sovelletaan kuulemismenettelyä.

Asianomainen toimielin tai elin toimittaa yleensä kuuden viikon kuluessa näiden huomautusten toimittamisesta tilintarkastustuomioistuimelle mahdolliset vastauksensa kyseisiin huomautuksiin. Kyseinen määräaika keskeytetään asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa erityisesti silloin, kun asianomainen toimielin tai elin tarvitsee kuulemismenettelyn aikana näkemyksiä jäsenvaltioilta voidakseen viimeistellä vastauksensa.

Asianomaisen toimielimen tai elimen vastaukset koskevat suoraan ja yksinomaan tilintarkastustuomioistuimen huomautuksia.

Tilintarkastustuomioistuin varmistaa, että erityiskertomukset laaditaan ja hyväksytään asianmukaisen ajanjakson kuluessa, joka on yleensä enintään 13 kuukautta.

Erityiskertomukset ja niiden mukana olevat asianomaisten toimielinten tai elinten vastaukset toimitetaan viipymättä Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jotka päättävät kumpikin osaltaan jatkotoimenpiteistä, tarvittaessa yhdessä komission kanssa.

Tilintarkastustuomioistuin toteuttaa kaikki tarpeelliset toimenpiteet varmistaa, että kaikkien asianomaisten toimielinten tai elinten vastaukset sen huomautuksiin sekä erityiskertomuksen laatimisen aikataulu julkaistaan erityiskertomuksen yhteydessä.

▼ B

2. Tilintarkastustuomioistuin voi julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ne SEUT-sopimuksen 287 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista lausunnoista, jotka eivät liity ehdotuksiin tai hankkeisiin, joihin sovelletaan lakisääteistä kuulemismenettelyä. Tilintarkastustuomioistuin päättää julkaisemisesta kuultuaan toimielintä, joka on pyytänyt lausunnon tai jota tilintarkastustuomioistuimen lausunto koskee. Julkaistaviin lausuntoihin liitetään asianomaisten toimielinten mahdolliset huomiot.

*2 LUKU****Vastuuvapaus****164 artikla***Vastuuvapausmenettelyn aikataulu**

1. Ennen vuoden $n + 2$ 15 päivää toukokuuta Euroopan parlamentti myöntää neuvoston määräenemmistöllä antamasta suosituksesta komissiolle vastuuvapauden varainhoitovuoden n talousarvion toteuttamisesta.

2. Jos 1 kohdassa säädettyä määräaika ei voida noudattaa, Euroopan parlamentti tai neuvosto antaa komissiolle tiedon siitä, miksi päätöstä on täytynyt lykätä.

▼ B

3. Jos Euroopan parlamentti lykkää vastuuvapauden myöntämistä koskevaa päätöstä, komissio pyrkii viipymättä toteuttamaan kaikki toimenpiteet helpottaakseen tämän päätöksen tiellä olevien esteiden poistamista.

*165 artikla***Vastuuvapausmenettely**

1. Päätös vastuuvapauden myöntämisestä koskee unionin kaikkien tulojen ja menojen tilejä sekä niiden saldoa ja unionin taseessa esitettyjä varoja ja velkoja.

2. Vastuuvapauden myöntämistä varten Euroopan parlamentti tutkii neuvoston jälkeen SEUT-sopimuksen 318 artiklassa ja Euratomin perustamissopimuksen 106 a artiklassa tarkoitetut tilit, tilinpäätöksen, taseen ja arviointikertomuksen. Se tutkii myös tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen, jonka liitteinä ovat tarkastettujen toimielinten vastaukset, sekä asian kannalta merkitykselliset tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukset kyseiseltä varainhoitovuodelta ja tilintarkastustuomioistuimen antaman tarkastuslausuman tilitietojen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

3. Komissio antaa Euroopan parlamentille tämän pyynnöstä kaikki asianomaista varainhoitovuotta koskevan vastuuvapausmenettelyn moitteettomaksi toteuttamiseksi tarvittavat tiedot SEUT-sopimuksen 319 artiklan mukaisesti.

▼ M3*166 artikla***Jatkotoimenpiteet**

1. SEUT-sopimuksen 319 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 106 a artiklan mukaisesti komissio, muut toimielimet ja tämän asetuksen 208 ja 209 artiklassa tarkoitetut elimet pyrkivät kaikin tavoin toimimaan vastuuvapauden myöntämistä koskevaan Euroopan parlamentin päätökseen liitettyjen huomautusten sekä vastuuvapauden myöntämisestä annettuihin neuvoston suosituksiin liitettyjen huomioiden mukaisesti.

2. Toimielimet ja 1 kohdassa tarkoitetut elimet antavat Euroopan parlamentin tai neuvoston pyynnöstä selvityksen toimenpiteistä, jotka on toteutettu näiden huomautusten ja huomioiden perusteella, ja erityisesti ohjeista, jotka ne ovat antaneet talousarvion toteuttamiseen osallistuville yksiköilleen. Jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä komission kanssa ilmoittamalla sille näiden huomautusten perusteella toteuttamansa toimenpiteet, jotta komissio voi ottaa ne huomioon omassa selvityksessään. Toimielinten selvitykset toimitetaan myös tilintarkastustuomioistuimelle.

▼ B*167 artikla***Ulkosuhdehallintoa koskevat erityissäännökset**

Ulkosuhdehallintoon sovelletaan SEUT-sopimuksen 319 artiklassa määrättyjä ja tämän asetuksen 164, 165 ja 166 artiklassa säädettyjä menettelyjä. Ulkosuhdehallinto toimii täydessä yhteistyössä vastuuvapausmenettelyyn osallistuvien toimielinten kanssa ja tarvittaessa toimittaa tarpeelliset lisätiedot, myös osallistumalla asiaankuuluvien elinten kokouksiin.

TOINEN OSA
ERITYISSÄÄNNÖKSET

I OSASTO
EUROOPAN MAATALOUDEN TUKIRAHASTO

168 artikla

Euroopan maatalouden tukirahastoon sovellettavat erityissäännökset

1. Euroopan maatalouden tukirahastoon, jäljempänä 'maataloustukirahasto', sovellettavissa säännöksissä tarkoitettujen viranomaisten ja elinten toteuttamiin menoihin sekä tuloihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa toisin säädetä.
2. Komission suoraan hallinnoimat toimet toteutetaan ensimmäisessä ja kolmannessa osassa vahvistettuja sääntöjä noudattaen.

169 artikla

Maataloustukirahaston määrärahoja koskevat sitoumukset

1. Maataloustukirahastossa on jokaisena varainhoitovuonna jaksottamattomia määrärahoja, lukuun ottamatta asetuksen (EY) N:o 1290/2005 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin liittyviä menoja, jotka katetaan jaksotetuista määrärahoista.
2. Siirretyt määrärahat, joita ei ole käytetty ennen varainhoitovuoden loppua, peruutetaan.
3. Asetuksen (EY) N:o 1290/2005 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin toimiin liittyviä sitomatta olevia määrärahoja voidaan siirtää yksinomaan seuraavan varainhoitovuoden aikana käytettäväksi.

Siirron määrä ei saa olla enempää kuin kaksi prosenttia alkuperäisistä määrärahoista, eikä se saa ylittää maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä 19 päivänä tammikuuta 2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009⁽¹⁾ 11 artiklassa tarkoitettua, edellisen varainhoitovuoden aikana suorasta tuesta tehdyn mukautuksen määrää.

Siirretyt määrärahat palautetaan yksinomaan sellaisiin budjettikohtiin, jotka koskevat asetuksen (EY) N:o 1290/2005 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja toimia.

Tällaiset siirrot voivat johtaa lisäsuorituksiin ainoastaan sellaisille varojen lopullisille saajille, joille maksetusta suorasta tuesta on tehty mukautus asetuksen (EY) N:o 73/2009 11 artiklan mukaisesti edellisen varainhoitovuoden aikana.

Komissio tekee siirtopäätöksen viimeistään 15 päivänä helmikuuta sinä varainhoitovuonna, jolle määrärahoja aiotaan siirtää, ja ilmoittaa asiasta Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

⁽¹⁾ EUVL L 30, 31.1.2009, s. 16.

▼B*170 artikla***Maataloustukirahaston määrärahoja koskevat alustavat kokonaissitoumukset**

1. Komissio korvaa jäsenvaltioille aiheutuneet maataloustukirahaston menot.
2. Komission päätökset, joissa vahvistetaan korvattavien menojen määrä, ovat alustavia kokonaissitoumuksia, joiden määrä ei saa ylittää maataloustukirahastoon otettuja kokonaismäärärahoja.
3. Maataloustukirahaston juoksevista hallintomenoista voidaan tehdä varainhoitovuoden 15 päivästä marraskuuta alkaen seuraavan varainhoitovuoden määrärahoja koskevia ennakkositoumuksia. Tällaiset sitoumukset eivät saa kuitenkaan olla enemmän kuin kolme neljäsosaa varainhoitovuoden vastaavista määrärahoista. Ne saavat koskea ainoastaan menoja, jotka perustuvat voimassa olevaan perussäädökseen.

*171 artikla***Maataloustukirahaston talousarviositoumusten aikataulu**

1. Menoista, joita maataloustukirahastoon sovellettavissa säännöksissä tarkoitetut viranomaiset ja elimet toteuttavat, tehdään kahden kuukauden kuluessa jäsenvaltioiden toimittamien yhteenvetojen vastaanottamisesta maksusitoumukset luvuittain, momenteittain ja alamamenteittain. Tällaiset sitoumukset voidaan tehdä vielä kahden kuukauden määräajan päättymisen jälkeen, jos tarvitaan asianomaisten budjettikohtien välistä määrärahasiirtomenettelyä. Määrät kirjataan maksuiksi samassa kahden kuukauden määräajassa, lukuun ottamatta tapauksia, joissa jäsenvaltiot eivät vielä ole suorittaneet maksua tai menojen tukikelpoisuudesta ei ole varmuutta.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu talousarviositoumus vähennetään 170 artiklassa tarkoitettusta alustavasta kokonaissitoumuksesta.

2. Jos varainhoitovuodelle tehdyt alustavat kokonaissitoumukset eivät ole ennen seuraavan varainhoitovuoden 1 päivää helmikuuta johtaneet budjetinimikkeistön mukaisesti eriteltyihin maksusitoumuksiin, ne peruutetaan kyseisen varainhoitovuoden osalta.
3. Edellä olevia 1 ja 2 kohtaa sovelletaan, jollei tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä muuta johdu.

*172 artikla***Maataloustukirahaston menoja koskeva kirjanpito**

Menot kirjataan talousarviokirjanpidossa varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka komissio suorittaa jäsenvaltioille viimeistään kyseisen varainhoitovuoden 31 päivänä joulukuuta, edellyttäen, että tilinpitäjä saa maksumääräykset viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta.

▼ B*173 artikla***Maataloustukirahaston määrärahasiirrot**

1. Silloin kun komissio voi tehdä 26 artiklan 1 kohdan mukaisesti määrärahasiirtoja, se tekee päätöksensä viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta ja ilmoittaa siitä 26 artiklan 1 kohdassa säädetyn mukaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

2. Muissa kuin 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle määrärahasiirrot viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 10 päivänä tammikuuta.

Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät tällaisista määrärahasiirroista 27 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, mutta tämän artiklan soveltamiseksi määräaika on kolme viikkoa.

*174 artikla***Maataloustukirahaston käyttötarkoitukseensa sidotut tulot**

1. Tämän osaston käyttötarkoitukseensa sidotut tulot kohdennetaan lajeittain 21 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

2. Asetuksen (EY) N:o 1290/2005 30 artiklassa tarkoitettujen päätösten tulos kirjataan yhdelle momentille.

▼ M1

II OSASTO

RAKENNERAHASTOT, KOHEESIORAHASTO, EUROOPAN KALATALOUSRAHASTO, EUROOPAN MAASEUDUN KEHITTÄMISEN MAATALOUSRAHASTO, YHTEISTYÖSSÄ HALLINNOIDUT VAPAUS-, TURVALLISUUS- JA OIKEUSASIOIDEN PIIRIIN KUULUVAT RAHASTOT SEKÄ VERKKOJEN EUROOPPA -VÄLINE

▼ B*175 artikla***Erityissäännökset**

1. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen 20 päivänä syyskuuta 2005 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1698/2005 ⁽¹⁾, Euroopan aluekehitysrahastosta 5 päivänä heinäkuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1080/2006 ⁽²⁾, Euroopan sosiaalirahastosta 5 päivänä heinäkuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1081/2006 ⁽³⁾, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä 11 päivänä heinäkuuta 2006 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1083/2006 ⁽⁴⁾, koheesiorahastosta

⁽¹⁾ EUVL L 277, 21.10.2005, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 210, 31.7.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 210, 31.7.2006, s. 12.

⁽⁴⁾ EUVL L 210, 31.7.2006, s. 25.

▼B

11 päivänä heinäkuuta 2006 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1084/2006 ⁽¹⁾ ja Euroopan kalatalousrahastosta 27 päivänä heinäkuuta 2006 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1198/2006 ⁽²⁾ tarkoitettujen viranomaisten ja elinten toteuttamiin menoihin sekä 59 artiklan mukaisesti yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hallinnoitaviin vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen piiriin kuuluviin rahastoihin, myös yhteisvastuuta ja muuttovirtojen hallintaa koskevan ohjelman mukaisesti rahastoihin, sekä kaikkien edellä mainittujen rahastojen, jäljempänä 'rahastot', tuloihin sovelletaan ensimmäistä ja kolmatta osaa, jollei tässä osastossa toisin säädetä.

2. Myös komission suoraan hallinnoimat toimenpiteet toteutetaan ensimmäisessä ja kolmannessa osassa vahvistettuja sääntöjä noudattaen.

*176 artikla***Maksusitoumusmäärärahojen jaon noudattaminen**

Euroopan parlamentti ja neuvosto noudattavat maksusitoumusmäärärahojen jakoa, josta säädetään rakennetoimia, maaseudun kehittämistä ja Euroopan kalatalousrahastoa koskeissa perussäädöksissä.

*177 artikla***Rahoitusosuuksien, välimaksujen ja palautusten maksaminen**

1. Komissio maksaa rahoitusosuutensa rahastoista 175 artiklassa tarkoitettujen asetusten mukaisesti.

2. Määräaika, jonka kuluessa komission on maksettava välimaksut, vahvistetaan 175 artiklassa tarkoitettujen asetusten mukaisesti.

3. Tietyn toimenpiteen yhteydessä suoritettujen ennakkomaksujen täydellinen tai osittainen palauttaminen ei 175 artiklassa tarkoitettujen asetusten mukaisesti aiheuta rahastojen kyseistä toimenpidettä varten maksettavan rahoitusosuuden supistamista.

Palautetut määrät ovat 21 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

Edellä 175 artiklassa tarkoitetuissa asetuksissa säädetään siitä, miten jäsenvaltiot palauttavat maksuja ja miten palautukset vaikuttavat rahastoista maksettaviin rahoitusosuuksiin.

4. Poiketen siitä, mitä 14 artiklassa säädetään, ennakkomaksujen palautuksesta saadut, 31 päivänä joulukuuta käytettävissä olevat maksusitoumusmäärärahat voidaan siirtää ohjelman päättymiseen asti ja tarvittaessa käyttää sillä edellytyksellä, että muita maksusitoumusmäärärahoja ei enää ole käytettävissä.

⁽¹⁾ EUVL L 210, 31.7.2006, s. 79.

⁽²⁾ EUVL L 223, 15.8.2006, s. 1.

▼B

5. Menot kirjataan talousarviokirjanpidossa varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka komissio on suorittanut jäsenvaltioille viimeistään kyseisen varainhoitovuoden 31 päivänä joulukuuta, mukaan lukien viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta 179 artiklassa tarkoitettujen määrärahasiirtojen jälkeisen kuukauden aikana käyttöön otettuja maksusitoumuksia vastaavasti kirjatut menot.

*178 artikla***Määrärahojen vapautuminen**

1. Komissio vapauttaa sidotut määrärahat ilman eri toimenpiteitä 175 artiklassa tarkoitetuissa asetuksissa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

2. Vapautetut määrärahat voidaan ottaa uudelleen käyttöön, jos asiaan liittyy yksin komission tekemä ilmeinen virhe.

Tätä varten komissio tarkastelee edellisen varainhoitovuoden aikana purettuja maksusitoumuksia ja päättää viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 15 päivänä helmikuuta, tarvitseeko niitä vastaavat määrärahat ottaa uudelleen käyttöön.

▼M1

3. Vapautetut määrärahat otetaan uudelleen käyttöön, jos

a) ne on vapautettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 ⁽¹⁾ 20 artiklassa käyttöön otetun suoritusvarauksen toteuttamiseen liittyvien järjestelyjen mukaisesta ohjelmasta;

b) ne on vapautettu pk-yrityksille tarkoitettua erityisrahoitusvälinettä koskevasta ohjelmasta sen jälkeen, kun jäsenvaltion osallistuminen rahoitusvälineeseen päättyy asetuksen (EU) N:o 1303/2013 39 artiklan 2 kohdan seitsemännessä alakohdassa tarkoitettulla tavalla.

*178 a artikla***Verkkojen Eurooppa -välineen maksusitoumusmäärärahojen siirtäminen varainhoitovuodelta toiselle**

1. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1316/2013 ⁽²⁾ perustetusta Verkkojen Eurooppa -välineestä rahoitettujen hankkeiden varainhoituvuosien 2014, 2015 ja 2016 maksusitoumusmäärärahoja, joita ei vielä ole sidottu varainhoitovuoden lopussa, voidaan siirtää ainoastaan seuraavalle varainhoitovuodelle.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129).

▼ M1

2. Komissio toimittaa edellisen varainhoitovuoden määrärahojen siirtämistä seuraavalle varainhoitovuodelle koskevat esitykset Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 15 päivänä helmikuuta.
3. Euroopan parlamentti ja neuvosto, joka tekee ratkaisunsa määräänemistöllä, käsittelevät kunkin määrärahojen siirtämistä seuraavalle varainhoitovuodelle koskevan esityksen viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 31 päivänä maaliskuuta.
4. Määrärahojen siirtämistä seuraavalle varainhoitovuodelle koskeva esitys hyväksytään, jos 3 kohdassa säädettyyn määräaikaan mennessä jokin seuraavista toteutuu:
 - a) Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät sen;
 - b) joko Euroopan parlamentti tai neuvosto hyväksyy sen ja toinen niistä pidättyy toimimasta;
 - c) Euroopan parlamentti ja neuvosto pidättyvät kumpikin toimimasta tai kumpikaan ei tee päätöstä vastustaa määrärahojen siirtämistä seuraavalle varainhoitovuodelle koskevaa esitystä.

▼ B*179 artikla***Määrärahojen siirto**

1. Komissio voi tehdä tässä osastossa tarkoitettujen toimintamenojen osalta, lukuun ottamatta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston toimintamenoja, määrärahasiirtoja talousarvion osastosta toiseen edellyttäen, että määrärahat on tarkoitettu saman tavoitteen toteuttamiseen 175 artiklassa tarkoitettujen asetusten tarkoittamassa merkityksessä tai teknisestä avusta aiheutuviin menoihin. Komissio tekee päätöksensä viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta.
2. Muissa kuin 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa komissio voi esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksia maksumäärärahojen siirrosta rahastoille viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 10 päivänä tammikuuta. Maksumäärärahoja voidaan siirtää mistä tahansa budjettikohdasta. Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät tällaisista määrärahasiirroista 27 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, mutta tämän artiklan soveltamiseksi määräaika on kolme viikkoa.
3. Jos Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät hyväksy määrärahasiirtoa tai hyväksyvät sen ainoastaan osittain, vastaava osa 177 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuista menoista otetaan seuraavan varainhoitovuoden maksumäärärahoihin.

*180 artikla***Hallinnointi, valintamenettelyt ja tilintarkastus**

Hankkeiden hallinnoinnista ja valinnasta sekä niiden tilintarkastuksesta säädetään 175 artiklassa tarkoitetuissa asetuksissa.

III OSASTO

TUTKIMUS*181 artikla***Tutkimusmäärärahat**

1. Tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen osoitettuihin määrärahoihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa toisin säädetä.

▼B

Tällaiset määrärahat otetaan joko johonkin tutkimuspolitiikan toimintalohkon epäsuoraa tai suoraa tutkimustoimintaa koskevaan talousarvion osastoon tai johonkin toiseen osastoon kuuluvaan tutkimustoimintaa koskevaan lukuun.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tutkimuksen alan toimintamuotoja koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

2. Määrärahat, jotka liittyvät Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahastosta SEU-sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitettyllä pöytäkirjalla N:o 37 perustetun hiili- ja terästudkimusrahaston tuottamiin tuloihin, rinnastetaan 21 artiklan mukaisesti käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin. Tällaisista tuloista saatavat maksusitoumusmäärärahat ovat käytettävissä, kun saamisesta on laadittu ennuste, ja vastaavat maksumäärärahat ovat käytettävissä, kun tulot on vastaanotettu.

3. Komissio voi tehdä tässä osastossa tarkoitettujen toimintamenojen osalta määrärahasiirtoja talousarvion osastosta toiseen edellyttäen, että määrärahat käytetään samaan tarkoitukseen.

4. Euroopan parlamentti ja neuvosto vahvistavat tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen osoitetuilla määrärahoilla palkattavien asiantuntijoiden palvelukseenottomenettelyt, kun ne hyväksyvät kunkin tutkimusta koskevan puiteohjelman, tai vastaavien yritysten, tutkimuskeskusten ja yliopistojen osallistumista koskevien sääntöjen mukaisesti.

*182 artikla***Tutkimusrahoitusta koskevat maksusitoumukset**

1. Osittain tai kokonaan toteutumatta jääneisiin tutkimushankkeisiin osoitetuista maksusitoumusmäärärahoista osuus, joka vastaa hankkeiden toteutumatta jäämisen vuoksi purettujen maksusitoumusten määrää, voidaan asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa ottaa uudelleen käyttöön, kun tämä on tarpeen ohjelman toteuttamiseksi alun perin suunnitellulla tavalla, jollei kyseisen varainhoitovuoden (vuosi n) talousarviossa ole tähän tarkoitukseen osoitettuja määrärahoja.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa komissio tarkastelee kunkin varainhoitovuoden alussa edellisen varainhoitovuoden (vuosi n – 1) aikana purettuja maksusitoumuksia ja arvioi tarpeiden perusteella tarvetta ottaa määrärahat uudelleen käyttöön.

Tämän arvion perusteella komissio voi esittää kunkin varainhoitovuoden 15 päivään helmikuuta mennessä aiheelliset ehdotukset Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja liittää niihin budjettikohdittain perustelut näiden määrärahojen ottamiselle käyttöön uudelleen.

3. Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät komission ehdotuksesta kuuden viikon kuluessa. Jos päätöstä ei tehdä tässä määräajassa, ehdotukset katsotaan hyväksytyiksi.

▼B

Vuoden n aikana uudelleen käyttöön otettavat maksusitoumusmäärärahat eivät missään tapauksessa saa ylittää 25:tä prosenttia samasta budjettikohdasta vuonna n – 1 purettujen maksusitoumusten kokonaismäärästä.

4. Uudelleen käyttöön otettuja maksusitoumusmäärärahoja ei saa siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle.

Uudelleen käyttöön otettuja maksusitoumusmäärärahoja koskevat oikeudelliset sitoumukset on tehtävä vuoden n 31 päivään joulukuuta mennessä.

Jos uudelleen käyttöön otettuja maksusitoumusmäärärahoja jää käyttämättä, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vapauttaa ne lopullisesti vuoden n lopussa.

*183 artikla***Yhteinen tutkimuskeskus**

1. Yhteinen tutkimuskeskus, jäljempänä 'YTK', voi saada rahoitusta myös muista kuin 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin osastoihin ja lukuihin otetuista määrärahoista osallistuessaan ensimmäisen osan V ja VI osaston mukaiseen hankinta- tai avustusmenettelyyn, joka rahoitetaan kokonaan tai osittain talousarviosta.

Tällaisen hankinta- tai avustusmenettelyyn osallistumisen osalta YTK katsotaan jäsenvaltioon sijoittautuneeksi oikeushenkilöksi.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä Yhteistä tutkimuskeskusta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

2. Määrärahat, jotka liittyvät seuraaviin, rinnastetaan käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä:

- a) avustus- ja hankintamenettelyt, joihin YTK osallistuu;
- b) YTK:n toiminta kolmansien lukuun; tai
- c) toiminta, joka toteutetaan muiden toimielinten tai muiden komission yksiköiden kanssa teknis-tieteellisten palvelujen tarjoamisesta tehdyn hallinnollisen sopimuksen mukaisesti.

Ensimmäisen alakohdan a ja c alakohdassa tarkoitetuista tuloista saatavat maksusitoumusmäärärahat ovat käytettävissä, kun saamisesta on laadittu ennuste.

Ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen toimintojen määrärahat, joita ei ole käytetty viiden vuoden kuluessa, peruutetaan.

3. Määrärahojen toteutus esitetään talousarvion toteutumalaskelmaan sisältyvässä, sisäiseen laskentaan perustuvassa selvityksessä niiden toimintaluokkien osalta, joihin se liittyy; se erotetaan (julkisten tai yksityisten) kolmansien osapuolten rahoituksesta saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu muista komission kolmansille osapuolille suorittamista palveluista.

▼M3

4. Kun YTK osallistuu avustus- tai hankintamenettelyihin tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti, siihen ei sovelleta 105 a artiklan, 106 artiklan, 107 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan, 108 artiklan sekä 131 artiklan 4 kohdan säännöksiä hankinta- tai avustusmenettelyn ulkopuolelle sulkemisesta tai seuraamuksista.

▼B

Lisäksi YTK:n oletetaan täyttävän vakavaraisuuteen ja luottokelpoisuuteen liittyvät vaatimukset.

YTK vapautetaan 115 ja 134 artiklassa tarkoitettua vakuuden asettamista koskevasta vaatimuksesta.

5. Ensimmäisen osan V osaston sääntöjä julkisista hankinnoista ei sovelleta tehtäviin, joita YTK suorittaa kolmansille osapuolille.

6. Komissio voi tehdä 26 artiklasta poiketen suoran tutkimustoiminnan toimintaloikkaa koskevassa talousarvion osastossa määrärahasiirtoja luvusta toiseen siten, että siirrettävien määrärahojen määrä on enintään 15 prosenttia sen budjettikohdan määrärahoista, josta siirto tehdään.

IV OSASTO

ULKOISET TOIMET*1 LUKU****Yleiset säännökset****184 artikla***Ulkoiset toimet**

1. Talousarviosta rahoitettujen ulkoisten toimien menoihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa toisin säädetä.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat ulkoisia toimia koskevien säännösten mukaisesti rahoitettavia toimia.

2. Komissio ottaa 1 kohdassa tarkoitettuja toimia koskevat määrärahat käyttöön

a) joko omana avustuksena myönnettynä tukena; tai

b) yhteistyössä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan i alakohdassa tarkoitettua kolmannen maan kanssa allekirjoittamalla rahoitussopimuksen.

3. Jos ulkoiset toimet rahoitetaan yhteisesti sekä talousarvioon otetuista määrärahoista että 18 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin ulkoisiin käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloista, varat, jotka ovat yhä sitomatta, kun asianmukaista toimea koskeva 189 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu sopimuskausi päättyy, maksetaan takaisin määräsuhteessa kunkin osuuden mukaisesti, kun niistä on vähennetty tarkastusta, arviointia ja satunnaisia tapahtumia vastaava kertakorvaus; tämä vähennys voidaan tehdä myöhemmin.

▼B

4. Tässä osastossa tarkoitettuihin toimiin ei sovelleta 90 artiklan 4 kohdan toista alakohtaa.

Kun ulkoisia toimia rahoittavat, suoraan hallinnoitavat avustukset ovat arvoltaan yli 5 000 000 euroa, enintään kaksi niitä koskevaa ennakkomaksua saa jäädä selvittämättä toimen koko keston aikana.

*2 LUKU***Toimien toteuttaminen**

1 jakso

Yleiset säännökset*185 artikla***Ulkoisten toimien toteuttaminen**

Tässä osastossa tarkoitetut toimet voidaan toteuttaa suoraan komission toimesta 58 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tai yhteistyössä 58 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti hallinnoiden taikka toimien toteuttamisesta voivat vastata välillisesti yhteisöt tai henkilöt, joille on siirretty tehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, 58–63 artiklan asiaa koskevia säännöksiä noudattaen. Ulkoisiin toimiin tarkoitettujen määrärahat voidaan yhdistää muista lähteistä tuleviin varoihin yhteisen tavoitteen toteuttamiseksi.

2 jakso

Budjettituki ja monenväliset rahastot*186 artikla***Budjettituen käyttö**

1. Jos asianomaisissa perussäädöksissä niin säädetään, komissio voi myöntää budjettitukea kolmannelle maalle, jos tämän maan julkisen talouden hoito on riittävän avointa, luotettavaa ja tehokasta.

Siirretään komissiolle valta antaa budjettituen käyttöä ja varojen saajien velvoitteita koskevista yksityiskohtaisista säännöistä delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti.

2. Edellä 84 artiklassa tarkoitettussa rahoituspäätöksessä on esitettävä yksityiskohtaisesti tukea saavalle kolmannelle maalle myönnettävän budjettituen tavoitteet ja siltä odotetut tulokset. Unionin rahoitusosuuden suorittaminen perustuu 1 kohdassa tarkoitettujen edellytysten täyttymiseen, mukaan lukien julkisen talouden hoidon tehostaminen, sekä selkeisiin ja objektiivisiin tulosindikaattoreihin, joiden perusteella mitataan kyseisellä alalla ajan mittaan tapahtuvaa edistystä.

▼B

3. Komissio sisällyttää vastaaviin, 184 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti tehtäviin rahoitussopimuksiin asianmukaiset määräykset, joiden mukaan tukea saava kolmas maa sitoutuu palauttamaan toimintarahoitukseen välittömästi kokonaan tai osittain, jos voidaan osoittaa, että tämä maa on syyllistynyt vakaviin sääntöjenvastaisuuksiin, jotka tekevät kyseisten unionin varojen maksamisen pätemättömäksi.

Varojen palauttamiseksi ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettulla tavalla voidaan soveltaa 80 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa.

4. Komissio tukee parlamentaarisen valvonnan ja tilintarkastusvalmiuksien kehittämistä sekä avoimuuden ja yleisön tiedonsaantimahdollisuuksien lisäämistä tukea saavissa kolmansissa maissa.

*187 artikla***Ulkoisia toimia koskevat unionin erityisrahastot**

1. Komissio voi perustaa hätätoimia, hätätilaa seuraavia toimia ja aihekohtaisia toimia varten erityisrahastoja päästyään asiasta ensin sopimukseen muiden rahoittajien kanssa. Kunkin erityisrahaston perustamisasiakirjassa määritellään rahaston tavoitteet.

2. Unionin erityisrahastoja hallinnoidaan moitteettoman varainhoidon, avoimuuden, suhteellisuuden, syrjimättömyyden ja tasapuolisen kohtelun periaatteiden sekä kussakin perustamissääädöksessä määriteltyjen erityistavoitteiden mukaisesti.

Komissio hallinnoi unionin erityisrahastoja suoraan 58 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, lukuun ottamatta hätätoimia tai hätätilaa seuraavia toimia varten perustettuja unionin erityisrahastoja, joita voidaan hallinnoida myös välillisesti siirtämällä talousarvion toteuttamistehtäviä yhteisöille 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan i, ii, v ja vi alakohdan nojalla.

3. Unionin erityisrahastojen on täytettävä seuraavat edellytykset:

a) unionin osallistumisesta on saatava lisäarvoa: erityisrahastoja perustetaan ja otetaan unionin tasolla käyttöön vain, jos niiden tavoitteet voidaan erityisesti niiden laajuuden tai vaikutusten takia saavuttaa paremmin unionin tasolla kuin kansallisella tasolla;

b) unionin erityisrahastojen on tuotava unionille selvää poliittista näkyvyyttä ja hallinnointiin liittyviä etuja sekä parannettava unionin mahdollisuuksia sen ja muiden rahoittajien rahoitusosuuksiin liittyvien riskien ja niiden maksamisen valvontaan. Rahastoja ei olisi perustettava, jos ne ovat muiden olemassa olevien rahoituskanavien tai samankaltaisten välineiden kanssa päällekkäisiä, näitä mitenkään täydentämättä.

4. Jokaista unionin erityisrahastoa varten perustetaan hallitus, jonka puheenjohtajana toimii komissio, jotta voidaan varmistaa paitsi rahoittajien myös tarkkailijoina toimivien, rahastoon osallistumattomien jäsenvaltioiden edustus, ja päättää rahaston varojen käytöstä.

▼ B

5. Unionin erityisrahastot perustetaan määräajaksi, joka määritetään niiden perustamissääöksessä. Tätä ajanjaksoa voidaan pidentää kyseisen erityisrahaston hallituksen pyynnöstä komission päätöksellä.

Euroopan parlamentti ja/tai neuvosto voi pyytää komissiota tarvittaessa lopettamaan erityisrahaston määrärahat tai tarkistamaan erityisrahaston perustamissääöstä sen purkamiseksi. Tässä tapauksessa jäljellä olevat varat palautetaan määräsuhteessa kunkin osuuden mukaisesti unionin talousarvioon yleisinä tuloina sekä osallistuville jäsenvaltioille ja muille rahoittajille.

6. Unioni ja muut rahoittajat maksavat rahoitusosuutensa tätä varten avatulle pankkitilille. Unionin rahoitusosuudet siirretään tälle tilille maksuennusteiden avulla asianmukaisesti perusteltujen maksupyyntöjen perusteella ottaen huomioon tilillä käytettävissä olevat varat ja tästä johutuva lisämaksujen tarve. Maksuennusteet laaditaan vuosittain tai tarvittaessa puolivuositain.

Rahoitusosuuksia ei oteta talousarvioon, ja niitä hallinnoi komissio siten, että hallinnointi on valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla.

Unionin erityisrahaston tilinpitäjänä toimii komission tilinpitäjä. Hän vastaa kaikille unionin erityisrahastoille yhteisten kirjanpitoimenettelyjen ja tililuettelon määrittelystä.

Komission sisäisellä tarkastajalla ja tilintarkastustuomioistuimella on erityisrahaston osalta samat valtuudet kuin muiden komission toteuttamien toimien osalta.

Erityisrahaston pankkitilin avaa ja sulkee tilinpitäjä.

Komissio varmistaa, että tilinpitäjän sekä tulojen ja menojen hyväksyjien tehtävät pidetään tiukasti erillään.

Komission taloushallinnon toimijat huolehtivat varojen sitomisesta ja maksamisesta ensimmäisen osan IV osaston 3 luvun mukaisesti.

7. Komissio voi käyttää enintään viisi prosenttia erityisrahaston varoista kattaakseen sen hallinnoinnista aiheutuvat kustannukset niinä vuosina, joina 6 kohdassa tarkoitettuja määrärahoja on alettu käyttää. Tällaiset hallinnointikustannukset katsotaan koko erityisrahaston voimassaoloajan 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuiksi käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi.

Tilinpitäjä on vastuussa erityisrahastosta rahoitettaviin toimiin liittyvien perintämääräysten toteuttamisesta. Perintämääräysten nojalla takaisin maksettavista summista saatavat tulot palautetaan erityisrahastoa varten avatulle pankkitilille. Perintämääräysten peruuttamisessa ja perinnästä luopumisessa noudatetaan 80 artiklan sääntöjä.

8. Komissio toimittaa unionin erityisrahaston perustamista, pidentämistä ja purkamista koskevat päätösehdotuksensa siinä perussääöksessä säädetylle toimivaltaiselle komitealle, jossa säädetään unionin rahoitusosuuksien maksamisesta unionin erityisrahastolle.

▼B

9. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat ulkoisia toimia koskevien erityisrahastojen hallinnointia, raportointikäytäntöjä ja hallintoa.

10. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain kattavan ja yksityiskohtaisen selvityksen unionin erityisrahastoista tuetuista toimista, rahastojen hallinnoinnista, niille asetettujen tavoitteiden saavuttamisasteesta ja niiden tilinpäätöksistä. Komissio liittää selvityksensä 66 artiklan 9 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettuun vuosittaisten toimintakertomusten yhteenvetokertomukseen.

3 jakso

Muut hallinnointimenettelyt*188 artikla***Ulkoisten toimien toteuttaminen välillisen hallinnoinnin kautta**

1. Edellä olevan 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla välillisesti hallinnoitujen toimien toteuttamista valvovat komissio ja unionin edustajat 56 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Valvonta voidaan suorittaa joko ennakkohyväksyntänä tai jälkikäteistarkastuksina taikka näiden yhdistelmänä.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat ulkoisten toimien toteuttamista välillisen hallinnoinnin kautta.

*189 artikla***Ulkoisten toimien toteuttamista koskevat rahoitussopimukset**

1. Toteutettavista ulkoisista toimista tehdään vähintään yksi seuraavista asiakirjoista:

- a) komission ja 185 artiklassa tarkoitetun yhteisön tai henkilön välinen rahoitussopimus;
- b) komission ja toimien toteuttamisesta vastaavien luonnollisten tai oikeushenkilöiden välinen sopimus tai avustussopimus.

Ulkoisen avun myöntämisen edellytyksistä määrätään välineessä, jonka mukaisesti hallinnoidaan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa säädettyjä rahoitussopimuksia ja avustussopimuksia.

2. Rahoitussopimukset 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa tehdään viimeistään vuoden $n + 1$ joulukuun 31 päivänä vuoden n ollessa se vuosi, jonka aikana talousarviositoumus on tehty.

▼ B

Rahoitussopimuksissa määrätään ajankohdasta, johon mennessä 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen on tehtävä kaikki yksittäiset sopimukset ja myönnettävä kaikki yksittäiset avustussopimukset, joilla toimet pannaan täytäntöön. Tällainen ajankohta on viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä päivämäärästä, jona rahoitussopimus on tehty, paitsi jos on kyseessä:

- a) toimi, jolla on useita rahoittajia;
- b) tarkastusta ja arviointia koskeva yksittäinen sopimus;
- c) jokin seuraavista poikkeustapauksista:
 - i) lisäykset aiemmin tehtyihin sopimuksiin;
 - ii) yksittäiset sopimukset, joita tehdään voimassa olevan sopimuksen päätyttyä ennenaikaisesti;
 - iii) toteuttamistehtävistä vastaavassa yhteisössä tapahtuneet muutokset.

3. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta monivuotisiin ohjelmiin, joihin sovelletaan maksusitoumusten jakamista, seuraavissa tapauksissa:

- a) liittymistä valmisteleva tukiväline;
- b) eurooppalaisen naapurisuuden ja kumppanuuden väline.

Näissä tapauksissa komissio purkaa määrärahoja koskevat sitoumukset automaattisesti noudattaen alakohtaisia sääntöjä.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat ulkoisten toimien toteuttamisesta tehtäviä rahoitussopimuksia.

3 LUKU

Julkiset hankinnat

190 artikla

Ulkoisiin toimiin liittyvät hankinnat

1. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä ulkoisiin toimiin liittyviä hankintoja koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

▼ M3

2. Ensimmäisen osan V osaston 1 luvun säännöksiä hankintoihin sovellettavista yleisistä säännöksistä sovelletaan tässä osastossa tarkoitettuihin sopimuksiin, jollei tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä annetuista, ulkoisia toimia koskevien sopimusten tekemiseen sovellettavia kynnysarvoja ja menettelysääntöjä koskevista erityissäännöksistä muuta johdu. Tässä luvussa tarkoitettuihin hankintoihin ei sovelleta 117 eikä 120 artiklaa.

▼M3

Tätä lukua sovelletaan

- a) hankintoihin, joissa komissio ei tee sopimuksia omaan lukuunsa;
- b) hankintoihin, joita tekevät yhteisöt tai henkilöt, joille on siirretty toteuttamistehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti, jos tästä määrätään 189 artiklassa tarkoitettussa rahoitussopimuksessa.

▼B

3. Hankintamenettelyistä on määrättävä 189 artiklan mukaisissa rahoitussopimuksissa.

▼M3

4. Tätä lukua ei sovelleta sellaisten alakohtaisten perussäädösten soveltamisalaa kuuluviin toimiin, jotka liittyvät humanitaariseen kriisinhallinta-apuun, pelastuspalvelutoimiin tai humanitaarisiin avustustoimiin.

*191 artikla***Hankintoihin osallistumista koskevat säännöt**

1. Hankintamenettelyihin voivat osallistua tasapuolisin edellytyksin kaikki perussopimusten soveltamisalaa kuuluvat henkilöt sekä kyseistä yhteistyöalaa koskevilla perussäädöksissä olevien erityissäännösten mukaisesti kaikki muut luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt. Hankintamenettelyihin voivat osallistua myös kansainväliset järjestöt.

2. Edellä 54 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa voidaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti perustelemassa poikkeusolosuhteissa päättää, että tarjouskilpailuihin voivat osallistua myös muut kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaiset.

3. Jos sovelletaan tavara- tai palveluhankintojen avaamista koskevaa sopimusta, jossa unioni on osapuolena, avataan talousarviosta rahoitettavia sopimuksia koskevat hankintamenettelyt myös muille kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuille kolmansiin maihin sijoittautuneille luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille kyseisessä sopimuksessa määrätyin edellytyksin.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat hankintamenettelyihin osallistumista.

▼B*4 LUKU****Avustukset****192 artikla***Ulkoisen toimen täysimääräinen rahoittaminen**

Toimi voidaan rahoittaa kokonaan talousarviosta vain siinä tapauksessa, että se on toimen toteuttamisen kannalta välttämätöntä.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat ulkoisen toimen täysimääräistä rahoittamista.

▼B*193 artikla***Ulkoisiin toimiin liittyviin avustuksiin sovellettavat säännöt**

Edellä 185 artiklassa tarkoitettujen yhteisöjen toteuttaman välillisen hallinnon yhteydessä sovellettavista avustusmenettelyistä määrätään komission ja kyseisten yhteisöjen välillä tehtävissä sopimuksissa.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat välillisen hallinnon yhteydessä sovellettavia avustusmenettelyjä.

*5 LUKU***Tilintarkastus***194 artikla***Unionin toimittama ulkoisten toimien tilintarkastus**

Jokaisessa komission ja 185 artiklassa tarkoitetun yhteisön välillä tehtävässä sopimuksessa ja jokaisessa avustussopimuksessa tai avustuspäätöksessä on määrättävä erikseen komission ja tilintarkastustuomioistimen valtuudesta toimittaa kaikkien unionilta varoja saaneiden toimeksisaajien ja alihankkijoiden osalta asiakirjoihin ja tarkastuskäynteihin perustuvia tarkastuksia.

V OSASTO

UNIONIN VIRASTOT*195 artikla***Unionin virastot**

1. 'Unionin virastoilla' tarkoitetaan tätä osastoa sovellettaessa yhden tai useamman toimielimen eri alojen erityistehtävien suorittamista varten perustamia hallintorakenteita.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat unionin virastojen tehtäväalaa ja toimielinten toimivaltuuksien siirtämistä unionin virastoille.

2. Tätä osastoa sovelletaan OLAFin toimintaan, lukuun ottamatta 198, 199 ja 200 artiklaa.

3. Unionin virastojen toimintaan sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa toisin säädetä.

*196 artikla***Unionin virastojen määrärahat**

1. Kunkin unionin viraston määrärahat otetaan sille tarkoitettuun budjettikohtaan komissiota koskevaan talousarvion pääluokkaan ja eritellään yksityiskohtaisesti tähän pääluokkaan kuuluvassa liitteessä.

Liite esitetään tulo- ja menotaulukkona, joka jaotellaan samalla tavoin kuin talousarvion pääluokat.

▼B

Liitteeseen otetut määrärahat kattavat unionin virastojen rahoitustarpeet niiden suorittaessa tehtäviään toimielinten puolesta.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat unionin virastojen määrärahoja, mukaan lukien joidenkin tehtävien siirtäminen tilinpitäjän toimesta, kassavarat ja pankkitilit.

2. Unionin virastojen henkilöstötaulukot ovat komission henkilöstötaulukon liitteenä.

3. Unionin viraston johtaja päättää 1 kohdassa säädetyn liitteen sisällä tehtävistä määrärahasiirroista. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tällaisista määrärahasiirroista.

4. Unionin virastojen tilinpäätökset ovat kiinteä osa 141 artiklassa tarkoitettua unionin tilinpäätöstä.

*197 artikla***Unionin virastojen tulojen ja menojen hyväksyjä**

Komissio siirtää tulojen ja menojen hyväksyjälle kuuluvan toimivallan liitteeseen otettujen unionin viraston määrärahojen osalta asianomaisen unionin viraston johtajalle 65 artiklan mukaisesti.

*198 artikla***Toimielinten yhteisten unionin virastojen tilinpäätökset**

1. Kukin toimielinten yhteinen unionin virasto laatii menoistaan sisäiseen laskentaan perustuvan selvityksen, jonka avulla voidaan määrittää sen kullekin toimielimelle suorittamien palvelujen osuus. Viraston johtaja vahvistaa johtokunnan hyväksynnän saatuaan perusteet, joiden mukaan menoista pidetään kirjaa.

2. Sen budjettikohdan selvitysosassa, johon toimielinten yhteisen unionin viraston kokonaismäärärahat otetaan, esitetään alustava arvio viraston kullekin toimielimelle suorittamien palvelujen kustannuksista. Tämä perustuu 1 kohdassa säädettyyn selvitykseen.

3. Kukin toimielinten yhteinen unionin virasto ilmoittaa sisäiseen laskentaan perustuvan selvityksensä tulokset asianomaisille toimielimille.

*199 artikla***Toimivaltuuksien siirtäminen toimielinten yhteisille unionin virastoille**

1. Kukin toimielin voi valtuuttaa toimielinten yhteisen unionin viraston johtajan toimimaan tulojen ja menojen hyväksyjänä toimielintä koskevaan pääluokkaan otettujen määrärahojen hallinnoimiseksi ja vahvistaa tämän valtuutuksen rajat ja ehdot.

▼B

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat tulojen ja menojen hyväksyjän toimivaltuuksien siirtämistä toimielinten yhteisten unionin virastojen johtajille.

2. Komission sisäinen tarkastaja hoitaa kaikki ensimmäisen osan IV osaston 9 luvussa säädetyt tehtävät.

*200 artikla***Kolmansille tarjotut palvelut**

Jos unionin viraston tehtävä edellyttää maksullisten palvelujen tarjoamista kolmansille, johtaja vahvistaa johtokunnan hyväksynnän saatuaan erityissäännökset näiden palvelujen tarjoamisedellytyksistä ja niiden kirjanpidosta.

VI OSASTO

HALLINTOMÄÄRÄRAHAT*201 artikla***Yleiset säännökset**

1. Hallintomäärärahoihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa toisin säädetä.
2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä hallintomäärärahojen ja vuokravakuuksien soveltamisalaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

*202 artikla***Sitoumukset**

1. Juoksevista hallintomenoista voidaan kunkin vuoden 15 päivästä lokakuuta alkaen tehdä seuraavan varainhoitovuoden määrärahoja koskevia ennakkositoumuksia. Tällaiset sitoumukset eivät saa kuitenkaan ylittää neljäsosaa Euroopan parlamentin ja neuvoston päättämistä vastaavan budjettikohdan määrärahoista kuluvana varainhoitovuonna. Ne eivät saa kohdistua uusiin menoihin, joiden perustetta ei ole hyväksytty viimeksi säännönmukaisesti vahvistetussa talousarviossa.
2. Oikeudellisten säännösten tai sopimukseen perustuvien määräysten nojalla ennalta suoritettavat menot, kuten vuokrat, voidaan maksaa 1 päivästä joulukuuta alkaen seuraavan varainhoitovuoden määrärahoista. Tässä tapauksessa 1 kohdassa tarkoitettua enimmäismäärää ei sovelleta.

203 artikla

Hallintomäärärahoja koskevat erityissäännökset

1. Hallintomäärärahat ovat jaksottamattomia määrärahoja.

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat erityisiä hallintomäärärahoja, mukaan lukien kiinteistöt sekä toimielinten henkilöstölle maksettavat palkkaennakot.

2. Hallintomenot sopimuksista, jotka ylittävät varainhoitovuoden kes-
ton joko paikallisen käytännön takia tai kaluston hankkimiseen liitty-
vistä syistä, otetaan sen varainhoitovuoden talousarvioon, jonka aikana
ne on suoritettu.

3. Kunkin toimielimen on toimitettava Euroopan parlamentille ja
neuvostolle viimeistään kunkin vuoden 1 päivänä kesäkuuta kiinteis-
töpolitiikkaansa koskeva valmisteluasiakirja, johon sisältyvät seuraavat
tiedot:

- a) kunkin kiinteistön osalta vastaavien budjettikohtien määrärahojen
kattamat menot ja pinta-alat;
- b) pinta-aloja ja kohteita koskevan yleissuunnitelman tulevina vuosina
odotettavissa olevat muutokset sekä kuvaus suunnitteluvaiheessa ole-
vista kiinteistöhankeista, jotka on jo yksilöity;
- c) sellaisten uusien kiinteistöhankeiden lopulliset ehdot ja kustannuk-
set sekä hanketoteutusta koskevat tiedot, joista on aiemmin ilmoitettu
Euroopan parlamentille ja neuvostolle 4 ja 5 kohdassa vahvistetun
menettelyn mukaisesti mutta jotka eivät ole sisältyneet edellisen vuo-
den valmisteluasiakirjoihin;

4. Toimielimen on ilmoitettava mahdollisimman aikaisessa vaiheessa
Euroopan parlamentille ja neuvostolle jokaista talousarvioon merkittä-
västi vaikuttavaa kiinteistöhankeita koskevat tiedot tarvittavasta
rakennuspinta-alasta ja alustavat suunnitelmat ennen paikallisten mark-
kinoiden kartoittamista, kun on kyse kiinteistöhankeita koskevista, tai
ennen tarjouspyyntömenettelyn käynnistämistä tai toteuttamista, kun
on kyse rakennuskohteista.

5. Toimielimen on esitettävä kukin talousarvioon todennäköisesti
merkittävästi vaikuttava kiinteistöhanke ja sen yksityiskohtainen kustan-
nusarvio sekä rahoitustiedot ja luettelo luonnoksista hankintasopimuk-
siksi, joita on tarkoitus käyttää, ja pyydettyä Euroopan parlamentin ja
neuvoston hyväksyntää ennen sopimusten tekemistä. Toimielimen pyyn-
nöstä niiden toimittamia kiinteistöhankeeseen liittyviä asiakirjoja käsi-
tellään luottamuksellisina.

Ylivoimaisia esteitä lukuun ottamatta Euroopan parlamentti ja neuvosto
käsittelevät kiinteistöhankeita koskevaa esitystä neljän viikon kuluessa
päivästä, jona ne molemmat vastaanottivat esityksen.

Kiinteistöhanke katsotaan hyväksytyksi tämän neljän viikon määräajan
päätyessä, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto tee esityksen vas-
taista päätöstä kyseisen määräajan kuluessa.

▼ B

Jos Euroopan parlamentti ja/ tai neuvosto ottavat esille perusteltuja ongelmakohtia tämän neljän viikon määräajan kuluessa, määräaika pidennetään kerran kahdella viikolla.

Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto tekee kiinteistöhankeen vastaisen päätöksen, asianomainen toimitus peruuttaa esityksensä ja voi toimittaa uuden esityksen.

6. Ylittämättömän esteen sattuessa 4 kohdassa säädetyt tiedot voidaan toimittaa yhdessä kiinteistöhanke-esityksen kanssa. Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät kiinteistöhanke-esitystä kahden viikon kuluessa päivästä, jona ne molemmat vastaanottivat esityksen. Kiinteistöhanke katsotaan hyväksytyksi tämän kahden viikon määräajan päättyessä, jollei Euroopan parlamentti ja/tai neuvosto tee esityksen vastaista päätöstä kyseisen määräajan kuluessa.

7. Kiinteistöhankeina, jotka todennäköisesti vaikuttavat merkittävästi talousarvioon, pidetään seuraavia:

- i) maan hankinta;
- ii) arvoltaan yli 3 000 000 euroa olevat kiinteistöjen hankinta-, myynti-, rakennekorjaus- tai rakennushankkeet tai useita tällaisia hanke-elementtejä samanaikaisesti toteutettuina yhdistävät hankkeet;
- iii) uudet vuosikustannuksiltaan vähintään 750 000 euron kiinteistösopimukset (mukaan lukien käyttöoikeudet, pitkäaikaiset vuokrasopimukset ja nykyisten kiinteistösopimusten uusimiset aikaisempaa epäedullisemmin ehdoin), jotka eivät kuulu ii alakohdan soveltamisalaan;

▼ C1

- iv) nykyisten vuosikustannuksiltaan vähintään 3 000 000 euron kiinteistösopimusten (mukaan lukien käyttöoikeudet ja pitkäaikaiset vuokrasopimukset) pidentäminen tai uusiminen samoin tai aikaisempaa edullisemmin ehdoin.

▼ B

Tätä kohtaa sovelletaan myös luonteeltaan toimitusten välisiin kiinteistöhankeisiin sekä unionin edustustoihin.

8. Kiinteistöhanke voidaan rahoittaa lainalla, jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat ennakolta hyväksyneet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 17 artiklan soveltamista.

Lainasopimukset tehdään ja lainat maksetaan takaisin ottaen asianmukaisesti huomioon moitteettoman varainhoidon periaate ja unionin taloudelliset edut.

Kun toimitus ehdottaa hankinnan rahoittamista lainalla, tämän toimielimen toimittamassa rahoitussuunnitelmassa, jonka kanssa toimitus toimittaa myös ennakkohyväksyntää koskevan pyyntönsä, on erityisesti esitettävä rahoituksen enimmäistaso, rahoituskausi, rahoitusmuoto, rahoitusehdot ja muun tyyppisiin sopimukseen perustuviin järjestelyihin nähden saavutettava säästö.

Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät ennakkohyväksyntäpyyntöä neljän viikon kuluessa päivästä, jona ne molemmat vastaanottivat esityksen, ja tätä määräaika voidaan pidentää kerran kahdella viikolla. Lainan avulla tapahtuva hankinta katsotaan hylätyksi, jos Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät ole nimenomaisesti hyväksyneet sitä kyseisen määräajan kuluessa.

▼ BVII OSASTO
ASiantuntijat*204 artikla***Palkatut ulkopuoliset asiantuntijat**

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat palkattuja ulkopuolisia asiantuntijoita, mukaan lukien säännöt erityisestä menettelystä, jonka mukaisesti valitaan luonnollisia henkilöitä palkatuiksi ulkopuoliseksi asiantuntijoiksi avustamaan toimielimiä avustushakemusten, hankkeiden ja tarjousten arvioinnissa ja antamaan lausuntoja ja neuvontaa erityistapauksissa.

Tällaisille asiantuntijoille maksetaan etukäteen ilmoitettuun kiinteämääräiseen summaan perustuva korvaus ja heidät valitaan heidän ammatillisen pätevyytensä perusteella. Valinta suoritetaan käyttämällä valintaperusteita, jotka ovat syrjimättömyyden, tasapuolisen kohtelun ja eturistiriitojen pois sulkemisen periaatteiden mukaisia.

▼ M3

Edellä olevaa 105 a artiklaa, 106 artiklan 1–3 kohtaa, 7 kohtaa lukuun ottamatta kyseisen kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohtaa ja toista alakohtaa, 8–10 kohtaa, 11 kohdan a alakohtaa ja 13–17 kohtaa sekä 107 ja 108 artiklaa sovelletaan asiantuntijoihin.

▼ M2VIII OSASTO
RAHOITUSOSUUDET EUROOPAN TASON POLIITTISILLE
PUOLUEILLE*204 a artikla***Yleiset säännökset**

1. Tässä asetuksessa Euroopan tason poliittisilla puolueilla tarkoitetaan yhteisöjä, jotka on rekisteröity Euroopan tason poliittisiksi puolueiksi asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 mukaisesti.

2. Euroopan tason poliittisille puolueille voidaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 mukaisesti myöntää talousarviosta suoraa rahoitusta, koska ne myötävaikuttavat eurooppalaisen poliittisen tietoisuuden muodostumiseen ja unionin kansalaisten poliittisen tahdon ilmaisemiseen.

*204 b artikla***Periaatteet**

1. Rahoitusosuuksia saa käyttää vain korvaamaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 17 artiklan 4 kohdassa säädetty prosentiosuus Euroopan tason poliittisten puolueiden toimintakustannuksista, jotka liittyvät suoraan kyseisten puolueiden tavoitteisiin ja jotka on määritetty kyseisen asetuksen 17 artiklan 5 kohdassa ja 21 artiklassa.

2. Rahoitusosuuksia voidaan käyttää korvaamaan Euroopan tason poliittisten puolueiden tekemiin sopimuksiin liittyviä menoja edellyttäen, että sopimuksia tehtäessä ei ole esiintynyt eturistiriitoja.

▼ **M2**

3. Rahoitusosuuksia ei saa käyttää minkään suoran tai välillisen henkilökohtaisen edun myöntämiseen käteisenä tai luontoisetuna Euroopan tason poliittisen puolueen yksittäiselle jäsenelle tai henkilöstön jäsenelle. Rahoitusosuuksia ei saa käyttää suoraan eikä välillisesti kolmansien osapuolten, kuten kansallisten poliittisten puolueiden tai Euroopan taikka kansallisen tason poliittisten säätiöiden, toiminnan rahoittamiseen avustuksina, lahjoituksina, lainoina tai muina vastaavina sopimuksina. Rahoitusosuuksia ei saa käyttää mihinkään asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 22 artiklassa poissuljettuun tarkoitukseen.

4. Rahoitusosuuksiin sovelletaan avoimuuden ja tasavertaisen kohtelun periaatteita asetuksessa (EU, Euratom) N:o 1141/2014 vahvistettujen kriteerien mukaisesti.

5. Euroopan parlamentti myöntää rahoitusosuudet vuosittain, ja ne julkistetaan tämän asetuksen 35 artiklan 2 kohdan ja asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 32 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

6. Euroopan tason poliittiset puolueet, jotka saavat rahoitusosuuden, eivät saa suoraan eivätkä välillisesti saada muuta rahoitusta talousarviosta. Erityisesti on kiellettyä tehdä lahjoituksia Euroopan parlamentin poliittisten ryhmien talousarvioista. Menoeriä ei saa missään tapauksessa rahoittaa kahdesti talousarviosta.

*204 c artikla***Talousarviota koskevat seikat**

Rahoitusosuudet maksetaan Euroopan parlamenttia koskevasta talousarvion pääluokasta. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 23 artiklassa tarkoitettuja riippumattomia ulkopuolisia tarkastuselimiä tai asiantuntijoita varten varatut määrärahat otetaan suoraan Euroopan parlamentin talousarvioon.

*204 d artikla***Rahoituksen suorittamispyynnöt**

1. Rahoitusosuudet myönnetään rahoituksen suorittamispyynnön perusteella; pyyntö julkaistaan kunakin vuonna ainakin Euroopan parlamentin verkkosivustolla.

2. Euroopan tason poliittiselle puolueelle voidaan myöntää vain yksi rahoitusosuus vuodessa.

3. Euroopan tason poliittinen puolue voi saada rahoitusosuuden vain, jos se hakee rahoitusta rahoituksen suorittamispyynnössä vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

4. Rahoituksen suorittamispyynnössä määritetään rahoituskelpoisuusperusteet, jotka hakijan on täytettävä, sekä poissulkemisperusteet.

5. Rahoituksen suorittamispyynnössä määritetään ainakin sellaisen menon luonne, joka voidaan korvata rahoitusosuudella.

6. Rahoituksen suorittamispyynnössä vaaditaan alustava talousarvio.

▼ **M2***204 e artikla***Rahoituksen myöntämismenettely**

1. Rahoitusosuuksia koskevat hakemukset on jätettävä asianmukaisesti määräajassa kirjallisina, tarvittaessa suojatussa sähköisessä muodossa.
2. Rahoitusosuuksia ei saa myöntää hakijoille, jotka rahoituksen myöntämismenettelyn aikaan ovat jossakin 106 artiklan 1 kohdassa, 107 artiklassa tai 109 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista tilanteista ja jotka on merkitty 108 artiklassa tarkoitettuun poissulkemisiä koskevaan keskustietokantaan.
3. Hakijoita on vaadittava vahvistamaan, että mikään 2 kohdassa tarkoitetuista tilanteista ei koske niitä.
4. Rahoitusosuudet myönnetään rahoitusosuutta koskevalla sopimuksella tai päätöksellä, siten kuin rahoituksen suorittamispyynnössä vahvistetaan.
5. Toimivaltaista tulojen ja menojen hyväksyjää voi avustaa komitea, joka arvioi ja vahvistaa rahoitusta koskevan sopimuksen tai päätöksen. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä määrittää tällaisen komitean kokoonpanoa, nimittämistä ja toimintaa koskevat säännöt sekä säännöt eturistiriitojen estämiseksi ottaen asianmukaisesti huomioon avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteet.

*204 f artikla***Arviointimenettely**

1. Hakemukset valitaan asetuksessa (EU, Euratom) N:o 1141/2014 vahvistettujen myöntämisperusteiden perusteella niiden hakemusten joukosta, jotka ovat rahoituskelpoisuus- ja poissulkemisperusteiden mukaisia.
2. Rahoituskelpoisuusperusteissa määritetään edellytykset, joiden täyttyessä hakija voi saada rahoitusosuuden asetuksessa (EU, Euratom) N:o 1141/2014 säädettyjen sääntöjen mukaisesti.
3. Hakemuksia koskevassa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksessä on mainittava ainakin seuraavat:
 - a) päätöksen kohde ja rahoitusosuuden kokonaismäärä;
 - b) valittujen hakijoiden nimet ja hyväksytyt määrät;
 - c) hylättyjen hakijoiden nimet ja hylkäämiseen johtaneet syyt.
4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa hakijoille kirjallisesti heidän hakemuksiaan koskevasta päätöksestä. Jos rahoitusta koskeva hakemus hylätään tai pyydettyjä määriä ei myönnetä osittain tai kokonaisuudessaan, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on perusteltava joko hakemuksen hylkääminen tai pyydettyjen määrien epääminen, ottaen erityisesti huomioon 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut rahoituskelpoisuus- ja myöntämisperusteet. Jos hakemus hylätään, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on ilmoitettava hakijalle kaikki tämän käytettävissä olevat, tämän asetuksen 97 artiklassa säädetyt hallinnolliset ja/tai oikeudelliset muutoksenhakukeinot.

▼ **M2***204 g artikla***Rahoitusmuodot**

1. Rahoitusosuuksia voivat olla seuraavan muotoisia:
 - a) korvaukset, jotka kattavat prosenttiosuuden tosiasiallisesti aiheutuneista korvattavista menoista;
 - b) korvaukset, jotka määräytyvät yksikkökustannusten perusteella;
 - c) kertakorvaukset;
 - d) kiinteän prosenttimäärän mukainen rahoitus;
 - e) a–d alakohdassa tarkoitettujen rahoitusosuuksien muotojen yhdistelmät.
2. Korvata voidaan ainoastaan menoja, jotka täyttävät rahoituksen suorittamispyyntöissä vahvistetut edellytykset ja jotka eivät ole aiheutuneet ennen hakemuksen jättämispäivää.

*204 h artikla***Rahoitussäännöt**

1. Yksikkökustannukset kattavat kaikki tai tietyt korvattavat menoluokat, jotka on selkeästi yksilöity etukäteen mainiten menon yksikkökohtainen määrä.
2. Kertakorvaukset kattavat yleisesti tietyt menot, jotka ovat tarpeen Euroopan tason poliittisen puolueen tietyn toiminnan harjoittamiseksi. Kertakorvauksia käytetään ainoastaan yhdessä muiden rahoitusmuotojen kanssa.
3. Kiinteän prosenttimäärän mukainen rahoitus kattaa tietyt korvattavat menoluokat, jotka on selkeästi yksilöity etukäteen soveltaen prosenttiosuutta.
4. Kun käytetään kertakorvauksia, kiinteän prosenttimäärän mukaista rahoitusta tai yksikkökustannuksia, ne ja tarvittaessa niiden määrät on määriteltävä rahoituksen suorittamispyyntöissä. Rahoituksen suorittamispyyntöissä on myös kuvattava kertakorvausten, kiinteän prosenttimäärän mukaisen rahoituksen tai yksikkökustannusten määrittämisessä käytettävät menetelmät, joiden on perustuttava objektiivisiin keinoihin, kuten tilastotietoihin, vahvistettuihin tai tarkastettavissa oleviin Euroopan tason poliittisia puolueita koskeviin aiempiin tietoihin tai niiden tavanomaisiin kustannuslaskentakäytäntöihin. Rahoitusosuutta koskevan sopimuksen tai päätöksen on sisällettävä määräykset, joiden perusteella voidaan todentaa, että kertakorvausten, kiinteän prosenttimäärän mukaisen rahoituksen ja yksikkökustannusten myöntämistä koskevat edellytykset on täytetty.

*204 i artikla***Ennakkomaksut**

Rahoitusosuudet maksetaan täysimääräisinä yhtenä ennakkomaksuna, paitsi jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää toisin perustelluissa tapauksissa.

▼ **M2***204 j artikla***Vakuudet**

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi, jos hän katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, vaatia tapauskohtaisesti ja riskinarvioinnin perusteella Euroopan tason poliittiselta puolueelta etukäteen vakuuden asettamista ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi vain, jos riskiarvioinnin perusteella Euroopan tason poliittinen puolue on välittömässä vaarassa joutua johonkin tämän asetuksen 106 artiklan 1 kohdan a ja d alakohdassa tarkoitetuista tilanteista tai jos asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 6 artiklassa perustetun Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaavan viranomaisen, jäljempänä 'vastuuviranomainen', päätöksestä on ilmoitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle mainitun asetuksen 10 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Avustusten ennakkomaksutakuuta koskevia tämän asetuksen 134 artiklan säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin vakuuksiin, joita saatetaan vaatia tämän artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ennakkomaksujen suorittamiseen Euroopan tason poliittisille puolueille.

*204 k artikla***Rahoitusosuuksien käyttö**

1. Rahoitusosuudet on käytettävä 204 b artiklan mukaisesti.
2. Varainhoitovuodelle myönnetystä rahoitusosuudesta kyseisenä vuonna (vuosi n) mahdollisesti käyttämättä jäänyt osa on käytettävä vuoden n+1 31 päivään joulukuuta mennessä mahdollisesti aiheutuviin korvattaviin menoihin. Mahdollinen rahoitusosuuden jäljellä oleva osa, jota ei ole käytetty mainitun aikarajan puitteissa, peritään takaisin ensimmäisen osan IV osaston 5 luvun mukaisesti.
3. Euroopan tason poliittisten puolueiden on noudatettava asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 17 artiklan 4 kohdassa säädettyä yhteisrahoituksen enimmäismäärää. Edellisen vuoden rahoitusosuuksien jäljellä olevia määriä ei saa käyttää sen osan rahoitukseen, joka Euroopan tason poliittisten puolueiden on katettava omilla varoillaan. Kolmansien osapuolten yhteisiä tapahtumia varten maksamaa rahoitusta ei pidetä osana Euroopan tason poliittisten puolueiden omia varoja.
4. Euroopan tason poliittisten puolueiden on käytettävä se rahoitusosuuden osa, jota ei ole käytetty asianomaisen rahoitusosuuden kattamana varainhoitovuonna, ennen kuin ne käyttävät kyseisen vuoden jälkeen myönnetyt rahoitusosuudet.
5. Ennakkomaksuista mahdollisesti kertynyt korko katsotaan rahoitusosuuden osaksi.

*204 l artikla***Rahoitusosuuksien käyttöä koskeva kertomus**

1. Euroopan tason poliittisen puolueen on asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 23 artiklan mukaisesti toimitettava toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksyttäväksi rahoitusosuuden käyttöä koskeva vuotuinen kertomus ja vuotuinen tilinpäätös.

▼ **M2**

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii tämän asetuksen 66 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun vuotuisen toimintakertomuksensa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vuotuisen kertomuksen ja vuotuisen tilinpäätöksen perusteella. Kyseisen kertomuksen laatimista varten voidaan käyttää muita täydentäviä asiakirjoja.

*204 m artikla***Loppumaksun maksaminen**

1. Rahoitusosuuden määrästä ei tule lopullista ennen kuin toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on hyväksynyt 204 l artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vuotuisen kertomuksen ja vuotuisen tilinpäätöksen. Vuotuisen kertomuksen ja vuotuisen tilinpäätöksen hyväksyminen ei kuitenkaan rajoita vastuuviranomaisen myöhemmin suorittamia tarkastuksia.

2. Mahdollisesta ennakorahoituksen käyttämättä jääneestä määrästä ei tule lopullista, ennen kuin Euroopan tason poliittinen puolue on käyttänyt sen maksaakseen korvattavia menoja, jotka täyttävät rahoituksen suorittamispyynnössä määritetyt edellytykset.

3. Jos Euroopan tason poliittinen puolue ei täytä rahoitusosuuden käyttöön liittyviä velvoitteitaan, rahoitusosuuden maksu keskeytetään, sen määrää pienennetään tai maksu lopetetaan sen jälkeen, kun Euroopan tason poliittiselle puolueelle on annettu mahdollisuus esittää omat huomionsa.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä todentaa ennen loppumaksun maksamista, että Euroopan tason poliittinen puolue on edelleen rekisteröitynä asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 7 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin ja että sille ei ole hakemuspäivän ja rahoitusosuuden kattaman varainhoitovuoden päättymisen välisenä aikana määrätty mitään kyseisen asetuksen 27 artiklassa säädettyä seuraamusta.

5. Jos Euroopan tason poliittinen puolue ei ole enää rekisteröitynä asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 7 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin tai jos sille on määrätty jokin kyseisen asetuksen 27 artiklassa säädetystä seuraamuksesta, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää rahoitusosuuden maksamisen, pienentää sen määrää tai lopettaa maksun sekä periä takaisin rahoitusosuutta koskevan sopimuksen tai päätöksen nojalla perusteettomasti maksetut määrät suhteessa rahoitusosuuden käyttöön liittyvien virheiden, sääntöjenvastaisuuksien, petoksen tai muun velvoitteiden rikkomisen vakavuuteen sen jälkeen, kun Euroopan tason poliittiselle puolueelle on annettu mahdollisuus esittää huomionsa.

*204 n artikla***Valvonta ja seuraamukset**

1. Kussakin rahoitusosuutta koskevassa sopimuksessa tai päätöksessä on määrättävä nimenomaisesti, että Euroopan parlamentti, Euroopan petostentorijuntavirasto ja tilintarkastustuomioistuin käyttävät asiakirjojen ja toimitilojen valvontaan liittyvää toimivaltaansa kaikkiin sellaisiin Euroopan tason poliittisiin puolueisiin, toimeksisaajiin ja alihankkijoihin nähden, jotka ovat saaneet unionin varoja.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi määrätä haki-joille hallinnollisia ja taloudellisia seuraamuksia, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, tämän asetuksen 109 artiklan ja asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 27 artiklan mukaisesti.

▼M2

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja seuraamuksia voidaan määrätä myös niille Euroopan tason poliittisille puolueille, jotka rahoitusosuutta koskevan hakemuksen jättämishetkellä tai rahoitusosuuden saatuaan ovat syyllistyneet väärin tietojen antamiseen toimittaessaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän vaatimia tietoja tai eivät ole toimittaneet vaadittuja tietoja.

*204 o artikla***Asiakirjojen säilyttäminen**

1. Euroopan tason poliittisten puolueiden on säilytettävä kaikki rahoitusosuuden kannalta merkitykselliset asiakirjat ja tositteet viiden vuoden ajan 204 l artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vuotuisen kertomuksen ja vuotuisen tilinpäätöksen toimittamisen jälkeen.

2. Rahoitusosuuden käyttöön liittyviin tarkastuksiin, muutoksenhakuin, riita-asioihin tai korvausvaatimusten käsittelyyn liittyvät asiakirjat on säilytettävä siihen saakka, kunnes tarkastukset on suoritettu ja muutoksenhaut, riita-asiat tai vaatimukset ratkaistu.

*204 p artikla***Ulkopuolisten tarkastuselinten tai asiantuntijoiden valinta**

Asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 23 artiklassa tarkoitetut riippumattomat ulkopuoliset tarkastuselimet tai asiantuntijat valitaan julkisen hankintamenettelyn perusteella. Niiden sopimuksen voimassaoloaika ei saa ylittää viittä vuotta. Kahden peräkkäisen sopimuskauden jälkeen niillä katsotaan olevan eturistiriitoja, joilla saattaa olla kielteisiä vaikutuksia tarkastuksen suorittamiseen.

▼B

KOLMAS OSA

LOPPU- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET*205 artikla***Siirtymäsäännökset**

1. Niiden 175 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rahastojen, joiden perussäädökset on kumottu ennen 1 päivää tammikuuta 2013, 178 artiklan mukaisesti vapautetut määrärahat voidaan ottaa uudelleen käyttöön, jos asiaan liittyy yksin komission tekemä ilmeinen virhe tai ylivoimainen este, joka vaikeuttaa vakavasti kyseisistä rahastoista tuettujen toimenpiteiden toteuttamista.

2. Komissio voi siirtää osastosta toiseen sellaisia määrärahoja, jotka koskevat asetuksissa (EY) N:o 1260/1999, (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 1080/2006, (EY) N:o 1081/2006, (EY) N:o 1083/2006, (EY) N:o 1084/2006 ja (EY) N:o 1198/2006 tarkoitettuja toimintamenoja, joiden osalta unionin on vielä suoritettava maksuja maksattamatta olevien unionin sitoumusten selvittämiseksi tukitoimien päättämiseen asti, edellyttäen, että kyseiset määrärahat on tarkoitettu samaa tavoitetta varten tai että ne liittyvät unionin aloitteisiin tai tekniseen apuun ja innovatiivisiin toimiin ja että ne siirretään vastaavanlaisiin toimiin.

▼B

3. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat siirtymäsäännöksiä, mukaan lukien takuutilin selvittäminen sekä kynnsarvojen ja rahamäärien ajantasaistaminen.

*206 artikla***Euroopan parlamentin ja neuvoston esittämät tietopyynnöt**

Euroopan parlamentilla ja neuvostolla on oikeus saada ilmoitus kaikista niiden toimivaltaan kuuluvista talousarvioasioihin liittyvistä tiedoista ja selvityksistä.

*207 artikla***Kynnsarvot ja määrät**

Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä kaikista tässä asetuksessa säädettyistä kynnsarvoista ja määristä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 118 artiklan soveltamista.

*208 artikla***Varainhoidon puiteasetus SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti perustettuja elimiä varten**

1. Siirretään komissiolle valta hyväksyä varainhoidon puiteasetus antamalla delegoidun säädöksen 210 artiklan mukaisesti sellaisia SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti perustettuja elimiä varten, joilla on oikeushenkilöllisyys ja jotka saavat rahoitusta talousarviosta.

Varainhoidon puiteasetus perustuu tässä asetuksessa säädettyihin periaatteisiin ja sääntöihin.

Näiden elinten varainhoitoa koskevat säännöt voivat poiketa varainhoidon puiteasetuksesta ainoastaan, jos se on välttämätöntä elinten erityistarpeiden vuoksi ja jos komissio antaa siihen ennalta suostumuksen.

2. Euroopan parlamentti antaa neuvoston suosituksesta vastuuvapauden 1 kohdassa tarkoitettujen elinten talousarvioiden toteuttamisesta. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen elimien toimivat täydessä yhteistyössä vastuuvapausmenettelyyn osallistuvien toimielinten kanssa ja toimittavat tarvittaessa tarpeelliset lisätiedot, mukaan lukien osallistumalla asiaankuuluvien elinten kokouksiin.

3. Komission sisäisellä tarkastajalla on 1 kohdassa tarkoitettujen elinten osalta samat toimivaltuudet kuin komission osalta.

4. Riippumaton ulkopuolinen tarkastaja varmistaa, että kunkin 1 kohdassa tarkoitettujen elinten vuotuisessa kirjanpidossa esitetään asianmukaisesti asianomaisen elimen tulot, menot ja taloudellinen tilanne ennen niiden konsolidointia komission lopulliseen tilinpäätökseen. Jollei 1 kohdassa tarkoitettuna perussäädöksessä toisin säädetä, tilintarkastustuomioistuin laatii kutakin elintä koskevan erityisvuosikertomuksen SEUT-sopimuksen 287 artiklan 1 kohdassa esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin ottaa vuosikertomusta laatiessaan huomioon riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan suorittaman tarkastuksen sekä tarkastajan havaintojen perusteella toteutetut toimet.

▼ **B***209 artikla***Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen perustuvien elinten varainhoidon malliasetus**

► **M3** 1. ◀ Perussäädöksellä perustetut elimet, joilla on oikeushenkilöllisyys ja joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano, antavat omat varainhoitoa koskevat sääntönsä.

Näiden sääntöjen on sisällettävä unionin varojen moitteettoman hoidon varmistamiseksi tarvittavat periaatteet.

Siirretään komissiolle valta hyväksyä varainhoidon malliasetus antamalla delegoidun säädöksen 210 artiklan mukaisesti; malliasetus sisältää unionin varojen moitteettoman hoidon varmistamiseksi tarvittavat periaatteet ja se perustuu 60 artiklaan.

Näiden elinten varainhoitoa koskevat säännöt voivat poiketa varainhoidon malliasetuksesta ainoastaan, jos se on välttämätöntä elinten erityistarpeiden vuoksi ja jos komissio antaa siihen ennalta suostumuksen.

▼ **M3**

2. Tällöin sovelletaan 208 artiklan 2, 3 ja 4 kohtaa.

▼ **B***210 artikla***Siirretyn säädösvallan käyttäminen**

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.

2. Siirretään 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 ja 209 artiklassa tarkoitettu valta antaa säädöksiä komissiolle SEUT-sopimuksen 312 artiklassa tarkoitetun ensimmäisen vuoden 2013 jälkeisen monivuotisen rahoituskehityksen voimassaolon loppuun saakka. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään kaksi vuotta ennen ensimmäisen vuoden 2013 jälkeisen monivuotisen rahoituskehityksen voimassaolon päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä seuraavia vuoden 2013 jälkeisiä monivuotisia rahoituskehityksiä vastaavasti, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin vastaavan monivuotisen rahoituskehityksen kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 and 209 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto.

▼ B

Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevytyteen.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevien 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 and 209 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

*211 artikla***Uudelleentarkastelu**

Tätä asetusta tarkastellaan uudelleen aina tarpeen mukaan ja joka tapauksessa viimeistään kaksi vuotta ennen ensimmäisen vuoden 2013 jälkeisen monivuotisen rahoituskehysten voimassaolon päättymistä.

▼ M3

Tällainen uudelleentarkastelu koskee muun muassa ensimmäisen osan VIII osaston säännösten täytäntöönpanoa sekä 163 artiklan 1 kohdassa säädettyjä määräaikoja.

▼ B*212 artikla***Kumoaminen**

Kumotaan asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002 1 päivästä tammikuuta 2013 lukuun ottamatta:

- a) 53–57 artiklaa, joita sovelletaan kaikkiin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013 tehtyihin sitoumuksiin;
- b) 166 artiklan 3 kohdan a alakohtaa, jota sovelletaan kaikkiin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2012 tehtyihin sitoumuksiin; ja
- c) 166 artiklan 3 kohdan b alakohtaa, jota sovelletaan kaikkiin 1 päivän tammikuuta 2013 ja 31 päivän joulukuuta 2013 välisenä aikana tehtyihin sitoumuksiin.

▼B

Asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ensimmäisen osan VI osastoa voidaan soveltaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013 allekirjoitettuihin avustussopimuksiin ja tiedoksi annettuihin avustuspäätöksiin vuoden 2012, tai aikaisempien vuosien, jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ottaen asianmukaisesti huomioon yhtäläisen kohtelun ja avoimuudenperiaatteet niin päättää, talousarvion mukaisten kokonaissitoumusten rajoissa.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

*213 artikla***Ulkosuhdehallintoa koskeva uudelleentarkastelu**

Edellä olevaa 68 artiklan 1 kohdan kolmatta alakohtaa ja 98 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa tarkastellaan uudelleen vuonna 2013 ottaen asianmukaisesti huomioon ulkosuhdehallinnon ja varsinkin unionin edustustojen erityisluonteen sekä tarvittaessa ulkosuhdehallinnon riittävän taloushallintokapasiteetin.

*214 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2013, lukuun ottamatta:

- a) 58–63 artiklaa, joita sovelletaan ainoastaan sellaisiin sitoumuksiin, jotka tehdään 1 päivänä tammikuuta 2014 tai sen jälkeen.
- b) 50 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan c alakohtaa sekä 82, 139 ja 140 artiklaa, joita sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2014;
- c) 177, 179 ja 210 artiklaa, joita sovelletaan 27 päivästä lokakuuta 2012.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.

LIITE

VASTAAVUUSTAULUKKO

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002	Uusi asetus	Otsikot
ENSIMMÄINEN OSA	ENSIMMÄINEN OSA	YHTEISET SÄÄNNÖKSET
I OSASTO	I OSASTO	SISÄLTÖ, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT
1 artikla	1 artikla	Sisältö
—	2 artikla	Määritelmät
2 artikla	3 artikla	Tämän asetuksen noudattaminen johdetussa oikeudessa
—	5 artikla	Henkilötietojen suoja
II OSASTO	II OSASTO	BUDJETTIPERIAATTEET
3 artikla	6 artikla	Budjettiperiaatteiden noudattaminen
1 LUKU	1 LUKU	Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteet
4 artikla	7 artikla	Talousarvion soveltamisala
5 artikla	8 artikla	Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteisiin sovellettavat erityiset säännöt
5 a artikla	4 artikla	Määräajat, päivämäärät ja määräpäivät
2 LUKU	2 LUKU	Vuotuisperiaate
6 artikla	9 artikla	Määritelmä
7 artikla	10 artikla	Määrärahalajit
8 artikla	11 artikla	Tuloja ja määrärahoja koskeva kirjanpito
9 artikla	13 artikla	Määrärahojen peruuttaminen ja siirtäminen varainhoitovuodelta toiselle
10 artikla	14 artikla	Säännöt käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen siirtämisestä varainhoitovuodelta toiselle
11 artikla	15 artikla	Määrärahojen vapautuminen
12 artikla	12 artikla	Määrärahojen sitominen
13 artikla	16 artikla	Säännöt, joita sovelletaan, jos talousarvio hyväksytään myöhässä
3 LUKU	3 LUKU	Tasapainoperiaate
14 artikla	17 artikla	Määritelmä ja soveltamisala
15 artikla	18 artikla	Varainhoitovuoden yli- tai alijäämä
4 LUKU	4 LUKU	Laskentayksikön periaate
16 artikla	19 artikla	Euron käyttö
5 LUKU	5 LUKU	Yleiskatteisuusperiaate
17 artikla	20 artikla	Määritelmä ja soveltamisala
18 artikla	21 artikla	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot
19 artikla	22 artikla	Lahjoitukset
20 artikla	23 artikla	Vähennyksiä ja valuuttakurssimukautuksia koskevat säännöt

▼B

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002	Uusi asetus	Otsikot
6 LUKU	6 LUKU	Erittelyperiaate
21 artikla	24 artikla	Yleiset säännökset
22 artikla	25 artikla	Muiden toimielinten kuin komission määrärahasiirrot
23 artikla	26 artikla	Komission määrärahasiirrot
24 artikla	27 artikla	Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitettavat toimielinten määrärahojen siirtoa koskevat esitykset
25 artikla	28 artikla	Määrärahasiirtoja koskevat erityissäännöt
26 artikla	29 artikla	Määrärahasiirrot, joihin sovelletaan erityissäännöksiä
7 LUKU	7 LUKU	Moitteettoman varainhoidon periaate
27 artikla	30 artikla	Taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteet
28 artikla	31 artikla	Pakollinen rahoitus selvitys
—	32 artikla	Talousarvion toteuttamisen sisäinen valvonta
—	33 artikla	Kustannustehokkaat valvontajärjestelmät
8 LUKU	8 LUKU	Avoimuusperiaate
29 artikla	34 artikla	Tilinpäätösten, talousarvioiden ja selvitysten julkaiseminen
30 artikla	35 artikla	Varojen saajia koskevien ja muiden tietojen julkaiseminen
III OSASTO	III OSASTO	TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE
1 LUKU	I LUKU	Talousarvion laatiminen
31 artikla	36 artikla	Ennakoarviot tuloista ja menoista
32 artikla	37 artikla	208 artiklassa tarkoitettujen elinten talousarvioita koskevat ennakoarviot
33 artikla	38 artikla	Talousarvioesitys
34 artikla	39 artikla	Talousarvioesitystä muuttava oikaisukirjelmä
35 artikla	—	—
36 artikla	40 artikla	Talousarvion hyväksymisestä johtuvat jäsenvaltioiden velvoitteet
37 artikla	41 artikla	Lisätalousarvioesitykset
38 artikla	—	—
39 artikla	42 artikla	Ennakoarvioiden ja talousarvioesitysten toimittamisen aikaistaminen
2 LUKU	2 LUKU	Talousarvion rakenne ja esitystapa
40 artikla	43 artikla	Talousarvion rakenne
41 artikla	44 artikla	Budjettinimikkeistö
42 artikla	45 artikla	Negatiivisia tuloja koskeva kielto

▼B

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002	Uusi asetus	Otsikot
43 artikla	46 artikla	Alustavat määrärahat
44 artikla	47 artikla	Negatiivinen varaus
45 artikla	48 artikla	Hätäapuvaraus
46 artikla	49 artikla	Talousarvion esitystapa
47 artikla	50 artikla	Henkilöstötaulukkoa koskevat säännöt
—	3 LUKU	Talousarviota koskeva kurinalaisuus
—	51 artikla	Yhdenmukaisuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa
—	52 artikla	Unionin säästösten yhdenmukaisuus talousarvion kanssa
IV OSASTO	IV OSASTO	TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN
1 LUKU	1 LUKU	Yleiset säännökset
48 artikla	53 artikla	Talousarvion toteuttaminen moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti
49 artikla	54 artikla	Perussäädös ja poikkeukset
50 artikla	55 artikla	Talousarvion toteuttaminen muissa toimielimissä kuin komissiossa
51 artikla	56 artikla	Talousarvion toteuttamisvaltuuksien siirtäminen
52 artikla	57 artikla	Eturistiriidat
2 LUKU	2 LUKU	Toteuttamistavat
53 artikla	58 artikla	Talousarvion toteuttamistavat
53 a artikla	—	—
53 b artikla	59 artikla	Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa
53 c artikla	60 artikla	Välillinen hallinnointi
53 d artikla	—	—
54 artikla	61 artikla	Etukäteisarvioinnit ja valtuutussopimukset
55 artikla	62 artikla	Toimeenpanovirastot
56 artikla	—	—
57 artikla	63 artikla	Toimivaltuuksien siirtämiseen sovellettavat rajoitukset
3 LUKU	3 LUKU	Taloushallinnon toimijat
1 jakso	1 jakso	Tehtävien eriyttämisen periaate
58 artikla	64 artikla	Tehtävien eriyttäminen
2 jakso	2 jakso	Tulojen ja menojen hyväksyjä
59 artikla	65 artikla	Tulojen ja menojen hyväksyjä
60 artikla	66 artikla	Tulojen ja menojen hyväksyjän valtuudet ja tehtävät
60 a artikla	67 artikla	Unionin edustustojen päälliköiden toimivaltuudet ja tehtävät
3 jakso	3 jakso	Tilinpitäjä

▼B

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002	Uusi asetus	Otsikot
61 artikla	68 artikla	Tilinpitäjän toimivaltuudet ja tehtävät
62 artikla	69 artikla	Valtuudet, jotka tilinpitäjä voi siirtää
4 jakso	4 jakso	Ennakoiden hoitaja
63 artikla	70 artikla	Ennakkotilit
4 LUKU	4 LUKU	Taloushallinnon toimijoiden vastuu
1 jakso	1 jakso	Yleiset säännöt
64 artikla	71 artikla	Taloushallinnon toimijoiden valtuutusten peruuttaminen tai keskeyttäminen
65 artikla	72 artikla	Tulojen ja menojen hyväksyjän vastuu laittomasta toiminnasta, petoksesta tai lahjonnasta
2 jakso	2 jakso	Toimivaltaisiin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt
66 artikla	73 artikla	Tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt
3 jakso	3 jakso	Tilinpitäjiin ja ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt
67 artikla	74 artikla	Tilinpitäjiin sovellettavat säännöt
68 artikla	75 artikla	Ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt
5 LUKU	5 LUKU	Tulotapahtumat
1 jakso	1 jakso	Omien varojen käyttöön asettaminen
69 artikla	76 artikla	Omat varat
2 jakso	2 jakso	Saamisennuste
70 artikla	77 artikla	Saamisennuste
3 jakso	3 jakso	Saamisen vahvistaminen
71 artikla	78 artikla	Saamisen vahvistaminen
4 jakso	4 jakso	Perinnän hyväksyminen
72 artikla	79 artikla	Perinnän hyväksyminen
5 jakso	5 jakso	Perintä
73 artikla	80 artikla	Perintää koskevat säännöt
73 a artikla	81 artikla	Vanhentumisaika
—	82 artikla	Unionin saamisten kohtelu jäsenvaltioissa
74 artikla	83 artikla	Komission määräämät sakot ja seuraamusmaksut sekä niistä kertyneet korot
6 LUKU	6 LUKU	Menotapahtumat
75 artikla	84 artikla	Rahoituspäätökset
1 jakso	1 jakso	Menoihin sitoutuminen
76 artikla	85 artikla	Sitoumukset
77 artikla	86 artikla	Sitoumuksia koskevat säännöt
78 artikla	87 artikla	Sitoumuksiin sovellettavat tarkastukset
2 jakso	2 jakso	Menojen vahvistaminen

▼B

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002	Uusi asetus	Otsikot
79 artikla	88 artikla	Menojen vahvistaminen
3 jakso	3 jakso	Menojen hyväksyminen
80 artikla	89 artikla	Menojen hyväksyminen
4 jakso	4 jakso	Menojen maksaminen
81 artikla	90 artikla	Maksutyypit
82 artikla	91 artikla	Maksaminen käytettävissä olevien varojen rajoissa
5 jakso	5 jakso	Menotapahtumia koskevat määräajat
83 artikla	92 artikla	Määräajat
7 LUKU	7 LUKU	Tietojenkäsittelyjärjestelmät ja sähköinen hallinto
84 artikla	93 artikla	Tapahtumien sähköinen hallinnointi
—	94 artikla	Asiakirjojen siirtäminen
—	95 artikla	Sähköinen hallinto
—	8 LUKU	Hallintoperiaatteet
—	96 artikla	Hyvä hallinto
—	97 artikla	Muutoksenhakuineitoista ilmoittaminen
8 LUKU	9 LUKU	Sisäinen tarkastaja
85 artikla	98 artikla	Sisäisen tarkastajan nimeäminen
86 artikla	99 artikla	Sisäisen tarkastajan valtuudet ja tehtävät
87 artikla	100 artikla	Sisäisen tarkastajan riippumattomuus
V OSASTO	V OSASTO	JULKISET HANKINNAT
1 LUKU	1 LUKU	Yleiset säännökset
1 jakso	1 jakso	Soveltamisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet
88 artikla	101 artikla	Julkisten hankintojen määrittelmä
89 artikla	102 artikla	Julkisiin hankintoihin sovellettavat periaatteet
2 jakso	2 jakso	Julkaiseminen
90 artikla	103 artikla	Julkisia hankintoja koskevien ilmoitusten julkaiseminen
3 jakso	3 jakso	Hankintamenettelyt
91 artikla	104 artikla	Hankintamenettelyt
92 artikla	105 artikla	Tarjouspyyntöasiakirjojen sisältö
93 artikla	106 artikla	Perusteet toimijan sulkemiseksi hankintamenettelyjen ulkopuolelle
94 artikla	107 artikla	Perusteet toimijan sulkemiseksi hankintamenettelyn ulkopuolelle
95 artikla	108 artikla	Poissulkemisiä koskeva keskustietokanta
96 artikla	109 artikla	Hallinnolliset ja taloudelliset seuraamukset
97 artikla	110 artikla	Tarjouskilpailun ratkaisuperusteet
98 artikla	111 artikla	Tarjousten jättäminen

▼B

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002	Uusi asetus	Otsikot
99 artikla	112 artikla	Tasapuolisen kohtelun ja avoimuuden periaatteet
100 artikla	113 artikla	Tarjouskilpailun ratkaisu
101 artikla	114 artikla	Hankintamenettelyn peruuttaminen
4 jakso	4 jakso	Vakuudet ja korjaavat toimet
102 artikla	115 artikla	Vakuudet
103 artikla	116 artikla	Virheet, sääntöjenvastaisuudet tai petokset menettelyn aikana
2 LUKU	2 LUKU	Toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset
104 artikla	117 artikla	Hankintaviranomainen
105 artikla	118 artikla	Sovellettavat kynnysarvot
106 artikla	119 artikla	Tarjouskilpailuun osallistumista koskevat säännöt
107 artikla	120 artikla	Maailman kauppajärjestön hankintasäännöt
VI OSASTO	VI OSASTO	AVUSTUKSET
1 LUKU	1 LUKU	Avustusten soveltamisala ja muoto
108 artikla	121 artikla	Avustusten soveltamisala
—	122 artikla	Edunsaajat
108 a artikla	123 artikla	Avustusmuodot
—	124 artikla	Kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteän prosenttimäärän mukainen rahoitus
2 LUKU	2 LUKU	Periaatteet
109 artikla	125 artikla	Avustuksiin sovellettavat yleiset periaatteet
—	126 artikla	Avustuskelpoiset kustannukset
—	127 artikla	Yhteisrahoitus luontoissuorituksena
110 artikla	128 artikla	Avoimuus
111 artikla	129 artikla	Päällekkäisten avustusten kiellon periaate
112 artikla	130 artikla	Taannehtivuuskiellon periaate
113 artikla	—	—
3 LUKU	3 LUKU	Myöntämismenettely
114 artikla	131 artikla	Avustushakemukset
115 artikla	132 artikla	Valinta- ja avustuksenmyöntämisperusteet
116 artikla	133 artikla	Arviointimenettely
117 artikla	—	—
4 LUKU	4 LUKU	Maksaminen ja valvonta
118 artikla	134 artikla	Ennakkomaksutakuu

▼B

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002	Uusi asetus	Otsikot
119 artikla	135 artikla	Avustusten maksaminen ja tarkastukset
—	136 artikla	Asiakirjojen säilyttämisen määräajat
5 LUKU	5 LUKU	Täytäntöönpano
120 artikla	137 artikla	Toteuttamiseen liittyvät hankintasopimukset ja tuki kolmansille osapuolille
—	VII OSASTO	PALKINNOT
—	—	—
—	138 artikla	Yleiset säännöt
—	VIII OSASTO	RAHOITUSVÄLINEET
—	139 artikla	Soveltamisala
—	140 artikla	Rahoitusvälineisiin sovellettavat periaatteet ja edellytykset
VII OSASTO	IX OSASTO	TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO
1 LUKU	1 LUKU	Tilinpäätös
121 artikla	141 artikla	Tilinpäätöksen rakenne
122 artikla	142 artikla	Selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta
123 artikla	143 artikla	Tilinpäätöksen sovellettavat säännöt
124 artikla	144 artikla	Kirjanpitoperiaatteet
125 artikla	—	—
126 artikla	145 artikla	Tilinpäätöslaskelmat
127 artikla	146 artikla	Talousarvion toteuttamista koskeva selvitys
128 artikla	147 artikla	Alustava tilinpäätös
129 artikla	148 artikla	Lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen hyväksyminen
2 LUKU	2 LUKU	Talousarvion toteuttamisesta toimitettavat tiedot
130 artikla	149 artikla	Kertomus talousarviosta myönnettyistä takuista ja niihin liittyvistä riskeistä
131 artikla	150 artikla	Talousarvion toteuttamista koskevat tiedot
3 LUKU	3 LUKU	Kirjanpito
1 jakso	1 jakso	Yhteiset säännökset
132 artikla	151 artikla	Kirjanpitojärjestelmä
133 artikla	152 artikla	Toimielinten kirjanpitojärjestelmään sovellettavat yhteiset vaatimukset
2 jakso	2 jakso	Liikekirjanpito
134 artikla	153 artikla	Liikekirjanpito
135 artikla	154 artikla	Liikekirjanpidon kirjaukset
136 artikla	155 artikla	Kirjanpidon oikaisut

▼B

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002	Uusi asetus	Otsikot
3 jakso	3 jakso	Talousarviokirjanpito
137 artikla	156 artikla	Talousarviokirjanpito
4 LUKU	4 LUKU	Omaisuusluettelo
138 artikla	157 artikla	Omaisuusluettelo
VIII OSASTO	X OSASTO	ULKOINEN TARKASTUS JA VASTUUVAPAUS
1 LUKU	1 LUKU	Ulkoinen tarkastus
139 artikla	158 artikla	Tilintarkastustuomioistuimen toimittama ulkoinen tarkastus
140 artikla	159 artikla	Tarkastusta koskevat säännöt ja tarkastusmenettely
141 artikla	160 artikla	Arvopaperien ja varojen tarkastukset
142 artikla	161 artikla	Tilintarkastustuomioistuimen oikeus saada tietoja
143 artikla	162 artikla	Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus
144 artikla	163 artikla	Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukset
2 LUKU	2 LUKU	Vastuuvapaus
145 artikla	164 artikla	Vastuuvapausmenettelyn aikataulu
146 artikla	165 artikla	Vastuuvapausmenettely
147 artikla	166 artikla	Jatkotoimenpiteet
147 a artikla	167 artikla	Ulkosuhdehallintoa koskevat erityissäännökset
TOINEN OSA	TOINEN OSA	ERITYISSÄÄNNÖKSET
I OSASTO	I OSASTO	EUROOPAN MAATALOUDEN TUKIRAHASTO
148 artikla	168 artikla	Euroopan maatalouden tukirahastoon sovellettavat erityissäännökset
149 artikla	169 artikla	Maataloustukirahaston määrärahoja koskevat sitoumukset
150 artikla	170 artikla	Maataloustukirahaston määrärahoja koskevat alustavat kokonaissitoumukset
151 artikla	171 artikla	Maataloustukirahaston talousarviositoumusten aikataulu
152 artikla	172 artikla	Maataloustukirahaston menoja koskeva kirjanpito
153 artikla	173 artikla	Maataloustukirahaston määrärahasiirrot
154 artikla	174 artikla	Maataloustukirahaston käyttötarkoitukseensa sidotut tulot
II OSASTO	II OSASTO	RAKENNERAHASTOT, KOHEESIORAHASTO, EUROOPAN KALATALOUSRAHASTO, EUROOPAN MAASEUDUN KEHITTÄMISEN MAATALOUSRAHASTO SEKÄ YHTEISTYÖSSÄ HALLINNOIDUT VAPAAUS-, TURVALLISUUS- JA OIKEUSASIOIDEN PIIRIIN KUULUVAT RAHASTOT
155 artikla	175 artikla	Erityissäännökset

▼B

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002	Uusi asetus	Otsikot
—	176 artikla	Maksusitoumusmäärärahojen jaon noudattaminen
156 artikla	177 artikla	Rahoitusosuuksien, välimaksujen ja palautusten maksaminen
157 artikla	178 artikla	Määrärahojen vapautuminen
158 artikla	179 artikla	Määrärahojen siirto
159 artikla	180 artikla	Hallinnointi, valintamenettelyt ja tilintarkastus
III OSASTO	III OSASTO	TUTKIMUS
160 artikla	181 artikla	Tutkimusmäärärahat
160 a artikla	182 artikla	Tutkimusrahoitusta koskevat maksusitoumukset
161 artikla	183 artikla	Yhteinen tutkimuskeskus
IV OSASTO	IV OSASTO	ULKOISET TOIMET
I LUKU	1 LUKU	Yleiset säännökset
162 artikla	184 artikla	Ulkoiset toimet
2 LUKU	2 LUKU	Toimien toteuttaminen
—	1 jakso	Yleiset säännökset
163 artikla	185 artikla	Ulkoisten toimien toteuttaminen
—	2 jakso	Budjettituki ja monenväliset rahastot
—	186 a artikla	Budjettituen käyttö
164 artikla (kumottu)	187 artikla	Ulkoisia toimia koskevat unionin erityisrahastot
—	3 jakso	Muut hallinnointimenettelyt
165 artikla	188 artikla	Ulkoisten toimien toteuttaminen välillisen hallinnoinnin kautta
166 artikla	189 artikla	Ulkoisten toimien toteuttamista koskevat rahoitus sopimukset
3 LUKU	3 LUKU	Julkiset hankinnat
167 artikla	190 artikla	Ulkoisiin toimiin liittyvät hankinnat
168 artikla	191 artikla	Säännöt tarjouskilpailuihin osallistumisesta
4 LUKU	4 LUKU	Avustukset
169 artikla	192 artikla	Ulkoisen toimen täysimääräinen rahoittaminen
169 a artikla	193 artikla	Ulkoisiin toimiin liittyviin avustuksiin sovellettavat säännöt
5 LUKU	5 LUKU	Tilintarkastus
170 artikla	194 artikla	Unionin toimittama ulkoisten toimien tilintarkastus

▼B

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002	Uusi asetus	Otsikot
V OSASTO	V OSASTO	UNIONIN VIRASTOT
171 artikla	195 artikla	Unionin virastot
172 artikla	196 artikla	Unionin virastojen määrärahat
173 artikla	197 artikla	Unionin virastojen tulojen ja menojen hyväksyjä
174 artikla	198 artikla	Toimielinten yhteisten unionin virastojen tilinpäätökset
174 a artikla	199 artikla	Toimivaltuuksien siirtäminen toimielinten yhteisille unionin virastoille
175 artikla	2002 artikla	Kolmansille tarjotut palvelut
176 artikla (kumottu)	—	—
VI OSASTO	VI OSASTO	HALLINTOMÄÄRÄRAHAT
177 artikla	201 artikla	Yleiset säännökset
178 artikla	202 artikla	Sitoumukset
179 artikla	203 artikla	Hallintomäärärahoja koskevat erityissäännökset
VII OSASTO	VII OSASTO	ASiantuntijat
179 a artikla	204 artikla	Palkatut ulkopuoliset asiantuntijat
KOLMAS OSA	KOLMAS OSA	LOPPU- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET
I OSASTO	—	—
180 artikla (kumottu)	—	—
181 artikla	205 artikla	Siirtymäsäännökset
II OSASTO	—	—
182 artikla	206 artikla	Euroopan parlamentin ja neuvoston esittämät tietopyynnöt
—	207 artikla	Kynnysarvot ja määrät
183 artikla	210 artikla	Siirretyn säädösvallan käyttäminen
185 artikla	208 artikla	Varainhoidon puiteasetus SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti perustettuja elimiä varten
—	209 artikla	Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen perustuvien elinten varainhoidon malliasetus
184 artikla	211 artikla	Uudelleentarkastelu
186 artikla	212 artikla	Kumoaminen
186 a artikla	213 artikla	Ulkosuhdehallintoa koskeva uudelleentarkastelu
187 artikla	204 artikla	Voimaantulo

▼B**YHTEINEN LAUSUMA MONIVUOTISEEN RAHOITUSKEHYKSEEN
LIITTYVISTÄ ASIOISTA**

"Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat sopineet, että varainhoitoasetusta tarkistettaisiin sisällyttämällä siihen muutokset, joita vuosien 2014–2020 monivuotista rahoituskehystä koskevien neuvottelujen tulokset edellyttävät ja jotka koskevat muun muassa seuraavia asioita:

- hätäapuvarauksen ja Verkkojen Eurooppa -välineestä rahoitettujen hankkeiden varojen siirtämistä varainhoitovuodelta toiselle koskevat säännöt;
- käyttämättömien määrärahojen ja talousarvion ylijäämän siirtäminen varainhoitovuodelta toiselle ja vastaava ehdotus näiden ottamisesta maksuja ja maksusitoumuksia koskevaan varaukseen;
- Euroopan kehitysrahaston mahdollinen sisällyttäminen unionin talousarvioon;
- tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjuntaa koskevien sopimusten tuloksena saatujen varojen käsittely."

**YHTEINEN LAUSUMA 203 ARTIKLASSA TARKOITETUISTA
KIINTEISTÖMENOISTA**

"Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat sopineet, että:

1. edellä 203 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua varhaisen vaiheen ilmoittamismenettelyä ja 203 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua ennakkohyväksyntämenettelyä ei sovelleta veloituksesta tai symboliseen hintaan tapahtuvaan maanhankintaan;
2. edellä 203 artiklassa 'kiinteistöillä' tarkoitetaan ainoastaan muita kuin asuinkiinteistöjä. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat pyytää mitä tahansa asuinkiinteistöihin liittyviä tietoja;
3. poikkeustapauksissa tai kiireellisissä poliittisissa tilanteissa 203 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua tietoa EU:n kolmansissa maissa oleviin edustustoihin tai toimistoihin liittyvistä kiinteistöhankeista voidaan toimittaa yhdessä 203 artiklan 5 kohdan mukaisten kiinteistöhankkeita koskevien tietojen kanssa. Näissä tapauksissa Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio sitoutuvat käsittelemään kiinteistöhankkeen mahdollisimman pian;
4. edellä 203 artiklan 5 ja 6 kohdassa tarkoitettua ennakkohyväksyntämenettelyä ei sovelleta kiinteistöhankkeiden tarkkojen kustannusten ja rahoituksen arviointiin tarvittaviin alustaviin sopimuksiin tai selvityksiin;
5. edellä 203 artiklan 7 kohdan ii–iv alakohdassa esitetyt 750 000 tai 3 000 000 euron kynnyksarvot sisältävät kiinteistön varustelun; vuokrasopimuksissa näitä kynnyksarvoja sovelletaan vuokraan ilman hoitovastiketta ja ne sisältävät kiinteistön varusteluun liittyvät kustannukset;
6. edellä 203 artiklan 3 kohdan a alakohdassa mainitut menot eivät sisällä hoitovastiketta;
7. komission antaa vuoden kuluttua varainhoitoasetuksen täytäntöönpanopäivästä kertomuksen 203 artiklassa tarkoitettujen menettelyjen soveltamisesta."

▼B

**EUROOPAN PARLAMENTIN, NEUVOSTON JA KOMISSION
YHTEINEN LAUSUMA 203 ARTIKLAN 3 KOHDAN OSALTA**

Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat yksimielisiä siitä, että vastaavat säännökset sisällytetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti perustettujen elinten varainhoidon puiteasetukseen.